Deanu gielda - Tana kommune

Møteinnkalling

Utvalg:	**Formannskapet**
Møtested:	Rådhussalen, Tana Rådhus
Dato:	07.02.2013
Tidspunkt:	10:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 464 00 200, eller på e-post til postmottak@tana.kommune.no. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

30.01.2013

Frank M. Ingilæ
Ordfører

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
PS 1/2013	Godkjenning av innkalling		
PS 2/2013	Godkjenning av saksliste		
PS 3/2013	Godkjenning av protokoll fra 29.11.2012		
PS 4/2013	Detaljregulering for E6 Tana bru: Sluttbehandling		2007/564
PS 5/2013	Detaljregulering for FV 98 Ifjordfjellet parsell 5 A: Sluttbehandling		2009/474
PS 6/2013	Varsel om oppstart av planarbeid - Rullering av kommuneplanens arealdel		2012/2274
PS 7/2013	Høringsuttalelse til planprogram for utarbeidelse av regional transportplan 2014-2023		2013/294
PS 8/2013	Ny klagebehandling - Klage på kommunens vedtak i sak 118/2012, Torgrim Olsen og Kirsti Joks, gjenoppføring av gamme i Gahpatjohka.		2011/897
PS 9/2013	Etablering av pilotprosjekt for å videreutvikle koplingen mellom handlingsdelen i kommuneplanens samfunnsdel og budsjett og økonomiplan		2012/2807
PS 10/2013	Plan for aktuelle brannverntiltak 2013		2013/326
PS 11/2013	Polmak og Austertana -avhending/etterbruk av ledig bygningsmasse etter eldreinstitusjonene		2013/211
PS 12/2013	Oppnevning av representant til arbeidsutvalget for kirke ved Tana bru		2009/255
PS 13/2013	Referatsaker / Orienteringer - FSK		2013/96
RS 1/2013	Varsel om kommunens vedtak vil bli vurdert overprøvd		2011/2856
RS 2/2013	Sommer- og vintervedlikehold inkl. brøyting av Lallošluohkká		2012/570
RS 3/2013	Bekreftelse på etterkommet vedtak		2011/1491
RS 4/2013	Bekreftelse på etterkommet vedtak		2008/996
RS 5/2013	Tilbakemelding i forhold til dokumenttilsyn om forebyggende brannvern		2011/2771
RS 6/2013	Tilfredsstillende tilbakemelding på tilsynsrapport		2011/2771
RS 7/2013	Omsorgssenter Tana bru - Orientering		2012/317
RS 8/2013	Endring av forskrift for snøskuterløype 1 - Leavvajohka - Leavajavri		2012/1325
RS 9/2013	FSK- og KST-rapport 2012		2010/1905

PS 1/2013 Godkjenning av innkalling

PS 2/2013 Godkjenning av saksliste

PS 3/2013 Godkjenning av protokoll fra 29.11.2012

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	4/2013	07.02.2013
Kommunestyret		21.02.2013

Detaljregulering for E6 Tana bru: Sluttbehandling

Vedlegg
1 Planbeskrivelse med bestemmelser
2 Planbestemmelser
3 T_LAY_Reguleringsplan A1 (1)
4 Oppsummering og behandling av merknader - detaljregulering E6 Tana bru

Rådmannens forslag til vedtak

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 12-12 vedtar Tana kommune *Detaljregulering for E6 Tana bru*.

Saksopplysninger

Formannskapet (FSK) og kommunestyret (KST) skal i denne saken ta stilling til om forslaget til *Detaljregulering for E6 Tana bru*, skal vedtas, eller sendes tilbake til FSK for ny behandling med retningslinjer for det videre arbeidet, jf. plan- og bygningsloven § 12-12 (se nederst).

Bakgrunn

De første avklaringsmøtene for ny Tana bru ble avholdt i 2005. Oppstart av arbeidet med reguleringsplan ble varslet i 2007, og et forslag til brumodell ble presentert for Tana kommune i et prosjektmøte 12.juni 2008. Et utkast til plankart forelå i slutten av 2008, og ble behandlet i fast utvalg for plansaker 22.01.2009. Innspillene kommunen kom med, ble innarbeidet i et revidert utkast til plankart som forelå i mars 2009. Først høsten 2011 ble planarbeidet tatt opp igjen. Det ble inngått avtale mellom kommunen og Statens vegvesen (SVV) om at SVV skulle organisere planarbeidet og utarbeide planforslag, jf. plan- og bygningsloven § 3-7.

SVV satte store ressurser inn på å gjennomføre planprosessen i løpet av 2012, for at planen skal kunne sluttbehandles i 1.kvartal 2013. Det gjør at prosjektet kan starte allerede i 2014 om de nødvendige midlene settes av i Stortingsbehandlingen av Nasjonal Transportplan. SVV har hatt tett kontakt med kommunen gjennom hele planprosessen. Tana kommune har vært representert i prosjektgruppa for planarbeidet. Det er også gjennomført flere møter mellom SVV og Tana kommune, der rådmann og ordfører har deltatt.

Planforslaget
Forslag til reguleringsplan er vedlagt. Reguleringsplanen består av plankart, bestemmelser og en planbeskrivelse som omtaler bakgrunnen for planen, prosessen, rammebetingelsene og hovedtrekkene i konsekvensutredningene. Det er utarbeidet 3 selvstendige konsekvens-utredninger innenfor temaene natur og miljø, friluftsliv og landskap. Disse kan ses på følgende kopling: http://www.tana.kommune.no/forslag-til-detaljregulering-for-e6-tana-bru-er-lagt-ut-til-offentlig-ettersyn.5122201-51331.html.

Konsekvensutredningene og virkninger av planen
Ved utbygging som foreslått i reguleringsplanen, vil et areal på 4,6 da dyrka mark bli opparbeidet til friområde, som erstatning for dagens friområde ved fiskestanga. Dette oppleves negativt for den aktuelle grunneieren, som må selge om lag 6 da av en eiendom hun har sterk tilknytning til. Eiendommen er på totalt 27 da.

I forhold til naturmiljø er det særlig i anleggsperioden det vil være negative effekter. Utløpet av Sieiddájohka vil legges i rør og deler av elveløpet lenger opp må plastres. Det vil også kunne bli vibrasjoner i elvevannet ved pæling av fundamentet for brua. De negative virkningene er søkt begrenset gjennom tiltak i anleggsperioden, jf. s 36 – 38 i planbeskrivelsen.

Det er verdt å merke seg at det nye veianlegget antas å få positiv effekt både i forhold til landskapet og friluftsliv. Dette som følge av at den nye brua vil gi større opplevelsesverdi, samtidig som tilgjengeligheten til de fleste friområdene vil øke.

Merknader i det offentlige ettersynet
I det offentlige ettersynet kom det inn uttalelser fra 5 offentlige høringsinstanser, 3 private firma (tele- og kommunikasjonsselskaper) og 2 privatpersoner, jf. vedlegg 4. Merknadene fra de offentlige høringsinstansene er i all hovedsak innarbeidet i planen. De private firmaene hadde kommentarer til den videre prosessen, og dette er ivaretatt av SVV. De 2 privatpersonene hadde dels interessante synspunkter og forslag, men for at de skulle blitt tatt hensyn til, måtte de ha kommet inn tidligere i planprosessen. En av privatpersonene etterspurte et kostnadsoverslag for riving av eksisterende bru. SVV arbeider med dette, samt et kostnadsoverslag for evt. flytting av dagens bru og gjenoppbygging et annet sted i Tanadalen. Disse kostnadsoverslagene vil foreligge i løpet av første halvdel av februar, innen sluttbehandlingen i KST.

Uttalelsene som kom inn gjennom det offentlige ettersynet, med kommentarer til de enkelte punktene, er tatt inn i vedlegg 4.

Direkte, økonomiske konsekvenser
Detaljreguleringen kan få økonomiske konsekvenser for Tana kommune. Planen legger til rette for bygging av gang- og sykkelveg på «fjellsiden» av fylkesveg 890 mot Berlevåg. Langs fylkesveger er det kommunen som må finansiere byggingen av gang- og sykkelveg. Kommunen må også dekke kostnadene ved å føre vann- og avløpsledninger over brua, dersom det fortsatt er en aktuell løsning.

Kommunen må sikre seg eiendoms- eller bruksrett til deler av eiendommen gnr. 37 bnr. 1 og gnr. 37 bnr. 188. Disse arealene er i detaljreguleringen angitt som offentlig friområde. Kommunen har vært i kontakt med Direktoratet for naturforvaltning, og det er ventet at kommunen vil kunne få tilskudd gjennom den statlige ordningen for sikring av friluftsområder. Vegvesenet vil bistå med detaljplanlegging av området, og ta kostnadene ved å reetablere de eksisterende anleggene, bla. atkomsten til båtutsettingsplassen og bålplassene. Administrasjonen har startet drøftinger med grunneier med tanke på kommunalt kjøp av de aktuelle delene av eiendommen, men er ikke kommet fram til en endelig avtale.

Vurdering
Planforslaget har vært gjennom en omfattende prosess, der Tana kommune har vært sterkt involvert. Merknadene og synspunktene kommunen har kommet med, er fulgt opp i planarbeidet.

Den nye brua med tilhørende veianlegg, vil ha negative virkninger for naturmiljøet, der det særlig er anleggsperioden som vil være kritisk. Videre må en grunneier avgi ca 4,6 da dyrka mark for at dagens friområde ved fiskestanga skal erstattes.

Samlet sett er imidlertid fordelene og den samfunnsmessige betydningen av en ny bru så store, at det overskrider de negative konsekvensene. På bakgrunn av dette anbefaler rådmannen at reguleringsplanen vedtas, jf. innstillingen.

Vedlegg:

Plan- og bygningslovens § 12-12. *Vedtak av reguleringsplan*

Når forslag til reguleringsplan er ferdigbehandlet, legges det fram for kommunestyret til vedtak, eventuelt i alternativer. Av saksframlegget skal det framgå hvordan innkomne uttalelser til planforslaget og konsekvensene av planen har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt. Kommunestyret må treffe vedtak senest tolv uker etter at planforslaget er ferdigbehandlet. Er kommunestyret ikke enig i forslaget, kan det sende saken tilbake til ny behandling. Det kan gis retningslinjer for det videre arbeid med planen.

Kommunestyret kan delegere myndighet til å vedta mindre reguleringsplaner i samsvar med kommunelovens regler når planen er i samsvar med rammer i kommuneplanens arealdel, og det er mindre enn fire år siden den ble vedtatt av kommunestyret.

Kommunestyrets endelige vedtak om reguleringsplan kan påklages, jf. § 1-9.

Når planen er vedtatt, skal registrerte grunneiere og festere i planområdet, og så vidt mulig andre rettighetshavere i planområdet og naboer til planområdet, når de blir direkte berørt underrettes særskilt ved brev. Underretningen skal inneholde opplysninger om klageadgangen og frist for klage.

Planen med planbeskrivelse skal kunngjøres i minst én avis som er alminnelig lest på stedet og gjøres tilgjengelig gjennom elektroniske medier.

TEGNFORKLARING

PBL §12-5 AREALFORMÅL

1. Bebyggelse og anlegg
   - Forretning/kontor (F/K)
2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur
   - Veg (V)
   - Fortau (FT)
   - Gang-/sykkelveg (GS)
   - Annen veggrunn - grøntareal (AVG)
3. Grønnstruktur
   - Friområde (FRI)
5. Landbruks-, natur og friluftsområder samt reindrift
   - LNFR
6. Bruk og vern av sjø og vassdrag
   - Kombinerte formål i sjø og vassdrag med eller uten tilhørende strandsone (KSV)

PBL §12-6 HENSYNSSONER

Faresone
- Høyspenningsanlegg (H370_)

PBL §12-7 OMRÅDEBESTEMMELSER
- Anlegg- og riggområde (#1)

STREKSYMBOLER M.V.
- PLANENS BEGRENSNING
- FORMÅLSGRENSE
- EIENDOMSGRENSE
- FRISIKTLINJE
- BYGGEGRENSE
- STENGING AV AVKJØRSEL
- AVKJØRSEL
- Senterlinje
- Skulder
- Skråningsareal

0 100m 200m

N

Fv 890 Båtsfjord/Berlevåg

Fv 98 Rustefjelbma

E6 Karasjok

E6 Kirkenes

Bru fjernes

Ny Tana bru

Tårnfundament

Båtopptrekk

Landkar

Søylefundament

Hallastkasse

Støttemur

Støttemur

Steinbarriere

KSV

FRI1

FRI2 #1

FRI3 #1

#1

#1 LNFR

LNFR

LNFR #1

F/K

V

AVG

GS

FT

H370_

13/1 13/18 13/46 13/212 13/229 13/216 13/29 13/28 13/278 13/148 12/1 37/1 37/99 37/4 37/188 37/3

X7288600 X7288500 X7288400 X7288300 X7288200

Y5454900 Y5455000 Y5455100 Y5455200 Y5455300 Y5455400

REVISJONER:	SAKSNR	DATO	SIGN.
Nasjonal arealplan-ID: 20252012001			
SAKSBEHANDLING IFLG. PLAN- OG BYGNINGSLOVEN			
KUNNGJØRING AV PLANVEDTAK:			
KOMMUNESTYRETS VEDTAK:			
BEHANDLING I DET FASTE UTVALG FOR PLANSAKER: 21.02.2013			
OFFENTLIG ETTERSYN I TIDSROMMET: 01.11.2012 - 20.12.2012	2010/015809	01.11.2012	marsun
VARSEL OM OPPSTART AV PLANARBEID: 01.03.2012 - 15.04.2012	2010/015809	01.11.2012	marsun

DETALJREGULERING
MED BESTEMMELSER FOR:

E6 Tana bru
Ny Tana bru m/tilstøtende veger

Planen er utarbeidet av:

Statens vegvesen

Deanu gielda
Tana kommune

Saksbehandler: Marsun	Prosjektnr: 500675
Plandato: 16.01.2013	Sveisnr: 20070127.17
Målestokk: A3: 1:2000	A1: 1:1000
Tegn.nr. R1	Rev.

BESTEMMELSER FOR DETALJREGULERING FOR E6 TANA BRU

Nasjonal arealplan-ID: 20252012001

Detaljreguleringen ble vedtatt av Tana kommune i møte…. den… 2013.

Detaljreguleringen legger til rette for etablering av ny bru over Tanaelva med tilhørende veger på vest- og østsiden av elva. Planen legger også til rette for etablering av blant annet område for kombinert forretning og kontor, friområder, fortau og gang- og sykkelveger.

Deler av planområdet er planlagt i to nivå. Hvilke områder dette gjelder står under de aktuelle arealformålene.

§ 1 PLANAVGRENSNING OG BERØRTE EIENDOMMER

Det regulerte området er vist med plangrense på vedlagte plankart i målestokk 1:1000 (A1).

Følgende eiendommer blir berørt av planen: 12/1, 13/18, 13/28, 13/316, 37/1, 37/3, 37/99, 37/118, 37/188.

Detaljreguleringen erstatter deler av kommunedelplan for Tana bru (vedtatt i 1993) og reguleringsplan for Tana sentrum (vedtatt 22. mai 2003).

§ 2 FELLESBESTEMMELSER

2.1 Krav til bevaring av vegetasjon (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 3)
Terrenginngrep skal gjøres mest mulig skånsomt. Skjæringer, fyllinger og øvrige berørte areal skal bearbeides og tilpasses omkringliggende terreng. Berørte områder skal revegeteres naturlig. Stedegen masse skal benyttes. Kantvegetasjonen langs vassdraget skal i størst mulig grad bevares.

Øverste jordlag skal tas vare på og legges tilbake på samme sted etter avsluttet anleggsarbeid. Ved store inngrep i terrenget skal landskapet rekonstrueres.

En rigg- og marksikringsplan skal ligge til grunn for tilbakeføringen av områdene. For rekonstruksjon av landskapet skal det ligge til grunn en istandsettingsplan. Både rigg- og marksikringsplan og istandsettingsplan skal utarbeides før bygge- og anleggsarbeidet settes i gang, jf. § 10 i bestemmelsene.

2.2 Universell utforming (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 4)
Gang- og sykkelveger, fortau og gangfelt skal utformes etter prinsippene for universell utforming. Det samme gjelder eventuelle stier, parkeringsplasser, toaletter og bålplasser i friområdene.

2.3 Kulturminner (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 2)
Dersom det under anleggsarbeidet oppdages gjenstander eller andre spor som viser eldre aktivitet i området, skal arbeidet stanses omgående og beskjed gis til Sametinget og Finnmark fylkeskommune, jf. kulturminneloven § 8 andre ledd.

2.4 Støy (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 3)
Anbefalte støygrenser i retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012) kapittel 4.2 gjøres gjeldende for bygge- og anleggsvirksomheten.

2.5 Tilbakeføring av areal (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 1)
I forbindelse med rivning av eksisterende bru og fjerning av deler av dagens E6 vil arealet som ikke lenger skal benyttes til vegformål bli tilbakeført til grunneier.

§ 3 BYGNINGER OG ANLEGG (plan- og bygningsloven § § 12-5 nr. 1)

3.1 Kombinert formål forretning/kontor (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 1, 2 og 4)

a) Rammer for bebyggelsen

Utnyttelsesgraden for området er 80 prosent BYA. Byggegrensen er 25 meter fra senterlinjen til E6. Parkering tillates etablert inntil 15 meter fra senterlinjen til E6. Området innenfor byggegrensa langs E6, skal etableres som grøntområde og opparbeides parkmessig.

b) Byggeskikk

Nybygg skal fungere som signalbygg, med arkitektoniske og estetiske kvaliteter som framhever kommunesenteret og bidrar til å gi stedet identitet. Samtidig skal nybygg ha et godt samspill med den omkringliggende bebyggelsen og Tana bru med tilhørende veianlegg. Bygg skal tegnes av arkitekt.

Takform skal være pulttak, eller annen skrå takflate, med vinkel mellom 22 grader og 35 grader. Taktekket skal være skifer, med mindre det foreligger særlige estetiske grunner for en annen løsning.

Utvendige farger skal fortrinnsvis være jordfarger. Fargene skal godkjennes av plan- og bygningsmyndighetene. Gesimshøyden skal være maksimalt 8 meter og mønehøyden maksimalt 9 meter. Bygg skal utformes slik at det dannes lune hjørner og beskyttede inngangspartier.

c) Søknad om tiltak

Søknader om tiltak skal i tillegg til dokumentasjonskravene stilt i Forskrift om tekniske krav til byggverk inneholde plan for den ubebygde delen av tomta i målestokk 1:500 (utomhusplan). Utomhusplanen skal vise eksisterende og framtidig vegetasjon, parkering og atkomst. Kommunen kan kreve at det utarbeides tegninger som viser tilpasningen av bebyggelsen (også med hensyn til høyde) til de omkringliggende bygningene og vegetasjonen, før byggesøknaden godkjennes. Det kan kreves at disse tegningene skal være utarbeidet av arkitekt.

d) Tilgjengelighet i sentrum

Arealer foran forretningsinnganger og andre publikumsinnganger, samt viktige gangforbindelser til disse, skal tilrettelegges for gående og skilles fra kjøreareal og parkeringsareal. Langs alle forretningsfasader skal det være gangareal. Utearealene skal utformes etter prinsippene om universell utforming.

e) Skilting

Det stilles krav om skiltplan for alle nye forretninger. Ved søknad om tiltak for nybygg eller ombygging, skal plassering og størrelsen på skilt angis på fasadetegningen. Montering av skilt på annen måte, eller på bygg der skilt ikke har vært omsøkt, krever søknad om tiltak.

f) Elektrisitetsforsyning

Alle anlegg for elektrisitetsforsyning skal utføres som jordkabelanlegg. Dersom det er behov for flere trafoer, skal de bygges inne, ikke føres opp som frittstående bygg.

g) Utendørs lagring

Utendørs lagring tillates ikke. Søppelbeholdere og -containere skal skjermes fra publikumsområder, slik at de ikke virker skjemmende.

3.2 Områder som tas i bruk til midlertidig anlegg- og riggområde skal istandsettes og revegeteres, jf. § 9 i bestemmelsene.

§ 4 SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR (plan- og bygningsloven § 12-5 nr. 2)

4.1Kjøreveger (V)

Innenfor områdene skal det bygges kjøreveg, bru og nødvendige arealer for anlegg, sikring, drift og vedlikehold slik det er vist i plankartet. Langs E6 og fylkesveg 890 er det nødvendig med geotekniske tiltak i vegskråning. Foreløpige tegninger (V210, V220) for utforming av tiltak er utarbeidet. Detaljer rundt utformingen blir endelig avklart i prosjekteringsfasen

Det skal opparbeides en avkjørsel til friområdet (FRI 3) på østsiden av elva. Denne avkjørselen skal også fungere som avkjørsel til eiendommen gnr. 37 og bnr. 188 som grenser opp til planområdet. Avkjørselen er markert på plankartet.

Innenfor planområdet er det ikke tillatt å opparbeide andre avkjørsler enn den som er vist på plankartet. Avkjørsel på vestsiden av elva, rett nord for Sieiddájohka, stenges.

Frisiktlinjer fremgår av plankartet.

4.2 Gang- og sykkelveg (GS) og stopplomme

Gang- og sykkelveger skal opparbeides slik de er vist i plankartet. Det skal etableres en stopplomme der hvor gang- og sykkelveg avsluttes på østsiden av elva rett nord for ny bru.

4.3 Fortau (FT)

Fortauene skal bygges slik det er vist i plankartet.

4.4 Annen veggrunn – grønt areal (AVG)

Omfatter areal som skal tilbakeføres eller bevares som grønne områder, men som inngår i vegens eiendomsområde. Det gjelder blant annet arealer for skråningsutslag, området ved tårnfoten og støttemurene.

Formålet omfatter også arealet under brua både på øst- og vestsiden av elva.

4.5 Bru

Ny bru over Tanaelva skal bygges som en skråstagsbru med ett asymmetrisk tårn og ett kabelplan. Plasseringen av ballastkasse, tårnfot, søylefundament og landkar fremgår av detaljreguleringen. Brua skal utformes i henhold til brutegning (K101). Mindre justeringer kan gjøres i samråd med Statens vegvesen.

4.6 Tiltak i skråning mot Sieiddájohka

Som vist i plankartet skal det to steder langs Sieiddájohka bygges støttemurer for å hindre masseutglidning. I tillegg skal det plastres for å hindre erosjon. Foreløpige tegninger (V110, V120, V130) for utforming av støttemurer er utarbeidet. Detaljer rundt utforming av tiltakene blir endelig avklart i prosjekteringsfasen. Tiltakene skal godkjennes av Tana kommune og Norges vassdrags- og energidirektorat.

§ 5 GRØNNSTRUKTUR (plan- og bygningsloven § 12-5 nr. 3)

5.1 Friområde (FRI 1-3) (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 14)
Friområdene er offentlige områder. Områdene kan tilrettelegges med blant annet toaletter, bålplasser, gapahuker og parkering.

5.2 Friområde 2 (FRI 2) (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 4)
I nordlig del av området skal det etableres en trase for atkomst til elva.

5.3 Friområde 3 (FRI 3) (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 4)
Friområdet omfatter områdene på begge sider av brua inkludert arealet under brua.

Atkomsten til båtutsettingsplassen i den nordlige delen av området er via avkjørsel til friområdet og videre nordover under brua. Veg til båtutsettingsplassen kan opparbeides. I plankartet er det skissert et forslag til veg.

5.4 Alle friområdene som tas i bruk til midlertidig anlegg- og riggområde skal istandsettes og revegeteres, jf. § 9 i bestemmelsene.

§ 6 LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSOMRÅDER SAMT REINDRIFT (LNFR) (plan- og bygningsloven §§ 12-5 nr. 5)

6.1 Vegskjæringer og skråninger i LNFR-områdene kan bearbeides.

6.2 Alle LNFR-områdene kan i anleggsperioden benyttes til rigg- og anleggsområde. Områdene som tas i bruk til anlegg- og riggområder skal istandsettes og revegeteres, jf. § 9 i bestemmelsene.

§ 7 BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDRAG, MED TILHØRENDE STRANDSONE (plan- og bygningsloven §§ 12-5 nr. 6)

7.1 Kombinerte formål i sjø og vassdrag – natur og friluftsliv (KSV)
I forbindelse med bygging av ny bru er det tillatt å legge nederste del av utløpet av Sieiddájohka i rør.

Rør og duk skal fjernes og elva tilbakeføres når anleggsarbeidet er avsluttet, jf. § 9 i bestemmelsene.

Formålet omfatter også arealet under brua.

§ 8 HENSYNSSONER (plan- og bygningsloven § 12-6)

8.1 Høyspentanlegg (H370_) (plan- og bygningsloven § 11-8 b)
Det går en høyspentledning i dette området.

§ 9 OMRÅDEBESTEMMELSER (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 1)

9.1 Midlertidig anlegg- og riggområder (#1)
Områdene kan i anleggsperioden benyttes til anlegg- og riggområde. Det vil si til mellomlagring av masser, materialer, maskiner, utstyr og lignende. Innen 1 år etter avsluttet anleggsarbeid skal områdene istandsettes og tilbakeføres til angitt arealformål i planen.

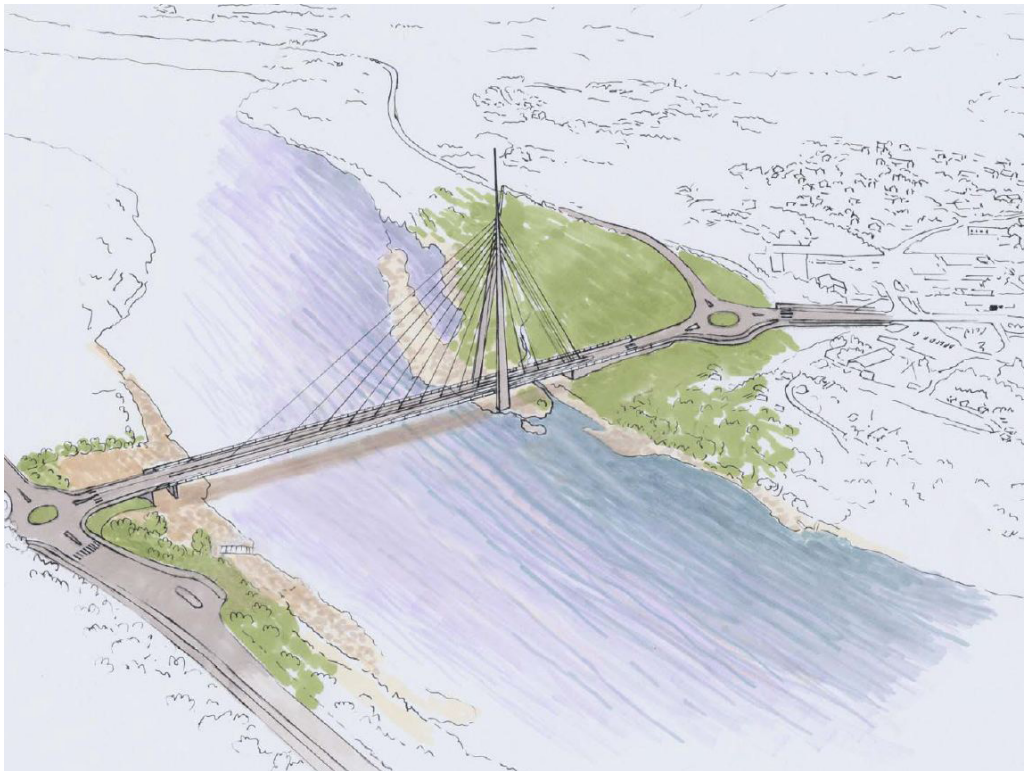
§ 10 REKKEFØLGEKRAV (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 10)

10.1 Støy
Før start av bygge- og anleggsarbeidet skal det være vurdert og gjennomført tiltak for å redusere ulempene med støy fra anleggsarbeidet.

10.2 Rigg- og marksikringsplan og istandsettingsplan
Før start av bygge- og anleggsarbeidet skal det utarbeides en rigg- og marksikringsplan og en plan for istandsetting og rekonstruksjon av landskapet.

10.3 Fjerning av E6 og bru
Arbeidet med å fjerne gammel E6 og bru med brufundamenter skal settes i gang senest innen ett år etter at ny bru med tilhørende veger er ferdigstilt.

Statens vegvesen

DETALJREGULERING

E6 Tana bru

Deanu gielda - Tana kommune

Nasjonal arealplan-ID:20252012001

Planforslag til politisk behandling
21. februar 2013

Region nord
Vegavdeling Finnmark
25. januar 2013

Forside: Illustrasjon av ny Tana bru er tegnet av Torild Heimdal, Statens vegvesen.

Innhold

SAMMENDRAG 5
1. INNLEDNING 6
2. BAKGRUNNEN FOR PLANEN 7
2.1 Bakgrunn 7
2.2 Historikk – en kort gjennomgang av prosjektet fra 2005 til 2011 7
2.3 Vegen videre – grunnlaget for arbeidet med detaljreguleringen 8
2.4 Målsetting for prosjektet 9
2.5 Forskrift om konsekvensutredning 9
3. PLANPROSESS OG MEDVIRKNING 10
4 PLANSTATUS OG RAMMEBETINGELSER 11
4.1 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 11
4.2 Nasjonal transportplan 11
4.3 Planstatus for området 11
4.4 Andre rammer og føringer 13
5. BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET (eksisterende forhold) 15
5.1 Beliggenhet og avgrensning av planområdet 15
5.2 Eksisterende bru 16
5.3 Dagens arealbruk og tilstøtende arealbruk 16
5.4 Naturmangfold 17
5.5 Kulturminner 20
5.6 Nærmiljø og friluftsliv 21
5.7 Naturresurser 22
5.8 Næring 23
5.9 Barns interesser 23
5.10 Trafikkforhold 23
5.11 Teknisk infrastruktur 23
5.12 Støyforhold 23
5.13 Flom og isgang 24
5.14 Vind 24
6 BESKRIVELSE AV PLANEN 25
6.1 Planlagt arealbruk 25
6.2 Forutsetninger og standardvalg 28
6.3 Utforming av ny bru 29

6.4 Fravik fra vegnormal 29
6.5 Bygging av ny bru 30
6.6 Geotekniske tiltak 31
6.7 Flom og isgang 32
6. 8 Erstatning av eksisterende statlig sikra friluftsområde 32
6.9 Massehåndtering 32
6.10 Universell utforming 33
6.11 Riving av eksisterende bru 33
7 VIRKNINGER AV PLANEN 34
7.1 Nasjonale og regionale rammer og føringer 34
7.2 Kommunale planer i området 35
7.3 Naturmangfold 35
7.4 Kulturmiljø 39
7.5 Nærmiljø og friluftsliv 39
7.6 Barns interesser 39
7.7 Trafikkforhold 40
7.8 Støy 40
7.9 Naturresurser 40
7.10 Næringsinteresser 40
7.11 Risiko og sårbarhet 41
7.12 Teknisk infrastruktur 41
7.13 Omklassifisering av veg 41
7.14 Økonomiske konsekvenser for kommunen 41
7.15 Avveining av virkninger 42
8 KONSEKVENSUTREDNING 43
8.1 Kort om metode 43
8.2 Landskapsbilde 43
8.3 Kulturmiljø 44
8.4 Naturmiljø 44
8.5 Nærmiljø og friluftsliv 45
8.6 Naturressurser 46
8.7 Sammenstilling av konsekvensene av utbyggingen 46
9 GJENNOMFØRING AV PLANEN 48
9.1 Framdrift og finansiering 48

9.2 Utbyggingsrekkefølge 48
9.3 Trafikkavvikling i anleggsperioden 48
9.4 Tema som tas med videre i planen for ytre miljø 48
10 INNSPILL TIL VARSEL OM OPPSTART AV PLANARBEIDET 52
10.1 Innspill fra offentlige etater 52
10.2 Innspill fra andre forvaltningsorgan, grunneiere og private 55
11 GRUNNERVERV, EIENDOMMER OG RETTIGHETSHAVERE 58
12 PLANBESTEMMELSER 59
KILDER 64
VEDLEGG 66

SAMMENDRAG

Målsettingen for prosjektet er å etablere veg- og trafikkløsninger over Tanaelva. Veg- og trafikkløsningene skal være tilpasset fremtidige kjøretøy og trafikkmengde, øke fremkommeligheten og bedre trafikksikkerheten for gående og syklende.

Utformingen av ny bru har vært et viktig tema i arbeidet. Eksisterende bru er et landemerke. Gjennom hele prosessen har det derfor vært et sterkt ønske fra kommunen om at ny bru skal erstatte rollen til eksisterende bru. Det har også vært ønskelig at konstruksjonen av brua skal gi assosiasjoner til samisk kultur.

Den nye brua blir en skråstagsbru med asymmetrisk tårn og sentrisk kabelplan. Brua skal ligge 100 meter oppstrøms eksisterende bru. Eksisterende bru skal rives.

Størrelsen på den nye brua vil harmonere bra med landskapets store dimensjoner. Med et tårn som rager 95 meter over havet vil brua markere tettstedet Tana bru på lang avstand i den relativt åpne dalen. Den nye brua knyttes til eksisterende vegnett med rundkjøring på både vest- og østsiden av elva. Fartsgrensen inn mot rundkjøringene og over brua blir 50 kilometer i timen.

Detaljreguleringen legger også til rette for et sammenhengende gang- og sykkelvegnett mellom sentrum og friluftsområdene på både vest- og østsiden av elva. Det statlig sikra friluftsområdet, mest kjent som «Fiskestanga», blir berørt av tiltaket. Området blir erstattet av et areal som ligger rett sør for dagens område.

Som en følge av tiltaket blir det mellom ny E6 og eksisterende forretningsbebyggelse frigjort areal som kan brukes til sentrumsformål. I detaljreguleringen er dette arealet angitt til fremtidig forretnings- og kontorformål.

1. INNLEDNING

Statens vegvesen har med hjemmel i plan- og bygningsloven § 3-7 utarbeidet et forslag til detaljregulering for E6 Tana bru i Tana kommune. Oppstart av arbeidet med reguleringsplan ble varslet allerede i 2007. I 2009 trådde ny plan- og bygningslov i kraft. Ny lov førte til at planarbeidet måtte varsles på nytt. Det ble gjort i mars 2012.

Forslag til detaljregulering med konsekvensutredning var på høring og til offentlig ettersyn i tidsrommet 1. november til 20. desember 2012. Planforslaget består av planbeskrivelse, plankart og bestemmelser. Dokumentene ligger på vår nettside www.vegvesen.no/Vegprosjekter.

Den 6. desember var det informasjonsmøte om planforslaget. Møtet var på Rådhuset i Tana bru. Samme dag var det også informasjonsmøte for aktuelle sektormyndigheter på Statens vegvesen sitt kontor i Vadsø.

Vi har mottatt 10 uttalelser til planforslaget. Uttalelsene er behandlet i et eget hefte.

Spørsmål om detaljreguleringen kan rettes til Statens vegvesen ved Margareth W. Sundfør på telefon 78 94 16 95 eller 971 23 930.

2. BAKGRUNNEN FOR PLANEN

2.1 Bakgrunn

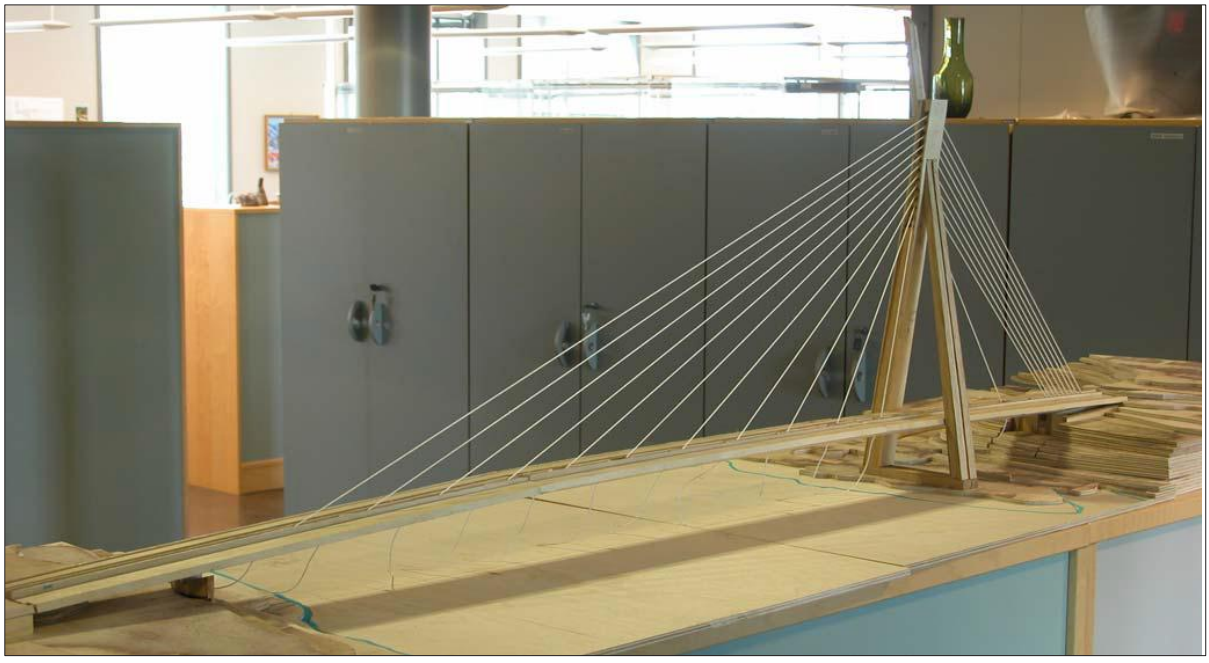
Tana bru er sentral for trafikken mellom Øst- Finnmark og Vest- Finnmark. Eksisterende bru ble bygget like etter andre verdenskrig. Brua er derfor i liten grad tilpasset dagens kjøretøy. Eksisterende bru er smal og slitt og den vil kreve store vedlikeholdskostnader i fremtiden. Dagens bru er en "flaskehals" for tungtransporten.

2.2 Historikk – en kort gjennomgang av prosjektet fra 2005 til 2011

Ny bru over Tanaelva sto for første gang i handlingsprogrammet til Nasjonal transportplan for perioden 2006-2015. Som en forberedelse til det kommende planarbeidet tok Statens vegvesen initiativ til et møte i Tana bru 4. oktober 2005. På møtet deltok Tana kommune, Finnmark fylkeskommune, Fylkesmannen i Finnmark, Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) og Statens vegvesen.

Tilbakemeldingen fra deltakerne på møtet var samstemt. Ny bru må plasseres ved eksisterende bru. En annen lokalisering av ny bru er ikke aktuell blant annet på grunn av Tanaelva som verna vassdrag. På møtet ble det også avklart at eksisterende bru skal rives.

Den 18. mai 2007 ble det varslet oppstart av arbeid med reguleringsplan etter plan- og bygningsloven av 1985. I varslet om oppstart ble det opplyst at ny bru skal lokaliseres like oppstrøms eller nedstrøms eksisterende bru.

Modell av skråstagsbru med ett tårn og sentrisk kabelplan. Foto: Statens vegvesen

På møte 12. juni 2008 ble det avklart hvilken type bru det skal jobbes videre med og hvor brua skal plasseres. Tana kommune, Statens vegvesen og Vegdirektoratet deltok på dette møtet. På møtet var det enighet om at ny bru skal være en skråstagsbru med ett tårn og ett kabelplan. Det var også enighet om at brua skal plasseres 50 meter oppstrøms eksisterende bru. Videre var det enighet om at brua skal knyttes til eksisterende vegnett med rundkjøringer på både vest- og østsiden av elva. Det skal være fortau på begge sider av brua, og eksisterende gang- og sykkelveg må føres inn mot fortauene.

Det har senere vist seg at plassering av brua slik som beskrevet i referatet fra møtet 12. juni 2008 er 100 meter oppstrøms, ikke 50 meter. Plassering av brua 100 meter oppstrøms for eksisterende bru medfører at tårnfundamentet på vestsiden av elva plasseres på øra utenfor utløpet til Sieiddájohka. På østsiden av elva vil landkaret bli liggende i det statlig sikra friluftsområdet «Brusletta» gnr. 37 bnr. 118. Området er mest kjent som «Fiskestanga».

I etterkant av møtet i juni 2008 blir NVE bedt om å vurdere om tårnfundamentet kan plasseres slik det var blitt enighet om. I brev datert 20. august 2008 gir NVE tilbakemelding om at de ikke kan se at plassering av tårnfundamentet på elveøra vil medføre vesentlige endringer i flom- og strømningsforhold, med unntak av lokale endringer rundt selve tårnfoten. Elveøra, hvor tårnfundamentet ønskes plassert, blir oversvømt under vårflommen. Enkelte år kan det være store iskrefter i dette området. Tårnfundamentet og tårnfoten må derfor dimensjoneres og utformes med tanke på dette.

I 2009 ble det startet opp et forprosjekt som hadde som mandat å jobbe med utformingen av brua. Forprosjektet skulle opprinnelig avsluttes i 2009. I forbindelse med at planarbeidet startet opp igjen i 2012 ble det avklart at forprosjektet videreføres og avsluttes i juni 2012.

I forbindelse med oppstart av forprosjektet i 2009 ble det også inngått samarbeid med arkitekt Stein Halvorsen AS om utforming av brua. Etter hvert ble det klart at arkitekten ønsket andre løsninger enn det som allerede var bestemt. På et møte 6. januar 2010, mellom Tana kommune, Statens vegvesen og Vegdirektoratet, ble det slått fast at stadiet for de store endringer av brumodell er passert. Det er brumodellen som ble valgt i 2008 det skal jobbes videre med. Samarbeidet med arkitekten ble avsluttet i 2011.

2.3 Vegen videre – grunnlaget for arbeidet med detaljreguleringen

Avklaringene som ble gjort i 2008, om lokalisering av bru og valg av brumodell, ligger til grunn for arbeidet med detaljreguleringen. Det vil si at vi har jobbet videre med prosjektet med utgangspunkt i at:

- ny bru skal være en skråstagsbru med ett tårn og ett kabelplan
- den skal plasseres 100 meter oppstrøms eksisterende bru
- den skal knyttes til eksisterende vegnett med rundkjøringer på både vest- og østsiden av elva
- brua skal ha fortau på begge sider og eksisterende gang- og sykkelveg må føres inn mot fortauene på brua
- eksisterende bru skal rives

2.4 Målsetting for prosjektet

Målsettingen for prosjektet er å etablere veg- og trafikkløsninger over Tanaelva som:

- er tilpasset fremtidige kjøretøy og trafikkmengde
- øker fremkommeligheten
- bedrer trafikksikkerheten for gående og syklende

2.5 Forskrift om konsekvensutredning

Detaljreguleringen utløser krav om konsekvensutredning, jf. forskrift om konsekvensutredninger §§ 3 og 4 bokstav a) og d). Grunnen til det er at Tanaelva er et nasjonalt laksevassdrag, et verna vassdrag og at det i området er lokalisert kulturminner.

Ved oppstarten av planarbeidet kunne vi ikke utelukke at detaljreguleringen kunne komme i konflikt med nasjonale interesser. Fylkesmannen mente likevel at det ikke var nødvendig å forelegge planprogrammet for Miljøverndepartementet slik det står i § 8 i forskrift om konsekvensutredninger.

Fylkesmannen er å betrakte som «berørt myndighet» i henhold forskriften. Planprogrammet ble derfor ikke forelagt Miljøverndepartementet.

3. PLANPROSESS OG MEDVIRKNING

Oppstartsmøte med kommunen ble gjennomført 27. januar 2012. På møtet ble det inngått avtale om at Statens vegvesen organiserer planprosessen og utarbeider forslag til detaljregulering, jf. § 3-7 i plan- og bygningsloven.

Det er en tverrfaglig prosjektgruppe som har utarbeidet detaljreguleringen. Prosjektgruppa har bestått av personer fra Statens vegvesen Region nord og Vegdirektoratet. I tillegg har også kommunen vært representert.

Varsel om oppstart med forslag til planprogram var ute på høring og til offentlig ettersyn i tidsrommet 1. mars til 15. april 2012. Mandag 26. mars var det informasjonsmøte om prosjektet. Det var mellom 15 til 20 personer som deltok på møtet.

Vi mottok 14 innspill til varslet om oppstart med forslag til planprogram. Innspillene er oppsummert i kapittel 10. Tana kommune fastsatte planprogrammet 7. juni 2012.

Den 4. mai 2012 hadde vi møte med NVE. Fylkesmannen i Finnmark og Finnmark fylkeskommune hadde vi møter med henholdsvis 23. mai og 26. juni 2012.

Forslag til detaljregulering med konsekvensutredning var på høring og offentlig ettersyn i tidsrommet 1. november til 20. desember 2012. Den 6. desember var det informasjonsmøte om planforslaget. Samme dag var det også informasjonsmøte for aktuelle sektormyndigheter på Statens vegvesen sitt kontor i Vadsø.

Vi har mottatt 10 uttalelser til planforslaget. Uttalelsene og Statens vegvesen sin anbefaling er behandlet i et eget hefte.

4 PLANSTATUS OG RAMMEBETINGELSER

4.1 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Regjeringen har utarbeidet et helhetlig dokument (T-1497) som handler om hva fylkeskommunene, kommunene og statlige myndigheter forventes å ta særlige hensyn til i planleggingen. For prosjektet E6 Tana bru er følgende forventninger fra regjeringen særlig aktuelle:

- at det langs vassdrag tas særlig hensyn til allmenne interesser
- at planleggingen bygger på oppdatert og tilgjengelig kunnskap om arealbruk og naturmiljø, kulturminner, kulturmiljø- og landskapsverdier
- at det legges til rette for en aktiv livsstil og økt friluftsliv ved å knytte sentrum, boligområder, skoler og barnehager til friluftsområder gjennom etablering av trygge og sammenhengende forbindelser for gående og syklende
- at statlige, regionale og kommunale planprosesser som omhandler samferdsel samordnes, og at fylkeskommunene og kommunene har en aktiv rolle i statlig transportplanlegging

4.2 Nasjonal transportplan

Ny bru over Tanaelva var første gang omtalt i Nasjonal transportplan for perioden 2006-2015.

Prosjektet er nå inne i forslag til Nasjonal transportplan 2014-2023. Forslaget til Nasjonal transportplan er de statlige transportetatenes og Avinors faglige anbefalinger til regjeringens arbeid med stortingsmeldingen om Nasjonal transportplan. Forslaget ble offentliggjort 29. februar 2012.

Stortingsmeldingen planlegges lagt fram i begynnelsen av 2013. Den skal behandles av Stortinget i vårsesjonen 2013.

I forslaget fra transportetatene og Avinor er det lagt opp til at prosjektet ligger inne med bevilgning i perioden 2018-2023 dersom dagens rammer videreføres. Dersom dagens rammer øker med 20 prosent ligger prosjektet inne i perioden 2014-2017. Prosjektet ligger per i dag inne med en kostnad på 300 millioner.

4.3 Planstatus for området

4.3.1 Kommunal planstrategi

Kommunen vedtok 21. juni 2012 kommunal planstrategi for perioden 2012-2015. I planstrategien er det blant annet foreslått å utarbeide en detaljregulering for gang- og sykkelveg på strekningen Seida – Skiippagurra. Oppstart av arbeidet er planlagt høsten 2013.

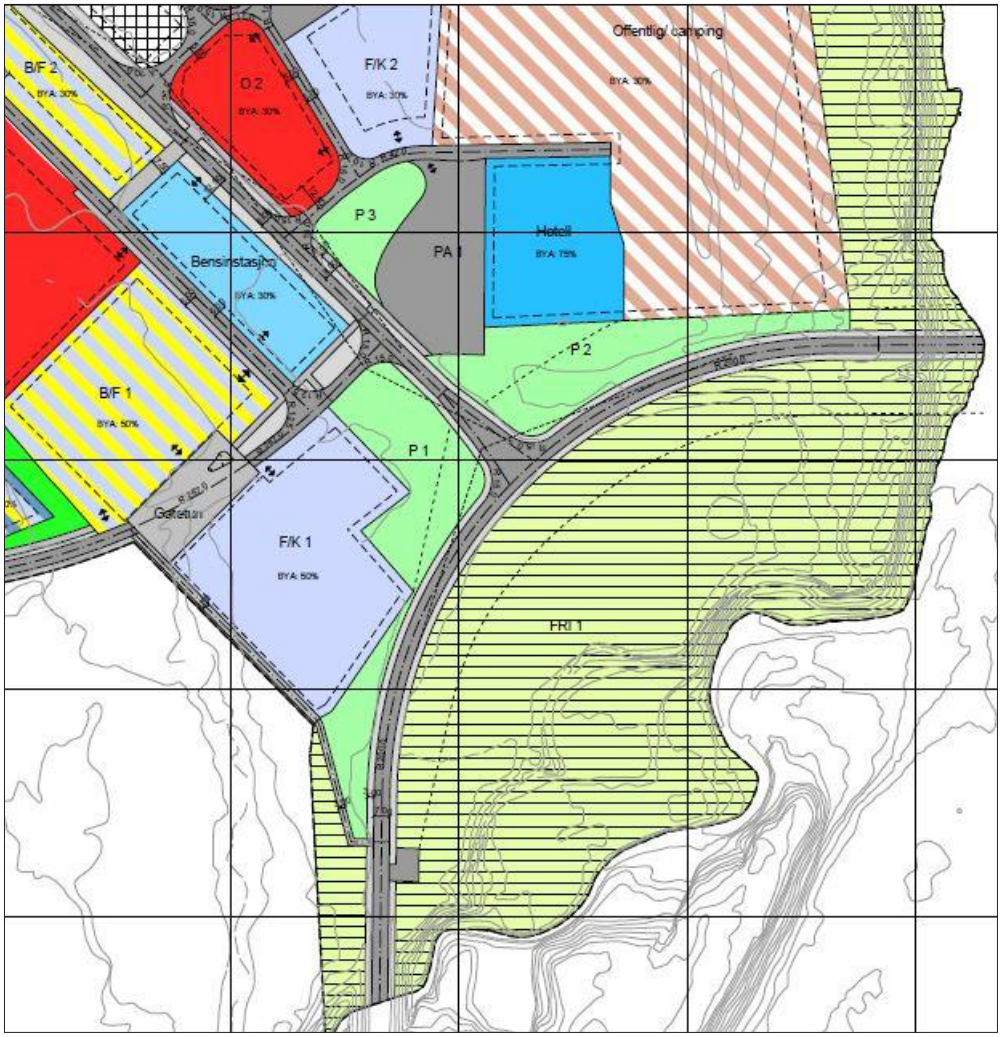
4.3.1 Kommunedelplan

Gjeldende kommunedelplan for Tana bru ble vedtatt i 1993. Arealene som blir berørt av detaljreguleringen for E6 Tana bru er i kommunedelplanen angitt som friområde, park, leir og turveger, samt landbruk-, natur- og friluftsformål.

Kommunen jobber for tiden med å revidere kommunedelplanen. Den reviderte kommundelplanen vil omfatte både vest- og østsiden av Tanaelva fra Luftjok i nord til Skiippagurra i sør. Det vil si at den vil omfatte et mye større område enn gjeldende kommunedelplan. Ny kommunedelplan legger blant annet til rette for etablering av gang- og sykkelveg på østsiden av elva fra Luftjok til Skiippagurra.

4.3.2 Reguleringsplan

Reguleringsplanen for Tana sentrum ble vedtatt 22. mai 2003. I reguleringsplanen er berørte områder angitt som forretning og kontor, park og friområder.

Utsnitt av reguleringsplan for Tana sentrum.

4.4 Andre rammer og føringer

4.4.1 Tanaelva som nasjonalt laksevassdrag og verna vassdrag

Tanaelva er et nasjonalt laksevassdrag, jf. St.prp. nr. 32 Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder. I de nasjonale laksevassdragene er det ikke tillatt med nye tiltak og aktiviteter som kan skade villaksen.

Tanaelva er varig verna i Verneplan II for vassdrag (1980). Rikspolitiske retningslinjer for verna vassdrag (T-1082) omfatter vassdragsbeltet. Det vil si hovedelver, sideelver, større bekker, sjøer og tjern og et område på inntil 100 meters bredde langs sidene av disse.

Retningslinjene omfatter også andre deler av nedbørfeltet som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi. Tanavassdraget er det største uregulerte vassdraget i landet og flere sidevassdrag er nærmest urørt av tekniske inngrep.

4.4.2 Vannforskriften

Formålet med forskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helthetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene. Med vannforekomst menes det en avgrenset og betydelig mengde overflatevann, som for eksempel innsjø, magasin, elv, bekk, kanal, fjord eller kyststrekning, eller deler av disse.

Det er et mål i vannforskriften at overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forberedes og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand.

4.4.3 Rikspolitisk retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging (T-5/93)

Hensikten med retningslinjen er å oppnå en bedre samordning av arealplanlegging og transportplanlegging både i kommunene og på tvers av kommuner, sektorer og forvaltningsnivåer. I retningslinjene står det blant annet at vi bør unngå nedbygging av særlig verdifulle naturområder, inkludert særlig verdifulle kulturlandskap, vassdragsnære arealer, friluftsområder, verdifulle kulturmiljøer og kulturminner.

4.4.4 Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark og planveileder

Sametingets retningslinjer for vurdering av samiske hensyn ved endret bruk av utmark er hjemlet i § 4 i finnmarksloven. Vurderingene skal foretas før det treffes avgjørelser i saker om endret bruk av utmark i Finnmark fylke.

Formålet med retningslinjene er at offentlige myndigheter og Finnmarkseiendommen foretar en grundig og forsvarlig vurdering av virkningene av planen for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv før det treffes avgjørelse i saker om endret bruk av utmark. Retningslinjene skal sikre naturgrunnlaget for videre utvikling av samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv, samt en bærekraftig bruk og forvaltning av naturgrunnlaget på samenes egne premisser.

Det planlagte tiltaket må vurderes opp mot den bruken samiske utmarksbrukere har av det aktuelle området, og de konsekvensene det vil få for denne bruken. Tradisjonell praksis og kunnskaper knyttet til bruken av utmark vil være en sentral del av grunnlaget for vurderingen. Det skal tas særlig hensyn til hvilke virkninger tiltaket vil få for tradisjonell samisk bruk av området.

Sametinget vedtok i 2010 en planveileder. Formålet med veilederen er blant annet å sikre at alle planer sikrer naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. I dette prosjektet er det særlig punkt 5 i veilederen om hensynet til samisk kultur som er aktuelt.

4.4.5 Norsk arkitekturpolitikk og Vegvesenet sin strategi for god arkitektur

I arkitektur.nå, som ble utgitt av Kultur- og kirkedepartementet i 2009, er visjonen følgende:

> «God arkitektur skal bidra til høy livskvalitet, og gi attraktive, funksjonelle og universelt utformede byggverk og omgivelser. God arkitektur skal uttrykke felles kultur og identitet. Arkitekturen skal bidra til velferd, bærekraft og verdiskapning, og inspirere til å bevare og berike. Arkitekturpolitikken skal innrettes mot helhet og sammenheng i våre omgivelser.»

I akritektur.nå er seks innsatsområder for regjeringens arkitekturpolitikk trukket frem. For dette prosjektet er særlig følgende innsatsområder aktuelle:

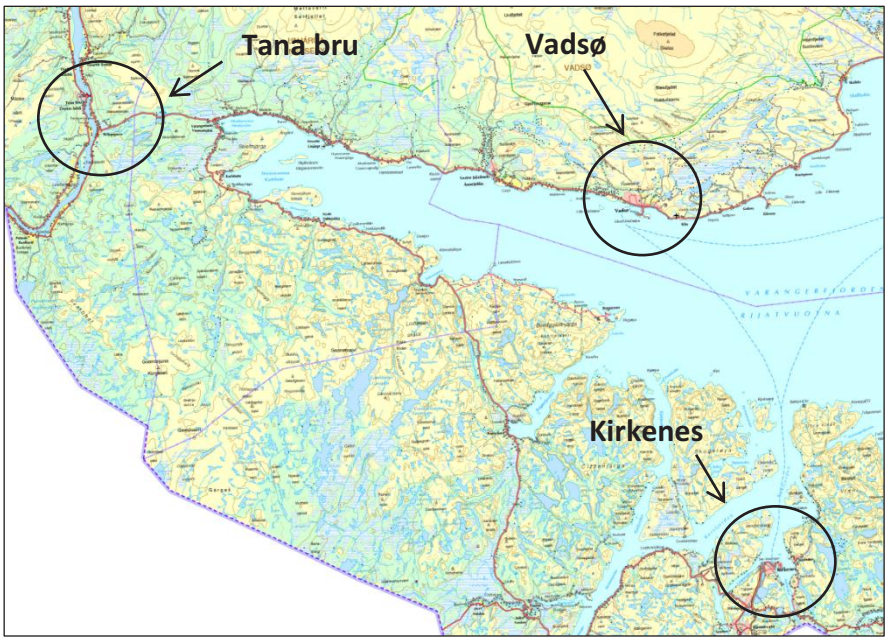
- Byer og tettsteder skal utvikles med arkitektur av god kvalitet.
- Staten skal være et forbilde.
- Norsk arkitektur skal være synlig internasjonalt.

Statens vegvesen har i strategi for god arkitektonisk kvalitet utdypet hva som ligger i regjeringens tre innsatsområder som er nevnt ovenfor. Blant annet skal våre transportanlegg i byer og tettsteder være av god arkitektonisk kvalitet. Gjennom sektoransvaret skal vi bidra til å fremme god by- og stedsutvikling. Vi skal inspirere andre til god arkitektonisk kvalitet. Videre skal våre transportanlegg ha høy arkitektonisk kvalitet som bidrar til å skape et tydelig og positivt bilde av Norge.

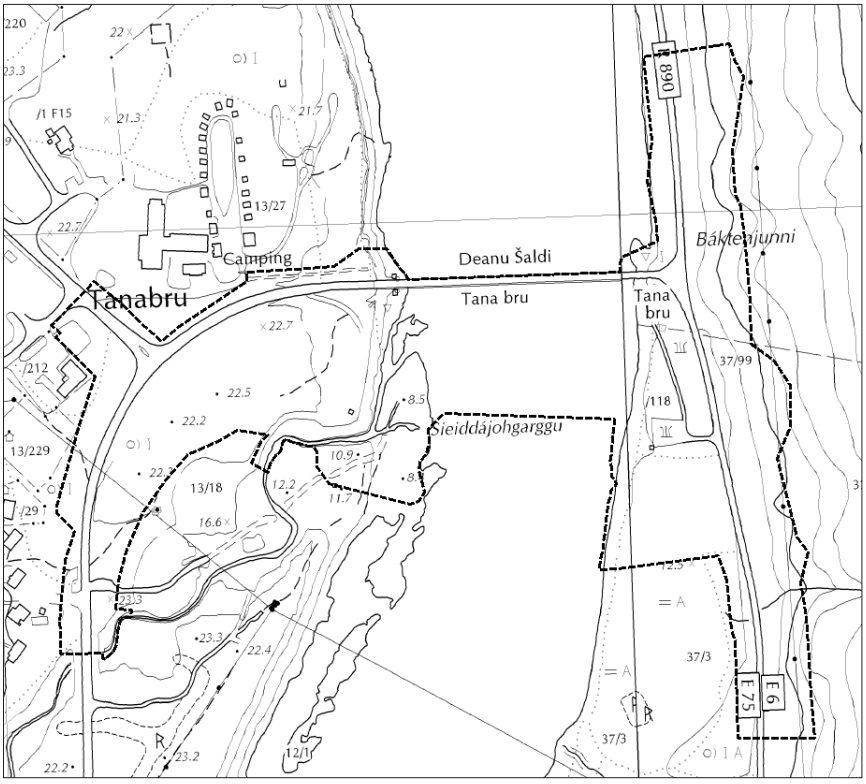
5. BESKRIVELSE AV PLANOMRÅDET (eksisterende forhold)

5.1 Beliggenhet og avgrensning av planområdet

Planområdet ligger ved tettstedet Tana bru i Tana kommune.

Kartutsnittet viser Tana bru sin plassering i forhold til Vadsø og Kirkenes.

Stiplet linje viser avgrensning av planområdet.

5.2 Eksisterende bru

Dagens bru sto ferdig i august 1948. Brua er en myk hengebru med et hovedspenn på 195 meter. Høyden på tårnene er på rundt 30 meter over havet.

Brua er smal og slitt. Den er i liten grad tilpasset dagens kjøretøy.

5.3 Dagens arealbruk og tilstøtende arealbruk

Arealet på vestsiden av elva består i hovedsak av bjørkeskog. Området bærer imidlertid preg av å være i bruk. Blant annet så er det flere stier i området som fører ned mot elvebredden.

Sieiddájohka går igjennom planområdet på vestsiden. Det går en anleggsveg fra E6, rett nord for Sieiddájohka, gjennom området og ned til elva. Denne vegen krysser elva en gang.

Et kommunalt pumpehus er lokalisert innenfor området på vestsiden av Tanaelva.

På østsiden av Tanaelva består planområdet i sør av dyrka mark og bjørkeskog. Det dyrka arealet grenser mot det statlig sikra friluftsområdet. Nord for friluftsområdet er det en båtutsettingsplass. Atkomsten til båtutsettingsplassen går gjennom friluftsområdet.

Store deler av berørt areal benyttes i forbindelse med friluftsliv. Deler av berørt areal på østsiden av elva er dyrka mark. Østsiden av E6 består av bjørkeskog.

Flyfoto med planavgrensning. Kilde: Norge i bilder

Tilstøtende arealbruk på vestsiden av elva er forretning/kontorer, hotell, campingplass og friluftsliv. På østsiden av elva er tilstøtende arealbruk dyrka mark og friluftsliv.

5.4 Naturmangfold

5.4.1 Biologisk mangfold

Det er tidligere gjennomført to naturtypekartlegginger i Tana kommune. I disse undersøkelsene er det både sør og nord for planområdet kartlagt naturtyper med nasjonal og regional verdi, men ikke innenfor selve planområdet. I forbindelse med utarbeidelsen av detaljreguleringen ble det sommeren 2012 gjennomført en naturtypekartlegging innenfor planområdet.

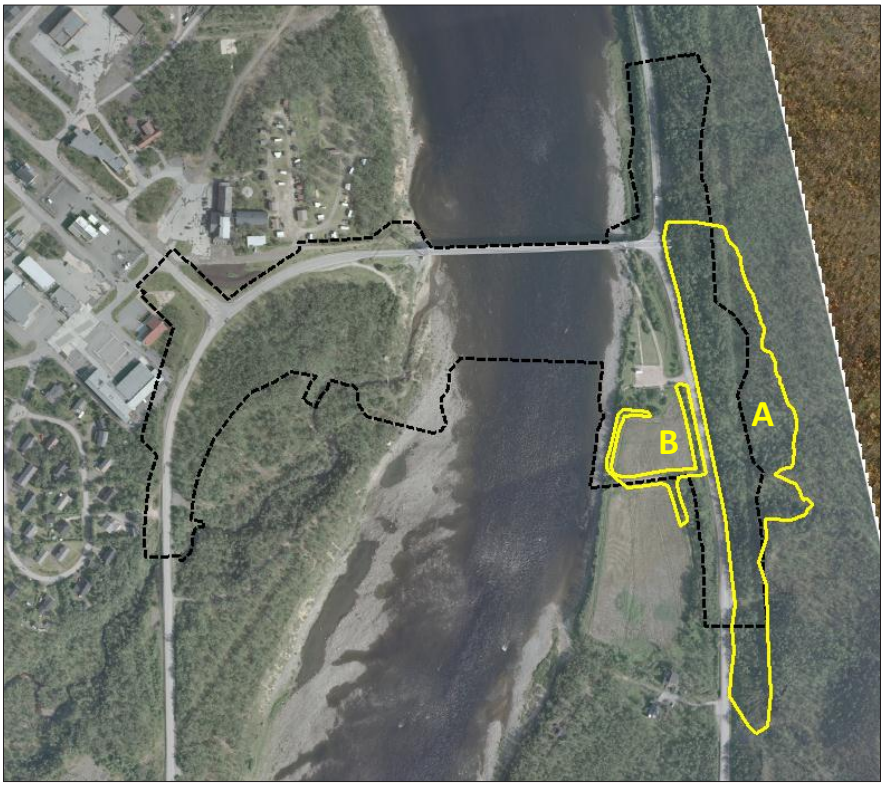
Det ble i kartleggingen gjort funn av rødlistearten myrflatbelg (*Lathyrus palustris subsp. pilosus)* i et relativt stort område sør og nord for Tana bru. Myrflatbelg blir i Norsk rødliste (2010) regnet som nært truet (NT). Det er sannsynlig at det tidligere har vært en sammenhengende lokalitet knyttet til dyrket mark og fuktpreget skog, men at lokaliteten er blitt oppsplittet av veg, nydyrking og andre forstyrrelser.

Myrflatbelg er en rødlisteart som er nært truet. Den er funnet i et relativt stort område på sørøstsiden av Tana bru. Bildet til høyre viser tanatimian som er en karakterart langs Tanavassdraget. Begge foto: Lars Smeland, Tana kommune.

På bakgrunn av forekomsten av myrflatbelg er det avgrenset to naturtypelokaliteter. Begge lokalitetene ligger innenfor eller delvis innenfor planområdet. Naturtypene som er kartlagt er naturtypen bjørkeskog med høgstauder (A) og artsrik vegkant (B). Begge lokalitetene har fått verdien lokalt viktige.

Flyfoto med avgrensning av planområdet og de to naturtypelokalitetene bjørkeskog med høgstauder (A) og artsrik vegkant (B). Kilde: Norge i bilder

Tanaelva er Europas største lakseelv i kvantum. I utbredelsesområdet til den nordatlantiske laksen er Tanaelva den viktigste elva som produserer villaks. Naturforholdene langs elva tilbyr gode forhold for lakseyngel.

Laksens hovedoppgang er fra begynnelsen av juni til midten av juli. Oppvandring av laks, som er på vei til gytefeltene og nedvandrende laks som skal ut til sjøen, kan imidlertid starte allerede i mai. Dette varierer fra sesong til sesong og er avhengig av isgangen i elva og av temperatur. De fleste oppvandrende laks er fisk som kommer tilbake til elva de er født i for å gyte for første gang. Noen av de er såkalte flergangsgytere som kommer for å gyte for annen, tredje eller til og med fjerde gang.

Etter hovedoppvandringen om sommeren kommer det også opp noe laks i september og oktober. Størsteparten av disse sene vandrerne er ikke kjønnsmodne hunnlakser. Disse kalles gjeldlaks. Man antar at disse oppholder seg i elva hele det etterfølgende året og deltar i gytingen året etter.

Gytingen i Tana foregår fra midt i september til midt i oktober. Størstedelen av laksen blir etter gytingen igjen i vassdraget (vinterstøinger). Våren etter, før midten av juni, vandrer vinterstøingene ned vassdraget og ut i sjøen. Smolt (eldre lakseyngel fra 1 til 6 år) vandrer ned elva og ut i sjøen i perioden fra midten av juni til midten av juli. Faktorer som temperatur i elva, i sjøen, og i lufta, lysforhold, nedbørsmengde og vannføring påvirker når laksens vandringer starter.

Genetikkdata fra Tana viser at det er rundt 30 genetisk unike laksebestander fordelt i vassdraget (Morten Falkegård, personlig meddelelse). En egen stamme av laks er lokalisert i området Tana bru til Skiippagurra. Deler av elva i dette området er «sandørken». Store deler av området er derfor

ubrukelig som gytehabiat. Gyteområde for stammen er nord for eksisterende bru og i Skiippagurrastryket.

Sieiddájohka er en av fire viktige bekker for laksestammen som er lokalisert i området ved Tana bru til Skiippagurra (Morten Falkegård, personlig meddelelse). De andre tre bekkene er de to bekkene på hver side av Tanaelva i Seida, samt Korselva.

Laksestammen er en av de stammene i vassdraget som har mest begrenset utbredelse. Stammen er derfor sårbar med tanke på de begrensede gytemulighetene, samt at deler av området i liten grad fungerer som habitat for ungfisk.

Det er en del ungfisk i bekker som Sieiddájohka også på vinterstid, men den største tettheten er i juni, juli og i mesteparten av august. Selv om bekkene har et forholdsvis lite areal (i forhold til hovedelva), så er antallet ungfisk som er innom bekkene uforholdsmessig høyt. Hele sommeren er det trafikk inn og ut av bekkene, men hvor lenge hver ungfisk oppholder seg i bekken før den returnerer varierer mye. Noen ungfisker er i bekkene kontinuerlig i flere år, mens andre bare er innom noen dager.

En av de viktigste funksjonene til små bekker som Sieiddájohka ser ut til å være som temperaturrefugier om sommeren. Hovedelva er utsatt for potensiell høy vanntemperatur, særlig ved lav vannstand og mye sol. Energikravene til ungfisken øker kraftig med stigende temperatur, og dette fører til at fisken må spise oftere. I hovedelva er det relativt lite mat tilgjengelig, og ungfisken vil raskt komme i en situasjon hvor den ikke finner nok mat til å kompensere for den høye temperaturen.

I slike tilfeller er tilgang til bekker med lavere vanntemperatur og høyere mattilgang viktig. I tillegg til at fisken kan få problemer med å finne nok mat ved høy vanntemperatur i hovedelva, så vil den økte aktiviteten som følger med å måtte vandre rundt og lete etter mat, føre til at ungfisken er mer utsatt for predasjon. Dette vil den også kunne slippe unna i bekkene.

På nettsiden Vann-Nett er det opplyst at det muligens er to fiskevandringshindre i Sieiddájohka. De aktuelle stedene det kan være vandringshindre er ved kulvert ved kommunal veg og ved rester etter tidligere vannverksdam. Begge stedene ligger utenfor planområdet og lenger opp i bekken.

5.4.2 Landskap

Tana bru og Tanaelva inngår i Landskapsregion 41 Dalbygdene i Finnmark jf. Norsk institutt for skog og landskap. Noe av det som kjennetegner landskapets hovedform er de store elvedalene, med noen av landets største elver. Langs Tanaelva og langs enkelte av sideelvene er det lange strekninger med grunne og vide elvedaler. I nedre deler og mot utløpet har Tanaelva imidlertid høye og steile fjellvegger i overgangen mot et høyereliggende viddelandskap.

I Direktoratet for naturforvaltning sin Naturbase er det ikke oppgitt at det er nasjonalt eller regionalt viktige kulturlandskap innenfor planområdet. Bortsett fra selve Tanaelva, med stor aktivitet på og ved elven, er det bare den dyrka marka på østsiden av elva som fremstår som et tydelig kulturlandskap.

5.4.3 Geologi

Norges geologiske undersøkelse sine berggrunnskart viser at hovedbergartene i området er sandstein og leirskifer. Løsmassekartene viser at løsmassetypen i området er elve- og bekkeavsetning.

Grunnundersøkelser gjennomført i 2010 og 2012 viser at vestsiden av Tanaelva består av elveavsetninger og at østsiden består av vanlige morenemasser.

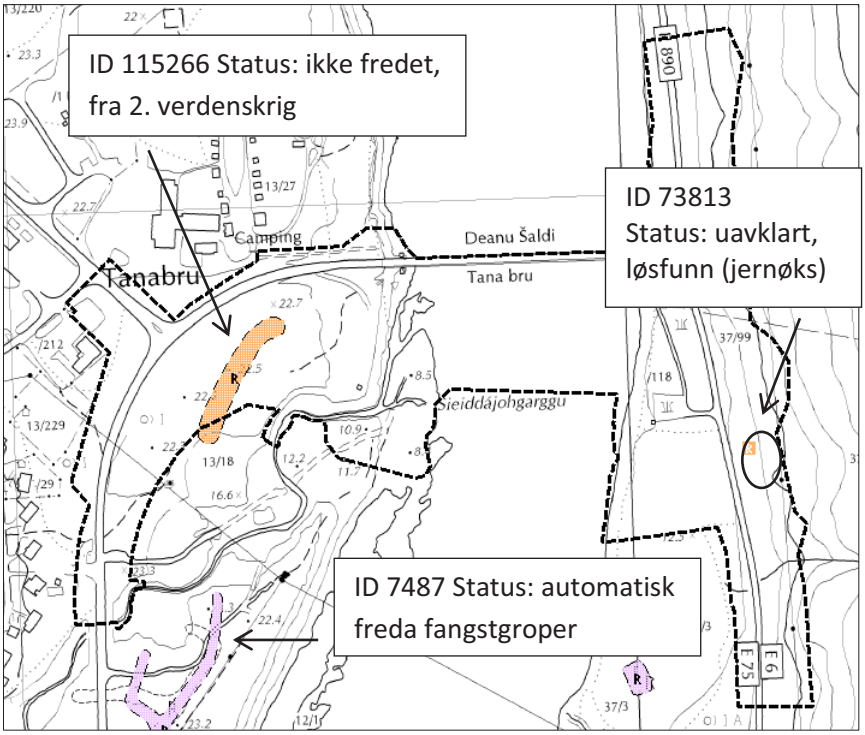
5.5 Kulturminner

Sametinget og Finnmark fylkeskommune gjennomførte sommeren 2012 en befaring i området ved Tana bru. Under befaringen ble det ikke funnet noen nye kulturminnelokaliteter. Det ble imidlertid gjort kontrollbefaring av kjente kulturminnelokaliteter i området.

Kulturminnelokaliteten (ID 115266), som ligger på vestsiden av elva, hadde fra tidligere av en uavklart vernestatus i Riksantikvarens kulturminnebase. Kultursporene viste seg å være groper/tufter og skytterstillinger fra 2. verdenskrig. Denne kulturlokaliteten har nå fått status ikke fredet i kulturminnebasen.

På østsiden av elva, innenfor planområdet, er det tidligere gjort et løsfunn (ID 73813) av en jernøks fra sen vikingtid eller tidlig middelalder. Under befaringen i sommer ble det ikke funnet flere kulturminner eller kulturspor i området. Lokaliteten vil fremdeles ha status som uavklart og funnstedet vil være markert i kulturminnebasen. Siden det trolig dreier seg om et enkelt løsfunn regnes imidlertid ikke funnstedet som fredet etter kulturminneloven.

Sør for Sieiddájohka ligger et fangstgropanlegg med 19 registrerte fangstgroper. 18 av fangstgropene er automatisk freda og 1 har status som uavklart. Denne kulturminnelokaliteten ligger utenfor planområdet.

Kartutsnitt viser registrerte kulturminner innenfor planområdet.
Kilde: Riksantikvarens kulturminnebase

5.6 Nærmiljø og friluftsliv

Eiendommen «Brusletta» gnr. 37 bnr. 118, på østsiden av elva, er et statlig sikra friluftsområde. Friluftsområdet er i henhold til matrikkelen 6,4 dekar. Området ble sikret i 1993. Området er mest kjent som rasteplassen «Fiskestanga».

Navnet «Fiskestanga» kommer av at det i 1993 ble satt opp en 12 meter høy fiskestang på eiendommen. Flua på fiskestanga er bygd av materialer fra den gamle brua som ble sprengt av tyskerne i 1944. Restene av den gamle brua ble liggende på bunnen av elva frem til 1992/1993. Da ble mesteparten av restene av brua hentet opp.

Området er populært og mye i bruk, spesielt i forbindelse med laksefiske. Friluftsområdet er tilrettelagt med toalett, gapahuker, bord, benker og parkering. Kommunen har driftstilsyn med området. Staten ved Direktoratet for naturforvaltning er grunneier.

Det statlig sikra friluftsområdet med den 12 meter høye «Fiskestanga» i bakgrunnen.
Foto: Margareth W. Sundfør, Statens vegvesen.

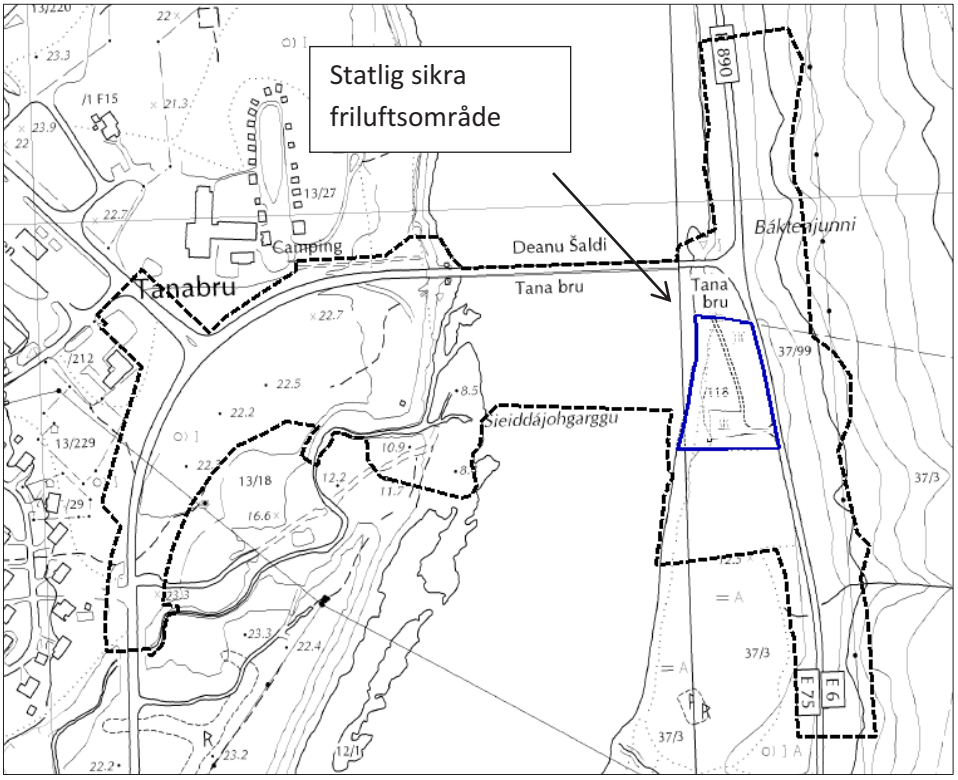
Noen lokale fisker i området på østsiden, men mest tilreisende. I deler av området, fra eksisterende bru og 150 meter sørover, er det også tillatt for tilreisende å fiske med sluk fra land. Rett nord for friluftsområdet er det en båtutsettingsplass. Atkomst til båtutsettingsplassen går igjennom friluftsområdet.

Båtutsettingsplassen er den eneste ved Tana bru. Andre båtutsettingsplasser i området ligger fire kilometer nord- og sørover, henholdsvis i Seida og Skiippagurra.

Innenfor planområdet, men på vestsiden av elva, er det flere stier og en gammel anleggsveg. Stiene og anleggsvegen gjør det relativt enkelt å bevege seg i området. Området er tilrettelagt med bru, trapper og toalett. Et par steder er det også satt ut bord og benker. Flere bålplasser er etablert i området.

Deler av elva innenfor planområdet benyttes til fiske fra båt. Den mest aktive perioden er i juni og juli. Det er rundt 20 til 25 båter som driver fiske i dette området. Det er ikke alle båtene som bruker hele området. En del av dem snur og drar oppover elva igjen når de nærmer seg de mer rolige områdene rett sør for eksisterende bru.

Elva er forøvrig en viktig ferdselsåre. En rekke båter passerer i forbindelse med at de skal til fiskeplasser nord eller sør for planområdet.

Kartutsnittet viser planområdet og hvor det statlig sikra friluftsområde "Fiskestanga" ligger. Kilde: Naturbase

5.7 Naturresurser

Totalt er det ved Tana bru rundt 27 dekar dyrka mark som benyttes til grasproduksjon. Den dyrka marka ligger på østsiden av elva. Det er 4,6 dekar av den dyrka marka som blir berørt av planen. I kommunen er det per i dag rundt 25 000 dekar dyrka mark i aktiv bruk.

Det er ikke skogsdrift i området.

I dag er det ingen som fisker laks for salg. Laksefiske i Tanaelva er likevel viktig for mange. Blant annet er laksefiske en viktig del av den samiske kulturen.

5.8 Næring

Tanavassdragets fiskeforvaltning er et lokalt forvaltningsorgan som ble etablert i 2011. En av oppgavene for forvaltningsorganet er blant annet å forvalte inntektene fra salg av fiskekort. Fiskekort kan kjøpes på utsalgssteder i området.

Det er et par bedrifter som tilbyr fisketurer både langs land og fra elvebåt i området ved Tana bru. Spesielt den ene bedriften har en del aktiviteter innenfor planområdet. Aktivitetene er knyttet til laksefiske. Høysesongen er juni og juli.

Arealet på østsiden av elva, inkludert det statlig sikra friluftsområdet, benyttes i liten grad av bedriftene. Området på vestsiden benyttes noe mer, i hovedsak av den ene bedriften.

5.9 Barns interesser

Det er ikke tilrettelagt for gående og syklende i dag. For å komme til elva, både på vest- og østsiden, er det i dag nødvendig å krysse E6.

5.10 Trafikkforhold

Over brua er antall biler per døgn 2210 (ÅDT 2011). For perioden 2010 til 2030 er det for Finnmark forventet en trafikkvekst for personbil på rundt 7 prosent. Det vil si at det i 2030 er forventet at antall biler over brua per døgn er rundt 2400.

Per i dag er andelen tungtransport over brua på 18 prosent. Det vi si i underkant av 400 biler i døgnet.

Bredden på vegen over elva er oppgitt til å være 5 meter. Farten i området er i dag 60 kilometer i timen. Det er ikke registret trafikkulykker på brua de siste fire årene. Eksisterende bru med tilførselsveger er ikke tilrettelagt for gående og syklende.

5.11 Teknisk infrastruktur

Telenor har en kabel i eksisterende bru. Denne er lagt på nordsiden av brua. Ishavslink har en fiberkabel. Den ligger på sørsiden av brua.

Varanger KraftNett AS har høyspentkabler i veigrøft på vestsiden av elva. I punktet hvor ny vei treffer eksisterende kan det bli behov for å flytte disse avhengig av endelig veiløsning.

Varanger KraftUtvikling AS har trekkrør med fiber i eksisterende bru.

5.12 Støyforhold

Det er ikke utarbeidet støysonekart for området. Bakgrunnen for det er blant annet at antall biler per døgn (ÅDT) er relativt lavt, samt at støyømfintlig bebyggelse ikke ligger tett på planområdet.

5.13 Flom og isgang

Det er ikke utarbeidet flomsonekart for Seidastryket. På bakgrunn av Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sin rapport 9/2006 «Flomsonekart, Delprosjekter Bonakas, Seida og Polmak» kan vi imidlertid anta at vannstanden ved Tana bru vil være på rundt 12,8 meter ved 500-årsflom. Forskjellene på vannstanden mellom 200-årsflom og 500-årsflom er ikke stor. Kanskje kun rundt 30 cm.

Eksisterende bru har kotehøyde på 14, 8 meter i underkant av brubjelke. Det vil si rundt 2 meter over 500-årsflommen.

Tanavassdraget er et «vårflomvassdrag». Det kan likevel være isgang i vassdraget til andre tider av året. Vinterisgang (stålis) kan være tøffere enn vårisgang (slusj).

Det første bildet er tatt 11. mai 2012. Det andre bildet er tatt 19. mai 2012. Begge foto: Tom Eirik Malin, Statens vegvesen.

5.14 Vind

Kjeller Vindteknikk har vurdert vindforholdene ved Tana bru. Tanadalen ligger i nord-sør retning. Det vil si at det blåser fra sør og nord, mens det er mindre vind fra nordøst, øst og vest. Det er liten sannsynlighet for sterk vind i området.

6 BESKRIVELSE AV PLANEN

6.1 Planlagt arealbruk

Detaljreguleringen legger til rette for etablering av ny bru over Tanaelva med tilhørende rundkjøringer og veger på vest- og østsiden av elva. Planen legger også til rette for etablering av blant annet område for kombinert forretning og kontor, friområder, fortau og gang- og sykkelveger.

6.1.1 Planområdet er delvis planlagt i to nivå

Deler av planområdet er planlagt i to vertikalnivå, henholdsvis på grunnen/vannoverflaten og over grunnen. I henhold til § 9 i kart- og planforskriften kan en arealplan inneholde ett eller flere vertikalnivåer.

Etter vår vurdering er det i denne detaljreguleringen ikke nødvendig å ha separate kartutsnitt for å sikre at planen er entydig og enkel og forstå. Følgende områder er planlagt i to nivå:

- Deler av kombinerte formål i sjø og vassdrag (vannoverflaten) og veg/bru (over grunnen).
- Deler av friområde 3 (grunnen) og veg/bru (over grunnen).
- Deler av annen veggrunn – grøntareal (grunnen) og veg/bru (over grunnen)

6.1.2 Arealer angitt til fremtidig bebyggelse (forretning/kontor)

Mellom ny E6 trasé og eksisterende forretningsbebyggelse, vil det bli frigjort et betydelig areal som kan brukes til sentrumsformål. Tana formannskap vedtok i sitt møte den 7. juni 2012 følgende innspill til reguleringsarbeidet:

> «Arealet som frigjøres mellom ny E6–trasé og FV 98 bak Tanatorget og Sparebank1 Nord Norge, skal avsettes til forretnings- og kontorformål.»

Målet med et nybygg er å styrke og utvide forretningssentrum ved Tana bru, og framheve tettstedet positivt mot E6. Det vil derfor være krav om at bygget har estetiske kvaliteter som hever inntrykket av Tana bru sentrum. Bestemmelsen om at bygg skal tegnes av arkitekt, skal forstås som et krav om sivilarkitektfaglig kompetanse i utformingen av nybygg.

Det er tatt høyde for at det på sikt kan etableres en gang- og sykkelvei langs E6 mot Karasjok ved å ha en tilstrekkelig byggegrense mot E6. Innenfor byggegrensa langs E6, skal det etableres et grøntområde på 10 meter som opparbeides parkmessig.

6.1.3 Områdebestemmelser

I bestemmelsene er det tatt inn en områdebestemmelse om midlertidige anlegg- og riggområder. Hjemmelen for bruk av arealer til ulike formål over tid er hjemlet i plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 1. Bestemmelsen må klart angi hvilket tidspunkt som gjør at det midlertidige anleggsområdet opphører og skravuren kan fjernes fra planregisteret.

I bestemmelsen til planen står det at innen ett år etter at anleggsarbeidet er avsluttet skal områder som er benyttet som midlertidige anlegg- og riggområder istandsettes, revegeteres og tilbakeføres til angitt formål i planen.

6.1.4 Rekkefølgebestemmelser

Det er i planen angitt en rekkefølgebestemmelse for støy i bygge- og anleggsperioden. Bestemmelsen sier at før start av bygge- og anleggsarbeidet skal det være vurdert og gjennomført tiltak for å redusere ulempene med støy fra anleggsarbeidet.

Det er også angitt en rekkefølgebestemmelse for fjerning av dagens bru og deler av E6. Arbeidet med å fjerne brua med brufundamenter og deler av E6 skal igangsettes innen ett år etter av ny bru med tilstøtende veger er ferdigstilt.

6.1.5 Unntak for krav om byggesaksbehandling for offentlige veganlegg

Offentlige veganlegg som bygges etter bestemmelser gitt i eller med hjemmel i vegloven er så langt tiltaket er detaljert avklart i reguleringsplan delvis unntatt bestemmelsene for byggesaksbehandling, jf. § 4-3 i forskrift om byggesak.

For bruer er det på plankartet ikke praktisk å fastlegge mer enn bruas plassering og utstrekning. I bestemmelsene til planen er det derfor angitt at ny bru skal bygges som skråstagsbru med ett asymmetrisk tårn og ett sentrisk kabelplan. Videre står det at brua skal bygges etter vedlagt brutegning (K101). Mindre justeringer av tegningene kan gjøres i samråd med Statens vegvesen.

Langs Sieiddájohka er det nødvendig å bygge to støttemurer for å hindre masseutglidning, jf. kapittel 6.6. Sannsynligvis vil det i disse områdene også være nødvendig å plastre for å hindre erosjon. Foreløpige tegninger (V110, V120, V130) for utforming av støttemurer er vedlagt planen. Detaljer rundt utforming av tiltakene blir endelig avklart i prosjekteringsfasen. Tiltakene skal godkjennes av Tana kommune og Norges vassdrags- og energidirektorat.

Også langs E6 og fylkesveg 890 er det nødvendig med geotekniske tiltak i vegskråning, jf. kapittel 6.6. Foreløpige tegninger (V210, V220) for utforming av tiltakene er vedlagt. Detaljer rundt utforming av tiltakene blir endelig avklart i prosjekteringsfasen.

Alle tegningene er samlet i et illustrasjonshefte som er vedlagt planen.

6.1.6 Hensynssoner

Det er i plankartet angitt en sikringssone rundt høyspentledning som går gjennom deler av planområdet.

Vi har også vurdert å angi sikringssoner for frisikt ved vegkryss. Dette viste seg imidlertid ikke å være nødvendig fordi frisiktsonene blir liggende innenfor areal som i plankartet er angitt til vegformål. Det vil derfor ikke være fare for gjengroing eller tiltak som kan hindre sikten. Frisikt er derfor kun markert med streksymbol i plankartet.

6.1.7 Utløpet av Sieiddájohka legges midlertidig i rør

Nedre deler av utløpet til Sieiddájohka vil bli lagt i rør i anleggsperioden. Duk legges i bunn med ett eller to rør og masse over. Duk, rør og masse skal fjernes når anleggsarbeidet er avsluttet. Ved å legge elva i rør sikres vi atkomst til øra hvor tårnfundamentet skal fundamenteres.

I området hvor ballastkassen skal plasseres skal det fjernes så mye masse at vi vil komme ned på nivå med utløpet av Sieiddájohka og øra. Vi har vurdert muligheten for å lage en midlertidig bru over til

øra, men vi har kommet frem til at det ikke er plass til en bru her. Løsningen er derfor å legge deler av elva i rør slik som beskrevet ovenfor. Leggingen av elva i rør må gjennomføres på en slik måte at det ikke oppstår flomfare eller at det dannes vandringshinder for fisk. Dette vil også være et tema i arbeidet med ytre miljøplan.

Et alternativ for atkomst til øra er å benytte en anleggsveg som tar av fra E6 rett sør for Sieiddájohka bru. Dette ble vurdert i en tidlig fase av planarbeidet. Det viste seg etter hvert at det ikke var aktuelt å benytte anleggsvegen. Bakgrunnen for det var blant annet at den må oppgraderes, i tillegg krysser også anleggsvegen Sieiddájohka, samt at den går gjennom et område med fangstgroper som er automatisk freda.

For beskrivelse av sikringstiltak i skråning mot Sieiddájohka se kapittel 6.6.

6.1.8 Kjøreveger

Det er tilrettelagt for kjøreveger slik det er vist i plankartet. Langs vegene på begge sider av Tanaelva settes det opp rekkverk mot Tanaelva og Sieiddájohka. Detaljer rundt utforming og plassering blir avklart i prosjekteringsfasen.

Det skal bygges en rundkjøring på hver side av elva. Diameter på rundkjøringene er fra vegskulder til vegskulder 42 meter. God avbøying er en av flere løsninger for å sikre lavt fartsnivå gjennom rundkjøringen og dermed øke sikkerheten.

Rundkjøringen på østsiden av elva tilfredsstiller kravet til avbøying, jf. håndbok 263 Geometrisk utforming av veg- og gatekryss. På vestsiden av elva ser det ut til at den ene armen i rundkjøringen ligger på grensen til «bør-kravet» om 80 meter radius i avbøyningskurven. I detaljreguleringen er det satt av nok areal til at nødvendige justeringer av rundkjøringen kan vurderes i prosjekteringsfasen.

På grunn av bratte skråninger på østsiden av elva er det aktuelt med geotekniske tiltak langs fylkesveg 890 og E6, jf. kapittel 6.6.

6.1.9 Gang- og sykkelveger, fortau og gangfelt

Det er tilrettelagt for gang- og sykkelveger og fortau innenfor planområdet.

Sentrum og friluftsområdene bindes sammen ved at det er lagt til rette for kryssing av brua, E6 og fylkesveg 98 og 890. Til sammen er det i planen lagt opp til 6 krysningspunkter.

I henhold til håndbok 270 Gangfeltkriterier kan gangfelt vurderes etablert dersom kriteriet om mer enn 20 kryssinger i makstimen er oppfylt og at antall biler per døgn (ÅDT) er større enn 2000. Antall kryssinger i makstimen betyr den timen i løpet av døgnet hvor antallet kryssende er størst. Innenfor planområdet er ÅDT 2210 (tall fra 2011). Antall kryssinger er sannsynligvis langt lavere enn kriteriet om mer enn 20.

Tilrettelegging av kryssing med gangfelt og skilt kan, på strekninger som ikke oppfyller kriteriet om mer enn 20 kryssinger i makstimen, virke mot sin hensikt. Bakgrunnen for det er at gangfelt og skilt gir fotgjengerne en falsk trygghet. Fotgjengerne tror at passering er trygt på grunn av oppmerket gangfelt og skilt. Bilistene er imidlertid uoppmerksomme fordi det er såpass sjelden gående og syklende benytter gangfeltet.

For planområdet vil det si at det ved 5 av de 6 kryssingspunktene blir lagt til rette for kryssing uten skilt og oppmerka gangfelt. Ved krysningspunktet på fylkesveg 98 etableres det gangfelt og settes opp skilt. Bakgrunnen for det er at selv om antallet kryssinger sannsynligvis heller ikke her oppfyller kriteriet, så er likevel antallet kryssinger langt høyere enn for de andre krysningspunktene. I tillegg ligger dette krysningspunktet i nær tilknytning til sentrum.

De 5 andre krysningspunktene tilrettelegges med nedsenket kantstein, men altså ikke med oppmerket gangfelt og skilt. Behov for belysning vil bli vurdert i prosjekteringsfasen. Krysningspunktene blir i hver ende av brua nært rundkjøringene, en på brua rett over hovedløpet til elva og to nært rundkjøringen på østsiden (nord og sør for rundkjøringen).

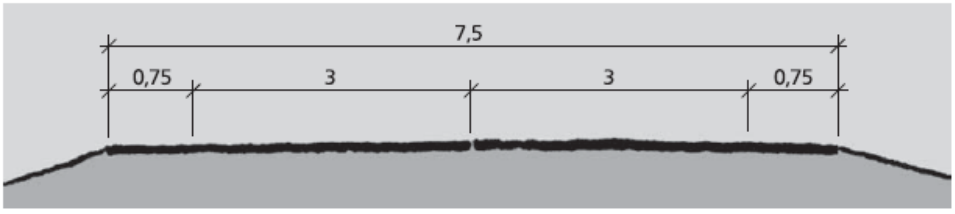
6.1.10 Avkjørsler

Avkjørsel fra E6 til anleggsveg, rett nord for Sieiddájohka bru, stenges. På østsiden av elva, sør for ny bru etableres det en avkjørsel til friområdet og båtutsettingsplassen. Denne avkjørselen skal også fungere som avkjørsel til eiendommen gnr. 37 og bnr. 188 (dyrka mark). Eiendommen grenser opp til planområdet på østsiden av elva i sør.

6.2 Forutsetninger og standardvalg

Følgende forutsetninger ligger til grunn for prosjektet:

- Tanaelva sin status som nasjonalt laksevassdrag, verna vassdrag og lakseelv skal ikke reduseres.
- Ingen inngrep (utfylling) skal gjøres i elva.
- Ny bru med tilhørende veg- og trafikkløsninger skal dimensjoneres for fremtidig belastning med tanke på både naturforhold som strøm, flom, isgang og trafikkmengde.
- Trafikksikkerhet for gående og syklende over brua skal ivaretas.
- Området skal fortsatt være attraktivt for allmenheten etter at prosjektet er avsluttet.

Figuren viser tverrprofil S1 med en vegbane på 7,5 meter. Kilde: Håndbok 017 Veg- og gateutforming

Som standard på vegene er det valgt dimensjoneringsklasse S1 gitt i kapittel C2 i figur C.1 i håndbok 017. Dimensjoneringsklasse S1 vil si en vegbredde på 7,5 meter inkludert vegskulder på begge sider på 0,75 meter. Bredden på vegbanen blir 6 meter.

Det er planlagt fortau på begge sider av brua. Fortauet skal være 2,5 meter bredt inkludert en kantsteinsone på 0,5 meter. Det blir ikke rekkverk mellom fortau og vegbane.

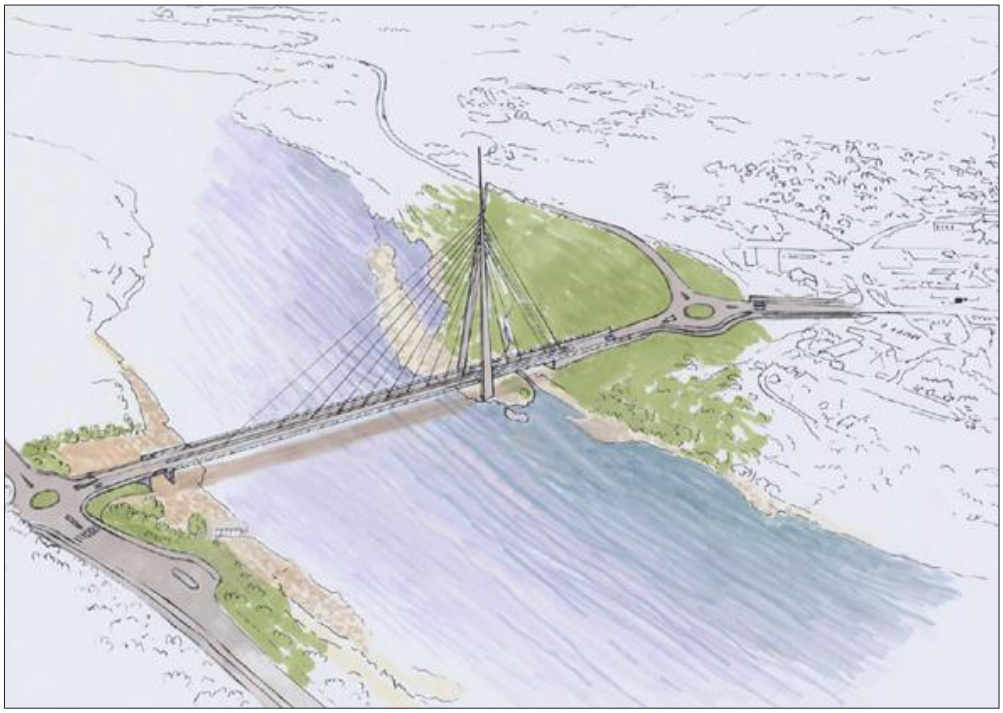
Bredden på gang- og sykkelvegene er fra rundt 3 til 3,5 meter. Endelig bredde på gang- og sykkelvegene og avstanden mellom disse og kjørevegen blir avklart i prosjekteringsfasen.

Fartsgrensen skal være 50 kilometer i timen inn mot rundkjøringene og over brua.

6.3 Utforming av ny bru

Ny bru er planlagt som en skråstagsbru med asymmetrisk tårn og sentrisk kabelplan. Brua skal bygges i stål. Bakgrunnen for utformingen av brua er ønsket om:

- en bru som assosieres med Tana og samisk kultur
- en bru som oppfattes som slank og fremstår som ren og enkel
- en bru som egner seg til lyssetting

Ny Tana bru. Tegnet av Torild Heimdal, Statens vegvesen.

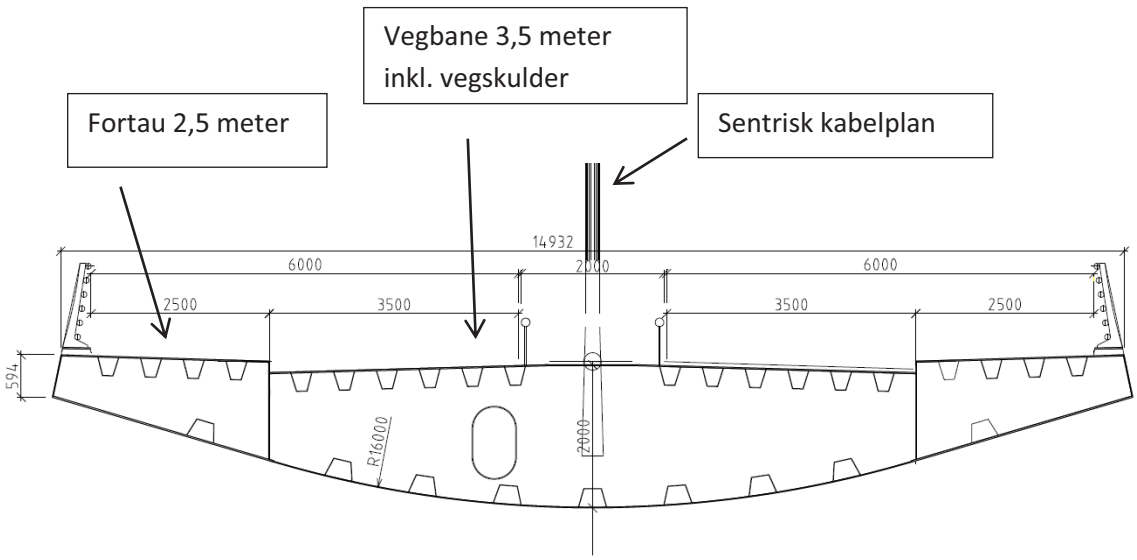
Total lengde på ny bru blir 260 meter. Hovedspennet er på 180 meter. Bakspennet (tårnfot til ballastkasse) blir på 44 meter, mens spennet fra søylefundament til landkar blir på 15 meter.

Høyden på tårnet blir drøye 95 meter over havet. Bredden på brua blir i underkant av 15 meter.

6.4 Fravik fra vegnormal

Som nevnt planlegges ny bru med sentrisk kabelplan. Sentrisk kabelplan deler i praksis vegbanen i to. Dette er ikke i henhold til tverrprofilen for dimensjoneringsklasse S1 gitt i kapittel C2 i figur C.1 i håndbok 017. I tillegg til sentrisk kabelplan er vegbredden planlagt å være 7 meter inkludert en veiskulder på hver side på 0,5 meter. Dette er heller ikke i samsvar med dimensjoneringsklasse S1.

Det har derfor vært nødvendig å søke om fravik. Søknaden ble innvilget av Vegdirektoratet i august 2012.

Eksempel på tverrsnitt av brukasse med sentrisk kabelforankring. Kjørebane og ett fortau på hver side av kabelplanet. Total bredde på brua blir i underkant av 15 meter. Kilde: Forprosjekt ny Tana bru.

I Vegdirektoratet sin behandling av søknaden ble det lagt vekt på at det er en total bredde på 6 meter på hver side av kabelplanet. Ved eventuell stenging av den ene kjørebanen (for eksempel i forbindelse med vedlikehold), så kan tovegstrafikk avvikles på motsatt side ved å ta i bruk fortauet.

Videre skriver vegdirektoratet at det hadde vært sikrere om fortauet for gående og syklende hadde vært adskilt fra vegen med et rekkverk, men dette hadde vanskeliggjort tovegstrafikk på den ene siden ved stenging av en vegbane. Med en trafikk per døgn på rundt 2400 i 2030 og fartsgrense på 50 kilometer i timen anses imidlertid ikke risikoen for gående og syklende å bli uforholdsmessig stor.

Kryssing av vegbanen på tvers av brua anses som en større risiko. Fotgjengere kan risikere å «forsvinne» mellom forankringsklossene for kablene. Kryssing vil skje selv om det settes opp rekkverk mellom kabelplan og vegbane. Vegdirektoratet mener derfor at det bør legges til rette for sikker kryssing av brua en eller flere steder.

6.5 Bygging av ny bru

Det er ikke muligheter for å forankre brua i fjell på vestsiden av elva. Det må derfor bygges en ballastkasse til forankring av bakkablene. Ballastkassen bygges i betong og fylles med stein.

Brukasse og tårn bygges i stål i passe seksjonsstørrelser. De fraktes på lekter til kai og videre til byggeplassen for montering. Foreløpige undersøkelser viser at Smalfjord kai kan være aktuell for ilandføring av stålkonstruksjonene. Transportetappen fra aktuell kai, med vegkurvatur og eventuelle overgangsbruer, og til Tana bru vil være avgjørende for stålkonstruksjonens seksjonsstørrelse.

Byggingen av brua vil sannsynligvis foregå over to år med fundamenteringsarbeid (spunting og peling) og støp av peler og ballastkasse det ene året og montasje av tårn, kabler og brukasse året etter.

6.6 Geotekniske tiltak

6.1.1 Ny bru

På brinken hvor ballastkassen skal plasseres er det gjort boringer ned til rundt 44 meter uten å treffe berg. På øra ved utløpet av Sieiddájohka er det gjort boringer ned til 65 til 80 meters dybde uten å treffe berg. Alle sonderingene viser faste til middels faste masser.

På østsiden av elva er det blant annet gjort boringer ned til 20 til 25 meter. Ved høydekote -12 meter ble det truffet berg. Undersøkelsene viser at massene er velgraderte, og at de består av sandig siltig grusig materiale.

Det anbefales sålefundamentering for ballastkassen og landkaret på østsiden. For tårnfundamentet på øra og søylefundament på østsiden anbefales peling.

6.6.2 Kjøreveger og gang- og sykkelveger

På vestsiden av elva består grunnen av tykke elvesedimenter. Berg er ikke registrert på denne siden av Tanaelva. Dypeste grunnboring er utført ned til 70 meter. Løsmassene er i all hovedsak sand med varierende grad av grus og silt innblandet. Alle vegstrekningene, som skal utbedres på denne siden, innehar gamle bære- og forsterkningslag som er noe telefarlig.

I området på østsiden av Tanaelva, er det relativt grunt til berg, i hovedsak fra 1,5-8 meter. Ved elvebredden er det registrert berg rundt 20 meter under terreng. Området har stor variasjon i løsmassene. Fra et tynt lag steinholdig morene i nord til sandig siltig leirig materiale i sør. Mot sør er grunnforholdene sterkt lagdelt. Vegen mot Berlevåg, fylkesveg 890, innehar gamle bære- og forsterkningslag som er noe telefarlig. Dagens veg mot Kirkenes innehar både telefarlig og ett alt for tynt bære- og forsterkningslag mot en undergrunn som er meget telefarlig.

Geotekniske tiltak for nye tilførselsveger på vestsiden av elva innebærer i hovedsak skråning- og elvesikring mot Sieiddájohka. Det er to partier som er kritisk, nord-øst for eksisterende bru over Sieiddájohka samt et område vest for planlagt ballastkasse.

På begge steder svinger Sieiddájohka inn mot ny veg og skråningshelningen her er bratt. Det er behov for å bygge opp nye og sikrere skråninger med slakere helning fra 1:1,75 til 1:2. Skråningene bygges opp med grove og telesikre masser som dekkes med 20 centimeter humusholdige masser. For å unngå for store endringer i bekken, må det bygges opp støttemurer langs bekken på disse strekningene. Plastring er også aktuelt.

På østsiden av elva skal det bygges ny gang- og sykkelveg langs E6 mot Kirkenes. Plastring skal her etableres i alle skjæringsskråninger. Det anbefales 0,8 meter tykt plastringslag bestående av 60 centimeter sprengstein og 20 centimeter humusholdige masser. Også på strekningen videre på fylkesveg 890 mot Berlevåg er det nødvendig å plastre skråningene. Her er det mindre telefarlige

masser og noe mindre vannførende lag. Det anbefales å legge minimum 40 centimeter grus som plastring mot overflate- og grunnvannserosjon.

På grunn av store skjæringer på østsiden, langs E6 og fylkesveg 890, er det flere steder aktuelt å bygge støttemurer.

6.7 Flom og isgang

Laveste kotehøyde for ny bru er for underkant av brukasse på 14, 9 meter. Det vil si at ny bru får en kotehøyde som er noe høyere enn eksisterende bru. Eksisterende bru har en kotehøyde på 14, 8 meter ved underkant av brubjelke. Det antas at vannstanden ved Tana bru blir på rundt 12, 8 meter ved 500-årsflommen.

Tanavassdraget er et «vårflomvassdrag». Det kan likevel være isgang i vassdraget til andre tider av året. Vinterisgang (stålis) kan være tøffere en vårisgang (slusj). Dette vil det bli tatt hensyn til i arbeidet med dimensjonering av tårnfoten og tårnfundamentet.

6. 8 Erstatning av eksisterende statlig sikra friluftsområde

Det statlig sikra friluftsområdet «Brusletta», mest kjent som «Fiskestanga», er eid av Direktoratet for naturforvaltning. Ved overføring av statlig eiendom mellom statsetater er det ikke krav om erstatningsareal. Statens vegvesen har heller ikke hjemmel i vegloven til å erverve areal til friområder. Vi kan imidlertid gjennom detaljreguleringen tilrettelegge for etablering av et nytt friområde.

I planen er det lagt til rette for et nytt friområde rett sør for dagens område. Angitt friområde inkluderer båtutsettingsplassen.

Kommunen kan, gjennom tilskuddsordningene til Direktoratet for naturforvaltning, søke om midler til sikring av friområdet.

6.9 Massehåndtering

Aktuelle steder for mellomlagring av masser er følgende områder i nærheten av Tana bru:

- Steintaket til Norges vassdrags- og energidirektorat
- Massetak ved Tana bru (drives av Tommy Olsen)
- Anlegget til ØFAS på Gassanjárga

Andre alternativ er et massetak mot Lišmajohka rundt 4 kilometer unna planområdet. Det er også et gammelt massetak ved Fossebakken som eies av Finnmarkseiendommen. Eventuell overskuddsmasse fra byggingen av ny bru og veg kan for eksempel benyttes her til å planere og avslutte massetaket.

Vi har ikke vært i kontakt eierne av massetakene. Det er derfor ikke avklart om områdene i tilfelle kan benyttes.

Innenfor planområdet kan også arealer angitt til friområde benyttes for lagring av masser.

6.10 Universell utforming

Utforming av blant annet fortau og gang- og sykkelveger skal følge prinsippene i håndbok 278 Universell utforming av veger og gater.

6.11 Riving av eksisterende bru

Rivningen av eksisterende bru skal igangsettes inne ett år etter at ny bru er ferdigstilt, jf. kapittel 6.2.3 om rekkefølgebestemmelser.

Vanlig måte å rive bruer på er å starte på midten av brua og så jobbe innover mot hver side. Prinsippet for rivingen, er at riveavfallet i størst mulig grad demonteres og sorteres i de respektive avfallsrestriksjonene direkte på stedet. Materialene skal disponeres i henhold til utarbeidet avfallsplan og miljøsaneringsbeskrivelse, jf. kapittel 9 om ytre miljø i byggteknisk forskrift.

7 VIRKNINGER AV PLANEN

7.1 Nasjonale og regionale rammer og føringer

7.1.1 Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging

Planen legger til rette for at allmennheten fortsatt skal ha tilgang til elva ved Tana bru. Blant annet er det på østsiden lagt til rette for at et nytt friområde kan etableres rett sør for dagens område. Planen legger også opp til at boligområdene og sentrum knyttes tettere til friluftsområdene i området ved at det er planlagt sammenhengende forbindelser for gående og syklende.

Planen bygger på oppdatert og tilgjengelig kunnskap om arealbruk, naturmiljø, kulturminner og landskapsverdier.

7.1.2 Tanaelva som nasjonalt laksevassdrag og verna vassdrag

Ny bru over Tanaelva skal i utgangspunktet ikke føre til tiltak og aktiviteter som kan skade villaksen. Vi kan likevel ikke utelukke at laksen blir berørt og at tiltaket i et begrenset omfang er negativt for laksen.

Dette gjelder spesielt laksestammen i området Tana bru og Skiippagurra. For den lokale laksestammen er Sieiddájohka er en av fire bekker som er viktig som oppvekstområde for lakseyngel.

Vi kan heller ikke utelukke at laks som oppholder seg i området ved Tana bru, eller som vandrer opp og ned elva, blir berørt i anleggsperioden.

7.1.3 Vannforskriften

Det kan bli aktuelt å plastre deler av Sieiddájohka. Dette er særlig aktuelt i områdene nær de foreslåtte støttemurene. Plastring kan for eksempel føre til endra strømforhold. Dette kan igjen gjøre at de berørte områdene blir mindre egnet som oppvekstområde for ungfisk.

Deler av utløpet av Sieiiddájohka skal også legges i rør i anleggsperioden. Det viktige her er at det legges et stor nok rør, samt at det ikke etableres vandringshindre i bekkeløpet.

Etter Statens vegvesen sin vurdering vil disse tiltakene ikke være så omfattende at de fører til at dagens økologiske og kjemiske tilstand i bekken forringes, jf. § 4 i vannforskriften. Dette forutsetter imidlertid at sluttføringen av anleggsarbeidet ikke fører til at det etableres vandringshindre. Når det gjelder utforming av støttemurene og eventuell plastring så skal Norges vassdrags- og energidirektorat og kommunen godkjenne tiltakene. Tiltak i bekken skal gjennomføres i den perioden aktiviteten i bekken er minst.

I Tanaelva skal det ikke gjennomføres tiltak. Dagens økologiske og kjemiske tilstand vil derfor ikke endres i elva, jf. § 4 i forskriften.

7.1.4 Samordnet areal- og transportplanlegging

Deler av to lokaliteter med rødlistearten myrflatbelg (nært truet) blir nedbygd. Begge lokalitetene er klassifisert som lokalt viktige. Vassdragsnære områder blir i liten grad påvirket blant annet på grunn av at tiltaket ikke fører til inngrep/utfylling i Tanaelva.

Deler av friluftsområder på både vest- og østsiden av elva blir nedbygd som følge av tiltaket. På østsiden av elva blir deler av området til friluftsliv erstattet av et nytt areal til friområde. Også på vestsiden av elva vil det blir frigitt areal til friområde når eksisterende bru fjernes.

7.1.5 Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark og planveilederen

Fiske etter laks er viktig for samiske utmarksbrukere. Tiltaket vil imidlertid ikke få konsekvenser for mulighetene for å drive fiske fra verken land eller fra elvebåt.

Det er i utformingen av brua lagt vekt på at ny bru skal gi assossiasjoner til samisk kultur, jf. kapittel 7.1.6.

7.1.6 Norsk arkitekturpolitikk

Eksisterende bru er et landemerke. Gjennom hele prosessen har det vært et sterkt ønske fra kommunen om at ny bru skal erstatte rollen til eksisterende bru. Det har også vært ønskelig at konstruksjonen av brua skal gi assosiasjoner til samisk kultur.

Utforming av ny bru som ei skråstagsbru gir større rom for å benytte et karakteristisk formspråk i stor skala uten at dette går på bekostning av rasjonell bæring i hovedkomponentene. «Lavvo-formen» er kanskje den formen som flest kobler til samisk kultur. Den tradisjonelle samiske lavvoen er bygd opp av komponenter hentet i naturen. Rette linjer og perfekt symmetri er fraværende. Dette er bakgrunnen for valget av det asymmetriske tårnet.

I mørketiden vil lyssettingen av konstruksjonselementene i stor grad bestemme vår opplevelse av brua. Et snødekt landskap vil forsterke effektene. Valget av sentrisk kabelplan gir en harmonisk og ryddig linjeføring. Dette blir særlig merkbart når brua lyssettes.

7.2 Kommunale planer i området

Detaljreguleringen erstatter deler av gjeldende kommunedelplan for Tana bru og reguleringsplanen for Tana sentrum. Detaljreguleringen er i hovedsak i tråd med gjeldende planer for området.

7.3 Naturmangfold

7.3.1 Kunnskapsgrunnlaget

Det er i forbindelse med planarbeidet utarbeidet en fagrapport for naturmiljøet innenfor planområdet. Tanavassdraget er blant annet et nasjonalt laksevassdrag. Hovedfokus i fagrapporten er derfor laks. På bakgrunn av kjent litteratur og muntlige kilder tar fagrapporten blant annet for seg tidspunkt for vandring, tidspunkt for gyting, gyteområder og viktige oppvekstområder. I forbindelse med utarbeidelsen av fagrapporten er også vegetasjonen innenfor planområdet undersøkt.

Det er tidligere gjennomført to naturtypekartlegginger i Tana kommune. I disse undersøkelsene er det både sør og nord for planområdet kartlagt naturtyper med nasjonal og regional verdi, men ikke innenfor selve planområdet. I forbindelse med planarbeidet ble det gjennomført en naturtypekartlegging. I denne kartleggingen ble det gjort funn av rødlistearten myrflatbelg i et relativt stort område.

Myrflatbelgen blir i Norsk rødliste (2010) regnet som nært truet (NT). På bakgrunn av forekomsten av myrflatbelg er det avgrenset to naturtypelokaliteter, henholdsvis bjørkeskog med høgstauder og artsrik vegkant. Begge lokalitetene er lokalt viktige.

Tana bru og Tanaelva inngår i Landskapsregion 41 Dalbygdene i Finnmark, jf. Norsk institutt for skog og landskap. Når det gjelder geologi viser Norges geologiske undersøkelser sine berggrunnskart at hovedbergartene i området er sandstein og leirskifer. Løsmassekartene viser elve- og bekkeavsetning.

For mer informasjon om naturmangfoldet i planområdet viser vi til kapittel 5.4 i planbeskrivelsen. Planarbeidet utløser også krav om utarbeidelse av konsekvensutredning. En oppsummering av konsekvensutredningen for aktuelle tema er tatt inn i kapittel 8. Fullstendig konsekvensutredning er vedlagt planbeskrivelsen.

Statens vegvesen anser kunnskapen om naturmangfoldet innenfor planområdet som god. Kravet i naturmangfoldloven § 8 om «et godt kunnskapsgrunnlag om naturmangfoldet» anses dermed som oppfylt.

7.3.2 Føre-var-prinsippet

Vi anser kunnskapen om naturtyper, laks og effekter av tiltaket i planområdet som god. Det foreligger en del kunnskap om hvilken effekt bygging av veg og bru har på natur. Byggingen kan føre til tap og eller oppdeling av leveområder.

Det finnes imidlertid ikke større studier av effektene på natur som følge av bygging av veg i Nord-Norge. Vi mener likevel å ha relativt god kunnskap om det kartlagte naturmangfoldet i planområdet og effekter av tiltaket.

Det er ikke sannsynlig at tiltaket vil medføre alvorlig skade på økosystem, naturtyper, arter og landskap. Vi kan imidlertid ikke utelukke at tiltaket i en viss grad, og spesielt i anleggsperioden, kan føre til en negativ påvirkning av naturmangfoldet. Avbøtende tiltak vil holde påvirkningen på et rimelig nivå.

Føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven § 9 tillegges derfor liten vekt i denne saken.

7.3.3 Økosystemtilnærming og samlet belastning

All laks som skal opp i Tanavassdraget for å gyte må passere Tana bru. I forbindelse med fundamenteringen av tårnfundamentet på øra ved utløpet av Sieiddájohka kreves det spunting og peling. Det er kjent at fisk er var for vibrasjoner og lyd. I verste fall kan laksen velge å ikke gå opp elva.

Øra som tårnfundamentet skal fundamenteres på oversvømmes kun i flomperioder. Det vi si at i anleggsperioden vil området være tørrlagt. En del masse vil derfor befinne seg mellom anleggsområdet og elva. Hvor mye lyd og vibrasjoner som i tilfelle vil nå elva vet vi ikke.

Vi må derfor vurdere ulike driftsmetoder. Et tiltak kan være å unngå spunting og peling i perioden hvor hovedoppgangen av laks er størst (juni og juli), eventuelt at det benyttes maskiner og utstyr som det er dokumentert at er lite støyende.

På bakgrunn av at vi i anleggsperioden skal bruke en av de to nevnte driftsmetodene vurderer vi det slik at forvaltningsmålet for den totale laksebestanden i vassdraget opprettholdes, jf. naturmangfoldloven § 5.

I området Tana bru til Skiippagurra er det en egen lokal laksestamme. Denne laksestammen er en av de laksestammene i vassdraget som har den mest begrensa utbredelsen. Det vil si at den er sårbar fordi den har begrenset med gytemuligheter og oppvekstområder.

Tiltaket vil sannsynligvis i liten grad påvirke gyteområdene for laksestammen. Gyteområdene for stammen er nord for dagens bru og i Skiippagurrastryket. Det vil si at gyteområdene ligger utenfor planområdet. Sieiddájohka er imidlertid en av fire viktige bekker for laksestammen. Den er viktig som oppvekstområde for ungfisken.

Som følge av tiltaket skal det bygges støttemurer to steder langs Sieiddájohka. Mesteparten av støttemurene skal bygges i god avstand fra bekken. Det vil si at det ikke vil være nødvendig å gå ut i bekken i forbindelse med byggingen av støttemurene. Et par steder vil det sannsynligvis være nødvendig med plastring i bekken. Behovet og omfanget av eventuell plastring er foreløpig ikke avklart. Dette vil først bli endelig avklart i prosjekteringsfasen.

En eventuell plastring kan blant annet endre strømforholdene i deler av bekken. Noe som igjen kan gjøre at deler av bekken blir mindre egnet som oppvekstområde. Det er imidlertid tre andre bekker i området som også er viktige som oppvekstområder for ungfisk. Etter vår vurdering er det derfor ikke fare for at tiltak i Sieiddájohka vil gjøre det vanskelig å opprettholde forvaltningsmålet for den lokale laksebestanden, slik det er fastsatt i naturmangfoldloven § 5.

Det er en del ungfisk i bekkene også på vinterstid, men tettheten er størst i perioden juni, juli og august. Bygging av støttemurer og eventuell plastring skal derfor utføres i forkant eller i etterkant av denne perioden.

I forbindelse med anleggsarbeidet blir nedre deler av Sieiddájohka lagt i rør. Dette området er i utgangspunktet bare et transittområde for fisken. Det viktige her blir derfor at det legges et stort nok rør, samt at det ikke etableres vandringshindre i bekkeløpet ved avslutning av arbeidet.

Eksisterende bru over Tanaelva skal rives. Brua blir mest sannsynlig revet ved at arbeidet startes på midten av brua og at det jobbes innover mot hver side som beskrevet i kapittel 6.11. Tanaelva vil derfor ikke bli berørt av rivingen.

Deler av de to naturtypelokalitetene vil bli berørt av inngrepet. Begge lokalitetene er avgrenset på bakgrunn av forekomsten av myrflatbelg. Forslag til avbøtende tiltak er tilbakeføring av toppmasser etter avsluttet anleggsarbeid, noe hogst og tynning i områdene som ikke blir direkte berørt av

inngrepet, samt merking og inngjerding av deler av lokalitetene. På bakgrunn av dette mener vi at det er mulig å opprettholde forvaltningsmålet for arten slik det er fastsatt i naturmangfoldloven § 5.

Når det gjelder landskapet så er det en forutsetning for prosjektet at eksisterende bru skal rives. I følge konsekvensutredningen for landskapsbildet vil ikke bygging av ny bru medføre store konsekvenser for landskapet. Endringen vil i hovedsak bidra positivt til landskapsbildet.

Vi kjenner ikke til at det skal igangsettes andre tiltak i området. Dagens bru sto ferdig i 1948. Restene av brua, som ble sprengt under 2. verdenskrig, ble hentet opp av elva i 1992 og 1993. Deler av området hvor myrflatbelgen vokser ble gravd opp så sent som i 2005. Det ser ut til at arten har etablert/reetablert seg i områdene. Myrflatbelgen ser derfor ut til å være robust ovenfor inngrep.

Når det gjelder Sieiddájohka er det muligens to fiskevandringshindre lenger opp i bekken. De aktuelle stedene er ved kulvert ved kommunal veg og ved rester etter tidligere vannverksdam.

Med unntak av de mulige vandringshindrene i Sieiddájohka er det ikke etter det vi vet andre tiltak som påvirker det samme landskapet, de samme bestandene, artene og naturtypene i området. Prinsippet i naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning er dermed vurdert og tillagt vekt.

7.3.4 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Som nevnt i kapitel 7.3.3 skal det i forbindelse med anleggsarbeidet vurderes ulike driftsmetoder. Tiltakene som er nevnt kan føre til at deler av anleggsarbeidet blir mer tidkrevende og kostbart.

Statens vegvesen har som tiltakshaver fremskaffet kunnskap om naturmangfold og mulige effekter av tiltaket på naturmangfoldet i planområdet, jf. forskrift om konsekvensutredninger og naturmangfoldloven § 11.

7.3.5 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

På grunn av at Tanavassdraget er et nasjonalt laksevassdrag og et verna vassdrag har det vært en forutsetning for prosjektet at det ikke skal gjøres inngrep i hovedelva. Dette er blant annet bakgrunnen for lokaliseringen av brua.

Tiltaket vil kunne medføre skade på naturmangfoldet. For å holde påvirkningen på et minimum er det i det videre arbeidet nødvendig å vurdere ulike driftsmetoder som tidspunkt for aktivitet, bruk av maskiner og andre avbøtende tiltak.

Vurdering av ulike maskiner er særlig aktuelt i forbindelse med fundamenteringen av tårnfundamentet på øra ved utløpet av Sieiddájohka. Dersom bruk av mer støysvake maskiner ikke er aktuelt, så må det unngås spunting og peling i den perioden oppgangen av laks er størst. Det vil si i juni og juli.

Tettheten av ungfisk i Sieiddájohka er størst i juni, juli og store deler av august. Bygging av støttemurer og eventuell plastring må derfor unngås i denne perioden.

Når det gjelder myrflatbelgen er det aktuelt å gjerde inn området hvor det ikke er nødvendig å bygge ned arten. Det vil si deler av det framtidige friområdet. Friområdet skal benyttes til midlertidig anlegg- og riggområde.

Myrflatbelgen vokser i ytterkanten av den sørlige delen av området. Dette gjør det enklere å avgrense området hvor det ikke skal gjøres inngrep. Særlig området mellom elva og enga sør for ny bru er aktuelt for inngjerding. Det er også viktig å tilbakeføre toppmassene etter at anleggsarbeidet er avsluttet. Arten vil da kunne reetableres seg.

Ulike driftsmetoder som tidspunkt for aktivitet, bruk av maskiner og avbøtende tiltak som inngjerding av rødlisteart blir nærmere fastsatt i arbeidet med planen for ytre miljø. Tema som skal videreføres i planen for ytre miljø er listet opp i kapittel 9.

Best mulig lokalisering og driftsmetoder er vurdert for å unngå og avgrense skader på naturmiljøet, jf. kravet i naturmangfoldloven § 12.

7.4 Kulturmiljø

Det er ingen kulturminner innenfor planområdet som kommer i konflikt med tiltaket. De kulturminnelokalitetene som er registret innenfor området er ikke fredet.

Kulturminnet fra 2. verdenskrig (ID 115266) vil bli nedbygd. Det er i dette området ny bru og E6 vil komme på vestsiden av elva. Det er også sannsynlig at funnstedet for jernøks (ID 73813) vil bli berørt/nedbygd av tiltaket.

Rett sør for Sieiddájohka er det et fangstgropanlegg. Denne kulturminnelokaliteten er automatisk fredet. Ved varsel om oppstart av planarbeidet lå deler av dette kulturminne innenfor planområdet. Avgrensningen av planområdet er senere endret. Nå er avstanden mellom planområdet og kulturminnets sikringssone på rundt 20 meter. På bakgrunn av dette mener vi at det ikke er nødvendig å gjøre tiltak, som for eksempel merking av fangstgropene, i anleggsperioden.

7.5 Nærmiljø og friluftsliv

Et sammenhengende gang- og sykkelvegnett mellom sentrum og friluftsområdene på vest- og østsiden av elva bedrer tilgangen til områdene. Planen tilrettelegger også for en økning av områder til friluftsliv. Dette gjelder spesielt på østsiden av elva.

På deler av dagens statlig sikra friluftsområde bygges ny bru. Dette området erstattes av et nytt areal sør for ny bru. Det nye området har stort sett de samme kvalitetene som dagens område. Nytt areal inkluderer også båtutsettingsplassen. Dagens areal er på drøye 6 dekar. Nytt areal blir på til sammen rundt 16 dekar.

Laksefiske er viktig for de som bor i området. Tilgangen til elva vil ikke bli endret av tiltaket.

7.6 Barns interesser

Sammenhengende gang- og sykkelveger sikrer trygg ferdsel slik at friluftsområdene kan benyttes av ulike aldersgrupper. Friluftsområdene gir også gode muligheter for samhandling mellom barn, unge og voksne. Størrelsen på arealene gir i tillegg rom for fysisk utfoldelse.

7.7 Trafikkforhold

Planen bedrer trafikkforholdene i området ved at det blant annet skal bygges en bru som ikke lenger vil være en flaskehals for tungtrafikken. Gang- og sykkelveger, samt fortau over brua bedrer forholdene for gående og syklende.

Dagens kryss på østsiden av elva, ved brua, erstattes av en rundkjøring. Rundkjøringen blir sannsynlig en bedre løsning sammenlignet med dagens kryssløsning.

Fartsgrensen reduseres fra 60 kilometer i timen til 50 kilometer i timen. Dette er også med på å gjøre det tryggere for de som går og sykler.

På vestsiden av elva, helt nord i friområdet (FRI2), skal det i forbindelse med fjerning av eksisterende bru etableres en trase for atkomst til elva. Dette vil bedre atkomsten til Tanaelva fra vestsiden. Kommunen ser for seg at traseen på vinterstid skal kunne benyttes av hundespann under Finnmarksløpet og som skutertrasé. Avklaringer knyttet til bruk av en slik trasé, vil bli foretatt i løpet av anleggsperioden.

7.8 Støy

Etter vår vurdering vil ikke tiltaket føre til vesentlige endringer av støyforholdene i området sammenlignet med dagens situasjon. En positiv effekt av tiltaket er at E6 på vestsiden av elva delvis trekkes lenger bort fra støyømfintlig bebyggelse. Vi har også lagt vekt på at ny bru med tilhørende veg- og tilførselsveger i liten grad vil føre til økt trafikk utover forventet trafikkvekst for Finnmark.

7.9 Naturresurser

Innenfor planområdet er det 4,6 dekar dyrka mark som benyttes til grasproduksjon. Dette arealet er i planen angitt som offentlig friområde.

Per i dag er det rundt 25 000 dekar dyrka mark i aktiv bruk i Tana kommune. 4,6 dekar utgjør derfor en veldig liten del av det totale jordbruksarealet i kommunen. Arealet skal heller ikke bygges ned siden det i planen er angitt som offentlig friområde. Slik sett kan arealet dyrkes opp igjen, på et senere tidspunkt, dersom det blir aktuelt. På bakgrunn av dette mener vi at konsekvensene av tiltaket er ubetydelig for landbruket i kommunen.

7.10 Næringsinteresser

Ny veg over brua får ett kjørefelt i hver retning. Brua er også dimensjonert slik at flere tunge kjøretøy kan passere brua samtidig. Ny bru blir derfor ingen «flaskehals» for tungtransporten i fremtiden.

Utbyggingen vil sannsynligvis ikke få konsekvenser for de som driver med turisme i området. Turismen er i hovedsak knyttet til laksefiske. Tiltaket vil heller ikke få konsekvenser for salg av fiskekort.

7.11 Risiko og sårbarhet

Det ble gjennomført en risiko- og sårbarhetsanalyse 5. oktober 2012. Deltakere i prosessen var kommunen, uttrykningsetatene og Statens vegvesen.

Risiko- og sårbarhetsanalysen tar for seg trafikant- og personsikkerhet, samt miljøforhold i detaljreguleringen. Analysen ble gjennomført for selve brua og for tilhørende veg- og trafikkløsninger.

Det skal bygges et nytt veganlegg. Anlegget bygges etter gjeldende standard som tar hensyn til ulykker og hendelser. Nytt anlegg blir i risiko- og sårbarhetsanalysen definert som ukomplisert og at anlegget vil gi en bedre ulykkes- og hendelsessituasjon sammenlignet med dagens anlegg. Fullstendig rapport er vedlagt planen.

7.12 Teknisk infrastruktur

Fiberkabler og andre kabler som i dag går gjennom eksisterende bru vil bli flyttet over i ny bru. Det kan også bli nødvendig å flytte høyspentkabler i dagens veg.

Det vil bli tilrettelagt for kabelføringer i bru ved å legge trekkrør på elektrobru innvendig i brukassen. Antallet trekkrør som skal føres over brua vil bli nærmere avklart i detaljprosjekteringen av brua.

Normalt sett er det kabeleier sitt ansvar å flytte kablene.

Tana kommune ønsker å føre vann- og avløpsledninger over brua i fremtiden, jf. vedtak i Tana formannskap 7. juni 2012. Fra kommunens side er det ønskelig at vann- og avløpsledninger med dimensjon d=160mm (rør) integreres i brukonstruksjonen. Ved bygging av brua avsluttes rørene i kum på både vest- og østsiden av brua.

I utgangspunktet er det ikke ønskelig med vann- og avløpsledninger inne i brukassen på grunn av fare for lekkasje og oppsamling av vann. Dersom det blir aktuelt bør derfor vann- og avløpsledninger isteden prosjekteres som en integrert del av designet til brua.

7.13 Omklassifisering av veg

På østsiden av elva vil E6 på strekningen fra dagens bru og sør til ny bru bli foreslått omklassifisert til fylkesveg. Strekningen som er aktuell for omklassifisering er på i underkant av 100 meter. Det vil bli gjennomført en formell høring av forslaget.

7.14 Økonomiske konsekvenser for kommunen

Detaljreguleringen vil få økonomiske konsekvenser for Tana kommune.

For å få gjennomført planen må kommunen sikre seg eiendoms- eller bruksrett til deler av eiendommen gnr. 37 bnr. 1 og til gnr. 37 bnr. 188. Disse arealene er i detaljreguleringen angitt som offentlig friområde.

Planen legger til rette for bygging av gang- og sykkelveg på «fjellsiden» av fylkesveg 890 mot Berlevåg. Langs fylkesvegen er det kommunen som må finansiere byggingen av gang- og sykkelveg.

Tana kommune ønsker å føre vann- og avløpsledninger over brua i fremtiden, jf. vedtak i Tana formannskap 7. juni 2012. I arbeidet med detaljprosjektering av brua ses det på mulighetene for å integrere vann- og avløpsledningen i brukonstruksjonen.

7.15 Avveining av virkninger

Tiltaket vil ha en negativ virkning på naturmiljøet. Dette gjelder i hovedsak Sieiddájohka på grunn av bygging av støttemurer og mulig plastring i bekken. Tiltaket kan endre strømforholdene i bekken og dermed gjøre deler av bekken mindre attraktiv som oppvekstområde for lakseyngel. I tillegg vil deler av leveområdet for rødlistearten myrflatbelg bli nedbygd. Det skal imidlertid ikke gjøres inngrep i Tanaelva.

Omfanget av de negative virkningene for naturmiljøet anses som relativt små sett i forhold til de positive virkningene tiltaket vil få for samfunnet. Vi legger her blant annet vekt på økt fremkommelighet for trafikken og bedre trafikksikkerhet for de som går og sykler i området.

I tillegg vil tiltaket i hovedsak bidra til en positiv opplevelse av landskapsbildet. Størrelsen på ny bru vil harmonere bedre med landskapets store dimensjoner, sammenlignet med dagens bru. Brua vil, med det høye tårnet, markere tettstedet Tana bru fra lang avstand i den relativt åpne U-dalen. Også for nærmiljø og friluftsliv vil tiltaket være positivt. Blant annet på grunn av at arealet som skal erstatte det statlig sikra friluftsområdet er langt større enn dagens areal.

Denne avveiningen av virkningene av tiltaket forutsetter at arbeidet i anleggsfasen gjennomføres på en god måte. Det vil blant annet si at driftsmetoder som omfatter tidspunkt for aktivitet og andre avbøtende tiltak gjennomføres i anleggsperioden. Det forutsetter også at terrenginngrepene gjøres mest mulig skånsomt.

8 KONSEKVENSUTREDNING

8.1 Kort om metode

Med utgangspunkt i viktige miljø- og samfunnsforhold gir konsekvensutredningen en beskrivelse og vurdering av virkningene som planen kan få for miljø og samfunn. Konsekvensutredningen er begrenset til tema hvor det forventes vesentlige virkninger.

Konsekvensutredningen er gjennomført etter Statens vegvesen sin håndbok 140 Konsekvensanalyser. Utredningen omfatter kun ikke-prissatte konsekvenser. Det vil si at konsekvensene ikke beregnes i kroner og ører, men at de vurderes etter en ni-delt skala som går fra meget stor positiv konsekvens til meget stor negativ konsekvens.

I de neste kapitlene er det gitt en oppsummering av konsekvensutredningen for de ulike temaene. Fullstendig konsekvensutredning for hvert enkelt tema er vedlagt planen.

8.2 Landskapsbilde

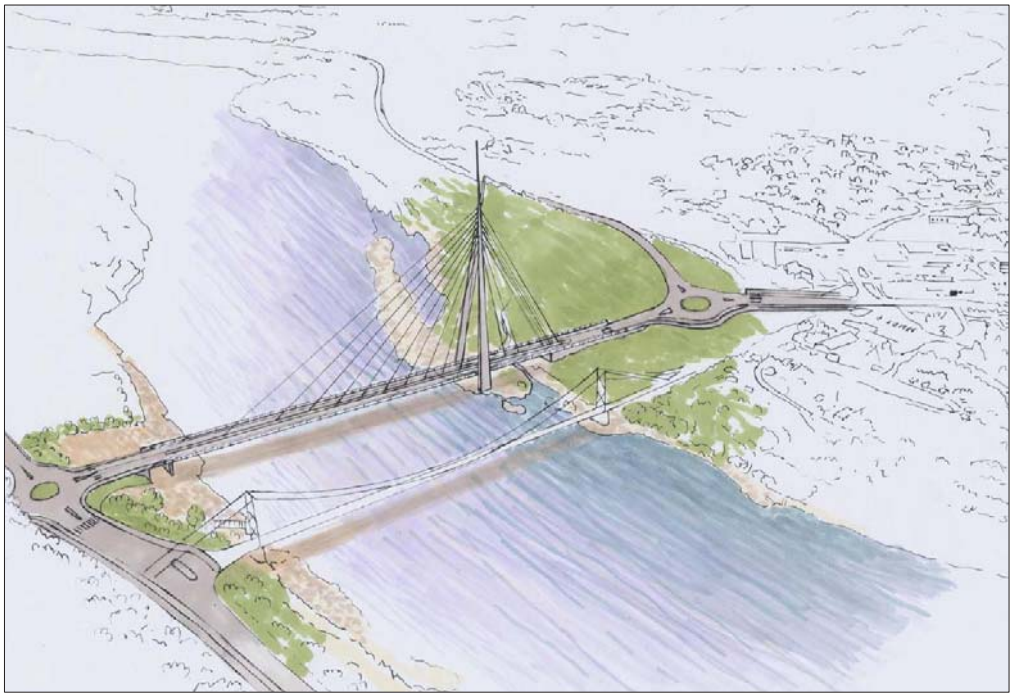
Landskapet omkring tettstedet Tana bru samsvarer godt med regionens karakteristiske landskapstrekk; grunne og vide elvedaler, stor elv, frodige elvekanter og skogkledde lier, veger langs elva samt et typisk tettsted. Det er ikke registrert større inngrep i landskapet som reduserer kvaliteten av landskapsopplevelsen. På samme måte er det ikke registret særtrekk som forsterker opplevelsen i det lokale landskapet.

Det vil si at området ved Tana bru har vanlige gode kvaliteter og avviker ikke spesielt fra det omkringliggende landskapet. Som vernet vassdrag er nærområdene til elva viktige, men isolert sett er de ikke i seg selv spesielt verdifulle, verken i regional eller nasjonal målestokk. Med andre ord betyr det at inngrep i landskapet ikke trenger å være et problem for opplevelsen av landskapsbildet, avhengig av omfanget.

Dagens bru byr i dag ikke på nevneverdige opplevelser for de reisende. Ny bru med tilhørende veger kan endre på dette blant annet fordi tiltaket vil åpne opp for utsikt mot elva. De reisende vil få anledning til å oppleve brua før de kjører over den. Brua vil få en arkitektonisk utforming, samt at brua vil kunne bli sett på som et landemerke for tettstedet Tana bru.

Totalt vurderes det at ny bru med tilhørende vegsystem vil føre til en liten positiv konsekvens (+). Endringen vil i hovedsak bidra positivt til opplevelsen av landskapsbildet.

Det er i vurderingen lagt vekt på at en ny bru, slik den er foreslått, ikke vil endre de fysiske formene i landskapet. Den nye brua skal også ligge nært dagens bru slik at lokaliseringen ikke vil forandre landskapsbildet nærmest Tana bru noe særlig. Størrelsen på ny bru vil også harmonere bedre med landskapets store dimensjoner. Med sitt høye tårn vil brua markere tettstedet Tana bru på lang avstand i den relativt åpne U-dalen.

Illustrasjonen viser dagens bru og ny bru. Tegnet av Torild Heimdal, Statens vegvesen.

8.3 Kulturmiljø

Dette temaet blir lite berørt av planarbeidet. Konsekvensene for kulturmiljøet anses derfor som ubetydelig (0). Det er ikke utarbeidet en konsekvensutredning for temaet. Se for øvrig kapittel 7.4 om planens virkning for kulturmiljø.

8.4 Naturmiljø

Det skal ikke gjøres noen inngrep i Tanaelva i forbindelse med tiltaket. Tiltaket vil ikke endre laksens muligheter til å vandre opp eller ned Tanavassdraget. Det samme gjelder en eventuell gyting innenfor planområdet.

Kantene ned mot Sieiddájohka er bratte. Bekkeløpet er per i dag stabilt, men dette kan endre seg i forbindelse med bygging av ny bru. For å hindre masseutglidning vil det sannsynligvis bli bygget et par støttemurer langs bekken. Det kan også bli nødvendig å plastre i deler av bekken hvor støttemurene bygges. Inngrep som støttemurer og plastring kan endre strømforholdene i bekken. Dette kan igjen føre til at bunnforholdene endres og at bekken blir mindre egnet som oppvekstområde for lakseyngel.

På østsiden av Tanaelva er det kartlagt to lokaliteter med rødlistearten myrflatbelg (nært truet). Tiltaket vil føre til at deler av begge lokalitetene vil gå tapt. Det er foreslått avbøtende tiltak for å begrense skadene på spesielt den ene lokaliteten.

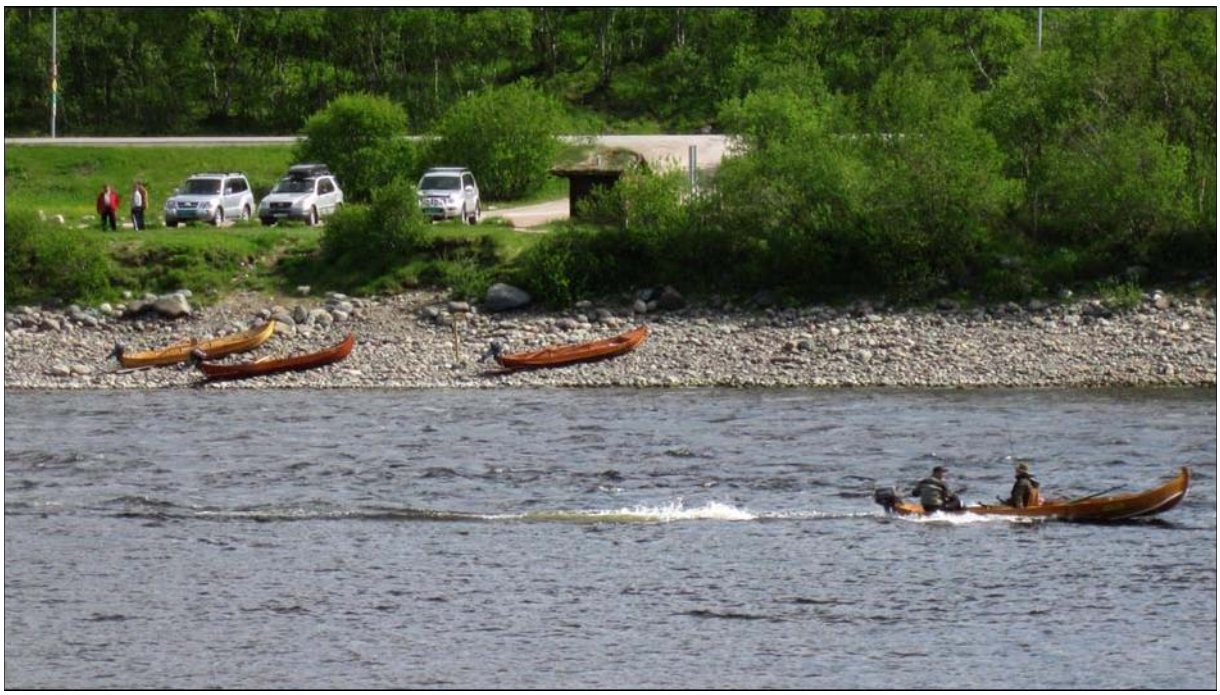
Totalt vurderes det at tiltaket vil få en middels negativ konsekvens (--) for naturmiljøet. De negative konsekvensene er knyttet til Sieiddájohka og de to lokalitetene med myrflatbelg på østsiden av elva.

Tiltak i Sieiddájohka kan få konsekvenser for bekken som oppvekstområde for lakseyngel. Det er imidlertid tre andre bekker som også benyttes som oppvekstområde for den lokale laksestammen. Tiltak i Sieiddájohka kan igjen få konsekvenser for den lokale laksebestanden, men ikke for den totale laksebestanden i vassdraget.

Deler av begge lokalitetene med myrflatbelg vil bli nedbygd. Dersom det brukes stedegne masser ved tilbakeføring av områdene er det sannsynlig at arten på sikt vil reetablere seg i de områdene som blir berørt av inngrepene.

8.5 Nærmiljø og friluftsliv

Store deler av planområdet brukes i dag til friluftsliv i forbindelse med blant annet laksefiske. Vestsiden av Tanaelva benyttes i hovedsak av lokale, mens østsiden benyttes av både lokale og tilreisende.

Tanaelva med parkeringsplassen på det statlig sikra friluftsområdet «Fiskestanga» i bakgrunnen.
Foto: Margareth W. Sundfør, Statens vegvesen.

I 1993 ble det statlig sikra friluftsområdet på østsiden av elva opprettet. Dette området er mest kjent som «Fiskestanga». Etter at området ble opprettet har bruken av friluftsområdet på vestsiden av elva gått ned. Begge områdene er imidlertid tilrettelagt med blant annet toaletter, benker og bålplasser. På østsiden er det i tillegg tilrettelagt for parkering.

På østsiden av elva, rett nord for «Fiskestanga», er det mulighet for å sette ut elvebåter. Dette er den eneste båtutsettingsplassen i Tana bru. Andre båtutsettingsplasser ligger 4 kilometer nord og sør for Tana bru, i henholdsvis Seida og Skiippagurra.

Arealet til friluftsliv på vestsiden reduseres en del som følge av utbyggingen. På østsiden vil store deler av det statlig sikra friluftsområdet bli nedbygd. På bakgrunn av dette vedtok formannskapet i Tana kommune 7. juni 2012 at det skal reguleres et nytt areal til friområde på deler av eiendommen (gnr. 37 bnr. 188). Nytt areal ligger sør for dagens område. Kommunen er også klar på at eksisterende båtutsettingsplass (gnr. 37 bnr. 1) skal opprettholdes. Arealet til båtutsettingsplassen skal inngå i friområdet.

Ny bru med tilførselsveger får ingen innvirkning på fisket fra elvebåt og ferdselen på elva. De beste fiskeplassene fra land er oppgitt til å ligge nord- og sør for planområdet. De blir derfor heller ikke berørt av utbyggingen.

Totalt vurderes det at bygging av ny bru med tilhørende tilførselsveger vil få en liten positiv konsekvens (+). Det er i vurderingen lagt vekt på at arealet til friområde på østsiden av elva vil øke etter utbyggingen. Samtidig vil utbyggingen gi flere gang- og sykkelveger i området, samt at det blir fortau over brua. Dette gjør også at tilgjengeligheten til områdene, både på vest- og østsiden av elva, blir bedre for gående og syklende.

8.6 Naturressurser

Dette temaet blir lite berørt av planarbeidet. Konsekvensene for naturressursene anses derfor som ubetydelige (0). Det er ikke utarbeidet en konsekvensutredning for temaet. Se for øvrig kapittel 7.9 om planens virkning for naturressurser.

8.7 Sammenstilling av konsekvensene av utbyggingen

Sammenstillingen av konsekvensene for de ulike fagtemaene viser at ny bru over Tanaelva med tilførselsveger gi en liten positiv konsekvens (+). Det er i vurderingen lagt vekt på at utbyggingen vil være positiv for både landskapsbildet og nærmiljø og friluftsliv.

Bakgrunnen for vurderingen er at ny bru, slik den er foreslått, ikke vil endre de fysiske formene i landskapet. Den nye brua skal også ligge 100 meter oppstrøms eksisterende bru. Lokaliseringen av ny bru vil derfor i liten grad ikke forandre landskapsbildet nærmest Tana bru. Størrelsen på ny bru vil også harmonere bedre med landskapets store dimensjoner, sammenlignet med eksisterende bru. Med sitt høye tårn vil brua markere tettstedet Tana bru på lang avstand i den relativt åpne U-dalen.

Når det gjelder nærmiljø og friluftsliv vil utbyggingen føre til at områdene på både vest- og østsiden av elva blir mer tilgjengelige for gående og syklende. I tillegg vil arealet til friområdet på østsiden av elva øke ved utbyggingen.

For naturmiljøet vil utbyggingen derimot være negativ. Bakgrunnen for det er at deler av lokalitetene med rødlistearten myrflatbelg vil bli nedbygd som følge av tiltaket. I tillegg vil tiltaket kunne få negative konsekvenser for Sieiddájohka som oppvekstområde for lakseyngel.

Myrflatbelgen er klassifisert som nært truet. Den ser imidlertid ut til å være en robust art. Så fremt det benyttes stedegne masser i tilbakeføringen av områdene som blir berørt, så vil sannsynligvis arten over tid reetablere seg, i hvert fall i deler av berørt område. Sieiddájohka er en av fire bekker

som er viktig som oppvekstområde for den lokale laksestammen, men bekken er mindre viktig for den totale laksebestanden i vassdraget.

På bakgrunn av det som står ovenfor vektes de negative konsekvensene av tiltaket for naturmiljøet noe mindre enn de positive konsekvensene for landskap og nærmiljø og friluftsliv.

Tema	Konsekvens
Landskapsbilde	liten positiv (+)
Kulturmiljø	ubetydelig (0)
Naturmiljø	middels negativt (--)
Nærmiljø og friluftsliv	liten positiv (+)
Naturresurser	ubetydelig (0)
Samlet vurdering	**liten positiv (+)**

Tabellen viser en sammenstilling av konsekvensene av utbyggingen.

9 GJENNOMFØRING AV PLANEN

9.1 Framdrift og finansiering

Utbyggingen skal finansieres av Staten. I henhold til forslag til Nasjonal transportplan for perioden 2014-2023 ligger prosjektet inne med en kostnad på 300 millioner kroner. Nasjonal transportplan 2014-2023 behandles i Stortinget våren 2013.

I forslaget til Nasjonal transportplan 2014-2023 er det lagt opp til at prosjektet ligger inne med bevilgning i perioden 2018-2023 dersom dagens rammer videreføres. Dersom dagens rammer øker med 20 prosent ligger prosjektet inne i perioden 2014-2017.

Endelig klarsignal for oppstart av prosjektet gis gjennom behandlingen av de årlige statsbudsjettene. Grunnlaget for å gi prosjektet bevilgning i statsbudsjettet er at det foreligger en vedtatt reguleringsplan.

Anleggsperioden vil sannsynligvis strekke seg over minst to år.

9.2 Utbyggingsrekkefølge

På østsiden av elva legges det i planen opp til at det skal bygges gang- og sykkelveger til friområdet og til stopplommen rett nord for ny bru. I tillegg er det i planen lagt til rette for gang- og sykkelveg på «fjellsiden» av fylkesveg 890 og E6 mot henholdsvis Seida og Skiippagurra.

Bygging av gang- og sykkelveg til friområdet og stopplommen inngår i arbeidet med bygging av ny bru med tilførselsveger. Når det gjelder bygging av gang- og sykkelvegen på «fjellsiden» av fylkesveg 890 og E6 så vil den utbyggingen sannsynligvis ikke inngå i dette prosjektet, men i et eget prosjekt. Det vil si at utbyggingen av gang- og sykkelvegene på østsiden sannsynligvis vil bli trinnvis og at det i første omgang kun er gang- og sykkelvegene til friluftsområdet og stopplommen som vil bli bygd.

9.3 Trafikkavvikling i anleggsperioden

Trafikken skal gå på eksisterende bru og E6 mens ny bru og tilførselsveger bygges. Det er regulert et bredt belte til trafikkareal. Ved behov kan dette arealet benyttes til omlegging av vegen. Vegen kan bli stengt i forbindelse med blant annet sprengning.

Tanaelva er en viktig ferdselsåre for flere. I perioder kan også området under brua bli stengt for ferdsel, jf. punktene under kapittel 9.4.

9.4 Tema som tas med videre i planen for ytre miljø

Før det utarbeides konkurransegrunnlag for byggefasen skal det utarbeides en plan for ytre miljø, jf. håndbok 151 Styring av utbyggings-, drifts- og vedlikeholdsprosjekter. Planen skal sikre at føringer og krav for det ytre miljøet blir ivaretatt og innarbeidet i konkurransegrunnlaget.

9.4.1Naturmiljø

- **Fundamentering på øra ved utløpet av Sieiddájohka**

I forbindelse med fundamenteringen av tårnfundamentet må det spuntes og peles. Spunting og peling på øra kan føre til at støy og vibrasjoner når vannmassene. Det er kjent at fisk er var for støy og vibrasjoner. Spunting, og spesielt peling må derfor unngås, spesielt under hovedoppgangen av laks som er i juni og juli. Oppgangen av laks kan starte allerede i mai.

Et alternativ til restriksjoner på tidspunkt for spunting og peling er å velge støysvakt utstyr. Den lydmessige forskjellen mellom beste og dårligste maskintype kan være betydelig, jf. veilederen til Miljøverndepartementets retningslinje for behandling av støy i anleggsperioden.

I arbeidet med planen for ytre miljø må det vurderes om støynivået i anleggsperioden skal kartlegges ved hjelp av beregninger.

- **Gyting i fra midten av september til midten av oktober**

Den lokale laksestammen ved Tana bru til Skiippagurra gyter nord for dagens Tana bru og i Skiippagurrastryket. I utgangspunktet så er det ikke laks som gyter innenfor eller i nær tilknytning til planområdet. Problemstilling tas likevel med i arbeidet med planen for ytre miljø.

- **Utløpet av Sieiddájohka i rør**

Utløpet av Sieiddájohka er i utgangspunktet bare et transittområde for fisken. Det viktige blir å legge et stort nok rør, samt å ikke etablere vandringshinder når anleggsarbeidet avsluttes.

- **Sikringstiltak i og langs Sieiddájohka**

Det skal bygges to støttemurer i skråning mot Sieiddájohka. Mesteparten av de to støttemurene skal plasseres såpass langt fra bekken av det ikke er nødvendig å stå i bekken under arbeidet. Det kan også bli aktuelt å plastre noen av områdene. Aktiviteten i bekken er størst i juni, juli og mesteparten av august. Arbeid nært eller i bekken i denne perioden må da unngås.

- **Rødlistearten myrflatbelg**

Når det gjelder myrflatbelgen så er det viktig at de områdene som ikke skal nedbygges blir ivaretatt. Dette gjelder spesielt området som i detaljreguleringen er angitt som friområde og som i anleggsperioden skal benyttes til anlegg og rigg. De områdene hvor myrflatbelgen vokser og som det er ønskelig å bevare må markeres i terrenget med bånd/gjerde.

Dersom det brukes stedegne masser er det sannsynlig at arten på sikt vil reetablere seg i de områdene som blir berørt av inngrep.

Andre tiltak for å bevare arten er noe hogst/tynning i de områdene den vokser i, men som ikke blir berørt av tiltaket.

- **Gyrodactylus salaris**

Det er per i dag ikke gyrodactylus salaris i Tanavassdraget. I forbindelse med byggearbeidet må det derfor stilles krav om desinfisering av anleggsutstyret i anbudsdokumentene.

- **Krav til bevaring av vegetasjon og revegetering**

Øverste jordlag skal tas vare på og legges tilbake på samme sted etter avsluttet anleggsarbeid. Ved store inngrep skal landskapet rekonstrueres.

Det er ønskelig å bevare noen oretrær innenfor planområdet på østsiden av elva.

Både rigg- og marksikringsplan og istandsettingsplan skal utarbeides før bygge- og anleggsarbeidet settes i gang.

9.4.2 Nærmiljø og friluftsliv

- **Tilgangen til elva og friluftsområdene**

Tilgangen til friluftsområdene både på vest- og østsiden av elva vil være begrenset i anleggsperioden. Selv om de beste fiskeplassene langs land er sør- og nord for planområdet, blir sannsynligvis ulempene for allmennheten store.

På østsiden vil dagens statlig sikra friluftsområde bli brukt til midlertidig rigg- og anleggsområde. Det samme gjelder det framtidige friområdet. Det vil si at tilgangen til friluftsområdene på østsiden av elva vil bli svært begrenset i anleggsperioden. På vestsiden vil det være noe enklere for allmennheten å komme ned til elva.

Mulighet for parkering i tilknytning til friluftsområdene vil også være begrenset i anleggsperioden.

- **Båtutsettingsplassen**

Det blir sannsynligvis ikke mulig å bruke båtutsettingsplassen i anleggsperioden. Fortøyning av elvebåter kan sannsynligvis heller ikke skje innenfor planområdet i anleggsperioden.

Når det gjelder utsetting av båter må det i anleggsperioden gjøres på båtutsettingsplassene i enten Skiippagurra eller Seida.

- **Ferdsel på elva**

Elva er en viktig ferdselsåre. I perioder kan det imidlertid være nødvendig å begrense muligheten for å passere bruområdet med båt. Mulig løsning kan være sideveis flytting av passeringsted gjennom anleggsperioden. Det kan også tenkes at bruområdet i perioder må stenges helt for ferdsel.

Tiltak for å begrense ulempene kan være å unngå stenging av elva i perioden juni og juli. Dette er den perioden elva brukes mest.

- **Informasjon**

God og tydelig informasjon om når og hvor og i hvilke områder det er greit å gå, fiske, parkere og bruke elvebåten er derfor viktig. Informasjonstiltak bør gjennomføres.

9.4.3 Støy i anleggsperioden

Før start av bygge- og anleggsarbeidet skal det være vurdert tiltak for å redusere ulempene med støy fra anleggsarbeidet. I arbeidet med planen for ytre miljø skal det vurderes om støynivået skal kartlegges ved hjelp av beregninger, jf. kapittel 9.4.1.

Informasjon til berørte er viktig. Informasjonstiltak bør gjennomføres.

9.4.4 Andre tema

Andre aktuelle tema i planen for ytre miljø er blant annet:

- Massetransport og massehåndtering
- Avfallshåndtering, gjenvinning og gjenbruk
- Forurensning til jord og vann
- Materialvalg
- Kabler og ledninger
- Istandsettingsplan
- Rigg- og marksikringsplan

10 INNSPILL TIL VARSEL OM OPPSTART AV PLANARBEIDET

Alle innspill er referert nedenfor. De fleste innspillene er forkortet.

10.1 Innspill fra offentlige etater

Finnmark fylkeskommune, datert 11. april 2012 (2010015809-41)

Fylkeskommunen merker seg at det statlig sikra friluftsområdet (rasteplass) «Fiskestanga» ligger midt i planområdet og vil bli direkte berørt av ny bru. Videre skriver de at det må søkes om omdisponering av området til Direktoratet for naturforvaltning (DN). I konsekvensutredningen må det redegjøres både for dagens bruk og hva som blir følgende ved gjennomføring av tiltaket. Det er viktig at det blir vurdert å finne et alternativt areal som kan benyttes til samme formål. Fylkeskommunen anbefaler at Direktoratet for naturforvaltning sine håndbøker 25-2004 «Kartlegging og verdsetting av friluftsområder» og 18-2001 «Friluftsliv i konsekvensutredninger» blir benyttet i utredningsarbeidet.

Når det gjelder kulturminner så har området vært befart tidligere. Det ligger et større felt med tufter/groper med uavklart status inne i området. Ut fra fylkeskommunens kjennskap til området er det sannsynlig at det kan finnes automatisk freda kulturminner som ikke er påvist. Areal- og kulturvernavdelingen vil derfor gjennomføre en befaring før endelig uttalelse kan gis. Befaringen vil bli gjort i løpet av barmarksperioden 2012.

Kommentar:
Statens vegvesen sin håndbok 140 Konsekvensanalyser skal ligge til grunn for arbeidet med konsekvensutredningen. Denne metoden er anerkjent. Direktoratet for naturforvaltning sine håndbøker vil bli benyttet i arbeidet med konsekvensutredningen når det er hensiktsmessig, jf. Statens vegvesen sin håndbok 140.

Informasjonen om status på kulturminnene i området er innarbeidet i kapittel 5.2 i planprogrammet.

Riving av eksisterende bru er ikke kommentert av fylkeskommunen i innspillet. Areal- og kulturvernsjef Stein-Tage Domås har i etterkant av fylkeskommunens innspill bekreftet at det ikke er aktuelt å verne eksisterende bru (personlig meddelelse 25. april 2012).

Fylkesmannen i Finnmark, datert 2. april 2012(2010015809-32)

Fylkesmannen påpeker at planprogrammet kort bør redegjøre for forholdet mellom varslet planarbeid og nasjonale miljømål. Etter Fylkesmannens syn så kommer imidlertid ikke planarbeidet i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn. Fylkesmannen gjør samtidig oppmerksom på at planer som kan komme i konflikt med nasjonale eller viktige regionale hensyn skal forelegges for Miljøverndepartementet før fastsetting.

Fylkesmannen ber om at kommunen stiller krav om at metodikken beskrevet i Statens vegvesen sin håndbok 140 benyttes i utredningsarbeidet. Fylkesmannen ber også om at Direktoratet for naturforvaltning og Riksantikvarens sin veileder «Landskapsanalyse, Framgangsmåte for vurdering av landskapskarakterer og landskapsverdi» benyttes i landskapsanalysen. Videre blir det bedt om at DN sine håndbøker og veiledere, som Fylkesmannen har nevnt under temaene naturmiljø og friluftsliv, også benyttes i utredningsarbeidet.

Når det gjelder naturmiljø så har Fylkesmannen ingen kunnskap om naturtyper, flora og fauna innenfor planområdet. Fylkesmannen mener derfor at nykartlegging av den grunn er nødvendig.

Fylkesmannen mener at det er svært viktig at Statens vegvesen, i samarbeid med kommunen og Direktoratet for naturforvaltning, finner erstatningsareal for det statlig sikra friluftsområdet. I konsekvensutredningen må det redegjøres både for dagens bruk og hva som blir følgende ved gjennomføring av tiltaket. Det er viktig at det blir vurdert å finne et alternativt areal som kan benyttes til samme formål.

Til slutt anbefaler Fylkesmannen at konklusjonene i konsekvensutredningen ses i sammenheng med resultatene fra risiko- og sårbarhetsanalysen. Fylkesmannen minner også om at planarbeidet skal vurderes etter §§ 8-12 i naturmangfoldloven.

Kommentar:
Etter Statens vegvesen sin vurdering kan detaljreguleringen komme i konflikt med nasjonale interesser på grunn av at Tanavassdraget er et nasjonalt laksevassdrag. Fylkesmannen mener likevel at det ikke er nødvendig å forelegge planprogrammet for Miljøverndepartementet. Dette bekreftet saksbehandler Harriet Reiestad på telefon 12. april 2012.

Fylkesmannen er å betrakte som «berørt myndighet» i henhold til § 8 i forskrift om konsekvensutredning. Planprogrammet blir derfor ikke forelagt Miljøverndepartementet.

Statens vegvesen sin håndbok 140 Konsekvensanalyser skal ligge til grunn for arbeidet med konsekvensutredningen. Denne metoden er anerkjent. Direktoratet for naturforvaltning sine håndbøker vil bli benyttet i arbeidet med konsekvensutredningen når det er hensiktsmessig, jf. Statens vegvesen sin håndbok 140.

Direktoratet for naturforvaltning og Riksantikvaren sin veileder på landskap vil ikke bli benyttet i arbeidet. Bakgrunnen for det er at denne veilederen benytter en annen metode enn Statens vegvesen sin håndbok 140. Ulempen med å benytte en annen metode for landskap er at det da blir vanskeligere å sammenligne utredningen for landskap med utredningene for naturmiljø, kulturmiljø og nærmiljø og friluftsliv. På bakgrunn av dette legger vi opp til at vi også for landskap benytter Statens vegvesen sin håndbok 140.

I følge innspillet til planprogrammet har Fylkesmannen ingen kunnskap om naturtyper, flora og fauna innenfor planområdet.

Etter det vi kjenner til er det imidlertid gjennomført to naturtypekartlegginger i Tana kommune. Begge kartleggingene er utført av Miljøfaglig Utredning AS på oppdrag av Fylkesmannen. Første gang var i 2008 (Fjeldstad et al. 2009). I 2010 ble det gjennomført supplerende naturtypekartlegging (Flynn, K. & Gaarder, G. 2011). De mest omfattende undersøkelsene er i følge Miljøfaglig Utredning AS gjennomført i områder nær vei. Det vil si i nærheten av blant annet Tanavassdraget.

Det er både sør og nord for planområdet kartlagt naturtyper med nasjonal og regional verdi, men ikke innenfor selve planområdet. De kartlagte naturtypene i området viser at det foreligger kunnskap om naturmiljøet i området, sannsynligvis også innenfor planområdet.

Planområdet er lett tilgjengelig og det i seg selv tilsier at naturmiljøet innenfor området, i alle fall til en viss grad, må være kjent. Mest sannsynlig er ikke området særlig interessant, sammenlignet med andre områder langs Tanavassdraget.

Etter Statens vegvesen sin vurdering går Fylkesmannens krav om nykartlegging lenger enn kravet i § 9 i forskrift om konsekvensutredning. I § 9, 1. ledd står det blant annet:

> *«Konsekvensutredningen skal ta utgangspunkt i foreliggende kunnskap og nødvendig oppdatering av denne. Der hvor slik kunnskap ikke foreligger om viktige forhold skal det i nødvendig grad innhentes ny kunnskap.»*

I § 9, 4. ledd står det videre:

> *«Omfang og nivå på utredning av enkeltområder må tilpasses områdets størrelse, utbyggingens omfang og antatte konfliktgrad.»*

Etter vår vurdering er det mye som tyder på at planområdet ikke er spesielt interessant, verken med tanke på verdifulle naturtyper eller rødlistearter. Den antatte konfliktgraden er derfor relativt lav. Vi mener derfor at det ikke er nødvendig å gjennomføre en full kartlegging av området slik Fylkesmannen ønsker.

Planområdet skal selvfølgelig utredes, men hovedtema i utredningen vil være villaks. Andre naturkvaliteter knyttet til vassdraget og området for øvrig skal inkluderes i utredningen. For mer informasjon om hva utredningen skal omfatte se kapittel 5.3 i planprogrammet.

Risiko- og sårbarhetsanalyse skal gjennomføres. Resultatene fra konsekvensutredningen vil bli sett i sammenheng med risiko- og sårbarhetsanalysen. Planforslaget skal også vurderes etter §§ 8-12 i naturmangfoldloven.

<u>Sametinget, datert 10. april 2012(2010015809-43)</u>
Sametinget vil at følgende punkter tas med i planprogrammet:

- Kjente automatisk freda kulturminner (både norske og samiske), vedtaksfreda kulturminner, nyere tids kulturminner og kulturmiljø med bevaringsverdi innenfor planområdet skal beskrives og vises på kart. Kulturminnene skal analyseres og verdien skal vurderes. Potensialet for funn av hittil ukjente automatisk freda kulturminner skal beskrives og vises på kart.
- Direkte og indirekte konsekvenser for kulturminner og kulturmiljø skal beskrives og vurderes.
- Kulturlandskapet skal beskrives.
- Det skal redegjøres for hvordan eventuelle konflikter med forekomster av kulturminner kan unngås ved plantilpasninger, herunder avbøtende tiltak og miljøovervåkning.

I Riksantikvarens kulturminnebase er det registrert tre kulturminnelokaliteter innenfor planområdet. To av lokalitetene er uavklarte og må befares for å få avklart fredningsstatus. Den tredje lokaliteten ble kontrollbefart i 2010, men må trolig befares på nytt. Befaring vil bli gjennomført i løpet av barmarksperioden 2012. Det er sannsynlig at det er samiske kulturminner i området som ikke er registrert tidligere.

Kommentar:
Sametinget sine innspill er innarbeidet i kapittel 5.1 og 5.2 i planprogrammet.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), datert 8. mai 2012(2010015809-52)
NVE ber om at det i planprogrammet også beskrives hvordan de midlertidige løsningene/adkomstveiene vil berøre miljø og allmennhetens adkomst til elva under anleggsperioden. Dette i tillegg til tiltak for å reetablere forholdene i anleggsområdet etter anleggsfasen.

Utover dette har NVE ingen videre merknader til planprogrammet. De viser til tidligere brev i saken.

Kommentar:
Vi har innarbeidet i planprogrammet at vi i utredningen om nærmiljø og friluftsliv skal beskrive hvordan allmennhetens atkomst til elva vil bli berørt under anleggsperioden. Hvordan området skal reetableres blir omtalt i planbeskrivelsen.

Reindriftsforvaltningen Øst-Finnmark, datert 9. mai 2012 (2010015809-56)
Reindriftsforvaltningen har ingen merknader til varsel om oppstart med forslag til planprogram.

10.2 Innspill fra andre forvaltningsorgan, grunneiere og private

Tanavassdragets fiskeforvaltning, datert 13. april 2012, (2010015809-40)
Det er store gyteområder for laksen i området rundt Tana bru og der hvor ny bru skal bygges. Gyteperioden for laksen i Tana er fra midten av september til midten av oktober. Det foregår ikke gyting i de små sidebekkene, men lakseyngel fra nærliggende områder trekker opp i disse bekkene, blant annet Sieiddájohka.

Laksefisk er var for vibrasjoner og arbeidet vil kunne potensielt forstyrre laksens gyting. I hvor stor grad dette vil forstyrre laksen er usikkert. Dette må derfor utredes nærmere. Hvordan plasseringen av brufundamentet rett oppstrøms for Sieddájohka potensielt kan endre utløpet til denne bekken bør tas hensyn til. Eventuelt bør dette også utredes.

Kommentar:
Innspillene er innarbeidet i kapittel 5.3 i planprogrammet.

Finnmarkseiendommen (FeFo), datert 13. mars 2012 (2010015809-23)
FeFo legger til grunn at tiltakshaver vurderer planforslaget i forhold til Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark, jf. Finnmarksloven § 4. FeFo har i utgangspunktet ingen merknader til planarbeidet. Deres interesser ved utbyggingen vil være av økonomisk karakter.

Kommentar:
Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark er nevnt i kapittel 2.8 i planprogrammet.

Jan Erik Stensgård – representant for eiendommen gnr. 37 og bnr. 99, datert 15. april 2012 (2010015809-37)
Etterlyser grunneierne sine rettigheter i forbindelse med utbyggingen. Han ber om å få en oversikt over hvilke salgsordninger eller erstatningsordninger som vil være aktuelle for avstått grunn i dette prosjektet, og om overslag over aktuelt salg- eller erstatningsbeløp for grunnen. Han lurer også på om ikke det vil lønne seg å la eksisterende bru får stå til bruk for syklister og fotgjengere.

Kommentar:
I hvor stor grad eiendommen vil bli berørt av planarbeidet vet vi ikke før detaljreguleringen er vedtatt. Hvilke arealer som vi må erverve blir som oftest også avklart gjennom den vedtatte detaljreguleringen. Han har fått tilsendt en informasjonsbrosjyre om hva som skjer når Statens vegvesen erverver grunn.

Eksisterende bru ble åpnet i 1948. Brua er smal og slitt og den vil kreve store kostnader til vedlikehold i framtiden. At eksisterende bru skal rives ble avklart allerede i 2005.

Marit og Jan Tapio Guttorm gnr. 37 bnr. 32, datert 11. april 2012 (2010015809-38)
Ny bru vil føre til betydelig økning i støy fra trafikk og mennesker hvis de foreløpige planene for bro og rasteplass settes i verk. Allerede i dag er det en del støy fra rasteplassen. Dette vil bli verre dersom ny rasteplass plasseres sør for ny bru. De foreslår derfor at ny rasteplass plasseres på nordsiden av ny bru. Ny bru vil også gi mer trafikkstøy fordi akselerasjonsfeltet kommer nærmere og biltrafikken vil dermed utgjøre en betydelig støykilde.

Kommentar:
Hvor en ny rasteplass/statlig sikra friluftsområde eventuelt vil bli plassert avklares i detaljreguleringen. Støy er et av flere tema som inngår i risiko- og sårbarhetsanalysen.

Martha Solveig Tapio gnr. 37 bnr. 188, datert 12. april (2010015809-39)
I beskrivelsen av planområdet for byggingen av den nye brua har hun merket seg at en betydelig del av hennes eiendom er avmerket til midlertidig rigg- og anleggsområde. Eiendommen er i dag dyrket mark som brukes av hennes sønn, som er gårdbruker med stort behov for jord. Hun lurer på hvordan vegvesenet ser for seg å kompensere for et midlertidig tap av bruksretten for denne jorda. Vil eiendommen bli ekspropriert? Et annet spørsmål er hvor hun som eier i anleggstiden og for ettertiden vil få avkjøring til eiendommen.

I brev til kommunen, datert 12. april 2012, gjør hun oppmerksom på at hun ikke er villig til å avstå noe av eiendommen til en eventuell framtidig rasteplass sør for den planlagte brua. Dette begrunner hun ved at den nåværende rasteplassen allerede grenser til hennes eiendom, noe som har medført stor grad av forsøpling på hennes eiendom.

En eventuell plassering av rasteplassen på hennes eiendom vil føre til tap av dyrket mark. Eiendommen har stor affeksjonsverdi for henne og familien. Hun foreslår derfor at rasteplassen anlegges på nordsiden av brua. Der vil det være plass nok og ingen private grunneiere vil bli berørt.

Kommentar:
I hvor stor grad eiendommen vil bli berørt at planarbeidet vet vi ikke før detaljreguleringen er vedtatt. Dersom deler av eiendommen skal benyttes til midlertidig rigg- og anleggsområde så vil det bli betalt

en kompensasjon for dette. Vi prøver imidlertid å unngå å benytte jordbruksarealer til midlertidige rigg- og anleggsområder.

Når det gjelder avkjørselen til eiendommen vet vi ikke nå om den vil bli berørt av planarbeidet. Dersom det blir aktuelt å flytte den vil det bli avklart i detaljreguleringen.

I utgangspunktet ønsker Statens vegvesen å inngå minnelige avtaler om innløsning av eiendom til vegformål. Hun har fått tilsendt en informasjonsbrosjyre om hva som skjer når Statens vegvesen erverver grunn.

Torfinn Johansen, 1. mars 2012 (2010015809-20)
Ber om at planområdet utvides fra Tana bru til toppen av Fossebakken. Dersom vi ikke utvider planområdet må vi sørge for gangvei langs hele strekningen innenfor reguleringsområdet. Gangveien bør gå på fjellsiden av veien.

Kommentar:
Statens vegvesen har ikke anledning til å igangsette planlegging for tiltak som ikke ligger inne i Nasjonal transportplan. Det er bakgrunnen for at planområdet ikke kan utvides til også å gjelde området opp til Fossebakken. Det vil bli tilrettelagt for gående- og syklende innenfor planområdet.

Relacom AS på vegne av Telenor, datert 12. april 2012 (2010015809-34)
Per i dag er det to kabler som er i drift i eksisterende bru. Disse må flyttes til ny bru, når den gamle rives. Den ene kabelen er Telenor sin eiendom og er lagt på nordsiden. Den andre kabelen er en fiberkabel. Den ligger på sørsiden og eies og driftes av Ishavslink. Her har Telenor en del fibre til disposisjon. For å kunne ivareta kablene må det planlegges føringsveier over den nye brua. Kart over området er lagt ved innspillet.

Kommentar:
Relacom vil etter hvert bli kontaktet for å få avklart om det på sikt vil være behov for å legge flere kabler enn de de har per i dag. Dersom det er det så kan det være aktuelt å legge noen ekstra trekkrør i brua.

Varanger KraftNett AS, datert 29. mars 2003 (2010015809-31)
De har høyspentkabler i veigrøft på vestsiden av elva. I punktet hvor ny vei treffer eksisterende kan det bli behov for å flytte disse avhengig av endelig veiløsning. Høyspentkablene er markert på kart vedlagt innspillet.

Kommentar:
Vi må komme tilbake til hvordan dette skal løses i den videre prosessen.

11 GRUNNERVERV, EIENDOMMER OG RETTIGHETSHAVERE

Vedtatt detaljregulering er et juridisk dokument som vil danne grunnlag for erverv av nødvendig grunn og rettigheter for å gjennomføre planen. Statens vegvesen prøver å få til frivillige avtaler. Normalt vil grunnervervet følge formålsgrensen slik at arealet til samferdselsanlegg blir offentlig eiendom. Dersom frivillige avtaler med grunneier ikke oppnås, vil vedtatt plan være grunnlag for ekspropriasjon (tvungen avståelse) av grunn og rettigheter.

Ekspropriasjon kan vedtas av kommunen med hjemmel i plan- og bygningsloven § 16-2 eller av regionvegkontoret med hjemmel i § 50 i vegloven. Erstatning for grunn og rettigheter ved tvungen avståelse blir fastsatt ved rettslig skjønn.

Areal regulert til samferdsel og teknisk infrastruktur og offentlig friområde forutsettes ervervet av det offentlige, jf. første avsnitt. Areal angitt med midlertidig rigg- og anleggsområde forutsettes leid av det offentlige i anleggsperioden.

Med bakgrunn i innhenta opplysninger er det laget en liste over berørte grunneiere. Det kan være feil i listen.

Gnr./bnr.	Grunneier	Adresse	Poststed
12/1, 37/1	Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811 Vadsø
13/18, 28, 316	Tana kommune	Rådhusveien 3	9845 Tana
37/3	Marit Tapio Guttorm	Skiipagurra	9845 Tana
37/99	Sverre Minde Samuelsen v/Jan Erik Stensgård	Balsnesvegen 15	9006 Tromsø
37/118	Staten v/Direktoratet for naturforvaltning	Postboks 5672 Sluppen	7485 Trondheim
37/188	Martha Solveig Tapio	Luftjok	9845 Tana

Tabellen viser berørte grunneiere per 10. oktober 2012.

12 PLANBESTEMMELSER

BESTEMMELSER FOR DETALJREGULERING FOR E6 TANA BRU

Nasjonal arealplan-ID: 20252012001

Detaljreguleringen ble vedtatt av Tana kommune i møte…. den… 2013.

Detaljreguleringen legger til rette for etablering av ny bru over Tanaelva med tilhørende veger på vest- og østsiden av elva. Planen legger også til rette for etablering av blant annet område for kombinert forretning og kontor, friområder, fortau og gang- og sykkelveger.

Deler av planområdet er planlagt i to nivå. Hvilke områder dette gjelder står under de aktuelle arealformålene.

§ 1 PLANAVGRENSNING OG BERØRTE EIENDOMMER

Det regulerte området er vist med plangrense på vedlagte plankart i målestokk 1:1000 (A1).

Følgende eiendommer blir berørt av planen: 12/1, 13/18, 13/28, 13/316, 37/1, 37/3, 37/99, 37/118, 37/188.

Detaljreguleringen erstatter deler av kommunedelplan for Tana bru (vedtatt i 1993) og reguleringsplan for Tana sentrum (vedtatt 22. mai 2003).

§ 2 FELLESBESTEMMELSER

2.1 Krav til bevaring av vegetasjon (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 3)
Terrenginngrep skal gjøres mest mulig skånsomt. Skjæringer, fyllinger og øvrige berørte areal skal bearbeides og tilpasses omkringliggende terreng. Berørte områder skal revegeteres naturlig. Stedegen masse skal benyttes. Kantvegetasjonen langs vassdraget skal i størst mulig grad bevares.

Øverste jordlag skal tas vare på og legges tilbake på samme sted etter avsluttet anleggsarbeid. Ved store inngrep i terrenget skal landskapet rekonstrueres.

En rigg- og marksikringsplan skal ligge til grunn for tilbakeføringen av områdene. For rekonstruksjon av landskapet skal det ligge til grunn en istandsettingsplan. Både rigg- og marksikringsplan og istandsettingsplan skal utarbeides før bygge- og anleggsarbeidet settes i gang, jf. § 10 i bestemmelsene.

2.2 Universell utforming (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 4)
Gang- og sykkelveger, fortau og gangfelt skal utformes etter prinsippene for universell utforming. Det samme gjelder eventuelle stier, parkeringsplasser, toaletter og bålplasser i friområdene.

2.3 Kulturminner (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 2)
Dersom det under anleggsarbeidet oppdages gjenstander eller andre spor som viser eldre aktivitet i området, skal arbeidet stanses omgående og beskjed gis til Sametinget og Finnmark fylkeskommune, jf. kulturminneloven § 8 andre ledd.

2.4 Støy (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 3)
Anbefalte støygrenser i retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2012) kapittel 4.2 gjøres gjeldende for bygge- og anleggsvirksomheten.

2.5 Tilbakeføring av areal (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 1)
I forbindelse med rivning av eksisterende bru og fjerning av deler av dagens E6 vil arealet som ikke lenger skal benyttes til vegformål bli tilbakeført til grunneier.

§ 3 BYGNINGER OG ANLEGG (plan- og bygningsloven § § 12-5 nr. 1)

3.1 Kombinert formål forretning/kontor (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 1, 2 og 4)

a) Rammer for bebyggelsen

Utnyttelsesgraden for området er 80 prosent BYA. Byggegrensen er 25 meter fra senterlinjen til E6. Parkering tillates etablert inntil 15 meter fra senterlinjen til E6. Området innenfor byggegrensa langs E6, skal etableres som grøntområde og opparbeides parkmessig.

b) Byggeskikk

Nybygg skal fungere som signalbygg, med arkitektoniske og estetiske kvaliteter som framhever kommunesenteret og bidrar til å gi stedet identitet. Samtidig skal nybygg ha et godt samspill med den omkringliggende bebyggelsen og Tana bru med tilhørende veianlegg. Bygg skal tegnes av arkitekt.

Takform skal være pulttak, eller annen skrå takflate, med vinkel mellom 22 grader og 35 grader. Taktekket skal være skifer, med mindre det foreligger særlige estetiske grunner for en annen løsning.

Utvendige farger skal fortrinnsvis være jordfarger. Fargene skal godkjennes av plan- og bygningsmyndighetene. Gesimshøyden skal være maksimalt 8 meter og mønehøyden maksimalt 9 meter. Bygg skal utformes slik at det dannes lune hjørner og beskyttede inngangspartier.

c) Søknad om tiltak

Søknader om tiltak skal i tillegg til dokumentasjonskravene stilt i Forskrift om tekniske krav til byggverk inneholde plan for den ubebygde delen av tomta i målestokk 1:500 (utomhusplan). Utomhusplanen skal vise eksisterende og framtidig vegetasjon, parkering og atkomst. Kommunen kan kreve at det utarbeides tegninger som viser tilpasningen av bebyggelsen (også med hensyn til høyde) til de omkringliggende bygningene og vegetasjonen, før byggesøknaden godkjennes. Det kan kreves at disse tegningene skal være utarbeidet av arkitekt.

d) Tilgjengelighet i sentrum

Arealer foran forretningsinnganger og andre publikumsinnganger, samt viktige gangforbindelser til disse, skal tilrettelegges for gående og skilles fra kjøreareal og parkeringsareal. Langs alle forretningsfasader skal det være gangareal. Utearealene skal utformes etter prinsippene om universell utforming.

e) Skilting

Det stilles krav om skiltplan for alle nye forretninger. Ved søknad om tiltak for nybygg eller ombygging, skal plassering og størrelsen på skilt angis på fasadetegningen. Montering av skilt på annen måte, eller på bygg der skilt ikke har vært omsøkt, krever søknad om tiltak.

f) Elektrisitetsforsyning

Alle anlegg for elektrisitetsforsyning skal utføres som jordkabelanlegg. Dersom det er behov for flere trafoer, skal de bygges inne, ikke føres opp som frittstående bygg.

g) Utendørs lagring

Utendørs lagring tillates ikke. Søppelbeholdere og -containere skal skjermes fra publikumsområder, slik at de ikke virker skjemmende.

3.2 Områder som tas i bruk til midlertidig anlegg- og riggområde skal istandsettes og revegeteres, jf. § 9 i bestemmelsene.

§ 4 SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR (plan- og bygningsloven § 12-5 nr. 2)

4.1Kjøreveger (V)
Innenfor områdene skal det bygges kjøreveg, bru og nødvendige arealer for anlegg, sikring, drift og vedlikehold slik det er vist i plankartet. Langs E6 og fylkesveg 890 er det nødvendig med geotekniske tiltak i vegskråning. Foreløpige tegninger (V210, V220) for utforming av tiltak er utarbeidet. Detaljer rundt utformingen blir endelig avklart i prosjekteringsfasen

Det skal opparbeides en avkjørsel til friområdet (FRI 3) på østsiden av elva. Denne avkjørselen skal også fungere som avkjørsel til eiendommen gnr. 37 og bnr. 188 som grenser opp til planområdet. Avkjørselen er markert på plankartet.

Innenfor planområdet er det ikke tillatt å opparbeide andre avkjørsler enn den som er vist på plankartet. Avkjørsel på vestsiden av elva, rett nord for Sieiddájohka, stenges.

Frisiktlinjer fremgår av plankartet.

4.2 Gang- og sykkelveg (GS) og stopplomme
Gang- og sykkelveger skal opparbeides slik de er vist i plankartet. Det skal etableres en stopplomme der hvor gang- og sykkelveg avsluttes på østsiden av elva rett nord for ny bru.

4.3 Fortau (FT)
Fortauene skal bygges slik det er vist i plankartet.

4.4 Annen veggrunn – grønt areal (AVG)
Omfatter areal som skal tilbakeføres eller bevares som grønne områder, men som inngår i vegens eiendomsområde. Det gjelder blant annet arealer for skråningsutslag, området ved tårnfoten og støttemurene.

Formålet omfatter også arealet under brua både på øst- og vestsiden av elva.

4.5 Bru
Ny bru over Tanaelva skal bygges som en skråstagsbru med ett asymmetrisk tårn og ett kabelplan. Plasseringen av ballastkasse, tårnfot, søylefundament og landkar fremgår av detaljreguleringen. Brua skal utformes i henhold til brutegning (K101). Mindre justeringer kan gjøres i samråd med Statens vegvesen.

4.6 Tiltak i skråning mot Sieiddájohka
Som vist i plankartet skal det to steder langs Sieiddájohka bygges støttemurer for å hindre masseutglidning. I tillegg skal det plastres for å hindre erosjon. Foreløpige tegninger (V110, V120, V130) for utforming av støttemurer er utarbeidet. Detaljer rundt utforming av tiltakene blir endelig avklart i prosjekteringsfasen. Tiltakene skal godkjennes av Tana kommune og Norges vassdrags- og energidirektorat.

§ 5 GRØNNSTRUKTUR (plan- og bygningsloven § 12-5 nr. 3)

5.1 Friområde (FRI 1-3) (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 14)
Friområdene er offentlige områder. Områdene kan tilrettelegges med blant annet toaletter, bålplasser, gapahuker og parkering.

5.2 Friområde 2 (FRI 2) (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 4)
I nordlig del av området skal det etableres en trase for atkomst til elva.

5.3 Friområde 3 (FRI 3) (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 4)
Friområdet omfatter områdene på begge sider av brua inkludert arealet under brua.

Atkomsten til båtutsettingsplassen i den nordlige delen av området er via avkjørsel til friområdet og videre nordover under brua. Veg til båtutsettingsplassen kan opparbeides. I plankartet er det skissert et forslag til veg.

5.4 Alle friområdene som tas i bruk til midlertidig anlegg- og riggområde skal istandsettes og revegeteres, jf. § 9 i bestemmelsene.

§ 6 LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSOMRÅDER SAMT REINDRIFT (LNFR) (plan- og bygningsloven §§ 12-5 nr. 5)

6.1 Vegskjæringer og skråninger i LNFR-områdene kan bearbeides.

6.2 Alle LNFR-områdene kan i anleggsperioden benyttes til rigg- og anleggsområde. Områdene som tas i bruk til anlegg- og riggområder skal istandsettes og revegeteres, jf. § 9 i bestemmelsene.

§ 7 BRUK OG VERN AV SJØ OG VASSDRAG, MED TILHØRENDE STRANDSONE (plan- og bygningsloven §§ 12-5 nr. 6)

7.1 Kombinerte formål i sjø og vassdrag – natur og friluftsliv (KSV)
I forbindelse med bygging av ny bru er det tillatt å legge nederste del av utløpet av Sieiddájohka i rør.

Rør og duk skal fjernes og elva tilbakeføres når anleggsarbeidet er avsluttet, jf. § 9 i bestemmelsene.

Formålet omfatter også arealet under brua.

§ 8 HENSYNSSONER (plan- og bygningsloven § 12-6)

8.1 Høyspentanlegg (H370_) (plan- og bygningsloven § 11-8 b)
Det går en høyspentledning i dette området.

§ 9 OMRÅDEBESTEMMELSER (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 1)

9.1 Midlertidig anlegg- og riggområder (#1)
Områdene kan i anleggsperioden benyttes til anlegg- og riggområde. Det vil si til mellomlagring av masser, materialer, maskiner, utstyr og lignende. Innen 1 år etter avsluttet anleggsarbeid skal områdene istandsettes og tilbakeføres til angitt arealformål i planen.

§ 10 REKKEFØLGEKRAV (plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 10)

10.1 Støy
Før start av bygge- og anleggsarbeidet skal det være vurdert og gjennomført tiltak for å redusere ulempene med støy fra anleggsarbeidet.

10.2 Rigg- og marksikringsplan og istandsettingsplan
Før start av bygge- og anleggsarbeidet skal det utarbeides en rigg- og marksikringsplan og en plan for istandsetting og rekonstruksjon av landskapet.

10.2 Fjerning av E6 og bru
Arbeidet med å fjerne gammel E6 og bru med brufundamenter skal settes i gang senest innen ett år etter at ny bru med tilhørende veger er ferdigstilt.

KILDER

Litteratur

Bævre, I., Larsen, C.K. & Hoseth, K.A. 2006. Rapport 9/2006 Flomsonekart, Delprosjekter Bonakas, Seida og Polmak. Norges vassdrags- og energidirektorat.

Erkinaro, H. & Erkinaro, J. (1998) Feeding of Atlantic salmon, *Salmo salar* L., parr in the subarctic River Teno and three tributaries in northernmost Finland. *Ecology Of Freshwater Fish,* 7, 13-24.

Erkinaro, J. (1997) Habitat shifts of juvenile Atlantic salmon in northern rivers. Migration patterns, juvenile productions and life histories. *University of Oulu*. Doctoral dissertation. Acta universitatis Ouluensis, A 293, Oulu, Finland.

Erkinaro, J. (1995) The age structure and distribution of Atlantic salmon parr, (*Salmo salar* L.,) in small tributaries and main stems of the subarctic River Teno, northern Finland. *Ecology of Freshwater fish 4: 53-61*.

Flynn, K. & Gaarder, G. (2011) Supplerende naturtypekartlegging i Deanu gielda/Tana kommune 2010. Miljøfaglig Utredning rapport 2011-40, ISBN 978-82-8138-501-6.

Fjeldstad, H., Larsen, B.H. & Gaarder G. 2009. Biologisk mangfold i Deanu gielda/ Tana kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2009-34. ISBN 978-82-8138-363-0.

Johnsen, K-M.(2009). Vekst, diett og stabile isotoper hos yngel av Atlantisk laks Salmo salar L. fanget i bekk- og hovedelv i Tanavassdraget. Universitet i Tromsø. http://munin.uit.no

Johansen, M., Elliott, J.M. & Klemetsen, A. (2005) A comparative study of juvenile salmon density in 20 streams throughout a very large river system in northern Norway. *Ecology of Freshwater Fish,* 14, 96-110.

Niemelä, E., Hassinen, E., Haanthie, J., Länsman, M., Johansen, M. og Johnsen, K.M. (2011). DEN ATLANTISKE LAKSEN (*Salmo salar,* L.) I TANAVASSDRAGET IV; Vinterstøinger; utvandring til sjøen, bestandsstruktur sammenlignet med førstegangsgytende og flergangsgytende laks. Fylkesmannen i Finnmark, Miljøvernavdelingen. Rapport 1 – 2011.

Niemelä, E., Hassinen, E., Muladal, R., Brørs, S. og Sandring, S. (2009) DEN ATLANTISKE LAKSEN (Salmo salar, L.) I TANAVASSDRAGET I; Miljøforholdene i det subarktiske Tanavassdraget og virkningen av dem på laksefisket og laksen. Fylkesmannen i Finnmark, Miljøvernavdelingen. Rapport 5 – 2009.

Puschmann, O., NIJOS rapport 10/2005. Nasjonalt referansesystem for landskap. Beskrivelse av Norges 45 landskapsregioner.

Smeland, L (2012). Naturtypekartlegging ved Tana bru 2012. Deanu gielda – Tana kommune.

Nettbaserte kilder

Direktoratet for naturforvaltning sin Naturbase: http://dnweb12.dirnat.no/nbinnsyn/

Norges geologiske undersøkelser: www.ngu.no

Norges vassdrags- og energidirektorat: http://www.nve.no/no/Vann-og-vassdrag/

Norsk institutt for skog og landskap: www.skogoglandskap.no

Riksantikvarens kulturminnebase: https://askeladden.ra.no

Tana kommune: http://www.tana.kommune.no/

Tanavassdragets fiskeforvaltning: http://tanafisk.no/

Vann-Nett: http://vann-nett.nve.no/saksbehandler/

Muntlige kilder

Arnt-Ove Andersen, Elva hotell og camping/ Nordlys opplevelser AS

Kjell-Magne Johnsen, Tanavassdragets fiskeforvaltning

Lars Smeland, Tana kommune

Morten Falkegård, Norsk institutt for naturforskning

Svein Ottar Helander, Tana kommune

Tor-Ørjan Store, Tana jakt- og fiskeopplevelser

VEDLEGG

Vedleggene er sammen med planbeskrivelsen, bestemmelsene og plankartet tilgjengelig på www.vegvesen.no/Vegprosjekter.

Illustrasjonshefte

Normalprofiler (F1, F2)

Oversiktstegning av ny Tana bru (K101)

Geometri og ortofoto (C1, C2)

Tegninger av tiltak skråning mot Sieiddájohka (V110, V120, V 130)

Tegninger av tiltak vegskråning på østsiden (V210, V220)

Konsekvensutredninger

Konsekvensutredning for naturmiljø. (2012). Statens vegvesen Region nord.

Konsekvensutredning for landskap. (2012). Statens vegvesen Region.

Konsekvensutredning for nærmiljø og friluftsliv. (2012). Statens vegvesen Region nord.

Forprosjekt

20-2802 Tana bru, Forprosjekt ny bru.(2012). Statens vegvesen Vegdirektoratet.

Fagrapporter

Aunaas, K. (2012). Geoteknisk vurderingsrapport. Ny Tana bru. Statens vegvesen Vegdirektoratet.

Aunaas, K. (2010). Geoteknisk datarapport. E6 ny Tana bru. Statens vegvesen Vegdirektoratet.

Johnsen, O. (2012). E6 ny Tana bru – tilførselsveger. Geoteknisk reguleringsplanrapport

Gade-Sørensen, L. (2012). Fagrapport naturmiljø Tana bru. Statens vegvesen region nord.

Smeland, L. (2012). Naturtypekartlegging ved Tana bru 2012. Deanu gielda – Tana kommune.

Schultz, G. (2012). Risiko- og sårbarhetsanalyse. E6 ny Tana bru.

Statens vegvesen

Detaljregulering E6 Tana bru

Oppsummering og behandling av merknader til planforslag

Region nord
Vegavdeling Finnmark
Plan og forvaltning
18. januar 2013

Innhold

1. Innledning 3

2. Uttalelser mottatt ved høring og offentlig ettersyn 3

3. Endringer etter høring og offentlig ettersyn 8

4. Statens vegvesen sin anbefaling 9

1. Innledning

Forslag til detaljregulering for E6 Tana bru har vært ute til høring og offentlig ettersyn i perioden 1. november til 20. desember 2012. Dokumentene har vært tilgjengelige på Statens vegvesen sitt kontor i Vadsø og på Rådhuset i Tana bru. I tillegg har dokumentene ligget på vår nettside www.vegvesen.no/Vegprosjekter og på kommunen sin nettside www.tana.kommune.no.

Registrerte grunneiere, festere og andre rettighetshavere som blir direkte berørt ble tilskrevet. Det samme gjelder offentlige instanser og andre forvaltningsorgan.

I høringsperioden er det gjennomført et informasjonsmøte med aktuelle sektormyndigheter. Den 6. desember var det også et informasjonsmøte om planforslaget på Rådhuset i Tana bru. På informasjonsmøtet møtte det 6 personer.

2. Uttalelser mottatt ved høring og offentlig ettersyn

Vi har mottatt 10 uttalelser til planforslaget. Alle uttalelsene er referert nedenfor. De fleste merknadene er en del forkortet.

2.1 Uttalelser fra offentlige etater

Finnmark fylkeskommune, datert 19. desember 2012 (2010015809-103)
Fylkeskommunen viser til tidligere korrespondanse i saken. De har ingen ytterligere merknader til reguleringsplanen.

Fylkesmannen i Finnmark, datert 17. desember 2012 (2010015809-101)
Fylkesmannen ber om at arealer som ligger inntil Sieiddájohka og Tanaelva reguleres til «samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur – annen veggrunn – grønt areal» (kode 2019), eventuelt til LNFR der dette er hensiktsmessig.

Fylkesmannen ber videre om at det stilles krav om utarbeiding av forvaltningsplan for friområdene før tilrettelegging. Bakgrunnen for denne anmodningen er å sikre kantvegetasjon, viktige områder for biologisk mangfold og universell utforming med videre. Alternativt ber Fylkesmannen om at kantvegetasjonen og viktige områder for biologisk mangfold reguleres til LNFR med underformål «naturformål» (kode 5120) eller som «grønnstruktur – sone med angitte særlige hensyn – bevaring av naturmiljø» (kode 560). Dersom anmodningen ikke tas til følge så ber Fylkesmannen om at det tas inn bestemmelser i planen som sikrer at det etableres ny kantvegetasjon langs vassdraget der denne er fjernet som følge av anleggsarbeidet.

Planforslaget åpner opp for at det kan etableres en trase for skuter i den nordlige delen av friområdet på vestsiden av elva. Fylkesmannen gjør oppmerksom på at det ikke er en godkjent skuterløype mellom bebyggelsen og Tanaelva i dette området. Fylkesmannen forutsetter at bestemmelsen tas ut av planforslaget.

Fylkesmannen ber om at Tanaelva innenfor planområdet angis som «bruk og vern av sjø og vassdrag, med tilhørende strandsone – naturområde i sjø og vassdrag» (kode 6610).

Fylkesmannen er skuffet over at det i planbeskrivelsen ikke er gjort en vurdering av jordbruksinteressene innenfor planområdet. Videre skriver Fylkesmannen at ut ifra et jordbruksfaglig perspektiv er det ikke grunneiers interesser som skal vektlegges, men landbruksinteressene generelt.

Kommentar:
Arealene ved øra og langs Sieiddájohka er endret fra veg (kode rp 2010) til annen veggrunn – grønt areal (kode rp 2019).

Etter vår vurdering er det ikke nødvendig å stille krav om forvaltningsplan for friområdene. Vi mener at § 2 i bestemmelsene ivaretar kantvegetasjon, biologisk mangfold og, universell utforming. Kantvegetasjon var imidlertid ikke nevnt konkret i bestemmelsene. For å synliggjøre viktigheten av å ivareta kantvegetasjonen har vi i bestemmelsene derfor tatt inn en setning om at den i størst mulig grad skal bevares.

Bestemmelsen om opparbeiding av en trase ned til elva i friområdet på vestsiden (FRI2) er endret. I bestemmelsene står det nå at det kun skal opparbeides en trase for atkomst til elva.

Arealformålet for Sieiddájohka og Tanaelva er endret fra friluftsområde i sjø og vassdrag (kode rp 6710) til kombinerte formål i sjø og vassdrag – natur og friluftsliv (kode rp 6800). Kommunen har avklart dette med Fylkesmannen.

Når det gjelder jordbruksinteressene så er det gjort en vurdering, men vi er enige i at denne vurderingen ikke kommer klart nok frem i planbeskrivelsen. Planbeskrivelsen er derfor endret på dette punktet. Bakgrunnen for at vi har konkludert med at konsekvensene for jordbruksinteressene er ubetydelige er blant annet at det er i dag er rundt 25 000 dekar dyrka areal i Tana kommune. Dyrka marka som blir berørt av planen er på 4,6 dekar (i planforslaget sto det 8 dekar, men det riktige tallet er 4,6 dekar). Berørt dyrka mark utgjør derfor en veldig liten del av det totale jordbruksarealet i kommunen. Arealet skal heller ikke bygges ned siden det i planen er angitt som offentlig friområde. Slik sett kan arealet dyrkes opp igjen dersom det på et senere tidspunkt blir aktuelt.

<u>Sametinget, datert 19. desember 2012 (2010015809-104)</u>
Sametinget er fornøyd med at den generelle aktsomhetsplikten når det gjelder kulturminner er nevnt i bestemmelsene til detaljreguleringen. De minner også om at det kan være nødvendig å vise aktsomhet når det gjelder nærliggende kulturminner, som nevnt i brev datert 6. september 2012 (fangstgropanlegg på vestsiden av elva, rett sør for planområdet).

Kommentar:
Avstanden mellom planområdet og sikringssonen til fangstgropanlegget er på rundt 20 meter. I utgangspunktet mener vi derfor at det ikke er nødvendig å gjøre tiltak, som for eksempel merking av fangstgropene, i anleggsperioden.

<u>Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE), datert 19. desember 2012 (20100015809-105)</u>
NVE forutsetter at vi endrer arealformålet rundt tårnfundamentet og langs deler av Sieiddájohka

fra veg til annen veggrunn – grøntareal, jf. e-post fra Vegvesenet datert 5. desember 2012. Utover dette har de ingen ytterligere merknader til reguleringsplanen.

Kommentar:
Arealformålet rundt tårnfundamentet og langs deler av Sieiddájohka er endret fra veg (kode rp 2010) til annen veggrunn – grøntareal (kode rp 2019).

Reindriftsforvaltningen Øst-Finnmark, datert 4. desember 2012 (2010015809-97)
Reindriftsforvaltningen har behandlet planforslaget etter fullmakt gitt av Områdestyret for reindrift i Øst-Finnmark. De har ingen merknader til planforslaget.

2.2 Uttalelser fra andre forvaltningsorgan, grunneiere og private

Lars Erik Bønå, datert 17. desember 2012 (2010015809-100)
Bønå skriver at han er forundret over at det ikke er laget en 3D presentasjon av gammel og ny bru for å se hvordan det vil ta seg ut dersom eksisterende bru bevares.

Videre mener han at det overhodet ikke er trafikksikkert å la en gang- og sykkelvei krysse kjørebanen tett inntil en rundkjøring. Det er tvert imot det farligste stedet å krysse kjørebanen. Hvis man derimot bygger den planlagte nye brua uten gangbaner og heller knytter et gang- og sykkelvegnett til den gamle brua, vil man separere biltrafikk og myke trafikanter totalt.

Den nye brua skal gi assosiasjoner til samisk kultur og harmonere med landskapet. Derfor er det valgt skråstagsbru med asymmetrisk tårn som skal kunne assosieres med lavvostenger. Tårnet skal være så høyt at man ser det på lengst mulig avstand. Man vil altså bygge et 95 m høyt monument og kalle det samisk inspirert, men ruvende byggverk gir definitivt ikke assosiasjoner til samisk kultur! Samiske byggverk skal være lite prangende.

Bønå er heller ikke helt enig i at utformingen av brua harmonerer bra med landskapet. Han mener at tårnet da i så fall burde ha vært plassert på østsiden av elva der fjellet skråner jevnt nedover mot elva. Da ville kabelvinklene ha harmonert med fjellformasjonen. Forslaget med tårnet plassert på vestsiden av elva, harmonerer derimot ikke med landskapet. Denne utformingen får det til å se ut som om konstruksjonen stritter imot fjellet.

Brua blir 15 m bred, og man vet ikke om denne brede skyggen vil skremme laksen fra å gå opp. Uten gangbaner blir den redusert til 10 m. Han mener at det er mer sannsynlig at laksen vil passere 2 smale skygger enn 1 bred. Det blir derfor fordelaktig å la den gamle brua stå og redusere bredden på den nye.

Det ser også ut som man i svært liten grad har vurdert andre løsninger. Kunne man ikke f.eks. bygge en større kopi av den gamle brua på samme sted hvor elva er smal, byggegrunnen god og problemer med isgang ikke eksisterende? Da kunne man ha bygget nye tårn utenpå de gamle og brukt den gamle brua som arbeidsplattform under byggingen. Trolig ville dette ha gitt en mye billigere løsning.

Utløpet av Sieiddájohka er utpekt som det mest følsomme stedet i området med tanke på skade på villaksstammen. Her finnes en av vassdragets laksestammer med minst utbredelse. I nasjonale

laksevassdrag er det ikke tillatt med nye tiltak og aktiviteter som kan skade villaksen, så hvorfor skal man da plassere tårnfoten akkurat på denne elveøra der man med sikkerhet vet at utbyggingen kan forårsake skade? Hadde stedet vært et velegnet forankringspunkt, kunne man forstå valget, men når grunnboringen viser at stedet er bunnløst og områdets dårligste forankringssted, er forslaget vanskelig å forstå. I tillegg må man sikre skråningen mot utglidning.

På østsiden vil man bygge ned den idylliske plassen med fiskestanga som er utnevnt til norsk attraksjon. Vel nok vil man gjøre plassen større, men i skyggen under brua vil den miste mye av sin attraksjonsverdi. Akkurat på dette stedet er det også lokalisert verneverdige planter.

Den gamle brua er vedtatt revet, men noe kostnadsoverslag for dette er ikke laget. Det er heller ikke laget noe kostnadsoverslag for gangbanene på den nye brua. Burde man ikke vurdere hva man kan spare på å bygge den nye brua uten gangbaner og heller integrere den gamle brua i et gang- og sykkelvegnett som ikke krysser kjørebanen? Da blir sikkerheten for myke trafikanter ivaretatt på best mulig måte. Framtidige store vedlikeholdskostnader er brukt som argument for å bygge ny bru, men kostnadene blir langt lavere dersom brua nedklassifiseres til gangbru.

Dagens bru er en flaskehals for tungtransporten, og dette er vel hovedårsaken til at ny bru må bygges. Har man da tenkt på at FV890 strekningen Luftjok-Harrelv har dårlige grunnforhold og også må forsterkes av hensyn til tungtransporten. I tillegg må det rassikring til ved Rødberget. Det hadde derfor vært bedre å få tungtransporten over på vestsida der grunnen er bedre. Innsparing på vegforsterkning og rassikring kan da kanskje betale ekstra bru i Bonakas/Langnes?

Det kom også opp spørsmål på møtet (informasjonsmøtet 6. desember) om mulig flytting og nyttiggjøring av den gamle brua i stedet for bare å rive den. Den kunne ha gjort god tjeneste i Polmak/Båteng som helårsforbindelse og erstatning for isvegen som blir usikker i framtiden med varmere klima. Der kunne den ha hatt redusert akseltrykk og bidratt til redusert CO2 utslipp.

Kommentar:
Arbeidet med ny bru over Tanaelva startet opp formelt i 2005. Allerede tidlig i arbeidet ble det avklart at ny bru skulle plasseres i nærheten av eksisterende bru, samt at eksisterende bru skal rives.

En av forutsetningene for utarbeidelsen av detaljregulering for E6 Tana bru har derfor vært at eksisterende bru skal rives. Det vil si at det i arbeidet med detaljreguleringen ikke har vært et alternativ å beholde dagens bru. Dette er blant annet bakgrunnen for at det ikke er laget en 3D presentasjon av gammel og ny bru for å se hvordan det vil ta seg ut dersom eksisterende bru bevares.

I planen tilrettelegges det for kryssing av gående og syklende i nær tilknytning til rundkjøringene (over rabatt). I dette området har bilistene lavest fart (oppbremsing/lav fart før kjøring inn/ut av rundkjøringene). Tilretteleggingen er i henhold til håndbok 270 Gangfeltkriterier. Å beholde eksisterende bru for gang- og sykkeltrafikk har ikke vært et alternativ i arbeidet, jf. kommentaren ovenfor.

Statens vegvesen har gjennom hele prosessen med utformingen av brua samarbeidet nært med Tana kommune. Tilbakemeldingen fra kommunen har vært entydig. Dagens Tana bru er et landemerke, og det har gjennom prosessen vært et ønske om ei bru som kan overta rollen til eksisterende bru. I utformingen av brua er det lagt vekt på at den skal assosieres med Tana kommune og samisk kultur,

at brua skal oppfattes som slank og fremstå som ren og enkel og at den egner seg til lyssetting. Tilbakemeldingene på utformingen av brua har i hovedsak vært positive både fra kommunen, innbyggerne og andre.

Plassering av tårnet på vestsiden av elva har blant annet sammenheng med at det er bedre plass på vestsiden. Øra ved utløpet av Sieiddájohka er godt egnet for plassering av tårnbeina. Eksisterende bru er i dårlig stand. Det har derfor aldri vært et alternativ å bygge ny bru «utenpå» den gamle.

Det stemmer ikke at utløpet av Sieiddájohka er det mest følsomme stedet i området med tanke på laksen. Utløpet av Sieiddájohka er kun et transittområde for fisken. Såfremt det ikke etableres vandringshinder i utløpet og at rørene som skal legges ned midlertidig er store nok, så vil påvirkningen av utløpet holdes på et rimelig nivå.

Plasseringen av tårnbeina på øra ved utløpet av Sieiddájohka vil ikke være noe problem for laksen. Området hvor tårnbeina skal stå er kun oversømmet med vann i flomperioder. Det vil si i maks to til fire uker i løpet av året. Under laksens hovedoppgang i Tanavassdraget vil det sannsynligvis ikke gjennomføres fundamenteringsarbeid (spunting og peling) på øra.

Når det gjelder påstanden om at det for laksen er bedre å passere to skygger på 5 og 10 meter enn en skygge på 15 så er det nok ulike meninger om dette. Mest sannsynlig så er forskjellen mellom for eksempel 10 og 15 meter såpass liten at det ikke har noen betydning for laksen.

Det statlig sikra friluftsområdet, mest kjent som «Fiskestanga», skal erstattes av et område sør for dagens område. Dagens areal er på drøye 6 dekar. Nytt areal, inkludert båtutsettingsplassen med mer, blir på til sammen rundt 16 dekar. Det nye området har stort sett de samme kvalitetene som dagens område.

Det er ikke gjort et politisk vedtak om at eksisterende bru skal rives. Som tidligere nevnt ble det imidlertid i staten av prosessen avklart mellom sektormyndighetene, kommunen og Vegvesenet at eksisterende bru skal rives. Det stemmer at det ikke er utarbeidet et kostnadsoverslag for riving av eksisterende bru. Det skal gjøres i den videre prosessen.

Strekningen Luftjok – Harrelv på fylkesveg 890 inngår ikke i prosjektet. Det er derfor ikke gjort noen vurderinger knyttet til den strekningen i dette prosjektet.

<u>Oskar Trosten, datert 15. desember 2012 (2010015809-99)</u>
Det planlegges et elvesamisk senter i Deanu-Tana. Trosten har tenkt på dette prosjektet i forbindelse med bygging av ny bru over elva. Han foreslår at disse to prosjektene slås sammen.

Tanken er at senteret henges under den planlagte brua. Senteret skal bestå av flere bygg i lavvuform. Hver lavvu har et tema som omhandler den elvesamiske kulturen. Tanken er at en av lavvuene har kafe.

Kommentar:
E6 Tana bru og prosjektet for et elvesamisk senter i Tana er to forskjellige prosjekt med ulike målsettinger. I tillegg er prosjektene i ulike prosjektfaser. En eventuell sammenslåing av prosjektene vil føre til at det tar lengre tid før bygging av ny bru over Tanaelva kan realiseres. Etter Statens vegvesen sin vurdering er det derfor *ikke aktuelt å slå disse to prosjektene sammen.*

Ishavslink AS v/ Rejlers consulting AS, datert 7.desember 2012 (2012149869-1)
Rejlers consulting AS representerer Ishavslink som eier og drifter fiberkabel som ligger i dagens bru. De spør hvordan vi kan sikre at Ishavslink AS kommer på listen over interessenter i brua, slik at de får tilsendt/blir varslet om arbeid som kan medføre konsekvenser for deres fiberkabel med videre.

Kommentar:
Rejlers consulting er ført opp på kontaktlisten. De vil bli kontaktet i løpet av prosjekteringsfasen.

Varanger KraftNett AS (VKN AS), datert 6. november 2012 (2010015809-94)
VKN AS viser til vedlagt kartskisse som viser deres anlegg i området. I tillegg er det veilysanlegg på og ved eksisterende bru.

Eventuelle tiltak som medfører flytting av anleggene må bekostes av Vegvesenet. De ber om særskilt henvendelse for eventuelle tiltak som medfører strømforsyning til tiltaket, slik at de i god tid kan planlegge dette. Bestående veilysanlegg over dagens bru er Vegvesenets anlegg. Minner også om at dette kun er en uttalelse fra VKN AS.

Kommentar:
VKN AS vil bli kontaktet i løpet av prosjekteringsfasen.

Telenor, senter for nettutbygging, datert 14. november 2012 (2010015809-95)
De bekrefter at de har mottatt planforslaget. De ber videre om at plandokumenter som sendes på høring i størst mulig grad sendes elektronisk.

3. Endringer etter høring og offentlig ettersyn

I etterkant av høringen er det gjort noen endringer i planforslaget.

Blant annet er et par arealformål endret. Store deler av arealene som var angitt til vegformål (kode rp 2010) er endret til annen veggrunn – grønt areal (kode rp 2019). Arealformålet for Sieiddájohka og Tanaelva er endret fra friluftsområde i sjø og vassdrag (kode rp 6710) til kombinerte formål i sjø og vassdrag – natur og friluftsliv (kode rp 6800). Ingen av disse endringene har noen stor praktisk betydning.

Videre er det gjort noen mindre justeringer av planbestemmelsene. Blant annet er bestemmelsen om opparbeiding av en trase ned til elva for skutere og hundespann endret. Det står fortsatt i bestemmelsene at det i friområdet (FRI2) skal etableres en trase for atkomst til elva, men det står ikke lenger at traseen kan benyttes av snøskutere. Under § 2 i bestemmelsene er det også tatt inn en setning om kantvegetasjon.

Under punkt § 4 punkt 4.1 i planbestemmelsene står det at det skal opparbeides en avkjørsel til friområdet (FRI3) på østsiden av elva. Her har vi føyd til at denne avkjørselen også skal fungere som avkjørsel til eiendommen gnr. 37 bnr. 188, som grenser opp til planområdet.

Friområdet på østsiden av elva (FRI3) er utvidet noe. Etter utvidelsen går området nå helt nord til eksisterende bru slik at hele båtutsettingsplassen omfattes av friområdet. Det var kommunen som oppdaget at tidligere avgrensning av friområdet ikke omfattet hele båtutsettingsplassen.

Planbeskrivelsen er rettet opp slik at det er samsvar mellom den og planbestemmelsene. I planbeskrivelsen er det også skrevet litt mer om hva som er bakgrunnen for at konsekvensene for landbruksinteressene anses som ubetydelige. I planforslaget som var på høring sto det at det er 8 dekar dyrka mark som blir berørt av planforslaget. Kommunen har i etterkant av høringen funnet ut at det riktige tallet er 4,6 dekar.

4. Statens vegvesen sin anbefaling

Arbeidet med ny bru over Tanaelva startet opp i 2005. På et tidlig tidspunkt i prosessen ble det avklart at ny bru skal ligge 100 meter oppstrøms dagens bru, samt at eksisterende bru skal rives.

Utformingen av ny bru har vært et viktig tema i arbeidet. Eksisterende bru er et landemerke. Gjennom hele prosessen har det derfor vært et sterkt ønske fra kommunen om at ny bru skal erstatte rollen til eksisterende bru. Det har også vært ønskelig at konstruksjonen av brua skal gi assosiasjoner til samisk kultur.

I forbindelse med vår merknadsbehandling av uttalelsene til planforslaget kom kommunen med et forslag om å ta deler av området, hvor myrflatbelgen og noen oretrær vokser, ut av arealet som er angitt til midlertidig rigg- og anleggsområde. Det aktuelle området ligger mot vassdraget i det foreslåtte friområdet (FRI3) på østsiden av elva, sør for ny bru.

Kommunens forslag er ikke innarbeidet i planen. I planen har vi imidlertid lagt opp til at området hvor myrflatbelgen vokser langs vassdraget skal ivaretas i størst mulig grad. Det samme gjelder oretrærne. Vi kan likevel ikke utelukke at vi kan bli nødt til å ta deler av disse arealene i bruk (gjelder spesielt arealet med oretrærne) i rigg- og anleggsperioden.

Grunnen til dette er at vi på nåværende tidspunkt ikke har alle detaljene rundt selve byggingen av brua. Det vil si størrelsen og behovet for maskiner, lagring av materialer med videre. Dette er detaljer som vil falle på plass i løpet av prosjekteringsfasen. I planforslaget er det derfor lagt opp til at dette avklares nærmere i rigg- og marksikringsplanen. Rigg- og marksikringsplanen skal utarbeides i løpet av prosjekteringsfasen.

Detaljreguleringen legger grunnlaget for å kunne bygge ny bru med tilhørende vegløsninger. Videre prosjektering og utbygging må forholde seg til bestemmelsene i denne planen.

Statens vegvesen anbefaler at detaljreguleringen vedtas slik den nå foreligger.

Statens vegvesen

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	5/2013	07.02.2013
Kommunestyret		21.02.2013

Detaljregulering for FV 98 Ifjordfjellet parsell 5 A: Sluttbehandling

Vedlegg
1 Planbeskrivelse detaljregulering fv 98 parsell 5 A
2 Planhefte detaljregulering fv 98 parsell 5 A
3 Illustrasjonshefte parsell 5 A
4 ROS-anayse parsell 5 A
5 Vedlegg reindrift Bioforsk .

Rådmannens forslag til vedtak

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 12-12 vedtar Tana kommune *Detaljregulering for FV 98 Ifjordfjellet parsell 5A* som består av plankart, -bestemmelser og -beskrivelse.

Saksopplysninger

Formannskapet (FSK) og kommunestyret (KST) skal i denne saken ta stilling til om forslaget til *Detaljregulering for FV 98 Ifjordfjellet parsell 5A* skal vedtas, eller sendes tilbake til administrasjonen for ny behandling, evt. med retningslinjer for det videre arbeidet, jf. plan- og bygningsloven § 12-12.

Bakgrunn
Detaljreguleringen er utarbeidet som en del av prosjektet med å oppgradere FV 98 over Ifjordfjellet til helårsvei. Dette arbeidet er planlagt gjennomført i løpet av perioden 2010 – 2015. Opprustningen er primært knyttet til forbedring av forholdene vinterstid, slik at snødriften over veien bedres og vintervedlikeholdet blir enklere og mindre ressurskrevende. Samtidig vil opprustningen gi en generell heving av veistandarden som vil bidra til økt framkommelighet og trafikksikkerhet for de veifarende. Oppgraderingsarbeidet er ferdig i den vestligste delen fra Ifjord til kommunegrensa mellom Gamvik og Tana kommuner. Den aktuelle detaljreguleringen omfatter strekningen fra kommunegrensa til høyden øst for Suolojávri, ca 4,5 km.

Varsel om oppstart av reguleringsarbeidet ble gitt 12.03.2009. Opprinnelig ble det kun varslet mindre justeringer av dagens veilinje og punktutbedringer, men etter hvert ble det klart at Statens vegvesen (SVV) ville foreta store endringer av dagens veilinje som innebar utfylling i flere vann, bl.a. det verna Storelvvassdraget. På bakgrunn av dette måtte planarbeidet konsekvensutredes. Det ble utarbeidet et planprogram som ble fastsatt av FSK den 01.12.2010.

SVV har organisert planarbeidet og utarbeidet planforslaget i hht. plan- og bygningsloven § 3-7. Det er blitt avholdt flere møter der administrasjonen i Tana kommune har vært representert.

Planforslaget
Forslag til reguleringsplan er vedlagt. Reguleringsplanen består av plankart, bestemmelser og en utførlig planbeskrivelse som omtaler bakgrunnen for planen, prosessen og konsekvens-utredningen.

Reguleringsplanen skal sikre areal til utbedring av veien inklusive nødvendige tiltak for bearbeiding og utforming av sideterrenget for å oppnå forbedret snødrift over veien. Planen er detaljert, men enkelte detaljer må avklares i den videre prosjekteringen.

Traseen til eksisterende FV 98 vil i stor grad følges, men for å redusere snøansamlingen på veien, er den nye traseen sideforskjøvet på flere delstrekninger. Ved Storelva vil det bli etablert en ny betongbru 30 – 40 m nedstrøms eksisterende bru. For å oppnå god snødrift over veien vil den bli hevet betydelig. I tillegg vil det etableres slake fyllings- og skjæringsskråninger og brede grøfter. Samlet sett gir dette store arealinngrep.

Parkeringsplassen på sørsiden av FV 98 vest for Storelva vil bli utvidet for å kunne dekke det store parkeringsbehovet vinterstid (scooterløype nr. 8) hvor det er behov for oppstilling av både biler, tilhengere og campingvogner.

Langs deler av den nye veitraseen berøres flere vann og bekker/elver. Det er nødvendig å legge om bekkeløp og utforme nye strandsoner der disse må reetableres. Tiltakene er utførlig beskrevet i planbeskrivelsen og i illustrasjonsheftet, jf. vedlegg.

På de strekningene der den nye traseen avviker fra eksisterende, vil dagens vei legges ned og alt av konstruksjoner og veiutstyr fjernes. I tillegg vil det bli gjennomført nødvendig planering og revegetering for å oppnå god tilpasning til omkringliggende terreng.

Konsekvensutredningene og virkninger av planen
Det er utarbeidet konsekvensutredning innenfor temaene landskapsbilde, nærmiljø og friluftsliv, naturmiljø, kulturmiljø og naturressurser – reindrift, og de er utførlig gjengitt i planbeskrivelsen. Nedenfor er en kort oppsummering av hovedtrekkene i utredningen.

<u>Landskapsbilde:</u>
Den nye veitraseen er lagt med tanke på forholdene vinterstid, spesielt drivsnøproblematikken, for å kunne sikre helårsdrift på veien. Traseen er trukket ut i mer åpent terreng enn dagens trasé. Selve veien er hevet over terrenget på en høy fylling for å komme i nivå med snødekket i sideterrenget vinterstid. Det er lagt opp til brede, ensidige grøfter på 10-40 meters bredde som kan fungere som fanggrøfter for drivsnø. Konklusjonen er at landskapsbildet blir middels negativt berørt av tiltaket, men at de negative konsekvensene kan reduseres gjennom revegetering, tilbakeføring av eksisterende vei, samt terrengbehandling av skjæringer, fyllinger, massetak, kantsoner og parkeringsplasser.

Nærmiljø og friluftsliv
Den planlagte opprustingen av FV 98 antas å ha en liten, positiv effekt for nærmiljø og friluftsliv. Dette skyldes utvidelse av parkeringsplassen ved Stuorrajohka/Storelva, og lettere tilgjengelighet til området vinterstid som følge av færre stenginger og kolonnekjøringer.

Naturmiljø
Tiltaket anses for å ha en middels negativ virkning for en kalkrik lokalitet i området ved Suolojávri, mens det for området ved Stuorrajohka/Storelva antas å ha en liten positiv effekt som følge av at dagens bru vil erstattes med en større bru på ca. 50 m. Området ved elva blir dermed mindre påvirket av veien enn i dag. Samlet sett antas tiltaket å ha en liten, negativ effekt. Det er ikke registrert prioriterte arter eller naturtyper, og heller ingen rødlistearter innenfor planområdet. Aktuelle, avbøtende tiltak knytter seg til utformingen av rør og kulverter i fiskeførende vassdrag, naturlig revegetering, og særlige hensyn i anleggsperioden.

Kulturmiljø
Tiltaket vil ikke ha noen betydning for kulturmiljøet.

Naturressurser – reindrift
Det er utarbeidet en egen utredning om dette temaet av Bioforsk Nord på Tjøtta. Planområdet har stor verdi for reindriftsnæringa, siden det brukes både som kalvingsland og vår-/ sommerbeite. Tiltaket antas imidlertid å få kun en liten, negativ virkning for reindriftsnæringa. Aktuelle, avbøtende tiltak knytter seg særlig til anleggsfasen, da det er mest sannsynlig at reinen blir forstyrret. Et permanent tiltak som er nevnt, er stenging av parkeringsplassen ved Stuorrajohka/Storelva i kalvingsperioden på våren/ forsommeren. Dette forutsetter tett dialog og god kommunikasjon mellom SVV og reindriftsnæringa.

Avbøtende tiltak som er tatt inn i planen
Av de avbøtende tiltakene nevnt i konsekvensutredningen, er følgende tiltak tatt inn i planforslaget, eller de blir håndtert i arbeidet med byggeplanen:

- ≠ *"Naturlig revegetering legges til grunn som prinsipp for å tilbakeføre vegetasjon i arealer som berøres i anleggsperioden.*
- ≠ *Eksisterende vegtrasé tilbakeføres til terreng der den ikke inngår i arealbeslaget for ny trasé.*
- ≠ *Ved utforming av steinbrudd og masseuttak skal det etterstrebes å oppnå et naturlig preg etter omformingen. Avdekningsmasser vil kunne brukes for å skjule og jevne ut sår i bruddvegger.*
- ≠ *Av hensyn til fisk, vegetasjon og andre organismer skal anleggsarbeidet ved Storelva gjennomføres på en måte som minimerer frigivelsen av partikler i elva.*
- ≠ *Anleggsarbeidet gjennomføres utenfor kalvingsperioden for rein på våren.*
- ≠ *Anleggsarbeid ved flyttleia vil stanses midlertidig når reinen skal flyttes inn/ut av området."*

Merknader i det offentlige ettersynet
Planforslaget ble lagt ut til offentlig ettersyn den 20.12.2012 med høringsfrist 04.02.2013. Foreløpig er det kommet uttalelse fra Sametinget og reinbeitedistriktene 9 og 13. Ingen av disse partene hadde merknader til planforslaget, men reinbeitedistriktene ber om at det tas hensyn til reinflyttinga i anleggsfasen og at de varsles ved evt. sprengningsarbeid. SVV vil innarbeide nødvendige varslingsrutiner i byggeplanen. En fullstendig oversikt over høringsuttalelser med kommentarer fra SVV, vil foreligge til FSK-møtet den 07.02.

Vurdering

Planforslaget har vært gjennom en omfattende prosess, og tiltak for å avbøte de negative konsekvensene av den nye veitraseen er tatt inn i reguleringsplanen. Samlet sett er fordelene og den samfunnsmessige betydningen av en ny, oppgradert FV 98 over Ifjordfjellet så store, at det veier opp for de negative konsekvensene. På bakgrunn av dette anbefaler rådmannen at reguleringsplanen vedtas, jf. innstillingen.

Statens vegvesen

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Planbeskrivelse

Bjørn Erik Thorsen, Statens vegvesen

Detaljregulering

Prosjekt: Fv. 98 Ifjordfjellet

Parsell: 5A - Kommunegrensen Tana/Gamvik - Soulosjávri

Tana kommune

Planforslag til høring/offentlig ettersyn.
Nasjonal arealplan-ID: 20252010001.
Høringsfrist: 4. februar 2013

Region nord
Vegavdeling Finnmark
Dato: 20. desember 2012

Innholdsfortegnelse

1. Innledning 2
2. Bakgrunn og mål for planforslaget 3
3. Beskrivelse av planområdet, eksisterende forhold 10
4. Beskrivelse av planforslaget 14
5. Virkninger av planforslaget 22
6. ROS-analyse 24
7. Konsekvensutredning 25
8. Gjennomføring av forslag til plan 61
9. Sammendrag av innspill/merknader 62
10. Oppsummering 64
11. Andre dokumenter 65
12. Vedlegg 68

1. Innledning

Finnmark fylkeskommune er vegeier, og har bevilget midler til opprustningen av Fv. 98 over Ifjordfjellet. Statens vegvesen Region nord har i samarbeid med Tana kommune utarbeidet forslag til detaljreguleringsplan for opprusting av vegstrekningen mellom Storelva (kommunegrensen mellom Gamvik og Tana kommuner) og Suolojávri, en strekning på ca 4,5 km. Parsellen inngår som en del av en større opprustning av Fv. 98 over Ifjordfjellet som gjennomføres i løpet av perioden 2010 – 2015.

Vinterstid er strekningen ofte kolonnekjørt eller stengt på grunn av vinterdriftutfordringer. Opprustningen er derfor primært knyttet til forbedring av forholdene vinterstid slik at snødriften over vegen bedres og vintervedlikeholdet blir enklere og mindre ressurskrevende. Opprustningen vil for øvrig gi en generell heving av vegstandarden som vil bidra til økt framkommelighet og trafikksikkerhet for de vegfarende.

Planforslaget er utarbeidet i henhold til plan- og bygningslovens bestemmelser (LOV 2008-06-27 nr. 71) og vegvesenets håndbøker. Planarbeidet er for øvrig basert på planprogram datert 16. september 2010 som ble fastsatt av Tana kommune 1. desember 2010. Reguleringsplanforslaget består av planbeskrivelse (med konsekvensutredning), reguleringsbestemmelser og reguleringsplankart. Forslag til detaljreguleringsplan med konsekvensutredning legges ut til offentlig ettersyn i 6 uker i henhold til plan- og bygningsloven § 3-7 og § 12-10. Forslag til reguleringsplan sendes også på høring til berørte parter, høringsinstanser og interesseorganisasjoner. Høringsperioden er 6 uker, fra 20. desember 2012 til 4. februar 2013.

Papirutgaver av reguleringsplanforslaget er lagt ut på rådhuset i Tana kommune og på vegkontoret i Vadsø. I tillegg er planforslaget tilgjengelig elektronisk på www.vegvesen.no/vegprosjekter og Tana kommunes hjemmeside www.tana.kommune.no.

Det er viktig å legge til rette for medvirkning i planprosessen slik at berørte parter og andre interessenter får mulighet til å sette seg inn i planmaterialet og eventuelt komme med innspill/merknader i høringsperioden. Innspill og merknader skal danne grunnlag for planforslaget som blir sendt til politisk behandling.

I løpet av høringsperioden skal det holdes et åpent møte. Statens vegvesen og Tana kommune vil da orientere om reguleringsplanforslaget og virkningene av planen. Møtet avholdes på rådhuset i Tana bru. Statens vegvesen vil også arrangere åpen kontordag i etterkant av det åpne møtet (også på rådhuset). Endelig tidspunkt for disse møtene fastsettes senere og invitasjon til møtene blir annonsert særskilt.

Etter høringsfristens utløp vil samtlige innkomne merknader til planforslaget behandles av Statens vegvesen. Deretter blir planforslaget med Statens vegvesens merknadsbehandling oversendt til Tana kommune for politisk behandling og endelig vedtak i kommunestyret.

Kontaktpersoner i Statens vegvesen og Tana kommune:

Planprosessleder Statens vegvesen: Bjarne Mjelde
Telefon 78 94 17 92, mobil 41 64 22 93
E-post: bjarne.mjelde@vegvesen.no

Planlegger Tana kommune: Lars Smeland
Telefon 46 40 02 68
E-post: lars.smeland@tana.kommune.no

2. Bakgrunn og mål for planforslaget

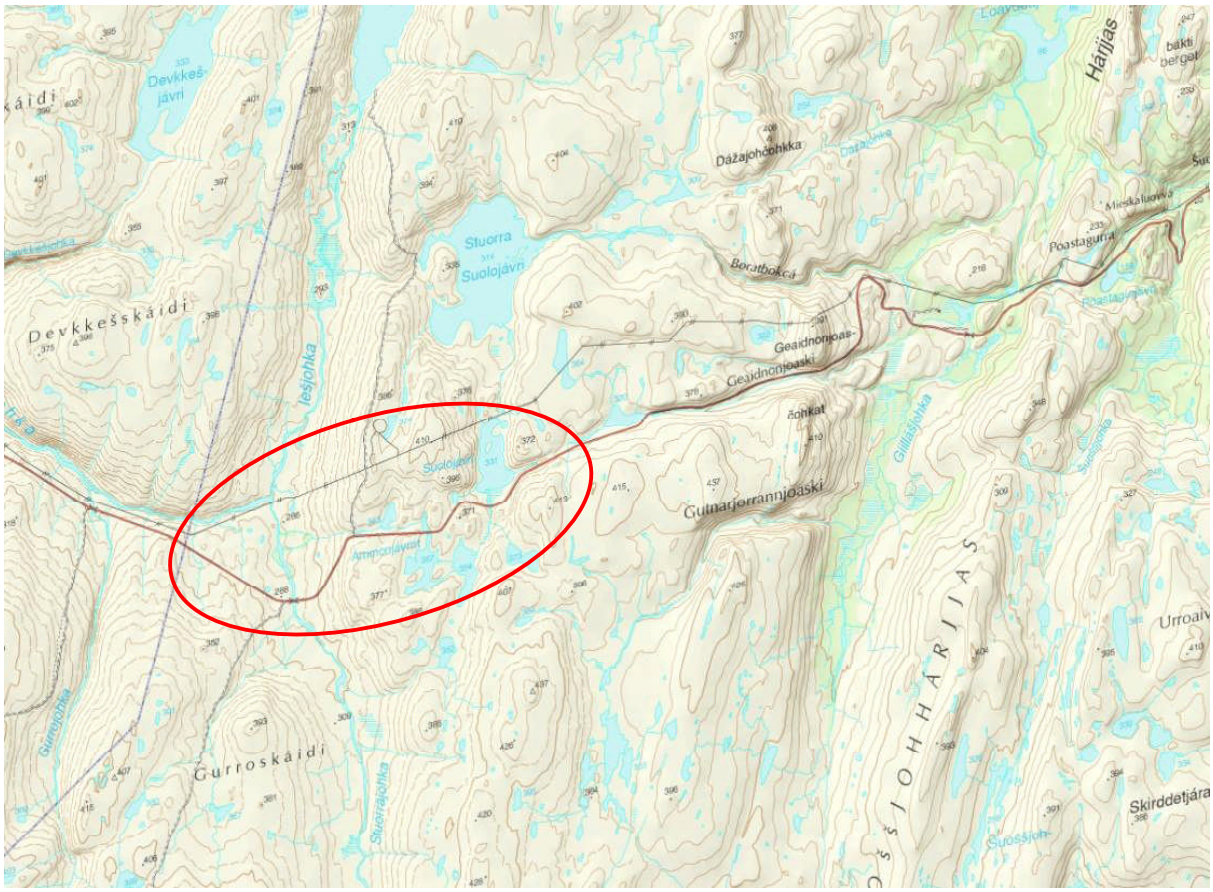
2.1 Planområdet

Fv. 98 går fra Lakselv (ved E6) i Porsanger kommune og videre gjennom Lebesby og Gamvik kommune før den ender opp i Tana bru i Tana kommune (ved E6). Fv. 98 over Ifjordfjellet (Ifjord – Šuoššjohka) skal opprustes. Planområdet ligger i sin helhet i Tana kommune og grenser til Gamvik kommune i vest. Fra planområdet (ved Storelva) til kommunesenteret Tana bru er det ca. 67 km.

Planområdets beliggenhet

Denne reguleringsplanen omfatter parsell 5A av Fv. 98 over Ifjordfjellet fra profil 18330 til 22800 og er ca. 4,5 km lang. Planstrekningen går fra kommunegrensen mellom Gamvik og Tana kommune i vest (ca. 1,2 km vest for Storelva) til Suolojávri (ca. 500 m øst for Suolojávri) i øst. Planområdets utstrekning framgår av kartutsnittet på neste side.

Planområde for parsell 5A Storelva - Suolojávri

2.2 Hvorfor utarbeides forslag til detaljreguleringsplan for Fv. 98

Fv. 98 over Ifjordfjellet er en viktig fjellovergang i midtfylket i Finnmark. Den knytter sammen kystbyene og fremstår for mange som en naturlig ferdselsåre. Vegen er av stor betydning for kommunene, men også for de vegfarende.

Vegen over Ifjordfjellet bærer stedvis preg av stort forfall og en linjekurvatur (krappe svinger og bakketopper) som ikke er i henhold til dagens vegstandard. Behovet for utbedringer merkes godt på de steder hvor dårlige siktforhold utgjør en fare for trafikksikkerheten på fjellovergangen. Vegstrekningen går gjennom et åpent høyfjellsområde med et krevende klima og drivsnøproblematikk. Vegen ble i utgangspunktet bygd som en sommerveg, derfor gir vegens utforming og beliggenhet et vanskelig og ressurskrevende vedlikeholdsarbeid gjennom vintersesongen. Dette fører til at vegstrekningen ofte er kolonnekjørt eller stengt. Kun de siste årene har en med ekstraordinær ressursinnsats klart å holde vegen åpen i større deler av vintersesongen.

2.3 Målsettinger for planforslaget og for ferdig vegprosjekt

Formålet med detaljreguleringsplanen er å legge til rette for opprusting av Fv. 98.

Generelt vil tiltaket knyttet til opprusting av Fv. 98 over Ifjordfjellet innebære sideforskyvning av ny trasé i forhold til dagens vegtrasé, heving av vegen, utbedring av svinger og bakketopper, etablering av brede grøfter og slake skråningsarealer samt bearbeiding/utslaking av sideterrenget på spesielt vinterutsatte delstrekninger/områder. De ulike tiltakene vil bidra til at snødriften over vegen bedres, og at vintervedlikeholdet kan gjennomføres på en enklere og mindre ressurskrevende måte. Resultatet av disse tiltakene vil være et redusert omfang av periodene med

kolonnekjøring og stengt veg. Dette vil igjen gi gevinster i form av økt framkommelighet og trafikksikkerhet for de vegfarende.

Reguleringsplanen skal vise alle arealinngrep som vil være nødvendige i forbindelse med gjennomføring av opprustningstiltakene. For øvrig skal ulik arealbruk i planområdet avklares.

Formålet med planen er å sikre nødvendig grunnlag for erverv av grunn og rettigheter til gjennomføring av aktuelle tiltak i forbindelse med opprusting av Fv. 98 på planstrekningen.

Planen skal også beskrive virkninger planforslaget vil kunne gi for planområdet og omgivelsene. Eventuelle tiltak som skal gjennomføres for å avbøte negative effekter av vegbyggingen skal også vises/beskrives i planen.

2.4 Tiltakets forhold til KU-forskriften

Forskrift om konsekvensutredninger (KU-forskriften FOR 2009-06-26 nr. 855) krever at planer og tiltak skal behandles etter forskriften dersom de har *vesentlige* virkninger for miljø og samfunn.

I Tana kommune var de planlagte inngrepene så store at kommunen stilte krav om en konsekvensutredning (KU) i forbindelse med utarbeidelsen av reguleringsplanen.

Planprogram for reguleringsplan med konsekvensutredning ble fastsatt av Tana kommune 1. desember 2010 (formannskapet sak 193/2010). Planprogrammet omfatter planstrekningen fra kommunegrensen mellom Gamvik og Tana kommune i vest (Storelva) og Giilaš i øst (ca. 10 km lang strekning).

Endring i forhold til opprinnelig planprogram

I planprogrammet var det forutsatt at det skulle legges fram en detaljreguleringsplan med konsekvensutredning for hele planstrekningen.

Siden planleggingen av strekningen fra Vegskarvatnet og østover tar lengre tid enn opprinnelig forutsatt vil planarbeidet kunne forsinke planlagt anleggsstart for parsell 5. Planarbeidet for parsell 5 er derfor delt i to deler; Parsell 5A og 5B. Skillet mellom de to parsellene ligger omtrent midt mellom Suolojávri og Vegskarvatnet. Denne detaljreguleringsplanen med konsekvensutredning omfatter parsell 5A.

Det skal utarbeides en egen detaljreguleringsplan med konsekvensutredning for parsell 5B fra Suolojávri til Giilaš og planforslag for denne parsellen blir lagt fram på et senere tidspunkt. Selv om opprinnelig planstrekning deles i to deler gjelder samme utredningskrav (jf. planprogrammet) for både parsell 5A og 5B. Det utarbeides derfor detaljreguleringsplan med konsekvensutredning for begge parsellene, med utgangspunkt i de aktuelle utredningstema som framgår av planprogrammet (se de neste to sidene).

I planprogrammet framgår følgende utredningsbehov knyttet til ulike antatte problemstillinger (hentet fra planprogrammet):

6 Antatte problemstillinger – Utredningsbehov

6.1 Landskapsbilde

Planlagt veitrase vil påvirke landskapsopplevelsen i sonen som strekker seg langt utover selve vegtraseen. Konsekvensene av tiltaket for landskapsbildet skal utredes.

6.2 Nærmiljø og friluftsliv

6.2.1 Friluftsliv

Plan- og utredningsprosessen skal redegjøre for dagens bruk av området som frilufts-område og redegjøre for konsekvenser for friluftslivet ved gjennomføring av foreslått regulering.

6.3 Naturmiljø

Konsekvenser og omfanget av tiltak knyttet til planområdet på land og i vassdrag skal belyses i forhold til arealbeslag og inngrep i bekker og terrengendringer.

6.3.1 Inngrepsfrie naturområder

Utredningen skal vise på kart og med arealantall hvordan en utbygging som skissert i planforslaget vil påvirke inngrepsfrie naturområder.

6.3.2 Kantvegetasjon

Konsekvensene for fjerning av kantvegetasjon langs vassdrag skal utredes.

6.3.3 Biologisk mangfold

Biologisk mangfold i vassdragene skal undersøkes. Konsekvenser for biologisk mangfold skal synliggjøres, og eventuelle avbøtende tiltak skal vurderes og beskrives.

Det skal utføres naturtypekartlegging og viltkartlegging i og ved planlagt vegtrase. Direktoratet for naturforvaltning sine håndbøker benyttes i kartleggingsarbeidet.

Konsekvensene av forstyrrelser i yngletiden i anleggsperioden bør beskrives sammen med eventuelle avbøtende tiltak.

Områder for biologisk mangfold skal gjøres tilgjengelig for innlegging i offentlige registreringssystemer for biologisk mangfold, bl.a i Direktoratet for naturforvaltning sin Naturbase. Data skal produseres på digital form med egenskapstabeller og kartfiler.

6.3.4 Vernede vassdrag

I følge forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag (T-1082) gjelder vassdragsbeltet (inntil 100 meter til hver side) langs vernede vassdrag, dvs. hovedelver, sideelver større bekker, sjøer og tjern, og andre deler av nedbørsfeltet som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi.

Området hvor tiltakene planlegges gjennomført ligger i nedbørsfeltet til Langfjordelva. Vasssdraget er vernet i Verneplan II for vassdrag og vassdragsvernet innebærer blant annet at man søker å unngå inngrep som kan gi negative virkninger for vassdraget.

I det aktuelle planområdet krysser Fv. 98 flere mindre bekker samt Storelva. Konsekvenser for det vernede vassdraget Langfjordelva skal synliggjøres, og eventuelle avbøtende tiltak skal vurderes og beskrives. Dette skal gjøres i tett dialog med NVE.

6.4 Kulturminner og kulturmiljø

6.4.1 Kulturminner

Kulturmiljø omfatter våre fysiske omgivelser, der kulturminner inngår som en del av en større enhet. Kulturminner er alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til.

- Det skal gjennomføres en oppsummering av registrerte kulturminner over og under vann, og kulturmiljøer i influensområdet. Beskrivelsen skal også dekke eventuelle enkeltobjekter i og rundt planområdet. Viktigheten av kulturminner skal angis.
- Registrerte samiske kulturminner i planområdet skal kartfestes og beskrives.
- Tiltakets direkte og indirekte konsekvenser for kulturminner i influensområdet skal beskrives.
- Avbøtende tiltak skal vurderes og beskrives.

Etter avtale med de norske og samiske kulturminnemyndighetene skal undersøkelser etter kulturminnelovens § 9 gjennomføres i løpet av barmarksesongen 2011.

6.5 Naturressurser

6.5.1 Reindrift

Eventuelle konsekvenser for reindriften i området skal synliggjøres, og eventuelle avbøtende tiltak skal vurderes og beskrives. Det skal legges vekt på reindriftsnæringens bruk av det berørte området i dag. Direkte og indirekte beitetap som følge av tiltaket skal vurderes. Det skal også vurderes hvordan tiltaket i anleggs- og driftsfasen kan påvirke reindriftens bruk av området gjennom barrierevirkning, skremsel, støy og økt ferdsel.

6.6 Risiko- og sårbarhetsanalyse

Det er viktig i forbindelse med nye og omfattende tiltak og kartlegge mulige uønskede hendelser samt potensialet for at noe skal skje. Dette gjelder hendelser som representerer farer for mennesker, miljø, økonomiske verdier og samfunnsmessige funksjoner. Fylkesmannen har en sjekkliste som skal fylles ut i forbindelse med utarbeidelse av planer.

- Generell beredskap
- Dagens beredskap i området skal beskrives
- Det skal gis beskrivelse av hvilke deler av tiltaket som kan føre til behov for styrket beredskap. Det skal komme frem hva som er tiltakshavers beredskapsansvar.
- Det skal vurderes og beskrives hvilke tiltak som kan være effektive i forhold til målsetninger om tiltak og opprydding, samt hvordan tiltakene skal kunne gjennomføres.
- Det foreslås retningslinjer for anleggsstøy, utslipp av støy, anleggsvann og eventuell annen forurensing.

I tillegg skal en risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomføres, hvor følgende tema kan være relevante:

- Trafikkulykker med mindre enn 7 skadde personer
- Store trafikkulykker (mer en 7 skadde/drepte)
- Olje- og kjemikalieforurensing
- Jord-, snø-, eller steinras
- Leirras eller ustabil grunn
- Terroraksjoner, sabotasje eller hærverk
- Storm, orkan eller flom
- Vegstengning
- Ulykker i tilknytning til anleggsarbeidet

2.5 Planstatus for området

Det foreligger ingen andre reguleringsplaner som denne planen kommer i direkte berøring med. I kommuneplanens arealdel for Tana kommune (2002-2013) er ikke utbedringen av Fv. 98 over Ifjordfjellet nevnt. Etter Statens vegvesens vurderinger vil imidlertid ikke denne reguleringsplanen innebære vesentlige endringer av kommuneplan, jf. forskrift om konsekvensutredninger § 3 punkt c) og d) (FOR 2009-06-26 nr. 855).

Fjellområdene på Ifjordfjellet er hovedsakelig avsatt til LNF-område i arealdelen, bortsett fra to mindre områder langs parsell 5B som er avsatt til område for råstoffutvinning – masseuttak (Veiskaret og Giilaš). Disse områdene ligger utenfor planområdet til denne detaljreguleringsplanen.

2.6 Andre føringer og rammer

2.6.1 Rikspolitiske retningslinjer og vegnormaler

Retningslinjene for planlegging av riks- og fylkesveger etter plan- og bygningsloven (T-1057) med "Rikspolitiske retningslinjer for samordnet areal- og transportplanlegging", skal legges til grunn for utarbeiding og behandling av planer for riks- og fylkesveger. Statens vegvesen er pålagt å utarbeide sine planer i henhold til normaler utarbeidet med hjemmel i Samferdselsdepartementets forskrifter etter veglovens § 13. Disse forskriftene gir generelle rammer for vegenes utforming og standard, og gjelder alle offentlige veger.

2.6.2 Fylkesplan for Finnmark 2006-2011

Fylkestinget vedtok i mars 2009 å forlenge Fylkesplan for Finnmark 2006-2009 med to år, til 2011. Fylkestinget vedtok i sak 9/12 å forlenge fylkesplanens kapittel 4 Arealpolitikk, i påvente av at arbeidet med regional planstrategi ferdigstilles.

Fylkesplanens retningslinjer for arealbruk gir klare regionale signaler til kommunene i Finnmark, og skal bidra til å samordne og styre arealbruken på tvers av kommunegrensene. Dersom en kommune fraviker retningslinjene, gir dette grunnlag for å fremme innsigelse til kommunenes planer.

2.6.3 Regional samferdselsplan for Finnmark 2010 – 2014

Regional samferdselsplan 2010-2014 er vedtatt av fylkestinget i desember 2010. I planen er det satt av midler til opprustningen av Fv. 98 Ifjordfjellet.

2.6.4 Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark og planveileder

Sametingets retningslinjer for vurdering av samiske hensyn ved endret bruk av utmark er hjemlet i § 4 i finnmarksloven. Vurderingene skal foretas før det treffes avgjørelser i saker om endret bruk av utmark i Finnmark fylke.

Formålet med retningslinjene er at offentlige myndigheter og Finnmarkseiendommen foretar en grundig og forsvarlig vurdering av virkningene av planen for samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv før det treffes avgjørelse i saker om endret bruk av utmark. Retningslinjene skal sikre naturgrunnlaget for videre utvikling av samisk kultur, reindrift, utmarksbruk, næringsutøvelse og samfunnsliv, samt en bærekraftig bruk og forvaltning av naturgrunnlaget på samenes egne premisser.

Det planlagte tiltaket må vurderes opp mot den bruken samiske utmarksbrukere har av det aktuelle området, og de konsekvensene det vil få for denne bruken. Tradisjonell praksis og kunnskaper knyttet til bruken av utmark vil være en sentral del av grunnlaget for vurderingen. Det skal tas særlig hensyn til hvilke virkninger tiltaket vil få for tradisjonell samisk bruk av området.

Sametinget vedtok i 2010 en planveileder. Formålet med veilederen er blant annet å sikre at alle planer sikrer naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv. I dette prosjektet er det særlig punkt 6 i veilederen om hensynet til samisk næringsutøvelse og ressursbruk som er aktuelt.

2.6.5 Vannforskriften

Formålet med forskriften er å gi rammer for fastsettelse av miljømål som skal sikre en mest mulig helhetlig beskyttelse og bærekraftig bruk av vannforekomstene. Med vannforekomst menes det en avgrenset og betydelig mengde overflatevann, som for eksempel innsjø, magasin, elv, bekk, kanal, fjord eller kyststrekning, eller deler av disse.

Det er et mål i vannforskriften at overflatevann skal beskyttes mot forringelse, forberedes og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og kjemisk tilstand.

3. Beskrivelse av planområdet, eksisterende forhold

3.1 Beliggenhet

Planområdet for parsell 5A strekker seg fra kommunegrensen mellom Gamvik og Tana kommune i vest til Suolojávri i øst. Parsellens startpunkt (profil 18330) ligger ca. 1,2 km vest for Storelva, mens sluttpunktet ligger ca. 500 m øst for Suolojávri (profil 22800). Parsell 5A er ca. 4,5 km lang.

I grove trekk vil opprustingen av parsell 5A skje langs/parallelt med dagens vegtrasé. Hovedproblemene langs vegstrekningen skyldes drivsnøproblematikk og særlig ved sørlige vindretninger som også er framherskende om vinteren. Terrengforholdene på vindsiden av vegen skaper le og gir dermed stor snøansamling på vegen. I planforslaget er det derfor i tillegg til øvrige forbedringer av vegutformingen lagt opp til en sideforskyvning av vegen (ny trasé) på store deler av planstrekningen (mot nord).

Planområdet omfatter av den grunn et relativt stort areal. Dette inkluderer både arealene til eksisterende vegtrasé (som skal fjernes) og arealbehovet knyttet til etablering av nytt vegtiltak og bearbeiding/tilpasning av sideterreng (grøfter/skråninger). Planområdet vil også omfatte uberørte arealer som er lokalisert mellom eksisterende og ny vegtrasé, som heller ikke inngår i arealbehovet for nytt vegtiltak.

3.2 Dagens arealbruk og tilstøtende arealbruk

Vegen over Ifjordfjellet er en viktig vegforbindelse midt i Finnmark som knytter sammen kystbyene. Vegen er for øvrig en naturlig ferdselsåre i nord og et viktig alternativ til E6 via Karasjok (fra Lakselv til Tana).

Planområdet består av ubebygde høgfjellsområder. Utover eksisterende veg finnes det ingen øvrige tekniske inngrep eller bebyggelse.

Områdene på Ifjordfjellet er ellers knyttet til utøvelse av reindrift, og omfatter bl.a. ulike beiteområder, drivings- og trekkleier samt reindriftsanlegg (f.eks. gjerdeanlegg).

Den vestre delen av planområdet ligger i nedbørsfeltet til det vernede vassdraget Langfjordelva (Lákkojohka).

3.3 Trafikkforhold

Trafikkgrunnlaget for Fv. 98 over Ifjordfjellet framkommer av trafikktellinger ved Laggosvingen. Årsdøgntrafikken (ÅDT) for området er nå ca. 200 (kjt/døgn) og det forventes en betydelig økning de nærmeste årene.

Ved siden av den generelle økningen i trafikken, vil vegutbedringen bidra til at flere velger å kjøre over Ifjordfjellet. Utbedringen vil føre til mindre snøproblemer vinterstid, og dermed kortere perioder med stenging og kolonnekjøring.

Innenfor planområdet er det ikke registrert ulykker med personskade de siste 20 årene.

Fartsgrensen er 80 km/t på dagens veg gjennom planområdet.

3.4 Teknisk infrastruktur

Det finnes ingen offentlige eller private vann- eller avløpsanlegg i planområdet eller nærliggende områder.

Det finnes heller ikke tele- eller kraftforsyningsanlegg innenfor eller i nærheten av planområdet.

3.5 Bruer

Langs planstrekningen finnes det i dag 3 bruer. Over Storelva er det en større bru (platebru) i to spenn med en pilar plassert midt i elva (se bilde under).

I tillegg krysser Fv. 98 i dag to bekkeløp ned mot Suolojávri. Her finnes det to korte platebruer på Fv. 98.

3.6 Parkering og rasteplasser

Langs eksisterende Fv. 98 på parsell 5A finnes det to parkeringsplasser/rasteplasser innenfor planområdet. Alle plassene har svært enkel opparbeidelse og standard.

Storelva

Like vest for Storelva finnes en enkel gruset parkeringsplass som kun er utstyrt med søppeldunk. Plassen er relativt stor og benyttes av vegfarende og særlig for parkering i tilknytning til friluftsliv. Parkeringsplassen har spesielt høy bruksfrekvens på senvinteren pga beliggenheten ved starten av scooterløype nr. 7 (jf. kap. 3.9). Parkeringsbehovet i området er tidvis mye større en kapasiteten på parkeringsplassen og det forekommer derfor ofte parkering av kjøretøy på/langs Fv. 98.

Suolojávri

Sør for Suolojávri (se bilde) ligger det en enkel gruset parkeringslomme som kun er utstyrt med søppeldunk. Plassen benyttes både av vegfarende og for parkering i tilknytning til friluftsliv både sommer og vinter. Den er lokalisert rett øst for dagens to mindre bruer over bekkeløp ned mot Suolojávri.

For øvrig finnes det flere "tilfeldig anlagte" lommer/stoppeplasser langs Fv. 98. Disse har ingen enhetlig utforming og størrelse. Plassene benyttes også i noen grad da de gir et supplement til de ovennevnte parkerings-/rasteplassene. De fleste av disse plassene er i utgangspunktet ikke anlagt, men framstår som "restarealer" som har oppstått i forbindelse med utbygging av eksisterende veg.

3.7 Landskap

Landskapet over Ifjordfjellet hører med til landskapsregion 44 "Gaissene i Finnmark" slik den er definert i NIJOS-rapporten 10/2005, Nasjonalt referansesystem for landskap. Der beskrives landskapet på følgende måte:

> "Innenfor regionens grenser finnes så å si ikke jordbruksaktivitet. Her er kun registrert 477 da. hevdholdt dyrka mark, og dette drives av kun ett aktivt gardsbruk. Av langt større betydning for landbruket er imidlertid tamreindrifta, hvor reinbeitinga i enkelte områder kan prege landskapet forholdsvis sterkt, bl.a. ved at vegetasjonen kan være både overbeita og nedslitt av tråkk. Stor forskjell på nedbeita/tråkkslitt vegetasjon og ikke-beita vegetasjon ses naturlig nok langs de høye reingjerdene. Slike områder viser imidlertid en mer dramatisk slitasjesituasjon enn det som er reelt, da reinflokkene ofte kan følge langsetter reingjerdet når det hindrer dem fra et naturlig trekk videre. Her ses da et kultur- og naturlandskap side om side […]
>
> Langs Fv. 98 ses enkelte hytter, også over Ifjordfjellet. Mindre veier finnes nesten ikke […] Over store deler av regionen finnes gamle fangstanlegg etter villrein. Enkelte steder danner langstrakte reingjerder betydelige lokale linjedrag i landskapet. 44 Gaissene hører til de mest urørte og villmarkspregede landskapsregionene i Norge. Det er kun veier som avgrenser de store, urørte områdene…"

Dette er en beskrivelse som i stor grad representerer planområdet. Langs planstrekningen er det kun fylkesvegen, mindre kjørestier og reingjerder som gir inntrykk av menneskelig påvirkning. Dette viser også INON-kartene over inngrepsfrie naturområder. For nærmere beskrivelse av planområdet og de landskapsmessige trekk, vises det til konsekvensutredningen, kapittel 8.3 som behandler tema Landskapsbilde.

3.8 Naturverdier, kulturverdier, kulturminner

Planområdet inngår i de alpine vegetasjonssonene lav- og mellomalpin sone. Hovedbergarten i området er sandstein/leirskifer og berggrunnen er overveiende fattig. Løsmassedekket består av morenejord med for en stor del tynt dekke. Vegetasjonen i området er relativt karrig og ensartet. Den dominerende vegetasjonstypen er det som av Fremstad (1997) har definert som «Dvergbjørk-kreklingrabb». Det er ikke registrert viktige naturtyper i planområdet. En nærmere beskrivelse av naturverdier i området er presentert i konsekvensutredningen i kapittel 8.

I Riksantikvarens kulturminnedatabase, Askeladden, er det registrert to automatisk fredete kulturminner øst for Storelva. Dette er tidligere samiske bosettinger som er eldre enn 100 år. I forbindelse med planprosessen har Finnmark fylkeskommune gjennomført befaring i området med sikte på å registrere kulturminner. Det ble ikke registrert nye funn ved befaringen. En nærmere beskrivelse av kulturverdiene i området er presentert i konsekvensutredningen i kapittel 8.

3.9 Friluftsliv

Ifjordfjellet kan skilte med et av Finnmarks mest populære friluftsområder. Områdene benyttes til en rekke ulike friluftsaktiviteter gjennom hele året. Eksempler på aktuelle aktiviteter i området er jakt, fiske, fotturer, skiturer og bærplukking.

Beliggenheten innebærer at brukerne er avhengig av bil, eventuelt snøscooter/terrengkjøretøy, for å få tilgang til å utøve friluftsliv i området. Dette innebærer at områdene ved dagens veg blir mye brukt i forbindelse med parkering og som utgangspunkt for friluftsliv lenger inn på fjellet.

Området brukes for øvrig til overnatting i kortere perioder av campingturister langs vegen og i tilknytning til utøvelse av annen type friluftsliv som for eksempel jakt og fiske. De vegfarende benytter også området i forbindelse med rasting og det er lagt til rette for dette flere steder langs eksisterende veg.

Snøskuterløype nr. 7 går ved/langs Fv. 98 fra Šuoššjohka (Vestertana) til Storelva. Store deler av løypa går parallelt/langs med Fv. 98.

Snøscooterløype nr. 8 starter fra Fv. 98 (og sluttpunktet på løype nr. 7) rett vest for Storelva bru og går innover fjellområdene sørover til Stuorra Ilis (Flyvarden).

Det finnes også en åpen barmarksløype på Ifjordfjellet. Denne løypa starter fra Fv. 98 ved Gurrojohka ca. 1,1 km vest for planområdet og krysser fjellområdene sørover via Stuorra Ilis og ender opp i bygda Sirma/Sirbmá i Tanadalen.

Scooter- og barmarksløypene gjør fjellområdene sør for Fv. 98 svært lett tilgjengelig både for de som går og for de som bruker motorisert ferdsel i forbindelse med aktiviteter i området.

3.10 Reindrift

Utredningsområdet benyttes som vårbeiter og kalvingsområde for Reinbeitedistrikt nr. 13, Siskit Čorgaš ja Lágesduottar. Reinbeitedistriktet bruker også området som sommer- og tidlig høstbeite. I følge Reindriftsforvaltningen (2010) var det per 31. mars 2009 tyve siidaandeler med totalt 97 personer i Siskit Čorgaš ja Lágesduottar reinbeitedistrikt.

For nærmere beskrivelse av reindrifta i området (samt konsekvenser av tiltaket i planen) vises det til kap. 8 samt egen delutredning for reindrift som foreligger som vedlegg til planbeskrivelsen.

3.11 Skredproblematikk

Det er ikke skredproblematikk langs eksisterende Fv. 98 på planstrekningen (parsell 5A).

3.12 Grunnforhold

Grunnforholdene langs planstrekningen er i utgangspunktet ikke vurdert å være utfordrende. Det er likevel gjort noen geotekniske undersøkelser bl.a. for å avdekke behovet for masseutskifting (myrområder ved Suolojávri) og fordeling mellom løsmasser og fjell. Ved etablering av ny vegtrasé nord for eksisterende veg vil det være behov for noe utfylling i flere vann. Det er også gjort noen undersøkelser i disse vannene for å avdekke eventuell problematikk (bunnsedimenter) og avklare utførelse av nødvendige utfyllinger i disse vannene.

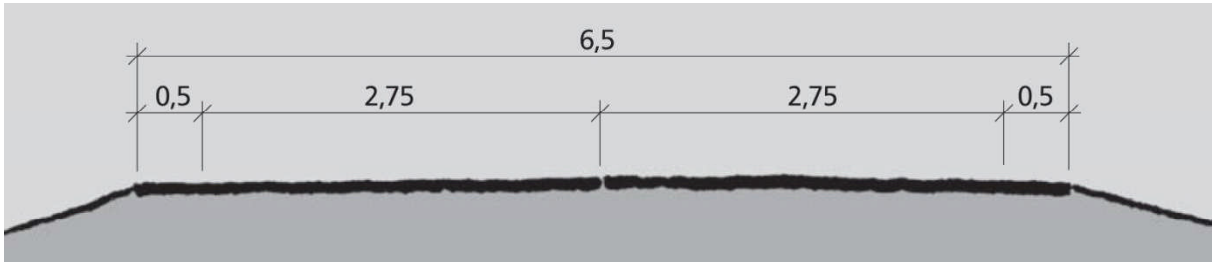
4. Beskrivelse av planforslaget

4.1 Forutsetninger og standardvalg

4.1.1 Kjøreveger

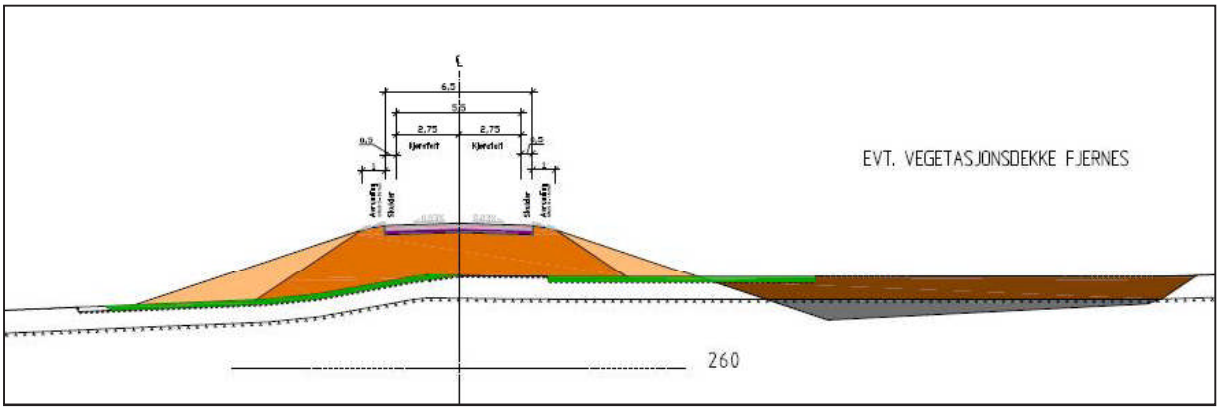
Statens vegvesens Håndbok 017: *Veg- og gateutforming* gir detaljkrav til utforming av veger og gater.

For opprusting av Fv. 98 over Ifjordfjellet er dimensjoneringsklasse *H1 Andre hovedveger,* ÅDT 0-1500 og fartsgrense 80 km/t lagt til grunn. Denne dimensjoneringsklassen gir en kjørefeltbredde på 2,75 m og skulderbredde på 0,5 m. Dette gir totalt en vegbredde på 6,5 meter.

Tverrprofil H1, 6,5 m vegbredde (mål i m)

Dimensjoneringsklassen gir et godt grunnlag for å skape best mulig forhold på høyfjellsveger. I tillegg til utforming av vegen etter ovennevnte tverrprofil skal det etableres slake fyllings- og skjæringsskråninger samt brede grøfteprofil. Helningsgrader på 1:3 – 1:4 vil i stor grad bli benyttet på skråningene langs planstrekningen. Mellom skulder og grøfte-/fyllinggskråning etableres en avrundet overgangsskulder (bredde 1 m) for å få en mer strømlinjeformet vegutforming. Dette vil redusere tendensen til fonndannelse på vegen ved at drivsnø kan passere mer "uhindret" på tvers av vegen.

Prinsipptegning høgfjellsprofil

4.2 Generelt om planforslaget

Reguleringsplanen skal sikre areal til utbedring av vegen inklusive nødvendige tiltak for bearbeiding og utforming av sideterrenget for å oppnå forbedret snødrift over vegen. I planen framgår detaljerte løsninger for vegtiltaket så langt dette har vært mulig på dette nivået. Mange av detaljene må avklares i den videre prosjekteringen. Reguleringsplanen har bestemmelser som skal sikre at ulike forhold ivaretas i den videre prosjekterings- og utbyggingsfasen.

Planforslaget innebærer at traséen til eksisterende Fv. 98 i stor grad vil følges. Drivsnø-problematikken på parsellen er stor både på grunn av vegens utforming og lave høyde over terrenget, samt at terrengforholdene og lokaliseringen av dagens Fv. 98 medfører stor

snøansamling på vegen. Av den grunn vil nytt vegtiltak bli sideforskjøvet på flere delstrekninger (mot nord).

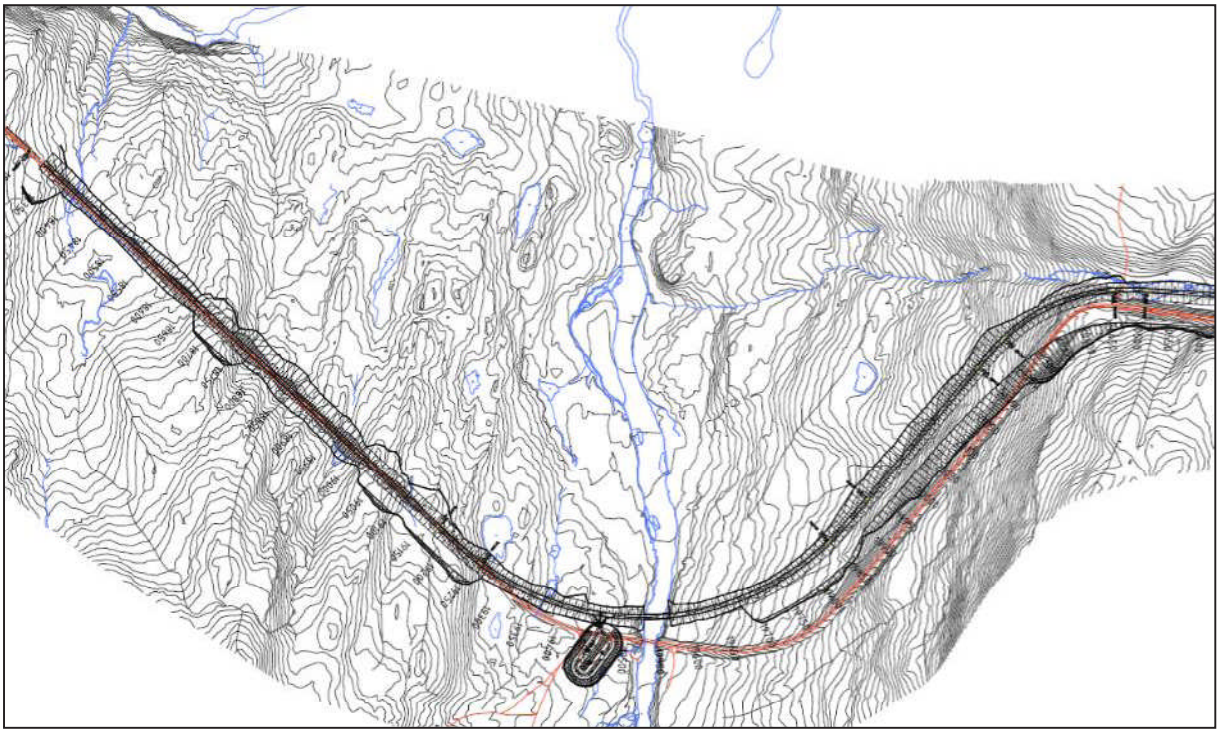
For å oppnå god snødrift over vegen vil det være nødvendig med en betydelig heving av vegen. I tillegg til bearbeiding/etablering av slake fyllings- og skjæringsskråninger samt brede grøfter gir dette store arealinngrep for etablering av nytt vegtiltak.

4.3 Strekningsvis beskrivelse av planforslaget

Delstrekning 1, Kommunegrensen Gamvik/Tana – Storelva (lengde 2120 m)

Parsell 5A starter på kommunegrensen mellom Gamvik og Tana kommune. Startpunktet ligger på en nord-sørgående rygg som er lokalisert omtrent midt mellom Gurrojohka (i vest) og Storelva (i øst). Anleggsarbeider for opprusting av parsell 4 i vest (fra Laggosvingen til parsell 5) ble igangsatt sommeren 2011 og ble ferdigstilt i 2012.

Delstrekning 1 framgår av kartutsnittet under.

På delstrekning 1 går vegen gjennom et vidde-preget, storskala landskap med lange siktlinjer og slake konturer av åsene rundt. Fra parsellstart og ca. 900 meter mot Storelva følges eksisterende vegtrasé ved opprusting av Fv. 98. Tiltakene på denne strekningen innebærer hovedsakelig heving av ny vegtrasé og etablering av slake fyllings-skråninger (fyllingshøyde på inntil 5-6 m). Vegtraséen på den første strekningen krysser noen terrengrygger (se bilde) som det vil være nødvendig å skjære seg noe inn i. Dette innebærer behov for å etablere brede grøfter samt slake skjæringsskråninger. Totalt omfatter dette partier på ca. 400 m og de største behovene er knyttet til områder på sørsiden av vegen hvor terrenget ligger høyere enn vegen (terrengryggene).

Viddepreget landskap på starten av delstrekning 1

Ved Storelva og i oppstigningen østover mot del-strekning 2 legges vegen i ny trasé nord/vest for eksisterende veg. Den nye traséen forlater eksisterende veg ca. 300 m vest for Storelva og legges parallelt med dagens veg (helt til venstre på bildet) i en avstand på inntil ca. 70 meter (mellom eksisterende veg og ny trasé). Her er drivsnø-problemene store og det er nødvendig at vegen får "avstand" til terrenget. Vegen legges for øvrig på relativt høy fylling (høyde 2-8 m) og det etableres bred oppsamlingsgrøft og slake skjærings-skråninger sør/øst for ny vegtrasé (utslaking av sideterrenget) opp mot/gjennom eksisterende veg. Grøfteetableringen omfatter hovedsakelig den siste delen av delstrekning 1 fra ca. 100 meter øst for Storelva og oppstigningen mot delstrekning 2. Den siste delen av oppstigningen fra Storelva får maksimalt tillat stigningsgrad på 8 % over en lengde på ca. 5-600 m. Terrenginngrepet for etablering av vegtiltaket på den siste delen av delstrekning 1 blir svært stort med en inngrepsbredde fra ca. 60 til inntil 120 m på det meste. Dette skyldes i tillegg til stor drivsnøproblematikk på toppen av oppstigningen at ny vegtrasé er betydelig senket i dette området for å oppnå tilfredsstillende stigningsforhold.

Området ved Storelva bru (eksisterende veg)

Det etableres ny bru over Storelva rett nedstrøms eksisterende bru (ca. 30-40 m). Ny bru etableres som tospenns betongbjelkebru med lengde på 47 meter og midtpilar i elva (jf. kap. 4.5.1.).

Eksisterende bru over Storelva (inkludert landkar, midtpilar, fyllinger m.m.) skal rives/fjernes etter at ny veg- og bruløsning er ferdigstilt på denne delstrekningen.

Det er lagt opp til utvidelse av eksisterende parkeringsplass på sørsiden av Fv. 98 vest for Storelva. Størrelsen på parkeringsplassen er hovedsakelig knyttet til det store parkeringsbehovet vinterstid (scooterløype nr. 8) hvor det er behov for oppstilling av både biler, tilhengere og campingvogner. Parkeringsplassen vil også ivareta behovet i sommersesongen i tilknytning til turisme og friluftsliv.

Delstrekning 2, Storelva – Suolojávri (lengde 2350 m)

På delstrekning 2 går vegen gjennom et småkupert område med flere mindre vann og myr- og bekkedrag (mindre daler) som er lokalisert langs eksisterende veg. Vegen går også forbi Suolojávri (Holmvatn) som utgjør et storskala landskapsrom med et grønt og frodig myrområde i området mellom eksisterende veg og vatnet. Deler av landskapet på strekningen framgår av bildene under.

Daldrag i vest – nord for Ámmonjávrrit

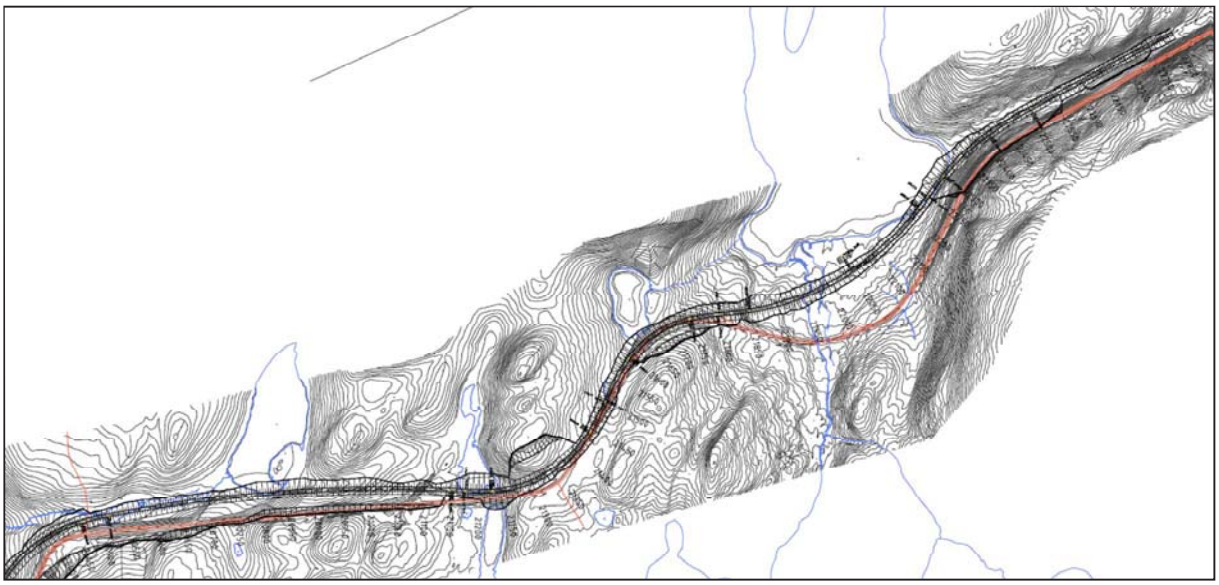

Daldrag i øst – Suolojávri-Vegskarvatnet

Suolojávri (Holmvatn)

Delstrekning 2 framgår av kartutsnittet under.

Drivsnøproblematikken er svært stor også på denne delstrekningen og derfor er vegen sideforskjøvet mot nord (ca. 30-100 m) på mesteparten av delstrekningen, blant annet for å etablere "avstand" til terrenget. Eksisterende vegtrasé følges kun over en strekning på ca. 500 m på denne delstrekningen (rett vest/sør for Suolojávri).

Både i starten og slutten av strekningen følger ny trasé mindre øst/vest-gående daldrag. Ved Suolojávri går ny veg i ny adskilt trasé nærmere vatnet.

Ny veg ligger hovedsakelig på fylling med slake fyllingsskråninger langs hele delstrekningen. På flere delstrekninger er det i tillegg nødvendig å etablere bred oppsamlingsgrøft og slake skjæringsskråninger. Dette gjelder særlig den første delen av vegstrekningen (ved Ámmonjávrrit) hvor terrenget mot sør ligger tett inntil vegtraséen og skaper store drivsnøproblemer. Tilsvarende tiltak er nødvendig også på noen korte delstrekninger vest og øst for Suolojávri.

På delstrekningen berøres flere små vann og bekker/elver, derfor vil det være nødvendig å gjøre tiltak som bekkeomlegging samt vurdere særskilt utforming av nye strandsoner der disse må reetableres.

Eksisterende bruer på strekningen (ved Suolojávri) vil bli erstattet av rør/kulverter.

Det er ønskelig å opprettholde eksisterende parkeringsmulighet ved Suolojávri. Ny parkeringsplass etableres derfor mellom ny Fv. 98 og vatnet like øst for bekken fra Ámmonjávrrit.

4.4 Planlagt arealbruk

Detaljreguleringsplanen legger til rette for opprusting av Fv. 98 over Ifjordfjellet for parsell 5A.

4.4.1 Arealformål

Arealene på planstrekningen er regulert til samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur som omfatter nødvendige arealer for kjøreveg samt to parkeringsplasser. I tillegg er det regulert arealer til landbruks-, natur- og friluftsområder samt reindrift. Disse områdene gjelder hovedsakelig områder hvor det skal sikres rettigheter for etablering av midlertidige anleggs- og riggområder samt områder hvor eksisterende veg skal legges ned/fjernes samt tilbakeføres til tilstøtende LNFR-områder.

4.4.2 Områdebestemmelser

I detaljreguleringsplanen er det tatt inn en områdebestemmelse om midlertidige anleggs- og riggområder. Dette gjelder LNFR-områder som ligger utenfor områder med veg som arealformål. Hjemmelen for bruk av arealer til ulike formål over tid går fram av plan- og bygningsloven § 12-7 nr. 1. Bestemmelsen må klart angi hvilket tidspunkt som gjør at det midlertidige anleggsområdet opphører og bestemmelsen utgår.

For anleggs- og riggområder til parsell 5A framgår det i bestemmelsene at det innen ett år etter at anleggsarbeidet er avsluttet skal områder som er benyttet som midlertidige anlegg- og riggområder istandsettes, revegeteres og tilbakeføres til opprinnelig formål (LNFR).

4.4.3 Rekkefølgebestemmelser

I planen er det innarbeidet rekkefølgebestemmelser knyttet til utarbeidelse av en rigg- og marksikringsplan og en plan for istandsetting og rekonstruksjon av landskapet før anleggsarbeidene igangsettes.

Det er også angitt en rekkefølgebestemmelse for fjerning av deler av dagens Fv. 98. Dette gjelder på delstrekninger hvor ny vegtrasé er lagt om og eksisterende vegområde ikke inngår i opprustingen av vegstrekningen. Arbeidet med å fjerne gammel veg (inkl. bruer/konstruksjoner og øvrig vegutstyr) skal settes i gang senest innen ett år etter at nytt vegtiltak er ferdigstilt.

4.4.4 Unntak fra krav om byggesaksbehandling for offentlige veganlegg

Offentlige veganlegg som bygges etter bestemmelser gitt i eller med hjemmel i vegloven er så langt tiltaket er detaljert avklart i reguleringsplan delvis unntatt bestemmelsene for byggesaksbehandling, jf. § 4-3 i forskrift om byggesak.

For bruer er det på plankartet ikke praktisk å fastlegge mer enn bruas plassering og utstrekning. I bestemmelsene til planen er det derfor angitt at ny bru skal bygges som tospenns betongbjelkebru med lengde på 47 meter og midtpilar. Videre står det at brua skal bygges etter vedlagt brutegning (K1-01). Mindre justeringer kan gjøres i samråd med Statens vegvesen.

Tegningen (K1-01) inngår i illustrasjonshefte som er vedlagt planen.

4.4.5 Usikkerhet knyttet til arealbehov

Det er svært vanskelig å avgjøre hvilken utforming vegløsningen må ha for at den skal bli optimal i forhold til høyfjells-/drivsnøproblematikken. I forbindelse med prosjekteringen/byggingen av tiltaket vil det derfor også være usikkerhet i det endelige arealbehovet til tiltaket.

I tillegg er det knyttet usikkerhet til hvilken fordeling det er mellom fjell og løsmasser langs parsellen. Dette gir også noe usikkerhet i det endelige arealbehovet, da bl.a. økt løsmassemektighet vil gi et større arealbehov (pga. bredere skråningsareal). For å få redusert usikkerhet er det utført undersøkelser for å få bedre kunnskaper om forekomster av fjell (fjellsondering) samt løsmassemektighet/typer. Omfanget av grunnundersøkelser er begrenset siden dette er tidkrevende og kostbare, og derfor kan ikke usikkerheten elimineres helt.

For å ivareta denne usikkerheten er det lagt inn et større vegareal ("buffer") for vegtiltaket enn den vegutformingen (inkl. grøfter og skråninger) som framgår på plankartene. Vegarealet er utvidet mest i områdene med størst usikkerhet.

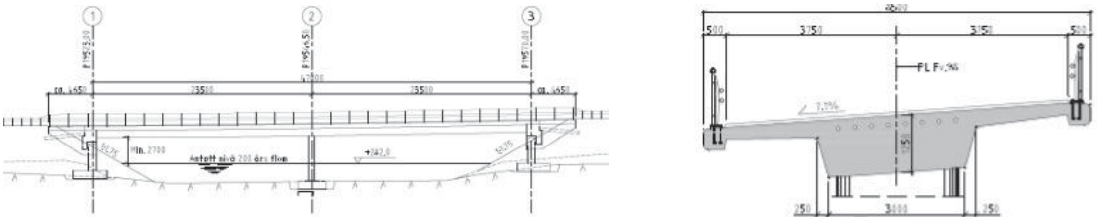
4.5 Fagtema av særlig betydning for planforslaget

4.5.1 Bruer og kulverter/rør

I forbindelse med opprusting av Fv. 98 legges vegen i helt ny trasé ved Storelva. Det er derfor nødvendig å bygge ny bru over elva. I eget forprosjekt (Aas-Jakobsen i Trondheim) er det utredet tre alternative bruløsninger for ny bru over Storelva.

Alternativ 1: Tospenns betongbjelkebru (brulengde 47 m med midtpilar i elva)
Alternativ 2: Ettspenns stålbjelkebru (brulengde 44 m)
Alternativ 3: Tospenns stålbjelkebru (brulengde 47 m med midtpilar i elva)

Det er besluttet at ny bru over Storelva skal bygges etter løsningen i alternativ 1, tospenns betongbjelkebru med lengde på 47 meter og midtpilar (jf. oppriss og tverrsnitt i figur nedenfor). Brutegning fra forprosjektet er vedlagt planbeskrivelsen (jf. tegning K1-01 i tegningshefte). Statens vegvesen har hatt dialog med NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat) som har gitt aksept til plassering av midtpilar i Storelva ved etablering av ny bru.

Oppriss og tverrsnitt av ny bru over Storelva

Eksisterende bru over Storelva skal rives etter at ny veg- og bruløsning er ferdigstilt.

Eksisterende mindre bruer ved Suolojávri skal også erstattes, men det vurderes ikke behov for bru over disse bekkene. Det vil derfor bli benyttet rør under vegen. Endelig løsning avklares i forbindelse med prosjektering av vegtiltaket.

I forbindelse med prosjektering av løsninger for kulverter/stikkrenner er det viktig at forholdene for ev. fisk i elver/bekker ivaretas. Anbefalinger i DN-håndbok 22-2002 "Slipp fisken fram" vil derfor følges opp i prosjekteringsarbeidet.

4.5.2 Rekkverk

Statens vegvesen har som overordnet mål å unngå rekkverk dersom topografi og terrengmessige forhold gir grunnlag for dette. Dette sammenfaller med hovedformålet med opprustingen av vegen over Ifjordfjellet som er å bedre snødriften over vegen slik at vintervedlikeholdet blir enklere og mindre ressurskrevende. På parsell 5A etableres det store fyllinger og på noen delstrekninger kommer dette i kombinasjon med vann (f.eks Suolojávri) og utløser rekkverksbehov. Det er ønskelig å begrense/unngå rekkverk, derfor vil det i forbindelse med videre prosjektering av vegtiltaket tilstrebes løsninger (etablere platå/strandsone) på disse strekningene slik at rekkverksbehovet kan unngås.

Endelig rekkverksbehov og nødvendig utforming av vegskråninger for å ivareta dette vil bli avklart i forbindelse med prosjektering av vegtiltaket på parsellen.

4.5.3 Vegetasjonsetablering

Det legges opp til at Fv. 98 parsell 5A i all hovedsak skal bli grønn igjen gjennom prinsipper for naturlig revegetering. Dette er en økologisk restaureringsmetode som legger til rette for at naturen selv kan reparere arealene som er berørt av inngrep.

Det vil imidlertid være en usikkerhet om man klarer å få tilstrekkelig toppmasser til naturlig revegetering ettersom eksisterende vekstjordlag er skrint, og behov for masser til revegetering vil være større enn de masser som direkte berøres. Dette skyldes arealer som tidligere har vært berørt av vegtiltak som skal tilbakeføres terreng. Det gjelder også i områder der det gjøres masseuttak i steinbrudd. Det må vurderes hvorvidt det kan gis rom for tilføring av masser til dette formål. Det vises til kapittel 8.3 konsekvensutredning tema Landskapsbilde der dette er omtalt.

4.5.4 Nedlegging av eksisterende vegsløyfer

Som følge av at ny vegtrasé sideforskyves mot nord langs store deler av parsellen, vil deler av eksisterende trasé bli liggende igjen. Som en del av tiltaket inngår derfor nødvendige arbeider med fjerning av eksisterende veg på disse strekningene. Dette omfatter fjerning av asfalt og eksisterende konstruksjoner (bruer og rør/stikkrenner) og øvrig vegutstyr, planering og tilpasning til tilstøtende terreng samt revegetering av berørte arealer.

4.5.5 Massehåndtering

Ved opprusting av Fv. 98 på parsellen vil massebehovet hovedsakelig bli løst ved uttak av masser i veglinja. Tiltaket omfatter i stor grad etablering av snøprofil med brede grøfter og slake skråninger.

Eventuelle løsmasser med dårligere kvalitet kan benyttes i veglinja f.eks. ved etablering av slake fyllingsskråninger.

Endelig massehåndtering er ikke avklart og vil bli nærmere vurdert/planlagt i forbindelse med prosjektering av vegtiltaket på parsellen.

5. Virkninger av planforslaget

Temaene landskapsbilde, nærmiljø og friluftsliv, naturmiljø, kulturmiljø og naturressurser (reindrift) er konsekvensutredet og presentert i kapittel 8. Tiltakets virkning på øvrige forhold er presentert her.

5.1 Framkommelighet

Det planlagte vegtiltaket vil innebære en betydelig forbedring i framkommeligheten, som følge av at tiltaket gir bedre snødrift over vegen og tidsperiodene med kolonnekjøring og stengt veg reduseres. Framkommeligheten forbedres også som følge av en høyere vegstandard, med økt vegbredde og utbedring av svinger og bakketopper (forbedret veggeometri).

5.2 Trafikksikkerhet

Som følge av forbedret vegstandard gir dette også en mer trafikksikker veg. Trafikksikkerhet er vurdert nærmere i risiko- og sårbarhetsanalysen som er vedlagt.

5.3 Naboskap

Langs planstrekningen berøres store deler av eiendom gnr. 22, bnr. 1 tilhørende Finnmarkseiendommen (Fefo). Det er ingen andre eiendommer eller bebyggelse langs parsell 5A som berøres av tiltaket.

5.4 Redegjørelse i henhold til naturmangfoldloven kap. II

En redegjørelse i henhold til naturmangfoldlovens §§ 8-12 er presentert under. Sitat fra lovtekst er presentert i kursiv.

§ 8 krav til kunnskapsgrunnlaget

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Kunnskapsgrunnlaget består i tidligere og nye registreringer av biologisk mangfold. En nærmere beskrivelse av dette er presentert i konsekvensutredningen sammen med utredning av effekten av påvirkninger som følge av tiltaket. Kunnskapsgrunnlaget (konsekvensutredningen) vurderes som et tilstrekkelig grunnlag for å fatte beslutning i saken.

§ 9 føre-var-prinsippet

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

Føre-var-prinsippet kommer ikke til anvendelse siden kunnskapsgrunnlaget er vurdert å være tilstrekkelig for å kunne fatte beslutning i saken.

§ 10 økosystemtilnærming og samlet belastning

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

Planen legger ikke opp til tiltak som vil påføre miljøet ytterligere konsekvenser på et landskapsøkologisk nivå. Eksisterende veg har allerede en viss barrierefunksjon i økosystemet på Ifjordfjellet, og en opprusting og delvis omlegging av vegen vil kun innebære en styrking av vegens barriereeffekt. Ny vegtrasé, inkludert grøfter og skråningsutslag, vil bli bredere enn dagens trasé. Gitt informasjon om plante- og dyrelivet i området er det imidlertid grunn til å anta at den reelle barriereeffekten av vegen er svært begrenset.

Tiltaket er vurdert til ikke å ha permanente negative konsekvenser for fisk i Storelva. Som det fremgår av konsekvensutredningen vil det være en risiko knyttet til frigjøring av sedimenter og utslipp i anleggsfasen. Det er imidlertid foreslått avbøtende tiltak som vil redusere risikoen for dette.

§ 11 kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

Tiltaket vil i utgangspunktet medføre et arealbeslag i vegetasjonen i området og anleggsarbeidet vil kunne ha negative konsekvenser for livet i Storelva. Tiltakshaver vil iverksette, og dekke kostnader knyttet til, tiltak som begrenser skadene og delvis reetablerer vegetasjonen som går tapt i arealbeslaget. Det samme gjelder tiltak for å begrense skade på livet i Storelva.

§ 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

Det legges opp til at nye fyllinger og grøfter ved vegen skal revegeteres. Naturlig revegetering skal benyttes som metode. Ved anleggsarbeid ved Storelva med sideelver skal det benyttes teknologi for å unngå frigivelse av sedimenter og utslipp til elva. Anleggsarbeidet ved elva skal også gjennomføres utenfor gyteperioder for fisk i elva.

5.5 Sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark og planveilederen

Ifjordfjellet er et viktig område for reindriftsnæringen som iht sametingets retningslinjer for endret bruk av utmark faller inn under begrepet samisk næringsutøvelse.

Konsekvensene for reindrifta, og eventuelle avbøtende tiltak er nærmere utredet og beskrevet i kap. 7 (se tema naturressurser - reindrift kap. 7.7).

Tiltaket vil i liten grad gi negative konsekvenser for områder for tradisjonell utmarskbruk (høstingsområder). Disse områdene er på samme måte som attraktive områder for friluftsliv lokalisert langt fra vegtiltaket.

Viser for øvrig til egen utredning av tema nærmiljø og friluftsliv i kap. 7.4 hvor det er vurdert at tiltaket gir en liten/middels positiv konsekvens for dette temaet bl.a. pga bedre tilgjengelighet til områdene som følge av det nye vegtiltaket.

5.6 Vannforskriften

Ny vegløsning for fv. 98 krysser flere elver/bekker gjennom planområdet. I tillegg innebærer vegløsningen både nærføring og utfylling i flere vann langs planstrekningen.

Konsekvensene for vann og vassdrag, og eventuelle avbøtende tiltak er nærmere utredet og beskrevet i kap. 7 (spesielt under tema landskapsbilde kap. 7.3 og naturmiljø kap. 7.5).

6. ROS-analyse

Det er utarbeidet en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse) for tiltaket som i sin helhet foreligger som vedlegg til planbeskrivelsen. Det er identifisert seks aktuelle hendelser og faremomenter som har betydning for vurdering av risiko- og sårbarhet ved gjennomføring av planen:

- Snø- og steinskred
- Drivsnøproblematikk
- Sårbar flora/fauna/fisk eller rødlistearter
- Kulturminner
- Trafikksikkerhet
- Farlige terrengformasjoner

Det er foreslått gjennomføring av avbøtende tiltak ved flere av de aktuelle hendelsene. Forutsatt at avbøtende tiltak iverksettes vil ikke gjennomføring av planforslaget medføre økt risiko.

Det bør rettes spesiell oppmerksomhet til forholdene rundt trafikksikkerhet knyttet til bratte fyllinger. Avbøtende tiltak av hensyn til kulturminner og det sårbare vegetasjonsdekket i området er presentert både i konsekvensutredningen og i ROS-analysen.

Ved å gjennomføre de foreslåtte tiltakene vil risikonivået reduseres, eller holdes uendret når planforslaget gjennomføres og følges opp i prosjekteringen. På grunnlag av det ovennevnte ansees akseptkriteriene lagt til grunn ved utarbeidelsen av ROS-analysen som oppfylt.

7. Konsekvensutredning

I henhold til føringer gitt i vedtatt planprogram, datert 16. september 2010, er det utarbeidet en konsekvensutredning for tiltaket. Utredningen er utarbeidet i samsvar med krav i planprogrammet og begrenses til å omhandle ikke-prissatte tema som er beskrevet i Statens vegvesens Håndbok 140. Geografisk er utredningen avgrenset til influensområde som er nærmere definert for hvert tema i konsekvensutredningen.

Formålet med utredningen er å beskrive konsekvenser tiltaket vil få for miljø og samfunn. Arbeidet med konsekvensutredningen har foregått parallelt med utarbeidelse av reguleringsplanen og er en integrert del av planprosessen. Resultatene og anbefalingene som følger av utredningen har påvirket utformingen av reguleringsplanen. Følgende tema har vært utredet:

- Landskapsbilde
- Nærmiljø og friluftsliv
- Naturmiljø
- Kulturmiljø
- Naturressurser - reindrift

Delutredningene for temaene landskapsbilde, nærmiljø og friluftsliv og naturmiljø er gjennomført av Rambøll. Vurderingen for temaet kulturmiljø baseres på registreringer som er videreformidlet fra oppdragsgiver, og utredningen for temaet naturressurser - reindrift er gjennomført av Bioforsk Nord.

Rambøll har i sitt tilbud lagt til grunn at planprogrammets krav til kartlegging av biologisk mangfold og naturtyper begrenses til tiltakets influensområde, samt til beslutningsrelevante forhold.

7.1 Grunnlagsinformasjon

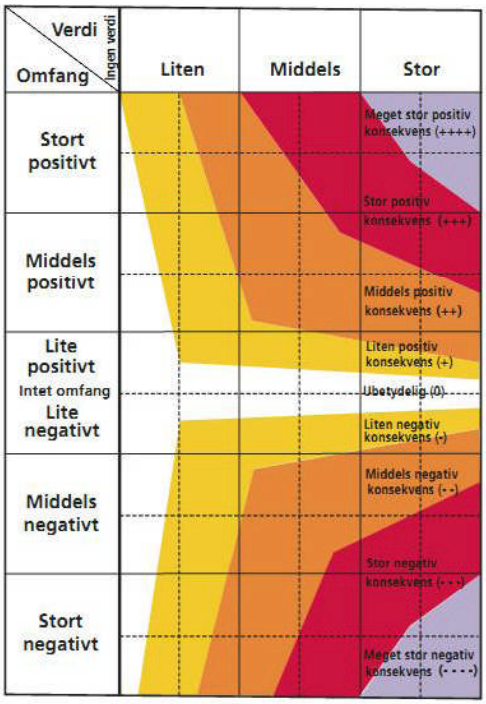
Tidligere gjennomførte undersøkelser og tilgjengelig informasjon om området er grunnlagsinformasjon i utredningen. Det er blant annet innhentet informasjon fra offentlige databaser og fra offentlige myndigheter.

For temaene landskapsbilde og naturmiljø baseres vurderingene i tillegg på egne registreringer og befaring i planområdet som ble gjennomført 9. til 10. august 2011. Det ble gjennomført en supplerende kartlegging for naturmiljø den 31. august 2011. En nærmere beskrivelse av grunnlagsinformasjonen er presentert under hvert tema.

7.2 Metode og fremstilling

Metodikk for utredning av ikke-prissatte konsekvenser fra håndbok 140 er benyttet. Det er vurdert og angitt verdi, omfang og konsekvens for delområder under hvert tema. Verdien henviser til hvor verdifullt et område er og angis på en tredelt skala: Liten, middels, stor. Med omfang menes hvilken påvirkning tiltaket vil få for miljøet og grad av påvirkning. Omfanget angis på en femdelt skala fra svært negativt til svært positivt.

Vurderingene av verdi og omfang danner grunnlag for fastsettelse av konsekvens for hvert tema ved bruk av konsekvensvifta som er vist i under. Avslutningsvis er det presentert en sammenstilling av konsekvenser for de ulike temaene som grunnlag for en helhetlig konsekvensvurdering for tiltaket.

Matrise for sammenstilling av verdi og omfang - "konsekvensvifta" (etter Statens vegvesens håndbok 140).

Hvert av de fem temaene i konsekvensutredningen fremstilles her som et eget underkapittel. For hvert tema er det angitt et influensområde og en beskrivelse av overordnete karakteristiske trekk.

Relevante faglige vurderinger som ligger til grunn for vurderingene er synliggjort og eventuelle avbøtende tiltak er beskrevet. Tiltak som knytter seg til anleggsfasen og som ikke vil gi varige endringer er beskrevet, men inngår ikke i vurderingen av de permanente konsekvensene. Det er kort redegjort for eventuell usikkerhet knyttet til registreringer og vurderinger for hvert enkelt tema.

En nærmere beskrivelse av metode relatert til det enkelte tema er presentert under hvert underkapittel.

7.3 Landskapsbilde

7.3.1 Tematisk avgrensning

Temaet landskapsbilde/bybilde omhandler de visuelle kvalitetene i omgivelsene og hvordan disse endres som følge av et vegtiltak. Temaet tar for seg både hvordan tiltaket er tilpasset landskapet sett fra omgivelsene og hvordan landskapet oppleves sett fra vegen (reiseopplevelse).

7.3.2 Metode

Delutredning landskapsbilde er gjort på grunnlag av befaring av plan- og influensområdet august 2011, foreliggende planprogram og NIJOS kartlegging av landskapstyper.

Parsell 5A er her delt inn i 2 delområder (presentert under) fra vest til øst uavhengig av landskapstype og karakter som gjenspeiles av inndeling på temakartene.

Første delområde er kalt «Kommunegrense Gamvik/Tana- Storelva»

Andre delområde er kalt «Ámmonjávrrit- Suolojávri- Lille Holmevann»

Innledningsvis er det gitt en oversikt over overordnede landskapstrekk for hele strekningen sett ut fra regional sammenheng. Deretter er det gått inn på hvert av delområdene som utgjør parsell 5A, hvor landskapsverdien beskrives og til slutt vurderes på en tredelt skala.

Plantiltakets omfang og påvirkning på landskapsbildet gjennomgått er for hver av delstrekningene. Dette er oppsummert i en kartskisse for hver av delstrekningen som kategoriserer tiltakets omfang på en femdelt skala. Avslutningsvis er det gjort en samlet vurdering av tiltakets konsekvens for landskapsbildet på hele strekningen. Her er det sett på tiltakets samlede omfang av endringer i forhold til landskapets verdi og reiseopplevelse.

Til slutt er det pekt på avbøtende tiltak som kan begrense tiltakets omfang i angitte områder.

Det vises til vedlagte temakart for landskapsbilde del 1 og del 2, datert 30.11.2012.

7.3.3 Dagens situasjon

Planområdet tilhører hovedsakelig landskapsregion 44 Gaissene i Finnmark (Puschmann 2005). Gaissene tilhører de mest urørte og villmarkspregede landskapsregionene i Norge der naturlandskapet er dominerende.

Området karakteriseres av en høyfjellsrygg bestående av en kjede av avrundede fjelltopper mellom fjorden i nord og vidda i sør. Store elvedaler deler opp høyfjellsryggen og fører flere elver ned fra høyfjellsviddene. Fra høyereliggende områder har man vide utsyn mot fjerne viddelandskap avgrenset av åsrygger, tindeprofiler og sjøområder. Dette gir mektig storskalapreg.

Øvrige områder karakteriseres av bølgende og småkupert vidde, og vide, grunne daler.

Bergarten er porøs rødlig eller grønnlig, næringsfattige sandsteinsbergarter, og mange steder ligger forvitrede løsmasser i dagen, som karrige grusrygger og steinvidder i høytliggende områder og morenejord i daldrag og sletter.

Inne på viddene, i dalbunner, forsenkninger og på de flate topper og platåer finnes det mangfoldige småvann, tjern og pytter. Mange av elve- og vannkantene er vegetasjonsløse sand- og grussider. Vannene virker da nokså golde. I bunnen av elvedaler og i lavereliggende områder går vegetasjonsdekke ned mot vannkanten.

Når det gjelder vegetasjonen preges fjelltoppene av blokkmark. Høyereliggende områder preges av karrig grunn med sparsomt og spredt vegetasjonsdekke, mens flatere fjellvidder kan lavdekker dominerere.

I enkelte lune bekkedrag samt i bunnen av de store elvedalene øker landskapets grønnskjær, med både gressmyrer, sumpmarker, vierkjerr og enkelte steder småvokst bjørkeskog. Disse områdene er ofte lokale områder tilhørende landskapsregion 41 Dalbygdene i Finmark (Puschmann 2005), og står i stor kontrast til de golde, ødslige steinvidder.

Langs reingjerdene, som flyttes etter sesongen for tamreinbeitet bærer vegetasjonen preg av slitasje i form av beiting og tråkk som preger landskapet i disse områdene. Disse danner således lokale linjedrag i landskapet (Puschmann 2005).

7.3.4 Verdivurdering

Visuelle kvaliteter og landskapsverdier beskrives her for de ulike delstrekningene.

Delområde 1 Kommunegrense Gamvik/Tana – Storelva

Over: Starten på parsellen ved kommunegrensen Gamvik/Tana - Storskala landskap med lange siktlinjer og vidde

Over: Dalbunnen ved Storelva omgitt av et mektig landskapsrom

Over: Eksisterende bru over Storelva

Visuelle kvaliteter:

- Storskala landskap med lange siktlinjer og slake konturer av åsene rundt
- Viddepreg
- Storelva- viktig landemerke /landskapselement som markerer bunnen av det store skålformede rommet. Grønnere preg langs elveløpet og sideelver ned mot elva.
- Eksisterende veg følger landskapets konturer ligger godt forankret i landskapet.

Delstrekningen har landskapskvaliteter typiske for landskapet i regional sammenheng, men skiller seg ut med det store landskapsrommet med Storelva, som har spesielt gode visuelle kvaliteter. På grunn av vegtiltak og skjæring i skråningssiden har landskapet noe redusert verdi.

Verdivurdering delområde 1:

Liten	Middels	Stor
	▲	

7.3.5 Delområde 2 Ámmonjávrrit- Suolojávri- Lille Holmevann

Over: Ved Ámmonjávrrit er vannet er delt av eksisterende veg

Over: Lille Holmevann med myrområde i bunnen av det store landskapsrommet

Over: Trangt daldrag mellom lille Homevann og Veiskarvannet. Utsikt til Veiskarvannet i enden.

Visuelle kvaliteter:

- Småkupert område med flere mindre vann og bekkedrag langs eksisterende veg
- Bevegelse fra et mindre landskapsrom til det neste
- Lille Holmevann utgjør et storskala landskapsrom med grønt og frodig myrområde langs bekkeleiet og i området mellom eksisterende veg og vannet
- Markert skjæring langs eksisterende veg i skråning i øst. Rødlig farge på fjell makerer en tydelig linje. Fremstår som sår i landskapet og tydeliggjør vegens linje.
- Lange siktlinjer mot fjellene og havgløtt i nord

Delstrekningen har varierte landskapskvaliteter typiske for landskapet i regional sammenheng. Det har flere vann og bekkedrag, og noen steder fjordutsikt som gir gode visuelle kvaliteter. Området ved Lille Holmevann har stor landskapsverdi. På grunn av fjellskjæring i skråningssiden over Lille Holmevann og der vegen krysser og deler eksisterende vann, reduseres strekningens landskapsverdi noe.

Verdivurdering delområde 2:

Liten	Middels	Stor
	▲	

7.3.6 Ny vegtrasé parsell 5A

Ny vegtrasé tar utgangspunkt i dagens veglinje. Størsteparten av ny vegtrasé er lagt parallelt med vegløpet, i en avstand som varierer mellom 10 og 100 meter fra denne.

Stedvis avviker traseen på grunn av utjevning av kurvatur der vegen delvis er lagt i eksisterende veglinje og delvis brytes av i nytt løp.

Geometri og hensyn til snødriftsproblematikken

Ny vegtrasé for Fv. 98 er i stor grad lagt med hensyn til forhold vinterstid og snødrivproblematikken for å kunne sikre helårsdrift på vegen. Følgende prinsipper er lagt til grunn for etablering av ny vegtrasé for Fv. 98;

- Plassering av vegen ut fra dalsiden/terrengskråningen i mer åpent terreng.
- Vegen er hevet over terrenget på en høy fylling – for å komme i nivå med snødekket i vegens sideterreng i vintersesongen.
- Etablering av brede, ensidige grøfter på 10-40 meters bredde som fanggrøft for drivsnø som betyr at terrenget langs vegstrekningen senkes og planeres ut mange steder langs strekningen.
- Jevne, slake fyllinger i helning 1:3 og avrundede overganger mellom vegkropp- fylling og terreng som vil motvirke fonndannelse
- Begrenset bruk av rekkverk, murer og andre vertikale elementer tilknyttet vegkroppen som vil gi opphopning av snø/fonddannelse.

Dette er hensyn som i seg selv kan gi negative konsekvenser for landskap og terreng og vil påvirke landskapsbildet. I vegprosjekter uten disse problemstillingene tilstreber man i størst mulig grad å sy veg og landskap sammen og forankre vegkroppen i eksisterende terrengformer og skape gode overganger mellom tiltaket og eksisterende terreng.

Plassering av vegen på høy fylling i åpent terreng gir dårligere forankring av vegkroppen til landskapet. På vinterstid vil snømasser og snødrev legge seg i grøftene og heves i nivå med vegen, mens tiltaket derfor vil bli mest fremtredende i sommersesongen.

Den nye vegens tverrsnitt med brede grøfter vil gi utfordringer for deler av strekningen som går gjennom småkupert fjellandskap. Her vil landskapssilhuetten påvirkes når vegen og dens sidearealer skjærer igjennom.

Av tiltak som kan virke positivt for landskapstilpasning og det visuelle landskapsbildet er kravet til jevne, slake fyllinger og skjæringer. Jevnere overganger gir i utgangspunkt bedre forankring til naturlige terreng. Slake fyllinger og skjæringer kan gi en bedre forankring av vegkroppen til terrenget, men slike løsninger er desto mer arealkrevende og medfører at større områder blir berørt av vegtiltak. Det er i utgangspunktet lettere å etablere terreng og vegetasjon på slake skråninger, men i høyfjellet vil reetablering i seg selv være en utfordring. Jo større arealer som beslaglegges, desto mer av tiltaket vil bli synlig i landskapet.

7.3.7 Omfang

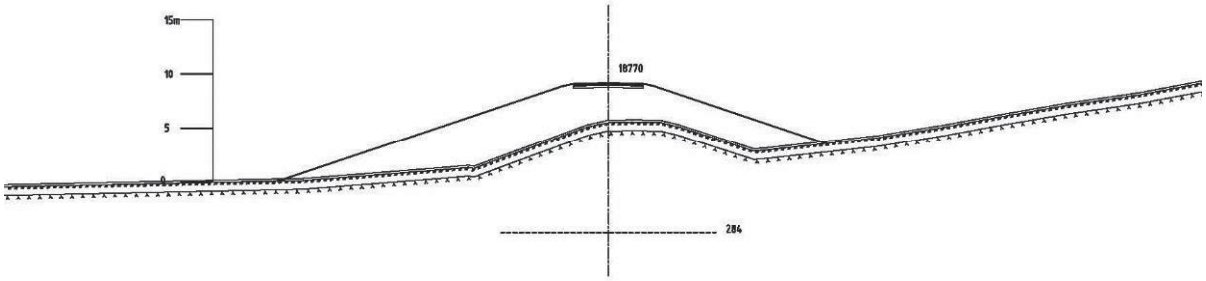
Delområde 1 Kommunegrense Gamvik/ Tana - Storelva

Det vises til vedlagte temakart, delstrekning 1, datert 30.11.2012

Profil 18330-19200

Første del av parsell 5A følger eksisterende vegtrasé i et rett strekk (i ca. 800 meter) over en langstrakt vidde fra kommunegrensen Gamvik/Tana. Vegen ligger på en høy fylling over eksiterende vegkropp. Vegen får slik dårligere forankring til landskapet, og blir mer synlig i sommerhalvåret. På vinterstid antas det at snødriv vil legge seg i overgangen mellom eksisterende landskap og fyllingstopp.

På grunn av landskapets store skala uten tydelige avgrensninger og vegutformingens jevne linjer, vil ikke tiltakets utforming gi skarpe brudd med omgivelsene, og det vil delvis absorberes i den storskala landskapet.

Over: Tverrprofil 18770 viser ny veg lagt på høy fylling med slake skråningssider over eksisterende vegkropp.

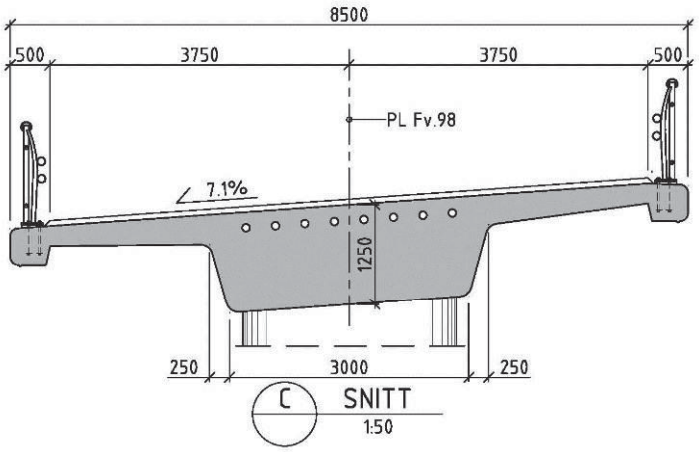
Etter rettstrekket går vegen over i en overgangssone der terrenget begynner å falle mot landskapsrommet hvor Storelva inngår.

I en overgangssone på ca. 200 meter ligger vegen lavt og forankret i landskapet på nivå med eksiterende veg. Den skjærer seg noe inn i terrenget på sørsiden før den går over i høy fylling der landskapet åpner seg i mot det store, skålformede landskapsrommet hvor Storelva ligger i bunnen. Landskapsrommet defineres av slake terrengformer omkring. Vegen bryter med eksisterende trasé og skrår i innersving ned mot Storelva ca. 30 meter nord for eksisterende veg.

Området mellom eksisterende veg og ny veg inkluderes her i en utvidet parkeringsplass på større flate der det parkeres i dag før krysning av Storelva. Parkeringsplassen utgjør en flate på ca. 7daa og ligger på en jevn slette. Det er ikke kjent hva slags dekke parkeringsplassen skal ha, dette vil påvirke den visuelle effekten. Det antas at parkeringsplassen ikke vil medføre store terrengendringer, bortsett fra fjerning av vegetasjonsdekke. Selv på den store sletten vil en slik parkeringsplass kunne virke visuelt forstyrrende for landskapsbildet.

Profil 19530-19580

Vegen krysser Storelva i ny bru ca. 40 meter nord for dagens bru, i et strekk på ca. 50 meter. Broen, en tospenns betongbjelkebru med midtpilar, rager ca. 5-6 meter over vannivå (se innfelt figur). Rekkverk og brokonstruksjon vil sammen med den høye fyllingen i større grad enn dagens bru tre frem og skape et nytt visuelt tyngdepunkt i landskapsbildet.

Over: Tverrsnitt av brokonstruksjon over Storelva (alternativ 1 av opprinnelig 3 alternativer)

Profil 19600-19700

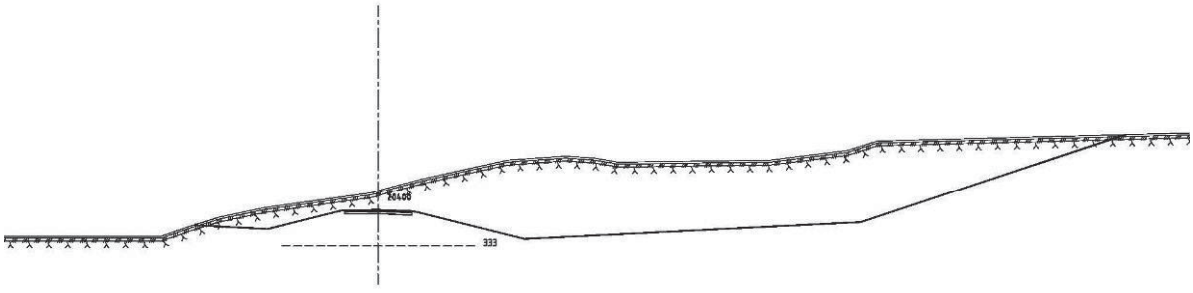
Etter krysning av Storelva skjærer vegen lenger vekk fra eksisterende trasé og ligger på en høy fylling i en strekning på ca. 120 meter.

Profil 19700-20330

Deretter følger den den mer frodige skråning-/dalsiden, lavere i terrenget men parallelt med eksisterende trasé i 8 % stigning i ca. 600 meter. Traseen legges i dalen der det det går mye vannsig og bekker i terrenget og fremstår grønnere og frodigere mot de karrige skråningssidene lenger opp. Tiltaket inkluderer en bred fanggrøft mellom ny og eksisterende veg, som vil berøre mye terreng og påvirke opplevelsen av dalen i landskapsrommet.

Profil 20330-20490

Over bakketoppen skjærer vegen seg i en strekning på 150 meter tungt igjennom terrenget, der etablering av en bred fanggrøft inkluderer og dermed fjerner eksisterende vegkropp og fylling for denne.

Over: Tverrprofil 20400 der vegen ligger tungt i skjæring med bred sidegrøft (heltrukken linje markerer ny veg)

Etter bakketoppen går vegen over i en høy fylling, og ligger parallelt forskjøvet fra eksisterende vegtrasé, lavere i dalbunnen. Vegens trasé går over våtmark og bekkedrag i 2-300 meter. Skjæring av bred fanggrøft mot eksisterende veg som ligger i skråningssiden vil i stor grad inkludere eksisterende vegkropp.

Vegen tangerer videre et grunt vann, og vegskråningen fylles ut i strandsonen som blir berørt av tiltaket. Videre føres vegen på høy fylling parallelt med eksisterende veg mellom småkupert terreng og blir liggende eksponert i forhold til eksisterende veg i ca. 150 m.

Eksisterende veg skjærer igjennom et vann (Ammonjavrrit) som deles i to. Ny veg vil her ligge nærme eksisterende veg, men høyere i terrenget, og dermed gi større utfyllinger i strandsonen på begge sider av vegen. Utsikt til vannet sør for vegen er av middels til stor verdi.

Etter krysning med vannet ligger en terrengkolle som eksisterende veg fulgte på utsiden. Ny veg skjærer kraftig inn i denne kollen over en strekning på ca. 100m som i stort grad vil påvirke silhuetten og landskapsbildet her. Det er ønskelig å ta ut masser fra kollen, og derfor blir inngrepet større enn teknisk nødvendig. Skråningen etter fjellskjæringen er tenkt avdempet og jevnet ut til helning 1:3. Inngrepet vil strekke seg minst 50 meter fra vegkant.

Til sammen utgjør dette et betydelig inngrep i landskapssilhuetten og landskapsbildet forringes for strekningen.

Profil 21710-22210

De neste 300 metere ligger ny veg omtrent i traseen for eksiterende veg, løftet over denne på en høy fylling. Her er det ikke tenkt brede fanggrøfter, så inngrepet begrenser seg til vegen med fylling (ca. 30 meters bredde). Vegen tangerer bredden på et lite vann på et høydedrag før den svinger seg ned mot neste landskapsrom der vannet lille Holmevann preger landskapsbildet.

Profil 22210-22270

Her bryter ny veg ut i eget løp på en høy fylling og legger seg over myrsletten langs Holmevannets bredd. Eksisterende veg ligger her eksponert i fjellskjæring, men i god avstand fra vannet.

I profil 22050 er en parkeringsplass for ca. otte biler (V3) regulert på nordsiden av vegen, som i tillegg til vegtiltaket bryter opp myrområdet mellom vegen og vannet (se utsnitt under). Dersom parkeringsplassen legges i høyde med vegen, som er lagt på høy fylling, vil dette medføre en unaturlig stor fylling som drar seg ned mot strandsonen, og vil virke massivt og medføre et visuelt brudd med naturlig avtrapping mot vannkanten.

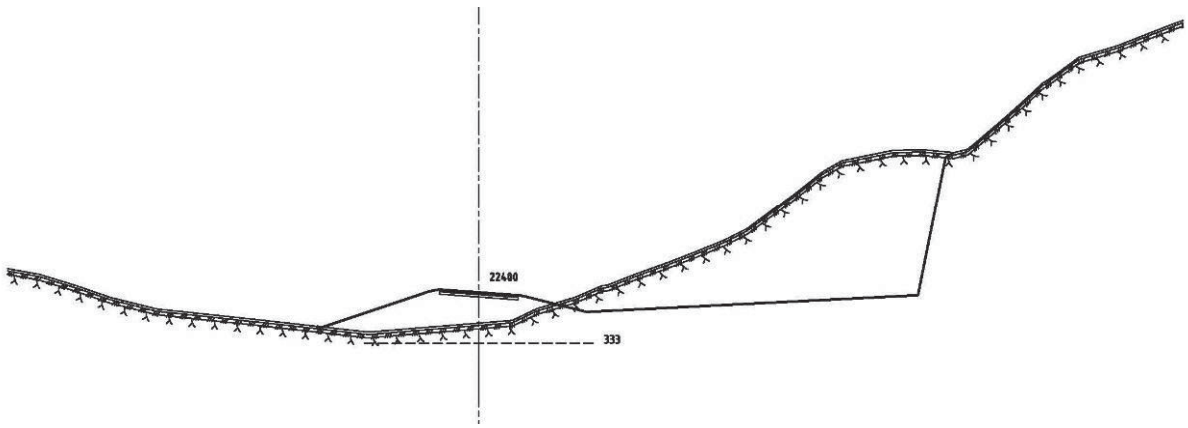

Over: Utsnitt fra forslag til reguleringsplan, parkeringsplass V3 mellom ny veg og strandsone for Lille Holmevann

Landskapsrommet ved vannet og strandsonen har stor landskapsverdi, og vegens inngrep i denne vil her være med å forringe landskapsbildet.

Profil 22270-22550

Etter krysning av lille Holmevann går vegen opp i et smalt daldrag hvor den igjen legges parallelt med, og 30 meter nord for, eksisterende vegtrasé. Småkupert landskap danner tydelige vegger på begge sider av vegen. Her vil vegen igjen legge seg lavere i terrenget enn eksisterende, i bunnen av daldraget, og vil på grunn av kupert terreng og anlegg for fonddannelse ha behov for en bred fanggrøft mot sør. Dette medfører store terrenginngrep og skjæringer i fjellsiden som inkluderer eksisterende vegkropp over en strekning på ca. 200 meter, se tverrsnitt under.

Over: Tverrprofil 22400 der veg og sidegrøft medfører store terrenginngrep som inkluderer eksisterende veg med fylling (rett linje er nytt terreng)

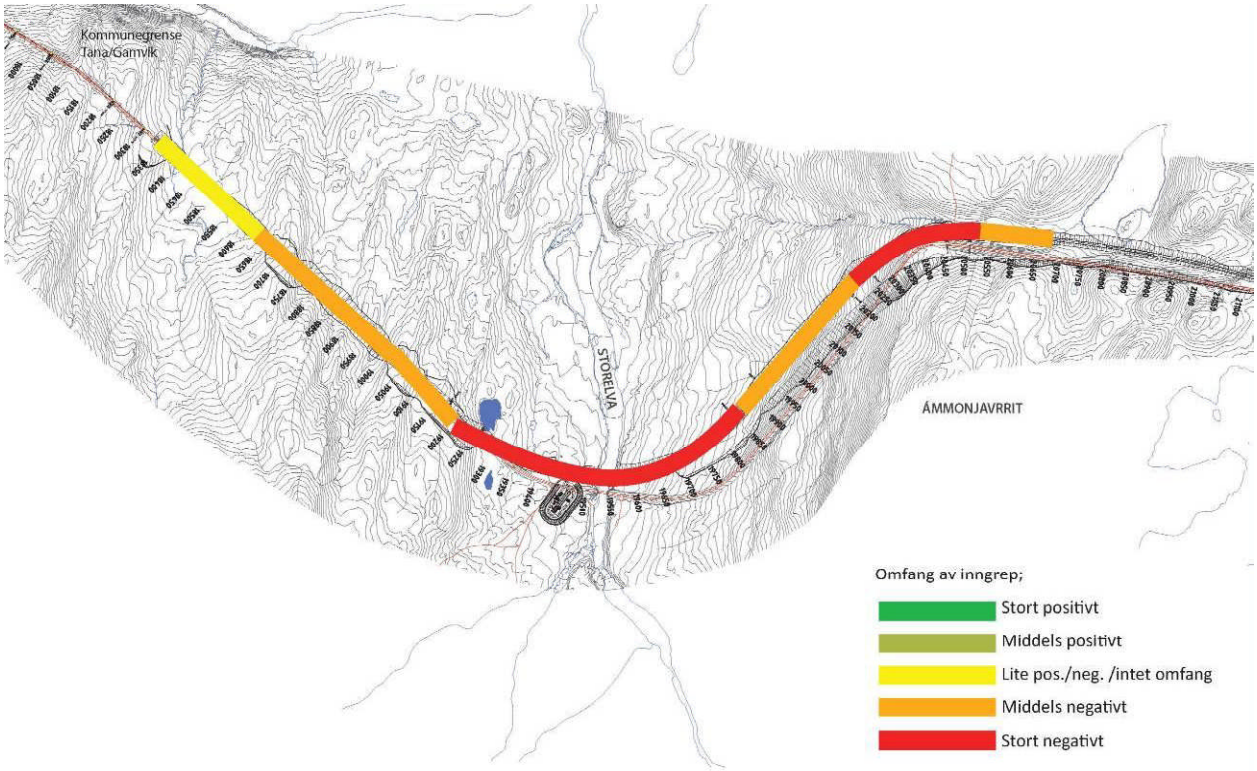
Profil 22560-22800

I siste del av parsell 5A fortsetter vegen i det smale dalføret, men her er det ikke prosjektert en bred fanggrøft som medfører fjellskjæring. Dalføret oppleves her noe trangere, på grunn av brattere fjellsider. Ny veg ligger i bunnen av dalføret parallelt for eksiterende veg som ligger på en fylling/skjæring i fjellsiden. Ny veg vil uten avbøtende tiltak som fjerning av eksiterende veg og dens fylling fremtre svært tydelig som et brudd med det eksisterende landskapsbildet. Her bør det vurderes hvorvidt en kan tilpasse og gjøre skjæringsvinkelen slakere for å unngå et stort skår i silhuetten og vegg-effekt som i stor grad vil påvirke landskapsbildet.

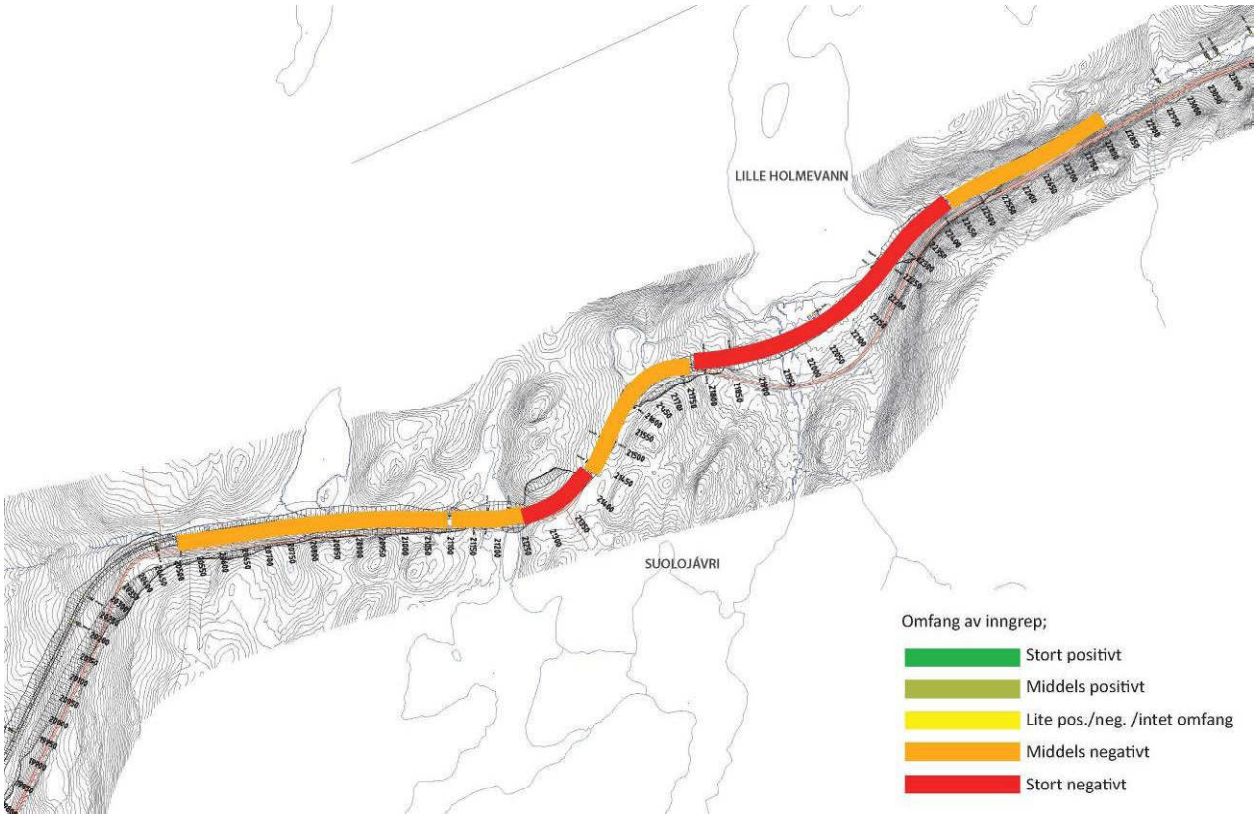
Samlet vurdering for parsell 5A- delstrekning 1 og 2

Det er vurdert konkrete endringer tiltaket antas å medføre for arealbeslag, terrengendringer, oppdeling av landskapet, skader og sår i landskapet og virkninger dette har på landskapsbildet.

Omfanget av tiltaket er rangert på en femdelt skala fra stor positivt omfang til stort negativt omfang og vurdert opp mot 0- alternativet (som er dagens situasjon) Dette er vist på kartskisser for delstrekningene i det følgende.

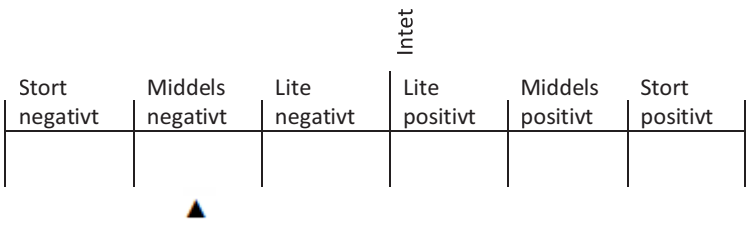

Over: Omfang av inngrep delstrekning 1

Over: Omfang av inngrep delstrekning 2

Ut fra landskapsverdien for de to delstrekningene sett i forhold til den reduksjon i kvalitet som følge av vegens inngrep er omfanget av inngrep for parsell 5A vurderes omfanget av tiltaket til **middels negativt (--)**

7.3.8 Reiseopplevelse

0-Alternativet:

Eksisterende vegtrasé er nedtonet og i store deler av strekningen, underordnet landskap og terreng. Vegen ligger lavt i terrenget og føler man er en del av landskapet man forflytter seg i. Landskapet er både storskala og variert, hvor man reiser fra store, åpne landskapsrom, med vann, utsikt til fjorden og ulike terrengformasjoner via trange dalfører med utsikt i enden som gir en forventningen om opplevelsen av neste åpne landskapsrom. For store deler av strekningen tar vegen skånsomt hensyn til landskapselementer som vann og koller. Enkelte steder er vegen imidlertid lagt inn i fjellskråningen, og etterlater seg en skarp skjæring som bryter med de eksisterende, myke landskapsformene både i farge og form. Vegen er mange steder i dårlig stand, med huller og sår, som kan påvirke reiseopplevelsen negativt.

Ny vegtrasé:

Ny parsell 5A for Fv. 98 over Ifjordfjellet tar utgangspunkt i eksisterende veglinje, der den store deler av strekningen går parallelt, 30-50 m unna, eller i enkelte sekvenser bryter med eksiterende trasé og får en slakere kurvatur. For den reisendes opplevelse av vegen vil ikke reiseruten eller sekvenser på reisen være stort endret. Det som er nytt er opplevelsen av vegen fra vegen, som nå vil fremstå mer synlig i landskapet, særlig sommerstid. Terreng- og landskapsformasjonene vil noen steder bli endret i form av større skjæringer som får en ny avrunding og erstatter eksiterende skjæringer.

Det er av stor betydning for landskaps- og reiseopplevelsen at eksisterende veganlegg og terrenginngrep knyttet til denne fjernes og nedtones for at landskapet skal oppleves som uforstyrret og helhetlig. Likevel vil ny veg skjære igjennom eksisterende landskapselementer av høy kvalitet som vann og tilhørende strandsoner, der ny veg legges tett inntil. Her føres den reisende ut i selve landskapselementet i stedet for at man betrakter det utenfra. Dette vil forringe utsikt til landskapet og helhetsopplevelsen av landskapselementet og landskapsrommet.

Ny, forbedret veg vil også påvirke kjøreegenskapene, og dermed kjørehastigheten på vegen, som i så måte vil kunne påvirke reiseopplevelsen, ved at man reiser raskere igjennom landskapet.

På bakgrunn av dette antas det at reiseopplevelsen på nye parsell 5A vil bli noe forringet i forhold til 0-alternativet, og rangeres fra meget god til god. Slik reiseopplevelsen vil bli påvirket av tiltaket er det vurdert til å tilsvare **et omfang som gir middels negativ konsekvens (--)**.

7.3.9 Konsekvens

Under er det gjort en sammenstilling av den nye vegens omfang sett i forhold til landskapsverdien og reiseopplevelsen, og på bakgrunn av dette gjort en oppsummering av vegens samlede påvirkning på landskapsbildet. Konsekvensen er rangert på en nidelt skala, ut fra «konsekvensviften» fra Statens vegvesen, håndbok 140 som sammenstiller områdets verdi med omfang av tiltak.

<u>Delområde 1 Kommunegrense Tana/ - Storelva</u>

Vegen går igjennom et område med store, åpne vidder som vanskelig vil absorbere en vegkropp som i store deler av strekningen ligger fritt i landskapet på en høy og bred fylling. I tillegg er vegen trukket ut fra skråningssider og terrengformasjoner som kunne vært med å absorbere vegkroppen. Behov for etablering av brede fanggrøfter (opptil 50 meters bredde) vil dessuten endre landskapets karakter først og fremst på grunn av fjerning av vegetasjonsdekke. Som følge av klimatiske forhold vil etablering av ny vegetasjon ta tid vegen og dens videre forløp vil være synlig på store deler av strekningen, og dermed vil den tre tydelig frem som et fremmedelement både for nær- og fjernvirkningen. Konsekvensen av inngrep er dessuten avhengig av om sår i landskapet blir tilbakeført terreng. Det forutsettes imidlertid at fjerning av eksiterende vegkropp og tilbakeføring til terreng inngår som en del av tiltaket.

På bakgrunn av dette vurderes samlet konsekvens for delstrekning 1 som middels negativ, --.

Konsekvens = Middels negativ konsekvens (--)

Delområde 2 Ámmonjávrrit- Suolojávri- Lille Holmevann

Vegen går igjennom et område med varierende karakter fra trange, karrige, daldrag med småkuperte fjellsider, til åpne landskapsrom med lange siktlinjer og myrlandskap.

På denne delstrekningen vil vegen totalt medføre større terrenginngrep i form av dype skjæringer i fjell og koller. Dette er noen steder der vegen allerede har medført sår i landskapet, og terrenget er mer karrig og steinrikt. I slike områder vil ikke kontrasten til brudd og skjæringer være like stort som på de grønnere, myrkledde slettene ved for eksempel lille Holmevann.

Av kanskje størst betydning for landskapsbildet på denne delstrekningen, er berøring av landskapselementer der vegen legges ut på vann og tangerer strandsoner og dermed deler opp og endrer hele miljøet tilknyttet disse. Dette gjelder særlig lille Holmevann.

Likeledes vil inngrepet for den nye vegen bli forsterket der eksisterende veg ligger i skjæring i fjellsiden og ny veg legges i bunnen av daldraget eller trukket ut i landskapsrommet. Dette kan i verste fall medføre at det visuelle omfanget av vegen fordobles da det er vanskelig å tilbakeføre inngrep som for eksempel skjæring i fjell. I noen tilfeller vil eksisterende veg inngå som del av bred fanggrøft for ny veg, og elimineres i denne.

På bakgrunn av dette vurderes samlet konsekvens for delstrekning 2 som middels negativ, --.

Konsekvens = Middels negativ konsekvens (--)

Samlet konsekvens- parsell 5A - oppsummering

Område	Konsekvens
Kommunegrense Gamvik /Tana - Storelva	--
Ámmonjávrrit- Suolojávri- Lille holmevann	--
Reiseopplevelse	--
Samlet vurdering	--

Samlet vurdering av konsekvens for parsell 5A = Middels negativ konsekvens (--)

7.3.10 Avbøtende tiltak

1. Revegetering
   Metode og utførelse for revegetering skal medtas som en del av byggeprosjektet. Valg av metode er foreslått som naturlig revegetering med innvandring fra eksisterende frøbank i avlagte toppmasser. Det vises til erfaringer i rapport fra Statens vegvesen nr 2009/12 E10 Lofotens fastlandsforbindelse der metoder for revegetering er beskrevet inngående.

   Det vil være en utfordring å få tilstrekkelig toppmasser til naturlig revegetering ettersom eksisterende vekstjordlag er skrint, og behov for masser til revegetering vil være større enn de masser som direkte berøres. Dette skyldes arealer som tidligere har vært berørt av vegtiltak som skal tilbakeføres terreng (se punkt under). Det gjelder også i områder der det gjøres masseuttak i steinbrudd. Det må vurderes hvorvidt det kan gis rom for tilføring av masser til dette formål.

2. Tilbakeføring av eksisterende veg til terreng
   Det forutsettes at tiltaket inkluderer nedbygging av eksisterende veg. Som avbøtende tiltak ville det vært naturlig å foreslå utjevning av fyllinger ved bruk av avdekkingsmasser mot skjæringer for å dempe eksisterende sår i landskapet og at det legges til rette for revegetering.

3. Terrengbehandling ved skjæringer og massetak
   Det er viktig at steinbrudd og masseuttak utformes slik at man kan oppnå et naturlig preg etter omformingen, tilpasset eksiterende fjellprofil. Dette gjelder større fjellskjæringer og skjæringer for masseuttak langs strekningen.

   Bruk av avdekningsmasser vil skjule og jevne ut sår etter bruddvegger og være med å gi en bedre istandsetting av landskapet. Avdekkingsmasser kan gi rom for revegetering i inngrepets utstrekning. Ved å terrassere bruddveggene er det lettere å fylle inn avdekningsmasser, (NVE, 1998).

   Dersom det skråsprenges slik at fjellprofilet får en mer naturlig overgang og slakere helning, er dette å foretrekke og kan virke positivt på landskapsbildet.

4. Terrengbehandling fyllinger ved kantsoner vann
   Utgangspunkt for skråningsvinkel på vegfyllinger er en helning på 1:3.

   Det bør vurderes hvorvidt man kan gjøre steinfyllinger ut mot berørte vann enda slakere for å skape en mykere overgang til vannet og gi rom for etablering av ny kantsone med vegetasjon. Det forutsetter dessuten tilføring av tilstrekkelig finmasser slik at vegetasjonsutvikling kan finne sted. Dette må sees i sammenheng med revegetering av øvrige berørte områder.

5. Terrengbehandling parkeringsplass ved lille Holmevann
   Parkeringsplassen er trukket ut i myrsletten ned mot lille Holmevann, og vil fremtre som et massivt fremmedelement i forlengelsen av vegen som her ligger på en høy fylling.

   Et avbøtende tiltak her kunne vært å legge parkeringsplassen noe lavere enn vegen, for å få en mindre brå overgang, eller sette opp en natursteinsmur på nordsiden av parkeringsplassen mot vannet for å begrense terrenginngrepets utstrekning. Dette må ses i forhold til hensyn til snødrift fra nord, der vertikale konstruksjoner i utgangspunktet kan medføre opphopning av snø.

6. Tiltaket vil innebære etablering av ny veglinje på fylling i Lille holmevann. Dersom veglinjen legges nærmere eksisterende veg vil dette redusere behovet for fylling i vannet. Dette vil påvirke konsekvensen for landskapsbilde i positiv retning for denne strekningen.

7.3.11 Usikkerhet

Det er knyttet usikkerhet til tiltakets endelige utforming og forankring i landskapet. Materialbruk og design på enkelte konstruksjoner er ikke endelig avklart.

Videre er det knyttet usikkerhet til nedbygging av eksisterende vegtrase, der hvor denne ligger utenfor omfangsgrense for ny vegtrasé, hvorvidt man klarer å utjevne sår i landskapet etter denne.

Omfang av negative konsekvenser for landskapsbildet vil i stor grad være avhengig av bearbeiding av terreng og reetablering av vegetasjonsdekke. Der er ikke bestemt metode eller omfanget av reetablering, foruten at det er lagt opp til at det skal benyttes naturlig revegetering basert på eksisterende frøbank og naturlig spredning av vegetasjon. Det er heller ikke satt av arealer til rigg/massedeponi i reguleringsplanen som kan inkludere områder for mellomlagring av stedegne toppmasser til reetableringen.

I vurdering av omfang og konsekvens tas det utgangspunkt i at revegetering av berørte områder og nye vegtiltak gjennomføres og sikres selv om dette har en tidshorisont som strekker seg over mange år, på grunn av planområdets klima- og vekstforhold.

Likeledes er det knyttet usikkerhet til konsekvensen av utfylling i strandsoner for vann som tangeres eller gjennomskjæres av den nye vegen. Der det er myrjord, vil masser skiftes ut, og det bør i disse tilfeller vurderes hvorvidt dette kan gi konsekvenser for endring i vannstanden og reetablering av vegetasjon i ny strandsone.

På grunn av usikkerhetsforhold er flere av overnevnte forhold tatt med under kapittelet «avbøtende tiltak» for å synliggjøre deres betydning.

7.4 Nærmiljø og friluftsliv

7.4.1 Tematisk avgrensning

I håndbok 140 defineres nærmiljø som "menneskers daglige livsmiljø", mens friluftsliv defineres som "opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandringer og naturopplevelse".

7.4.2 Metode

Informasjonen om bruken av området til friluftsformål baseres hovedsakelig på befaring i området og samtaler med arealplanlegger i kommunen, Lars Smeland, samt andre lokalkjente personer. Influensområdet er delt inn i to delområder som er vurdert hver for seg. Defineringen av de to områdene tar utgangspunkt i variasjoner i dagens bruksmønster i området.

7.4.3 Influensområde

Influensområde for temaet nærmiljø og friluftsliv vil være selve vegen og utfartsområder med naturlig startsted ved Fv. 98 i planområdet.

7.4.4 Dagens situasjon

Området er et attraktivt friluftsområde og brukes til en rekke ulike friluftsaktiviteter. Eksempler på aktuelle aktiviteter i området er jakt, fiske, fotturer, skiturer og bærplukking.

Beliggenheten innebærer at brukerne er avhengig av bil, eventuelt snøscooter, for å få tilgang til å utøve friluftsliv i området. Dette innebærer at dagens veg blir mye brukt som parkeringsplass og som utgangspunkt for friluftsliv.

Området brukes til overnatting i kortere perioder av campingturister langs vegen og i tilknytning til utøvelse av annen type friluftsliv som for eksempel jakt og fiske. Brukere av vegen benytter også området som rasteplass og det er lagt til rette for dette flere steder langs eksisterende veg.

Ifjordfjellet er nasjonalt kjent for gode fiskemuligheter og området trekker fisketurister fra hele landet, delvis også fra utlandet. For lokalbefolkningen er området brukt til isfiske på våren, da gjerne med snøscooter som transportmiddel. Turister som raster langs vegen bruker gjerne nærliggende vann til kortere fisketurer.

7.4.5 Verdivurdering

<u>Storelva</u>

Området langs Storelva vurderes å ha stor verdi da dette er en attraktiv fiskeelv. Det er godt tilrettelagt for friluftsliv i området med en større parkeringsplass sør for vegen og med tursti ut fra denne.

Liten	Middels	Stor
		▲

Storelva til plangrensen i øst

Fjellområdene fra Storelva og til plangrensen i øst er lett tilgjengelig fra vegen og brukes til rekreasjon og friluftsliv som jakt, fiske og fotturer. Bruken av områdene er ikke kartlagt eller kvantifisert, men det er naturlig at flere benytter mindre parkeringsplasser ved blant annet Holmevannet som utgangspunkt for utøvelse av friluftsliv i området. Det er markert en nordgående sti med utgangspunkt i vegen på høyden øst for Storelva. Delstrekningen vurderes å ha liten til middels verdi for friluftsliv.

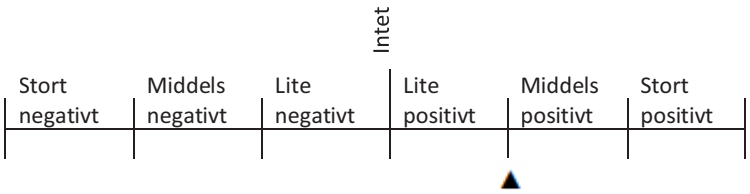
7.4.6 Omfang og konsekvens

En opprusting av dagens veg vil gjøre hele området (alle delområdene) lettere tilgjengelig og mer attraktivt for friluftsliv. Et hovedmål med tiltaket er å minimere snøproblematikken langs vegen. Dette vil medføre en forbedret tilgang til området vinterstid. Det forutsettes her at tiltaket vil føre til en reduksjon i antall perioder med stenging og kolonnekjøring.

For deler av vegstrekningen vil tiltaket medføre etablering av slakere og bredere grøfter som vil kunne gjøre det noe enklere å parkere langs vegen sommerstid.

Storelva

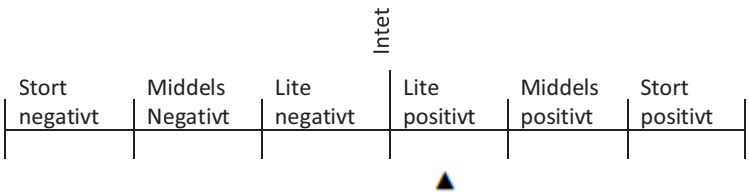
En opprusting av parkeringsplassen sør for vegen, på vestsiden av Storelva, vil gjøre området ytterligere attraktivt og tilgjengelig for friluftsliv. Med tilgjengelighet menes her færre perioder med vinterstenging og generelt bedre standard på vegen. Omfanget for området ved Storelva vurderes som lite til middels positivt for friluftsliv.

Gitt angitt verdi og omfang fastsettes konsekvensen som **liten til middels positiv (+/++)** ved bruk av konsekvensvifta.

Storelva til plangrensen i øst

Utfylling i vann vil kunne føre til at enkelte fiskevann langs vegen, som Lille holmevann, blir mindre «villmarkspreget» og dermed også noe mindre attraktivt for friluftsliv. Dette anses imidlertid som veget opp gjennom økt tilgang til området etter opprusting av vegen. Omfanget for delstrekningen vurderes som lite positivt for friluftsliv.

Gitt angitt verdi og omfang fastsettes konsekvensen som **liten positiv (+)** ved bruk av konsekvensvifta.

7.4.7 Samlet konsekvensvurdering

Område	Konsekvens
Storelva	+/++
Storelva til plangrensen i øst	+
Samlet vurdering	+/++

En samlet vurdering for tema nærmiljø og friluftsliv gir **liten til middels positiv konsekvens (+/++)**

7.4.8 Usikkerhet

Usikkerhet ved konsekvensvurdering for tema nærmiljø og friluftsliv knytter seg til fastsettelse av verdi og omfang for delområdene. Verdivurderingen er hovedsakelig gjort på grunnlag av opplysninger gjennom samtaler med lokalkjente. Disse er selv brukere av området og anses som troverdige. Det vil være noe usikkerhet knyttet til omfangsvurderingen da det er utfordringer knyttet til vurderinger av hvordan tiltaket vil endre bruksmønsteret i området.

7.5 Naturmiljø

7.5.1 Tematisk avgrensning

Temaet naturmiljø avgrenses til å omfatte naturens egenverdi, og ikke dens verdi for mennesker, jf. definisjon i håndbok 140. Naturen som ressurs for mennesker behandles under tema "naturressurser", mens jakt, fiske og friluftsliv behandles under tema "nærmiljø og friluftsliv".

Delutredningen forholder seg til et overordnet landskapsøkologisk nivå og til viktige enkeltområder for biologisk mangfold.

7.5.2 Metode

Metodikk i Statens vegvesens håndbok 140 er lagt til grunn for konsekvensvurdering for temaet. Utredningen bygger på en naturtypekartlegging for området og identifisering av andre relevante forhold ved tiltaket som konsekvenser for inngrepsfrie naturområder (INON), landskapsøkologi, kantvegetasjon langs vassdrag, arts- og individmangfold og vilt/dyreliv. Følgende kilder er benyttet i arbeidet med delutredningen:

- Kontakt med kommunen og fylkesmannens miljøvernavdeling
- Kontakt med lokalkjente
- Tilgjengelig litteratur og databaser på internett
- Egne befaringer

Naturtypekartleggingen for området er gjennomført etter metodikk i DNs håndbok 13 om "Kartlegging av naturtyper - verdsetting av biologisk mangfold". Prosessen kan deles inn i følgende tre trinn:

- Innhenting av grunnlagsdata
- Kartlegging av prioriterte naturtyper
- Bearbeiding av data og verdsetting av biologisk mangfold

Befaring og kartlegging ble gjennomført i området den 10. august 2011. En supplerende kartlegging ble gjennomført den 31. august 2011. I tråd med planprogrammet er kartleggingen begrenset til å omhandle områder som anses beslutningsrelevante for den videre prosessen. I praksis innebærer dette vurdering av lokaliteter som vil kunne påvirke beslutninger om justeringer

i trasévalg for ny veg. Innenfor en slik ramme har det vært fokusert spesielt på områder langs vassdrag og utforminger skiller seg ut som spesielt interessante for biologisk mangfold i området for ny vegtrasé.

Beskrivelsen av naturmiljøet i influensområdet bygger på tidligere registreringer for området, samt registreringer og kartlegging som er gjennomført som en del av arbeidet med denne utredningen. Videre følger verdivurderinger for utvalgte delområder og en vurdering av omfang og konsekvens for de samme områdene. Det er gjennomført en GIS-analyse for å fastsette konsekvens for inngrepsfri natur (INON-områder). Utvelgelsen av delområder bygger på vurderinger av deres verdi med hensyn til biologisk mangfold, samt deres verdi i en mer landskapsøkologisk sammenheng.

Konsekvensvurderingene for de fire delområdene inngår avslutningsvis i en samlet konsekvensvurdering for temaet naturmiljø. Kriterier som er gitt i håndbok 140 er lagt til grunn for fastsettelse av verdi, omfang og konsekvens.

7.5.3 Influensområde

Influensområde for naturmiljøet vil for dette tiltaket være arealbeslaget som tiltaket innebærer, øvrige arealer som berøres under anleggsperioden og deler av vassdrag som ligger i og nedstrøms for planområdet.

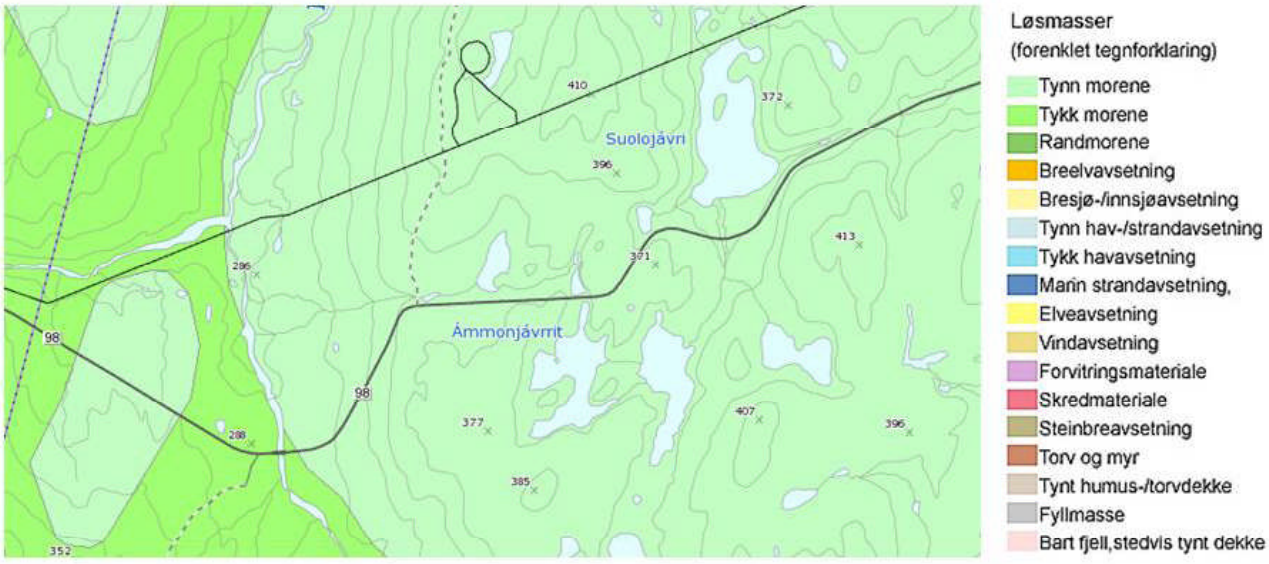
7.5.4 Beskrivelse av naturmiljøet

Utredningsområdet inneholder for en stor del karrige og relativt ensartede naturmiljøer. Området tilhører de alpine vegetasjonssonene lav- og mellomalpin sone, samt overgangsseksjonen mellom kontinentale og oseaniske vegetasjonsseksjoner i vest-øst gradienten (Moen 1998).

Det er tidligere gjennomført naturtypekartlegging for Tana kommune i 2008 (Fjeldstad m. fl. 2009) og en oppfølgende kartlegging i 2010 (Flynn og Gaarder 2011). Det er ikke registrert lokaliteter innenfor influensområdet ved disse kartleggingene, og det foreligger ikke registreringer i DNs naturbase i influensområdet.

Geologi

Hovedbergarten i området er sandstein/leirskifer og berggrunnen er overvegende fattig. Løsmassene består hovedsakelig av tynn morenejord (se løsmassekart under). I den vestlige delen av planområdet er det innslag av noe tykkere morenejord.

Løsmassekart for planområdet (NGU 2012).

Vassdrag
Vannskillet mellom øst og vest ligger midt i planområdet. De vestlige deler av området ligger innenfor nedbørsfeltet til det vernede vassdraget Langfjordelva. Vassdraget ble vernet av hensyn til lakseinteressene i verneplan II for vassdrag (St.prp. nr. 77 1979-80). Det er særlig Storelva med sideelver som er relevant i denne sammenhengen.

Vegetasjon
Med unntak av et lite område lengst øst i planområdet ligger hele influensområdet over skoggrensa. Den dominerende vegetasjonstypen i området er det som i Fremstad (1997) er definert som "Dvergbjørk-kreklingrabb" med undertype "Reinlav-utforming". Selv om denne vegetasjonstypen er definert som rabbevegetasjon ser det ut til at den inngår i mer typiske snøleieområder på Ifjordfjellet. Som nevnt av Fremstad (1997) og Moen (1998) vil også skillet mellom rabber og snøleier viskes ut i mellomalpin sone.

Ved kartlegging av biologisk mangfold i fjellet vil registreringer knyttet til kalkrike områder være spesielt interessante med hensyn til å avdekke viktige naturtyper. Det foreligger imidlertid ikke informasjon i berggrunnskart som tilsier at det finnes spesielt kalkrike lokaliteter i planområdet.

En rapport fra kartleggingen er vedlagt. Ingen lokaliteter i området inneholder tilstrekkelig kalkrike vegetasjonstyper til at de faller inn under kategoriene "viktig" eller "svært viktig" i DNs hånbok 13.

Ved siden av viktige naturtyper er forekomst av rødlistearter en faktor som skal vurderes ved fastsetting av verdi for biologisk mangfold. Det er blant annet tidligere registrert funn av finnmarksreverumpe i området. Denne arten er registrert under kategorien "nær truet" (NT) i rødlista (2010). Det er også registrert polarsoleie (NT) i området vest for Lille holmevann i 1992 (Artsdatabanken 2012).

Dyreliv
Det foreligger ikke registrerte viltområder eller trekkveger for vilt i DNs naturbase i influensområdet. Kun et fåtall vanlige fuglearter ble registrert i influensområdet under befaringen den 10. august 2011. Det ble observert fjellvåk et par kilometer sør-øst for området og det må antas at det også er hekkende fjellvåk i influensområdet. Det er ikke registrert annet enn vanlige fuglearter som linerle og heipiplerke i området i Artsdatabankens artskart.

I 2002 ble sommerfuglarten *Elachista tanaella* funnet i området (Aarvik og Berggren 2004). Arten ble registrert som en ny art for vitenskapen etter dette funnet og er oppført som "sårbar" (VU) i rødlista (Kålås m. fl. 2010). Med bakgrunn i dialog med biolog Leif Aarvik ved Universitetet i Oslo, er ikke tiltaket vurdert til å påvirke utbredelsen av arten i en slik grad at det er relevant for verdivurderingen.

Fisk
I Storelva finnes ørret, sik og harr. Laksen i som gyter i Laggoelva går ikke så langt opp i elva som til Ifjordfjellet (Gamvik jeger- og fiskeforening 2012). Forøvrig er det flere fiskevann i området, også i influensområdet. Det største fiskevannet i influensområdet er Lille holmevann. Både her og i Ámmonjávrrit finnes det røye.

7.5.5 Verdivurdering

Delområde 1 – Storelva

Eksisterende situasjon ved Storelva. Bilde er tatt mot sør-øst.

Området ligger på nordsiden av dagens veg og består av Storelva med sidebekk og kantsoner. Storelva tilhører øvre deler av Langfjordvassdraget som er vernet av hensyn til lakseinteresser. Laksen går ikke så langt opp som til Storelva (Gamvik jeger- og fiskeforening 2012). Vegetasjonen ved elvekanten har et større artsmangfold enn omgivelsene forøvrig som domineres av dvergbjørk og krekling. Økosystemet i vassdraget, inkludert fisk, gir området en lokal, og delvis regional, landskapsøkologisk betydning.

Liten	Middels	Stor
	▲	

Delområde 2 - Lille holmevann vest

Området ligger i østvendt li vest for Lille holmevann. Lokaliteten er definert som fattig engsnøleie og har innslag av kildemarikåpeutforming i tilknytning til fuktig sig.

Rødlisteartene finnmarksreverumpe og polarsoleie er tidligere registrert i området og er begge definert som "nær truet". Lokaliteten må kunne defineres som relativt frodig i en lokal målestokk.

Liten	Middels	Stor
	▲	

Fra lokaliteten i lia vest for Lille holmevann

Delområde 3 - Lille holmevann øst

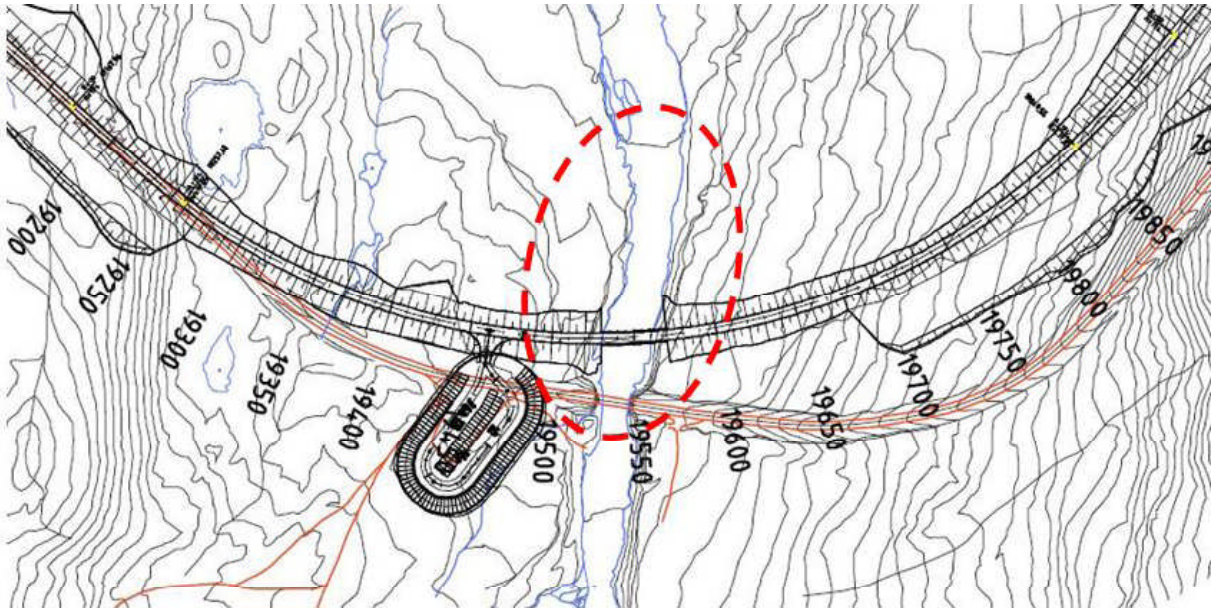
Fra lokalitet øst for Lille holmevann. Bilde er tatt mot vest.

Området ligger i nord-vestvendt li øst for Lille holmevann og inneholder enkelte arter som indikerer kalkholdig grunn, herunder ballblom, fjellsmelle og fjellfiol. Forekomsten av kalkkrevende arter har ikke et slikt omfang at det er tilstrekkelig til å definere lokaliteten som kalkrik etter kriterier i DNs håndbok 13.

Liten	Middels	Stor
	▲	

7.5.6 Omfang og konsekvens

Delområde 1 – Storelva

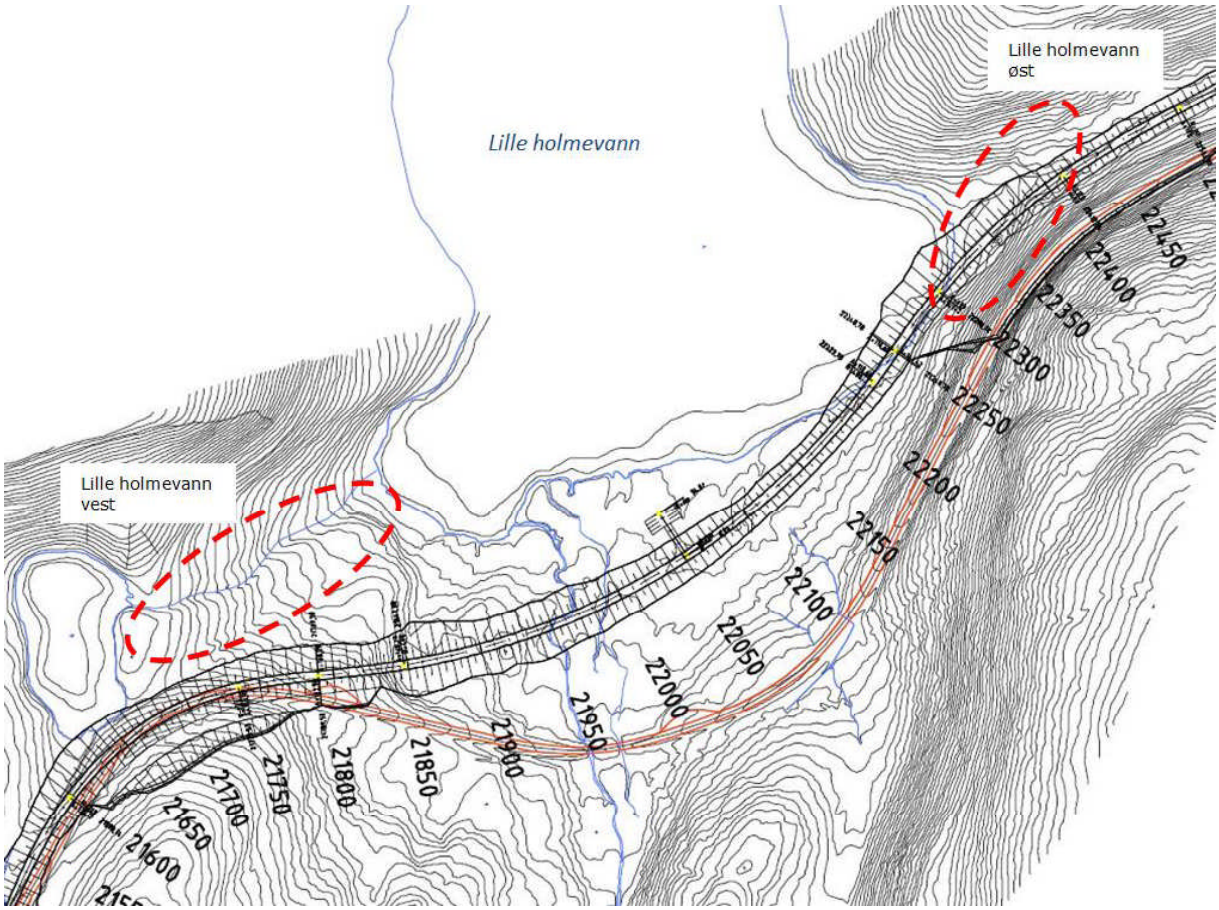
Utklippet viser planlagt fremføring av ny vegtrasé ved Storelva. Kartlagt område som er beskrevet i verdivurderingen er vist med rød stipling

Dagens bru over Storelva vil erstattes med en større bru på ca. 50 m, noe som vil gjøre området ved elva mindre påvirket av vegen enn i dag. Ved etablering av bru vil kantsonene frigjøres og det vil legges til rette for en naturlig revegetering her. Det vil være en risiko for utslipp av partikler og sedimenter i elva i anleggsfasen. Dette vil kunne få negative konsekvenser for fisk nedstrøms i elva, men ikke i et omfang som påvirker omfangsvurderingen for permanente virkninger (jf. Håndbok 140). Omfanget for naturmiljø ved Storelva vurderes som intet til lite positivt.

			Intet		
Stort negativt	Middels negativt	Lite negativt	Lite positivt	Middels positivt	Stort positivt
			▲		

Gitt angitt verdi og omfang fastsettes konsekvensen som **ubetydelig (0)** ved bruk av konsekvensvifta.

Delområde 2 - Lille holmevann vest

Figur 1: Utsnittet viser planlagt fremføring av vegtraseen ved Lille holmevann. Kartlagte lokaliteter som er beskrevet i verdibeskrivelsen er markert med rød stipling.

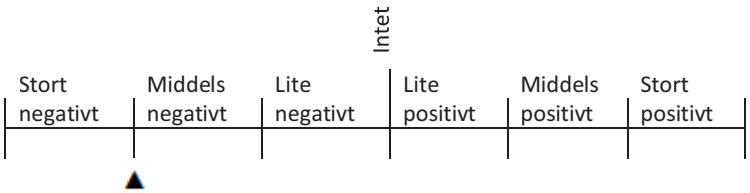
De mest verdifulle deler av området ligger på grensen til influensområdet og antas å ikke bli direkte berørt av tiltaket (se kart over). Tiltaket vil følgelig ikke endre artsmangfoldet eller forekomst av arter eller deres vekst- og levevilkår. En viss påvirkning kan imidlertid ikke utelukkes og omfanget for naturmiljø ved Lille holmevann vest vurderes som lite negativt.

Stort negativt	Middels negativt	Lite negativt	Intet	Lite positivt	Middels positivt	Stort positivt
			▲			

Gitt angitt verdi og omfang fastsettes konsekvensen som **ubetydelig (0)** ved bruk av konsekvensvifta.

Delområde 3 - Lille holmevann øst

Som det fremgår av figur 4 vil store deler av den kartlagte lokaliteten inngå i arealbeslaget for ny veg, inkludert fyllinger og grøfter. Omfanget for naturmiljø øst for Lille holmevann vurderes som middels til stort negativt.

Gitt angitt verdi og omfang fastsettes konsekvensen som **middels negativ (––)** ved bruk av konsekvensvifta.

7.5.7 INON-områder

Begrepet INON-områder referer til såkalte *inngrepsfrie naturområder i Norge*. Dette er områder uten tyngre tekniske inngrep som veger, strømlinjer, bygninger el. l. Status og utvikling for INON-områdene er kartlagt fra 1988 og frem til 2008 og resultatene viser at områder som er frie for inngrep stadig er blitt redusert. For hele kartleggingsperioden ble det registrert et bortfall på nesten 6000 kvadratkilometer inngrepsfri natur, og i den sist kartlagte perioden, 2003-2008, var Finnmark ett av fire fylker som hadde størst tap av INON-områder (Direktoratet for naturforvaltning 2012).

GIS-analyse

Det er gjennomført en analyse for å utrede tap av INON-områder som følge av utbyggingen som planen åpner opp for på Ifjordfjellet. Selve planområdet er ikke definert som INON-område per i dag siden det allerede går en veg gjennom området.

Planen legger opp til en viss utvidelse og omlegging av vegtraseen gjennom planområdet. Det er i den forbindelse gjennomført en bufferanalyse i GIS som gir nye inngrepsfrie soner målt fra avstand til areal for vegformål i planen. Kart som viser eksisterende INON-områder og nye inngrepsgrenser foreligger som vedlegg til planbeskrivelsen. En nærmere beskrivelse av analysen er presentert i vedlegget.

Som det fremgår av kart fra GIS-analysen vil tiltaket kun medføre minimale endringer i INON-områdene i området. Endringene er så små at det ikke er vurdert som relevant å gjennomføre arealberegninger for tap/gevinst av INON-områder for tiltaket.

Konsekvensen vurderes som **ubetydelig (0)**

7.5.8 Samlet konsekvens

Tabellen viser fastsatt konsekvens for delområder, samt en samlet vurdering av konsekvens for temaet naturmiljø. Som det fremgår av tabellen vil tiltaket ha størst negativ konsekvens for temaet naturmiljø ved lokaliteten øst for Lille holmevann.

Område	Konsekvens
Storelva	0/+
Lille holmevann vest	0
Lille holmevann øst	––
INON-områder	0
Samlet konsekvens	–

7.5.9 Avbøtende tiltak

Følgende avbøtende tiltak vil påvirke omfang og konsekvens for tiltaket i positiv retning for naturmiljøet:

1. Rør og kulverter i fiskeførende vassdrag utformes i tråd med prinsipper gitt i Statens vegvesens håndbok 242, kapittel 5.3.4.
2. Naturlig revegetering i vegkant legges til grunn som et prinsipp langs hele strekningen.
3. Tiltaket vil innebære etablering av ny veglinje på fylling i Lille holmevann. Dersom veglinjen legges nærmere eksisterende veg vil dette redusere behovet for fylling i vannet. Dette vil påvirke konsekvensen for naturmiljø i positiv retning for denne strekningen.

Forslag til avbøtende tiltak i anleggsperioden:

1. Anleggsarbeidet gjennomføres på en måte som sikrer at slitasjen på kantvegetasjonen blir minimal. Det kan defineres en inngrepsgrense for anleggsarbeidet i områder som er fremhevet som verdifulle for naturmiljøet og for områder i tilknytning til vassdrag.
2. Anleggsarbeid i fiskeførende vassdrag bør gjennomføres utenfor gyteperioder
3. Av hensyn til fisk, vegetasjon og andre organismer bør anleggsarbeidet ved Storelva gjennomføres på en måte som minimerer frigivelsen av partikler i elva.

7.5.10 Usikkerhet

Ved konsekvensvurderinger for naturmiljø og biologisk mangfold vil det alltid knyttes usikkerhet til datagrunnlaget. Ved kartlegging av vegetasjon vil det for eksempel være en usikkerhet knyttet til hvorvidt alle rødlistearter i området er observert og registrert. Naturtypekartlegging etter DNs håndbok 13 tar til en viss grad høyde for denne usikkerheten ved at kartleggingsenhetene er naturtyper som vil kunne være potensielle leveområder for rødlistearter.

Det vil til en viss grad knyttes usikkerhet til utøvelse av faglig skjønn i forbindelse med fastsetting av verdi. Håndbok 13 inneholder visse kriterier som gjelder for identifisering av verdifulle naturtyper, herunder indikatorarter for den enkelte naturtype. Vurderingen av hvorvidt en lokalitet inneholder et tilstrekkelig antall indikatorarter, eller individer av en indikatorart, må imidlertid baseres på et faglig skjønn. Det overlates også til fagpersoner å vurdere hvorvidt andre arter enn de som er nevnt i håndboken vil kunne fungere som indikatorarter.

7.6 Kulturmiljø

7.6.1 Tematisk avgrensning

Definisjonen av kulturmiljø i håndbok 140 følger definisjonen i lov om kulturminner. Her er kulturmiljøer definert som "områder hvor kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng". Kulturminner er definert som alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til.

Automatisk fredete kulturminner omfatter arkeologiske og faste kulturminner fra før 1537, alle erklærte stående byggverk med opprinnelse fra før 1650 og samiske kulturminner fra mer enn 100 år tilbake, jf. lov om kulturminner § 4.

7.6.2 Metode

I denne utredningen vil temaet kulturmiljø ta utgangspunkt i den kulturhistoriske verdien av berørte områder, og vurdere om tiltaket vil redusere eller styrke verdien av disse.

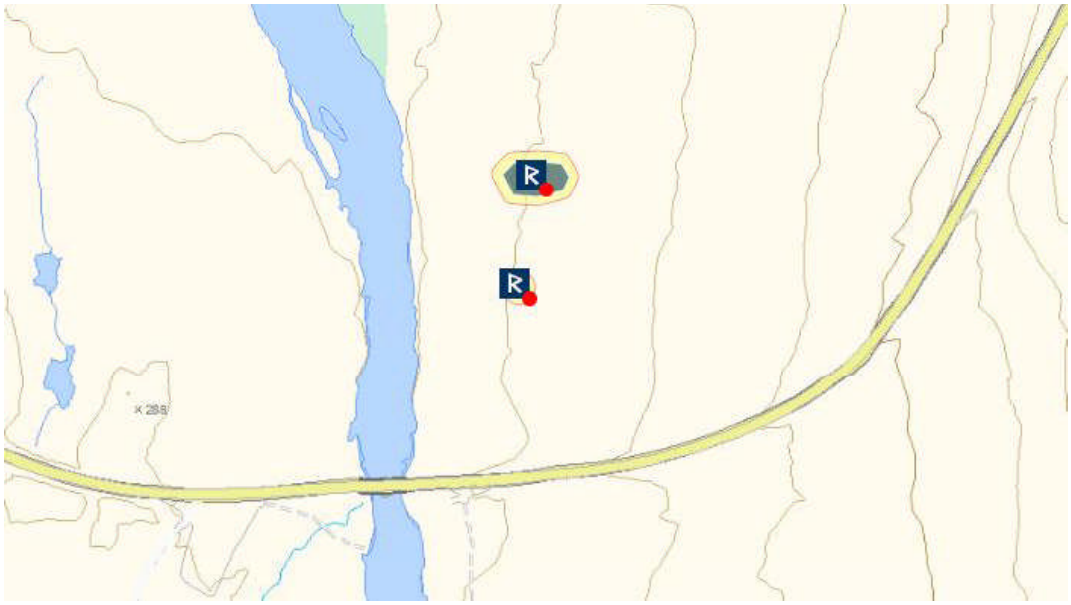
7.6.3 Influensområde

Influensområdet for temaet kulturmiljø vil være områder som inngår i tiltakets arealbeslag og områder som berøres under anleggsperioden i form av graving, kjøring, lagring av masser ol.

7.6.4 Verdi

Storelva

I Riksantikvarens kulturminnedatabase, Askeladden, er det registrert to automatisk fredede kulturminner øst for Storelva. Begge lokalitetene er registrert som «bosetting-aktivitetsområde» og er samiske kulturminner som er eldre enn 100 år. Lokalitet ID 130001 beskrives som to gammeltufter fra nyere tid. Utsnitt fra Askeladden som viser lokalitetene og dagens vegtrasé er vist i utsnitt under.

Utsnitt fra Storelva fra Riksantikvarens kulturminnedatabase Askeladden.

De automatisk fredete kulturminnene vurderes å være representative for perioden og inngår i et miljø hvor den opprinnelige sammenhengen er godt ivaretatt. Forekomsten vurderes til å ha middels verdi for kulturmiljø.

Liten	Middels	Stor
	▲	

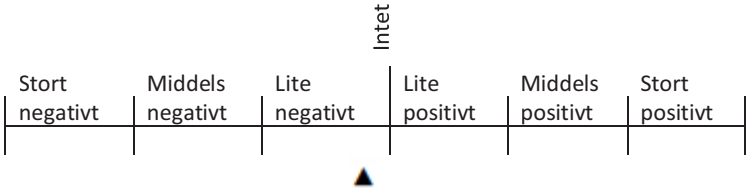
Øvrige deler av planområdet

Finnmark fylkeskommune har gjennomført befaring i influensområdet i forbindelse med planarbeidet. Som det fremgår av uttalelse etter befaring (Finnmark fylkeskommune 2011) ble det ikke registrert nye funn av automatisk fredede kulturminner. Foruten funnene ved Storelva foreligger det derfor ikke informasjon om kulturminner i influensområdet. De øvrige delene av området er vurdert å ha liten verdi for kulturmiljø.

Liten	Middels	Stor
▲		

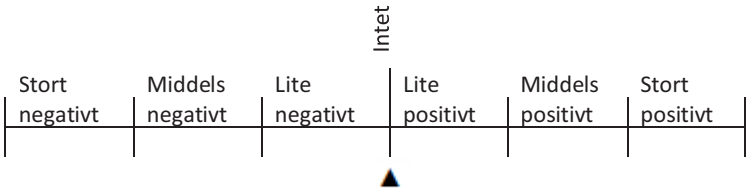
7.6.5 Omfang og konsekvens

Storelva
Tiltaket vil ikke ha en direkte påvirkning på de registrerte kulturminnene ved Storelva og vil i svært liten grad endre den historiske lesbarheten. Det forutsettes her at kulturminnene, inkludert sikringssone på 5 m, vil være tydelig merket i anleggsfasen for å unngå påvirkning. Omfanget for kulturmiljø ved Storelva vurderes som **lite negativt/intet**.

Gitt angitt verdi og omfang fastsettes konsekvensen som **ubetydelig/liten negativ (0/-)** ved bruk av konsekvensvifta.

Øvrige deler av planområdet
Det er ikke registrerte verdier for kulturmiljø på de øvrige deler av strekningen. Tiltaket vil dermed ikke ha et omfang på strekningen.

Gitt angitt verdi og omfang fastsettes konsekvensen som **ubetydelig (0)** ved bruk av konsekvensvifta.

7.6.6 Samlet konsekvens

Område	Konsekvens
Storelva	0/-
Øvrige deler av planområdet	0
Samlet konsekvens	0/-

7.7 Naturressurser – reindrift

7.7.1 Tematisk avgrensning
Temaet naturressurser er avgrenset til å omhandle konsekvenser for reindrift i tråd med føringer i planprogrammet.

7.7.2 Metode
Utredningen av deltemaet reindrift er gjennomført av Bioforsk Nord Tjøtta ved Svein Morten Eilertsen (2012). Utredningen foreligger som en egen rapport som vedlegg til planbeskrivelsen. Teksten i dette kapittelet er delvis hentet direkte fra delutredningen.

Utredning av deltemaet er gjennomført etter metode i håndbok 140. Fastsettelsen av "verdi" er i størst mulig grad basert på dagens reindrift og behov uttrykt ved konkrete planer for framtidig utvikling av næringa og sannsynligheten for å kunne realisere disse i et område uten utbygging. Det er gitt en selvstendig og subjektiv verdivurdering av områdets verdi innenfor utredningsområdet. Verdivurderingen er gitt ut fra viktigheten av arealene for reindrifta etter kriterier gitt i tabellen under.

Kriterier for verdsetting av reindrift

Verdi	Kriterier
Stor verdi	Tilgang på området for beiting, flytting og/eller kalving er en forutsetning for opprettholdelse av reindrifta på dagens nivå.
Stor/middels verdi	Området utgjør en betydelig del av beitegrunnlaget i deler av året.
Middels stor verdi	Området utgjør en del av beitegrunn*laget* i deler av året.
Middels/liten verdi	Området er noe brukt til beiting i dag og har noe økonomisk betydning i reindriftssammenheng.
Liten verdi	Tilgang på området har liten økonomisk verdi i reindriftssammenheng

Det er gjort en klassifisering av omfang av inngrepet etter følgende femdelte skala: Positiv – ubetydelig/ingen – lite negativ – middels negativ - stor negativ. Kriterier og gradering av omfang for reindrift er beskrevet i tabellen under.

Kriterier for vurdering av omfang (effekt) på reindrift.

Omfang (effekt)	Kriterier
Stort negativt	Drift eller planlagt reindrift må enten opphøre eller reduseres betydelig
Middels	Drift eller planlagt reindrift må endres
Lite (begrenset)	Reindrift i området blir noe begrenset i forhold til dagens nivå eller planlagt aktivitet blir ikke gjennomført
Ubetydelig/ingen	Tiltaket har ubetydelig eller ingen virkninger for dagens eller framtidig reindrift i området
Positiv	Tiltaket har positive virkninger for dagens eller framtidig reindrift i området

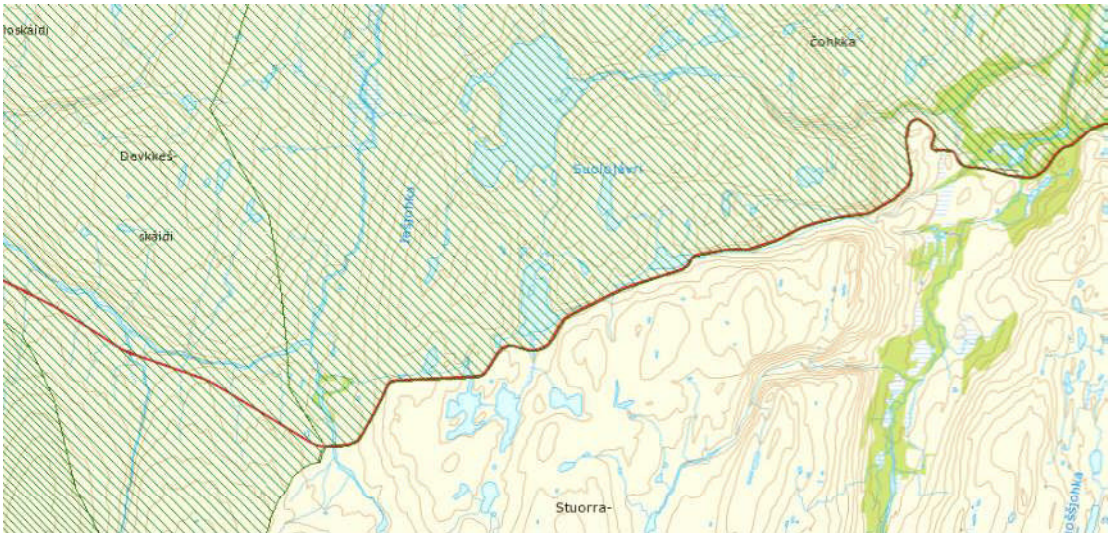
7.7.3 Influensområde

Influensområdet for tema reindrift vil være de deler av reindriftsområdene som berøres av tiltaket.

7.7.4 Dagens situasjon

Utredningsområdet benyttes som vårbeiter og kalvingsområde for Reinbeitedistrikt nr. 13, Siskit Čorgaš ja Lágesduottar. Reinbeitedistriktet bruker også området som sommer- og tidlig høstbeite. I følge Reindriftsforvaltningen (2010) var det per 31. mars 2009 tyve siidaandeler med totalt 97 personer i Siskit Čorgaš ja Lágesduottar reinbeitedistrikt. Distriktet hadde 14.397 rein i sluttstatus per 31. mars 2009, noe som var det høyeste tallet for perioden 1999-2009. I løpet av reindriftsåret 2008/09 slaktet Gearretnjarga reinbeitedistrikt 4.137 dyr, noe som tilsvarte et totalt slaktekvantum på 88.772 kg.

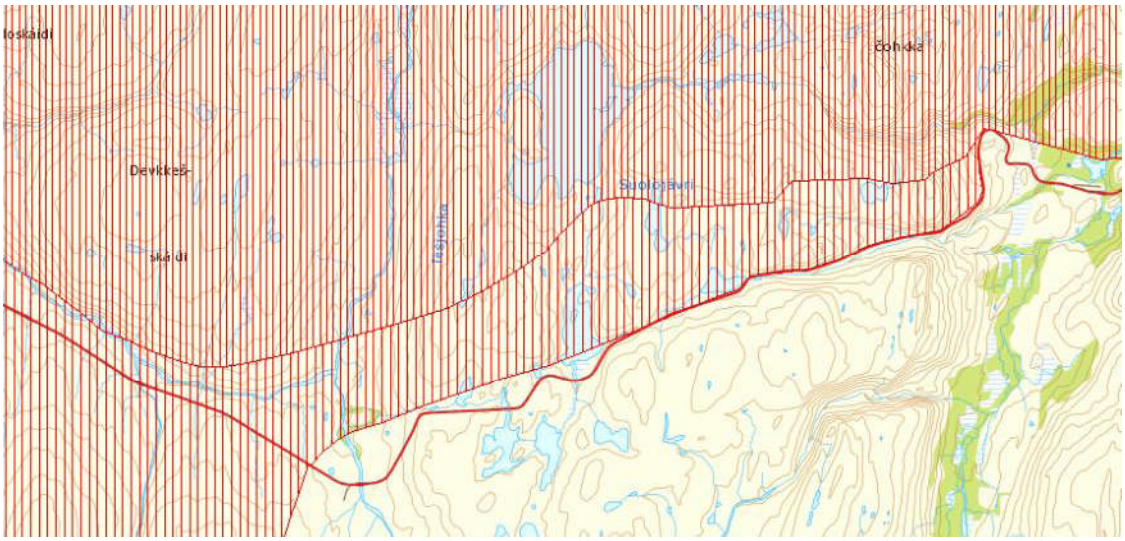
I mars/april flytter den enkelte vintersiida samlet med reinflokken fra vinterbeitene som ligger sør for utredningsområdet etter tradisjonelle flytteleier til vår-/sommerbeitene (figur 4 og 5) som ligger ved utredningsområdet på Ifjordfjellet. Når reinen kommer inn mot dette området slippes reinflokkene, slik at reinen kan beite og trekke fritt. Reinen trekker til barflekker der den finner beite (i hovedsak lav og lyngvekster samt skudd av planter som er i ferd med å spire etter vinterdvalen). Reinen trekker gradvis naturlig mot sommerbeitet, men reinbeitedistriktet holder reinflokken mot vest for å unngå sammenblanding med rein fra nabodistriktet (nr. 9).

Figur 4. Utsnitt av arealbrukskartet til reinbeitedistrikt nr. 13 som viser kalvingsland- og vårbeiteområdet på Ifjordfjellet (merket med diagonale linjer; kilde: https://kart.reindrift.no/reinkart/).

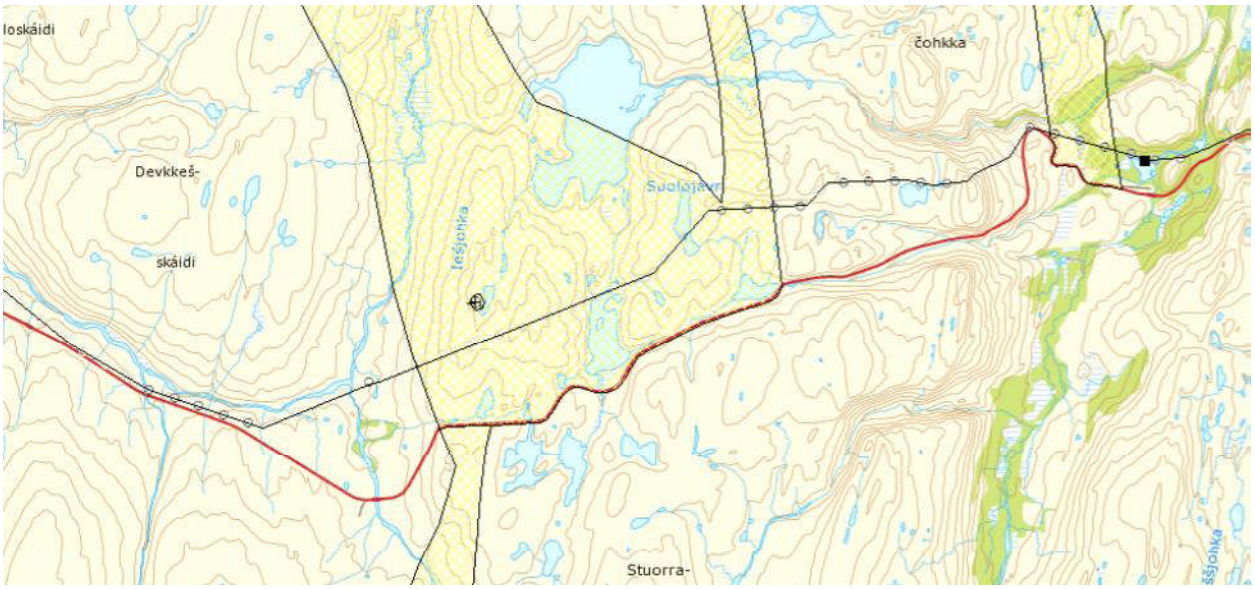
Reinen bruker litt forskjellige arealer fra år til år og fra dag til dag bestemt av snø- og værforhold. I følge reinbeitedistriktet (nr. 13) trekker reinen naturlig videre nordover mot kysten til distriktets sommerbeite nord for Fv. 98 på Ifjordfjellet. I mai/juni kalver simlene. Noen simler har da allerede kommet til sommerbeitet og kalver der, men andre simler kalver på vårbeitet. For å unngå tap er det nødvendig at simler og kalv har mest mulig ro under kalvings- og i dieperioden. Okserein og fjorårskalver trekker noe senere etter reinsimlene inn i sommerbeiteområdet, ofte først når innsektsplagen blir mer intensiv. Disse reinsdyra sprer seg i utover hele vårbeitet.

I sommerperioden blir reinens arealbruk i hovedsak styrt av været og insektsbelastningen. På stille og varmere dager vil reinen trekke opp i høyden til luftingsplasser, ofte på snøfonner for å unngå insekter. Når det blir kjøligere og om natta vil reinen umiddelbart flytte seg ned i urterike dal- og lisider. Dette betyr at reinen er avhengig av både lavereliggende områder med rike beiter og høyereliggende lufteområder. Disse områdene må være sammenhengende så reinen kan forflytte seg raskt mellom de ulike områdene. I midten av juli samler distriktet rein som har blitt igjen sør for Fv. 98. All reinen drives til sommerbeitet nord for Fv. 98 (figur 5). Dette vises i arealbrukskartet til reinbeitedistriktet (figur 5) der et stort område er avmerket som sommerbeiter.

Figur 5. Utsnitt av arealbrukskartet til reinbeitedistrikt nr. 13 som viser sommerbeiteområdet på Ifjordfjellet (merket med rette linjer; kilde: https://kart.reindrift.no/reinkart/).

Fra månedsskiftet juli/august merker distriktet kalvene i merke-/slaktegjerdet ved Sjåvann på Ifjordfjellet (figur 6). Distriktet samler reinen som beiter nord for Fv. 98 i flokker på omlag 600-1000 rein. Disse drives til gjerdeanlegget for merking. Som tidligere nevnt trekker reinen opp i høyfjellene til luftingsplasser med lite vegetasjon for lufting og for å unngå innsektplagen på varme dager om sommeren.

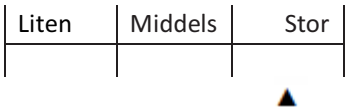
Figur 6. Utsnitt av arealbrukskartet til reinbeitedistrikt nr. 13 som viser merkegjerdet ved Sjåvann (sirkel med "x" inni), det langsgående sperregjerde over Ifjordfjellet (svart linje) og flyttleier markert med gul farge avgrenset av svarte streker (kilde: https://kart.reindrift.no/reinkart/).

I september samles reinflokken på nytt og drives til beitehagen på sørsiden av Fv. 98 ved Sjåvann. Reinen settes i gjerdeanlegget for uttrekking av slaktedyr. Etter at slaktereinen er trukket, slippes flokken på sørsiden av Fv. 98. Reinen trekker naturlig sørover mot vinterbeiteområdene. I brunstperioden i oktober/november oppholder reinen seg i området sør for Fv. 98. Det er viktig for reproduksjonen at reinen får ro i paringsperioden. I slutten av november samler reinbeitedistriktet (nr. 13) all rein som har blitt igjen på sommer- og høstbeitet og flytter den sørover.

Som det går fram av arealbrukskartet går det en flyttlei nordøstover inn i utredningsområdet og krysser Fv. 98 (figur 6). Reindriftens flyttleier er spesielt viktige for at reindrifta skal kunne bruke de ulike beiteområdene optimalt og har et særskilt vern i reindriftsloven. Denne adgangen til fritt og uhindret å drive og forflytte rein er hjemlet i Lov om reindrift § 22. Verdien av trekk- og flyttveiene gjennom utredningsområdet er vurdert som *stor* for Gearretnjarga reinbeitedistrikt 21.

7.7.5 Verdivurdering

Siden utredningsområdet blir benyttet både som kalvingsland og som vår- og sommerbeiter for reinsdyr tilhørende reinbeitedistrikt 13 er *verdien* av utredningsområdet vurdert som *stor* for reindrifta.

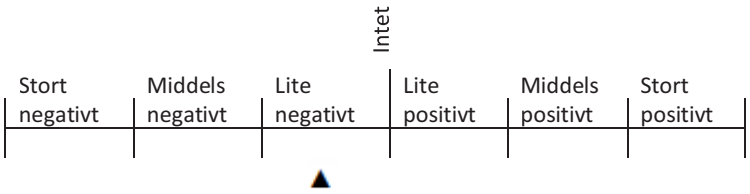

7.7.6 Omfang og konsekvens

Tiltaket innebærer blant annet etablering av slake grøfter av hensyn til drivsnøproblematikk. Dette vil også kunne gjøre det lettere å passere vegen for reinsdyr. Forflytning av vegen ned i dalbunnen langs deler av utredningsområdet kan medføre arealbeslag i gode beiteområder. Revegetering vil kunne kompensere noe for dette.

Langs en oppgradert veg som er oppbygd i terrenget vil det i liten grad dannes brøyteskavler som reinsdyra har problemer med å krysse. Derfor kan oppgraderingen av Fv. 98 over Ifjordfjellet også ha positive konsekvenser for reindrifta. Tiltaket er vurdert til ikke å medføre økt barrierevirkning for reinen.

Et sentralt spørsmål er hvordan opprusting av utfartsparkeringsplassen ved Storelva vil påvirke omfanget av friluftslivsaktiviteter inn i utredningsområdet. Det forutsettes her at dette ikke vil medføre økt friluftslivsbruk i en slik grad at det vil påvirke reindrifta negativt.

Gitt angitt verdi og omfang fastsettes konsekvensen som **liten negativ (-)** ved bruk av konsekvensvifta.

7.7.7 Avbøtende tiltak

For anleggsfasen (vil ikke påvirke fastsatt konsekvens)

- Anleggsarbeidet gjennomføres utenfor kalvingsperioden for rein på våren
- Anleggsarbeid ved flyttleia bør stanses midlertidig når reinen skal flyttes inn/ut av området
- Midlertidige installasjoner ryddes bort så raskt som mulig etter bruk i anleggsfasen
- God kontakt/dialog med reindriftsnæringen/reinbeitedistriktene

Permanente virkninger

- Det bør vurderes om utfartsparkeringsplassen ved Storelva kan stenges i kalvingsperioden om våren og på forsommeren.

En forutsetning for å gjennomføre disse tiltakene er at det etableres et tett samarbeid mellom utbygger og reindriftsutøverne slik at utbygger får viktig informasjon om reindrifta. Gjennom god kommunikasjon med reinbeitedistriktet sikres utbygger tilgang på informasjon om når reinen oppholder seg i området.

7.7.8 Usikkerhet

Det er usikkerhet knyttet til hvorvidt tiltaket vil føre til økt menneskelig ferdsel i reinens beite- og kalvingsområder. Betydelig økt bruk av for eksempel utfartsparkeringsplassen ved Storelva vil medføre økt ferdsel i området og ha negative konsekvenser for reindrifta, utover det som er forutsatt i konsekvensutredningen.

7.8 Sammenstilling av konsekvenser

En samlet oversikt over resultatet fra de ulike delutredningene er vist i tabellen under. Som det fremgår av tabellen vil en realisering av planen ha negativ konsekvens for landskapsbilde, naturmiljø og naturressurser. For kulturmiljø vil tiltaket ha en ubetydelig til liten negativ påvirkning, mens for temaet nærmiljø og friluftsliv vil tiltaket ha en positiv konsekvens.

Tema	Konsekvens
Landskapsbilde	−−
Nærmiljø og friluftsliv	+/++
Naturmiljø	−
Kulturmiljø	0/−
Naturressurser – reindrift	−
Samlet konsekvensvurdering	−

Utredningen viser at tiltaket vil ha størst negativ konsekvens for landskapsbilde. Tiltaket, inkludert vegbane, fyllinger, grøfter og skjæringer vil bli svært synlig i det åpne landskapet. Landskapsrommene ved Storelva og ved Lille holmevann er fremhevet som delstrekninger med stort negativt omfang for landskapsbilde.

Det er ikke registrert rødlistearter, eller viktige naturtyper i influensområdet. Tiltaket vil imidlertid innebære fyllinger i vann og arealbeslag i et sårbart vegetasjonsdekke. Konsekvensen for naturmiljø er derfor samlet vurdert å være liten negativ.

Tiltaket er samlet vurdert å ha en positiv effekt for friluftslivet i området. Redusert vinterstenging og en generell økning i tilgjengelighet vil ha positive konsekvenser for brukere av området for friluftsliv. Reiseopplevelse er da vurdert under delutredningen for landskapsbilde. Tiltaket er samlet vurdert å kunne få en liten negativ konsekvens for reindrift ved arealbeslag i beiteområder.

Avbøtende tiltak

For temaene landskapsbilde, naturmiljø og naturressurser er det presentert forslag til avbøtende tiltak som vil kunne påvirke konsekvensen i positiv retning dersom de gjennomføres. Følgende tiltak er tatt inn i planforslaget eller vil bli håndtert i senere faser:

- Naturlig revegetering legges til grunn som prinsipp for å tilbakeføre vegetasjon i arealer som berøres i anleggsperioden.
- Eksisterende vegtrasé tilbakeføres til terreng der den ikke inngår i arealbeslaget for ny trasé.
- Ved utforming av steinbrudd og masseuttak skal det etterstrebes å oppnå et naturlig preg etter omformingen. Avdekningsmasser vil kunne brukes for å skjule og jevne ut sår i bruddvegger.

- Av hensyn til fisk, vegetasjon og andre organismer skal anleggsarbeidet ved Storelva gjennomføres på en måte som minimerer frigivelsen av partikler i elva.
- Anleggsarbeidet gjennomføres utenfor kalvingsperioden for rein på våren.
- Anleggsarbeid ved flyttleia vil stanses midlertidig når reinen skal flyttes inn/ut av området.

7.9 Kilder

Artsdatabanken. 2011. Artskart. Lokalisert august 2011 på: http://artskart.artsdatabanken.no/.

Aarvik, L. og Berggren, K. 2004. Description of Elachista tanella sp. n. (Elachistidae) from Arctic Norway. Nota lepidopterologica, 26 (3/4), s. 83-87.

Direktoratet for naturforvaltning. 2007. Kartlegging av naturtyper - Verdsetting av biologisk mangfold. Håndbok 13. 2. ugave.

Direktoratet for naturforvaltning. 2012. Utviklingen av inngrepsfrie naturområder. Lokalisert her 16. november 2012: http://www.dirnat.no/inon/utviklingen_av_inngrepsfrie_naturomrader/

Eilertsen, S. M. 2012. Opprustningen av fylkesvei 98 over Ifjordfjellet - Konsekvensutredning for reindrift. Bioforsk rapport vol. 7 nr. 164.

Finnmark fylkeskommune. Uttalelse etter befaring – Fv. 98 Ifjordfjellet parsell 5 gnr 18 Gamvik kommune gnr 22 Tana kommune.

Fjeldstad, H., Larsen, B. H. og Gaarder, G. 2009. Biologisk mangfold i Deanu gielda/Tana kommune. Miljøfaglig Utredning, rapport 2009-34.

Flynn, K. og Gaarder, G. 2011. Supplerende naturtypekartlegging i Deanu gielda/Tana kommune 2010. Miljøfaglig Utredning, rapport 2011-40.

Gamvik jeger- og fiskeforening. 2012. Laggo elva. Lokalisert her 27.11.2012: http://www.gamvikjff.no/

Kålås, J. A., Viken, Å., Henriksen, S. og Skjelseth, S. (red.) 2010. Norsk rødliste for arter 2010. Artsdatabanken.

Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon, Statens kartverk, Hønefoss.

Norges geologiske undersøkelse. 2011. Berggrunn- og løsmassekart. Lokalisert august 2011 på: http://www.ngu.no/no/hm/Kart-og-data/.

Norges vassdrags- og energiderktorat (NVE). 1998 Sæterbø, Einar., Syvertsen, Liza., Tesaker, Einar. Vassdragshåndboka. Håndbok i forbygningsteknikk og vassdragsmiljø. Tapir forlag.

Puschmann, O. 2005. Nasjonalt referansesystem for landskap – beskrivelse av Norges 45 landskapsregioner. NIJOS rapport 10/2005.

Statens vegvesen. 2006. Konsekvensanalyser. Håndbok 140. Statens vegvesen, Vegdirektoratet, Oslo, 290 s.

8. Gjennomføring av forslag til plan

8.1 Framdrift og finansiering

Tiltaket finansieres av Finnmark fylkeskommune som vegeier. Framdriften i reguleringsplanprosessen gir grunnlag for oppstart av anleggsarbeidene i 2013. Det forventes at vegtiltakene på parsell 5A kan avsluttes i løpet av 2014.

8.2 Utbyggingsrekkefølge

Det er foreløpig ikke tatt stilling til hvordan anleggsarbeidene skal gjennomføres. Dette vil bli avklart i forbindelse med utarbeidelse av byggeplan og konkurransegrunnlag for vegopprustingen.

8.3 Trafikkavvikling i anleggsperioden

Store deler av ny Fv. 98 bygges sideforskjøvet i forhold til dagens veg. Trafikkavviklingen i anleggsperioden vil av den grunn ikke by på de store problemene. Siden vegtiltaket omfatter store arealer bl.a. ved bearbeiding av sideterrenget og dette skal skje tett opptil nytt vegtiltak samt eksisterende veg er det likevel nødvendig å ta høyde for en nærmere planlegging av trafikkavviklingen. Det vil antakelig bli behov for noe trafikkdirigering i anleggsperioden. Nærmere detaljer avklares i forbindelse med prosjektering og utarbeidelse av konkurransegrunnlag for vegtiltaket på parsell 5A.

8.4 Tema for SHA- og YM-plan

Det skal utarbeides en SHA- og YM-plan for tiltaket.

Det vil være aktuelt å presentere aktuelle transportveger og iverksetting av trafikksikkerhetstiltak i anleggsperioden.

I anleggsperioden skal det iverksettes midlertidige tiltak for å hindre partikkelavrenning fra anleggsområdet til vannforekomst. Tiltakene blir tilpasset behovet ved hver enkelt vannforekomst og skal sørge for at det ikke finner sted varige endringer av vannforekomstenes tilstand. Vannforekomstenes sårbarhet legges til grunn for utforming av tiltakene.

Før byggestart ved vassdrag skal entreprenør forplikte seg til gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre forurensning av vannforekomster.

Tiltakene blir nærmere beskrevet og detaljert i byggeplan og konkurransegrunnlag.

Gjennomføring av følgende avbøtende tiltak skal beskrives i YM-planen:

- Naturlig revegetering for å tilbakeføre vegetasjon i arealer som berøres i anleggsperioden.
- Eksisterende vegtrasé tilbakeføres til terreng der den ikke inngår i arealbeslaget for ny trasé.
- Ved utforming av steinbrudd og masseuttak skal det etterstrebes å oppnå et naturlig preg etter omformingen. Avdekningsmasser vil kunne brukes for å skjule og jevne ut sår i bruddvegger.
- Av hensyn til fisk, vegetasjon og andre organismer skal anleggsarbeidet ved Storelva gjennomføres på en måte som minimerer frigivelsen av partikler i elva.
- Anleggsarbeidet gjennomføres utenfor kalvingsperioden for rein på våren.
- Anleggsarbeid ved flyttleia stanses midlertidig når reinen skal flyttes inn/ut av området.

9. Sammendrag av innspill/merknader

I dette kapittelet oppsummeres mottatte merknader etter høringsrunden til planprogrammet med kommentar fra Statens vegvesen, avdeling Finnmark.

Statens vegvesen, avdeling Finnmark har mottatt 5 uttalelser til forslag til planprogram for reguleringsplan med konsekvensutredning. En av uttalelsene kom etter fristens utløp, og var et revidert innspill fra NVE.

Videre følger et sammendrag av alle innspill som ble fremmet gjennom merknadene.

Forslag til planprogram for reguleringsplan med konsekvensutredning for vegutbedring av Fv. 98 fra kommunegrensen Gamvik/Tana til Giilas i Tana kommune lå ute på høring i perioden 1. juni – 20. juli 2010. Varsel om oppstart og høring av forslag til planprogram ble annonsert i avisene Finnmarken og Sagat uke 23, 2010.

Forslag til planprogram lå ute til høring ved Statens vegvesens kontor i Alta og Vadsø, og var tilgjengelig på Statens vegvesens hjemmesider.

Forslag til planprogram ble sendt på høring til følgende offentlige instanser, organisasjoner og andre berørte parter:

Navn	Adresse	Postnr/sted
Finnmark Fylkeskommune	Fylkeshuset	9815 VADSØ
Fylkesmannen i Finnmark	Statens Hus Damsveien 1	9815 VADSØ
Norges vassdrags- og energidirektorat	Postboks 5091 Majorstua	0301 OSLO
Deanu gielda/Tana kommune		9845 TANA
Gamvik kommune		9770 MEHAMN
Lebesby kommune	Postboks 38	9790 KJØLLEFJORD
Reindriftsforvaltningen	Postboks 1104	9504 ALTA
Sámediggi /Sametinget	Ávjovárgeaidnu 50	9730 KARASJOK
Telenor	Snarøyveien 30	1331 FORNEBU
Varanger Kraft	Nyborgveien 70	9815 VADSØ
Reinbeitedistrikt 9	Postboks 168	9730 KARASJOK
Reinbeitedistrikt 13	Postboks 168	9730 KARASJOK
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811 VADSØ

Det er ingen private parter som blir direkte berørt innenfor planområdet.

Det ble også gjennomført en befaring av planområdet den 16. juni 2010 der representanter fra Reinbeitedistrikt 13, reindriftsforvaltningen i Øst-Finnmark og entreprenøren HAB AS stilte opp.

Alle innkomne merknader er tatt med i merknadsbehandlingen. Flere av høringsinstansene har ikke avgitt uttalelse/merknad.

Behandlingen omfatter en gjengivelse av de viktigste punktene i de mottatte uttalelsene, og vegvesenets kommentarer til disse.

9.1 Fylkesmannen i Finnmark

- Planprogrammet bør kort redegjøre for Rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag.
- I planprogrammet bør det kort redegjøres for hvilke metoder som skal benyttes for å vurdere de ulike temaene.
- Utredningsbehov:
  - Landskapsbilde
  - Biologisk mangfold
  - Inngrepsfrie naturområder
  - Kantvegetasjon

Kommentar fra Statens vegvesen
Statens vegvesen tar innspillene til etterretning, og gjør de nødvendige justeringer i planprogrammet før det sendes til vedtak i kommunen.

9.2 Finnmark fylkeskommune

Finnmark fylkeskommune ønsker at Statens vegvesen vurderer når i prosessen undersøkelser etter kulturminnelovens § 9 skal gjennomføres. Dette bør stå i planprogrammet under kap. 5.3.1 – Kulturminner.

Kommentar fra Statens vegvesen
I dialog med kulturminnemyndighetene er det slått fast at det skal gjennomføres befaring av kulturminner i løpet av barmarkssesongen 2011. Dette blir tatt med i planprogrammet.

9.3 Sametinget

Sametinget ber om at nødvendige befaringer etter samiske kulturminner kan bli gjennomført i løpet av feltsesongen 2011.

Sametinget ser for seg at planforslagets konsekvenser for reindrifta og eventuelle avbøtende tiltak drøftes bredere i planforslaget enn hva planprogrammet legger opp til per i dag, jf. pkt 5.3.2 i planprogrammet samt pkt 6.5 i Sametingets planveileder.

Kommentar fra Statens vegvesen
I dialog med de samiske kulturminnemyndighetene er det slått fast at det skal gjennomføres befaring av kulturminner i løpet av barmarkssesongen 2011. Dette blir tatt med i planprogrammet.

Statens vegvesen tar innspillet fra Sametinget til etterretning, og vil gjøre de nødvendige endringer under pkt. 5.6.1 Reindrift i planprogrammet.

9.4 Norges vassdrags- og energidirektorat

NVE kom med to innspill til planen. I første innspill hadde de ikke vurdert den nye linjetraseen korrekt, og kom derfor med et revidert innspill. Nedenfor er de viktigste punktene fra begge innspillene referert.

Det er spesielt viktig å hensynta forhold knyttet til eventuell utfylling i vassdrag eller kantsonen av vassdrag samt veikryssing av vassdrag. Valg av veglinje vil ha stor betydning for virkninger i forhold til vassdraget.

Den planlagte vegtraseen medfører omfattende inngrep i forhold til vassdraget. Vi vurderer i utgangspunktet at inngrepet i vassdraget knyttet til vegutbyggingen blir så omfattende at det sannsynligvis vil utløse konsesjonsplikt i henhold til vannressurslovens bestemmelser siden tiltaket kan være til skade for allmenne interesser i vassdraget.

Dersom reguleringsplanene vil medføre inngrep og tiltak som er uheldige eller til skade for vassdragsmiljøet, vassdragsprosesser eller vassdragets verneverdier, så vil NVE fremme innsigelse til reguleringsplanen.

Kommentar fra Statens vegvesen
Statens vegvesen har tatt NVE sine innspill til etterretning. Etter at den siste uttalelsen ble sendt, har Statens vegvesen hatt møte med NVE og Tana kommune for å diskutere sitasjonen. Det ble enighet om å justere veglinjen forbi vannet Veiskaret som var det mest kritiske punktet for NVE. Det ble også enighet om andre, mindre tiltak som vil gjøre at NVE ikke vil fremme innsigelse mot planen. Statens vegvesen vil ha tett dialog med NVE i den videre prosessen for å sikre at hensynet til vassdraget ivaretas.

Konsekvensene for vassdraget er noe av det som skal utredes i konsekvensutredningen, og Statens vegvesen anser med dette at NVE sine interesser i saken er ivaretatt.

9.5 Endringer i planprogrammet etter høring

Følgende punkter ble endret i planprogrammet etter høringsperioden:

- Pkt 3.4 Planområdets beliggenhet
- Pkt 3.5 Beskrivelse av planområdet, eksisterende situasjon
- Pkt.4.1.1 Rikspolitiske retningslinjer
- Pkt.5 Metode
- Pkt 6.1 Landskapsbilde
- Pkt 6.3.1 Inngrepsfrie naturområder
- Pkt 6.3.2 Kantvegetasjon
- Pkt 6.3.3 Biologisk mangfold
- Pkt 6.5.1 Reindrift
- Pkt 7.2 Medvirkning

10. Oppsummering

Forslag til detaljregulering legger grunnlaget for opprusting av Fv. 98. Videre prosjektering og utbygging skal forholde seg til føringer og bestemmelser i denne planen. Sluttresultatet vil bli bedre framkommelighet og trafikksikkerhet langs Fv. 98 fra Storelva til Suolojávri.

11. Andre dokumenter

11.1 Forslag til reguleringsbestemmelser

Nasjonal Arealplan-ID: 20252010001

Arkivsaknr: 2009/474

Plandato: 14.12.2012

Dato for siste revisjon:

Vedtatt av kommunestyret i møte den:

§ 1 FORMÅL

Detaljreguleringsplanen med tilhørende bestemmelser skal legge til rette for opprusting av parsell 5A på Fv. 98 mellom kommunegrensen Gamvik/Tana og Suolojávri.

§ 2 PLANAVGRENSNING

Det regulerte området er vist med plangrense på fire plankart (merket R501-R504) datert 14.12.2012 i målestokk 1:1000.

§ 3 FELLESBESTEMMELSER

3.1 Krav knyttet til terrenginngrep og vegetasjon
Terrenginngrep skal generelt begrenses og skal skje mest mulig skånsomt. Skjæringer, fyllinger og øvrige berørte arealer skal bearbeides og tilpasses omkringliggende terreng. Ved vegetasjonsetablering på berørte områder skal naturlig revegetering benyttes som prinsipp. Det skal tilstrebes bruk av stedegen masse.

Øverste jordlag skal så vidt mulig tas vare på og legges tilbake på samme sted etter avsluttet anleggsarbeid. Ved store inngrep i terrenget skal landskapet rekonstrueres.

En rigg- og marksikringsplan skal ligge til grunn for tilbakeføringen av områdene. For rekonstruksjon av landskapet skal det ligge til grunn en istandsettingsplan. Både rigg- og marksikringsplan og istandsettingsplan skal utarbeides før bygge- og anleggsarbeidet settes i gang, jf. § 7 i bestemmelsene.

3.2 Kulturminner
Dersom det under arbeid i marken kommer fram gjenstander eller andre levninger som viser eldre aktivitet i området, skal arbeidet stanses og melding sendes til Sametinget og Finnmark fylkeskommune, Areal- og kulturvernavdelinga omgående (jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd).

3.3 Tilbakeføring av areal
I forbindelse med fjerning av deler av dagens Fv. 98 vil arealet som ikke lenger skal benyttes til vegformål bli tilbakeført til grunneier.

§ 4 SAMFERDSELSANLEGG OG TEKNISK INFRASTRUKTUR (PBL § 12-5 nr. 2)

4.1 Generelt

I anleggsperioden for opprusting av Fv. 98 kan områdene regulert til samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur benyttes til riggplass, lagerplass for masser, anleggsveger og anleggsområde, mellomlagring av masser samt parkering av anleggsmaskiner, og for øvrig annen aktivitet knyttet til anleggsdriften.

Innenfor områder avsatt til samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur (V1-V3) kan det anlegges kjøreveg med nødvendige arealer for anlegg, sikring, drift og vedlikehold av trafikkområdene slik det er vist i plankartet. Dette omfatter nødvendige trafikkarealer til kjørebane, skuldre, bru, parkeringsplass, stikkrenner, fyllinger, skjæringer, grøfter og andre sidearealer, drensgrøfter, sikringstiltak mv.

4.2 Kjøreveger (V1)

Området merket V1 skal benyttes til bygging av offentlig kjøreveg ved opprusting av Fv. 98.

4.3 Parkering (V2-V3)

Området merket V2 skal benyttes til bygging av offentlig parkeringsplass vest for Storelva i tilknytning til snøscooterløype nr. 7 og nr. 8 i Tana kommune.

Området merket V3 skal benyttes til bygging av offentlig parkeringsplass ved Suolojávri (Holmvatn).

Parkeringsplassene skal både benyttes av vegfarende samt i forbindelse med utfart/friluftsliv.

4.4 Bru over Storelva

Det skal bygges ny bru over Storelva i forbindelse med opprusting av Fv. 98. Ny bru skal bygges som tospenns betongbjelkebru og midtpilar. Brua skal utformes i henhold til brutegning (jf. vedlagt brutegning merket K1-01). Mindre justeringer kan gjøres i samråd med Statens vegvesen.

§ 5 LANDBRUKS-, NATUR- OG FRILUFTSOMRÅDER SAMT REINDRIFT (PBL § 12-5 nr. 5)

5.1 Generelt

Områdene som er vist som landbruks-, natur- og friluftsområder samt reindrift (LNFRA) omfatter både eksisterende områder samt områder for eksisterende Fv. 98 som ikke omfattes av opprustingstiltaket for vegen.

5.2 Bestemmelsesområde – anlegg- og riggområde

Deler av LNFR-områdene er angitt med områdebestemmelse for midlertidig anlegg- og riggområde, jf. § 6 i bestemmelsene. Bestemmelsesområdene er vist med skravur i plankartet.

Områdene som tas i bruk til anlegg- og riggområder skal istandsettes og revegeteres, jf. § 6 i bestemmelsene.

5.3 Nedlegging/fjerning av eksisterende Fv. 98

På noen delstrekninger skal ny Fv. 98 erstatte eksisterende veg som skal legges ned/fjernes. Asfalt og eventuelle konstruksjoner (f.eks. bru/stikkrenner) og annet vegutstyr skal fjernes. Det utføres i tillegg nødvendig planering og revegetering for å oppnå god tilpasning til omkringliggende terreng. Etter at vegen er lagt ned/fjernet skal områdene tilbakeføres til angitt arealformål på plankartet.

§ 6 OMRÅDEBESTEMMELSER (PBL § 12-7 nr. 2)

6.1 Midlertidige anlegg- og riggområder (#1)
Områdene kan i anleggsperioden benyttes til anlegg- og riggområde. Dette innebærer bruk til riggplass, mellomlagring av masser, anleggsveger og anleggsområde, lagring av materialer, anleggsmaskiner og annet utstyr, og annen aktivitet knyttet til anleggsdriften. Så snart som mulig og senest innen ett år etter avsluttet anleggsperiode skal områdene istandsettes og tilbakeføres til angitt arealformål på plankartet.

§ 7 REKKEFØLGEKRAV (PBL § 12-7 nr. 10)

7.1 Rigg- og marksikringsplan og istandsettingsplan
Før igangsetting av anleggsarbeider skal det utarbeides en rigg- og marksikringsplan og en plan for istandsetting og rekonstruksjon av landskapet.

7.2 Fjerning av eksisterende veg
Deler av eksisterende veg skal legges ned/fjernes som følge av omlegging av ny veg. Arbeidet med å fjerne gammel veg (inkl. bruer/konstruksjoner og øvrig vegutstyr) skal settes i gang senest innen ett år etter at nytt vegtiltak er ferdigstilt.

§ 8 ANLEGGSPERIODEN

8.1 Hensyn til vassdrag
Ved anleggsarbeid i direkte tilknytning til vassdrag skal det benyttes teknologi som minimerer risiko for frigivelse av sedimenter og forurensing til vassdraget.

11.2 Adresseliste og grunneierliste

Adresseliste

Tana kommune, Rådhusveien 3, 9845 Tana

Gamvik kommune, 9770 Mehamn

Norges vassdrags- og energidirektorat, Region nord, Kongens gt. 14-18, 8514 Narvik

Reindriftsforvaltningen Øst-Finnmark, Postboks 174, 9735 Karasjok

Reinbeitedistrikt 9, v/Johan A. Anti, Doaresluohkka, 9826 Sirbma

Reinbeitedistrikt 13, v/Per A. Gaup,Postboks 168, 9735 Karasjok

Fylkesmannen i Finnmark, Miljøvernavdelingen, Statens hus, 9815 VADSØ

Finnmark fylkeskommune, Henry Karlsens plass 1, 9815 VADSØ

Sametinget, Ávjovárgeidnu 50, 9730 KARASJOK

Forsvarsbygg nord, Postboks 405 Sentrum, 0103 OSLO

Landsdelskommando Nord-Norge, Reitan, 8002 BODØ

Finnmarkseiendommen, Postboks 133, 9811 VADSØ

Telenor, senter for nettutbygging, sfn@telenor.com

Varanger kraft, Nyborgveien 70, 9815 VADSØ

Grunneierliste

Gnr/bnr/fnr	Eier/fester	Adresse	Postnr/-sted	Merknad
22/1	Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811 Vadsø	

11.3 Tegningshefte

Tegningshefte/illustrasjonshefte er utarbeidet som eget hefte i A3-format. På nettsidene er hver enkelt tegning tilgjengelig som eget dokument.

I tegningsheftet inngår reguleringsplankartene (B501, R501-R504), C-tegninger av vegløsningen (C001-C007), tegning for Storelva bru (K1-01) samt temakart for landskapsbilde (2 kart – jf. kap. 7).

12. Vedlegg

Risiko- og sårbarhetsanalyse

Rapport fra vegetasjonskartlegging

INON-analyse

Rapport reindrift Bioforsk

Statens vegvesen

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Planhefte

Detaljregulering

Prosjekt: Fv. 98 Ifjordfjellet

Parsell: 5A - Kommunegrensen Tana/Gamvik - Soulosjávri

Tana kommune

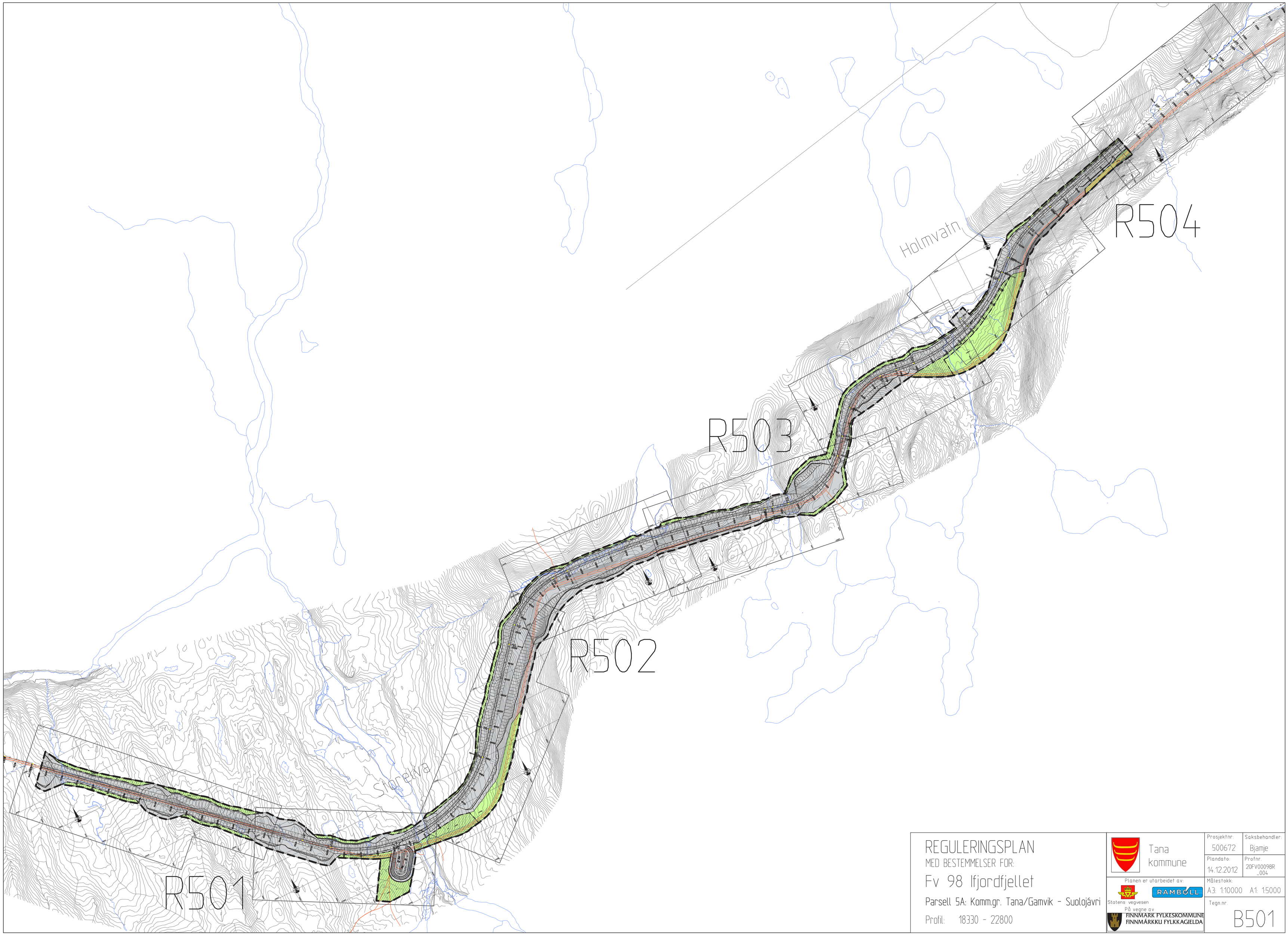

TEKNISKE DATA

Profil:	Fra profil 18330 til profil 22800
Dimensjoneringsklasse:	H1
Fartsgrense:	80 km/t
Trafikkgrunnlag (ÅDT):	1500 i 2032

Planforslag til høring/offentlig ettersyn.
Nasjonal arealplan-ID: 20252010001.
Høringsfrist: 4. februar 2013

Region nord
Vegavdeling Finnmark
Dato: 20. desember 2012

REGULERINGSPLAN

MED BESTEMMELSER FOR:

Fv 98 Ifjordfjellet

Parsell 5A: Komm.gr. Tana/Gamvik - Suolojávri

Profil: 18330 - 22800

Tana kommune

Planen er utarbeidet av: RAMBØLL

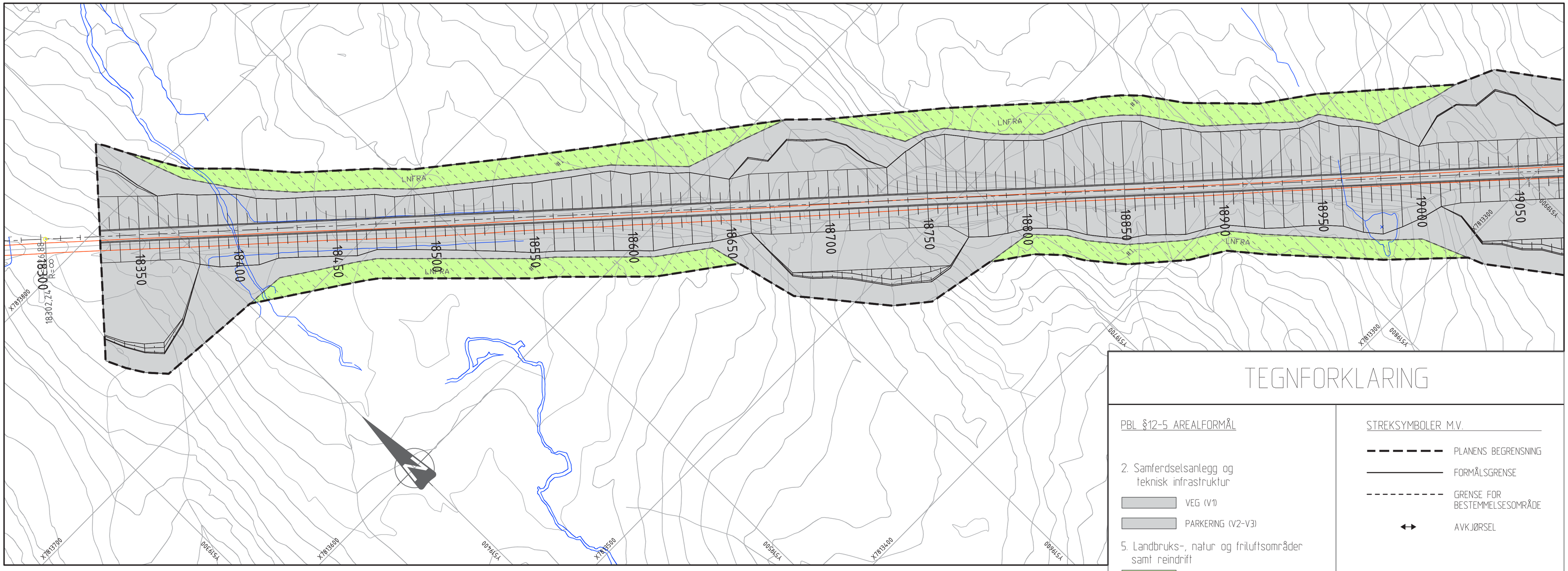
Statens vegvesen

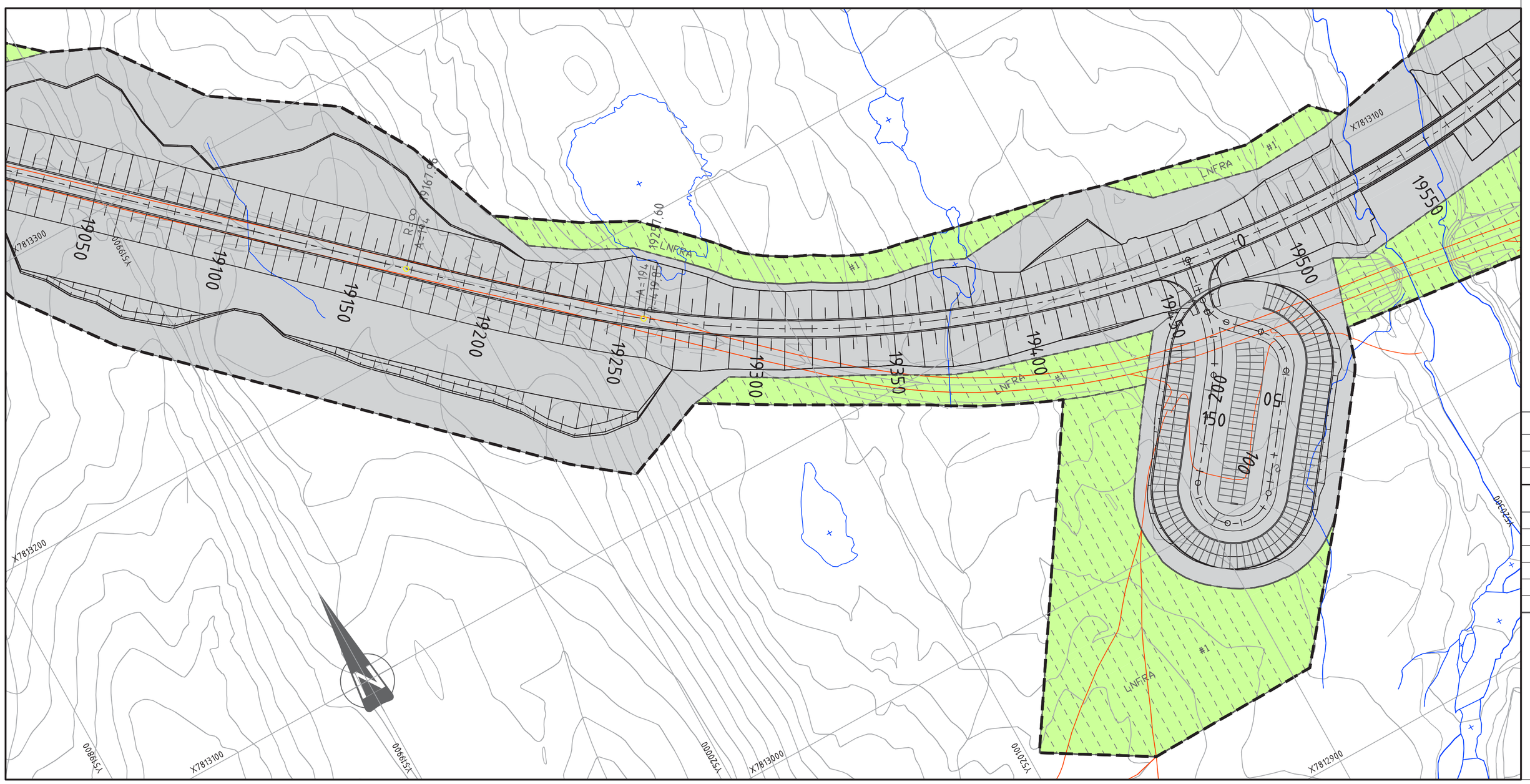
På vegne av: FINNMÁRK FYLKESKOMMUNE FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Prosjektnr:	Saksbehandler:
500672	Bjarnje
Plandato:	Profnr:
14.12.2012	20FV00098R_004

Målestokk: A3: 1:10000 A1: 1:5000

Tegn.nr: B501

TEGNFORKLARING

PBL §12-5 AREALFORMÅL

2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur
- VEG (V1)
- PARKERING (V2-V3)

5. Landbruks-, natur og friluftsområder samt reindrift
- LNFRA

PBL §12-7 BESTEMMELSESOMRÅDER

Bestemmelsesområder
- Anlegg- og riggområde

STREKSYMBOLER M.V.
- PLANENS BEGRENSNING
- FORMÅLSGRENSE
- GRENSE FOR BESTEMMELSESOMRÅDE
- AVKJØRSEL
- Senterlinje
- Skulder
- Skråningsareal

0 20 40 60 80 100
Horisontal skala 1 : 1000

REVISJONER	SAKSNR	DATO	SIGN

SAKSBEHANDLING IFLG PLAN- OG BYGNINGSLOVEN			
KUNNGJØRING AV PLANVEDTAK:			
KOMMUNESTYRETS VEDTAK:			
BEHANDLING I DET FASTE UTVALG FOR PLANSAKER:			
OFFENTLIG ETTERSYN I TIDSROMMET:			
VARSEL OM OPPSTART AV PLANARBEID:		31.05.2010	Mahaga

REGULERINGSPLAN
MED BESTEMMELSER FOR:

Fv 98 Ifjordfjellet

Parsell 5A: Komm.gr. Tana/Gamvik - Suolojávri

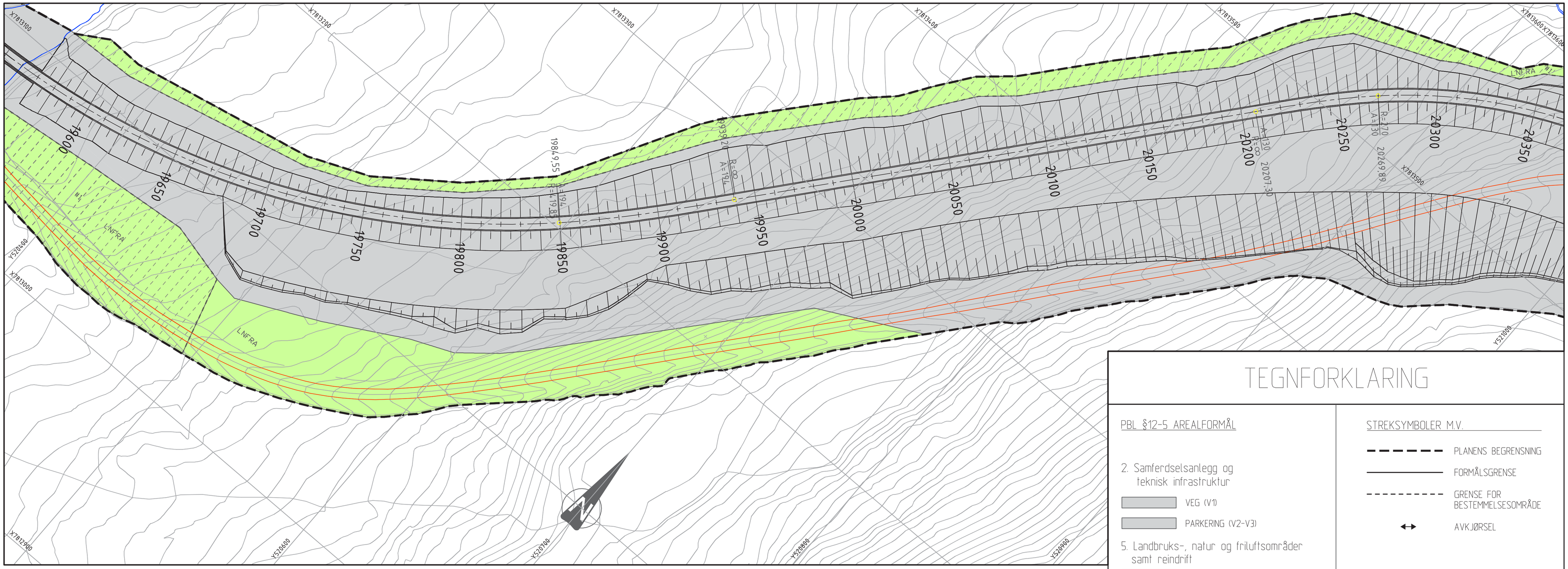
Profil: 18330 - 19590

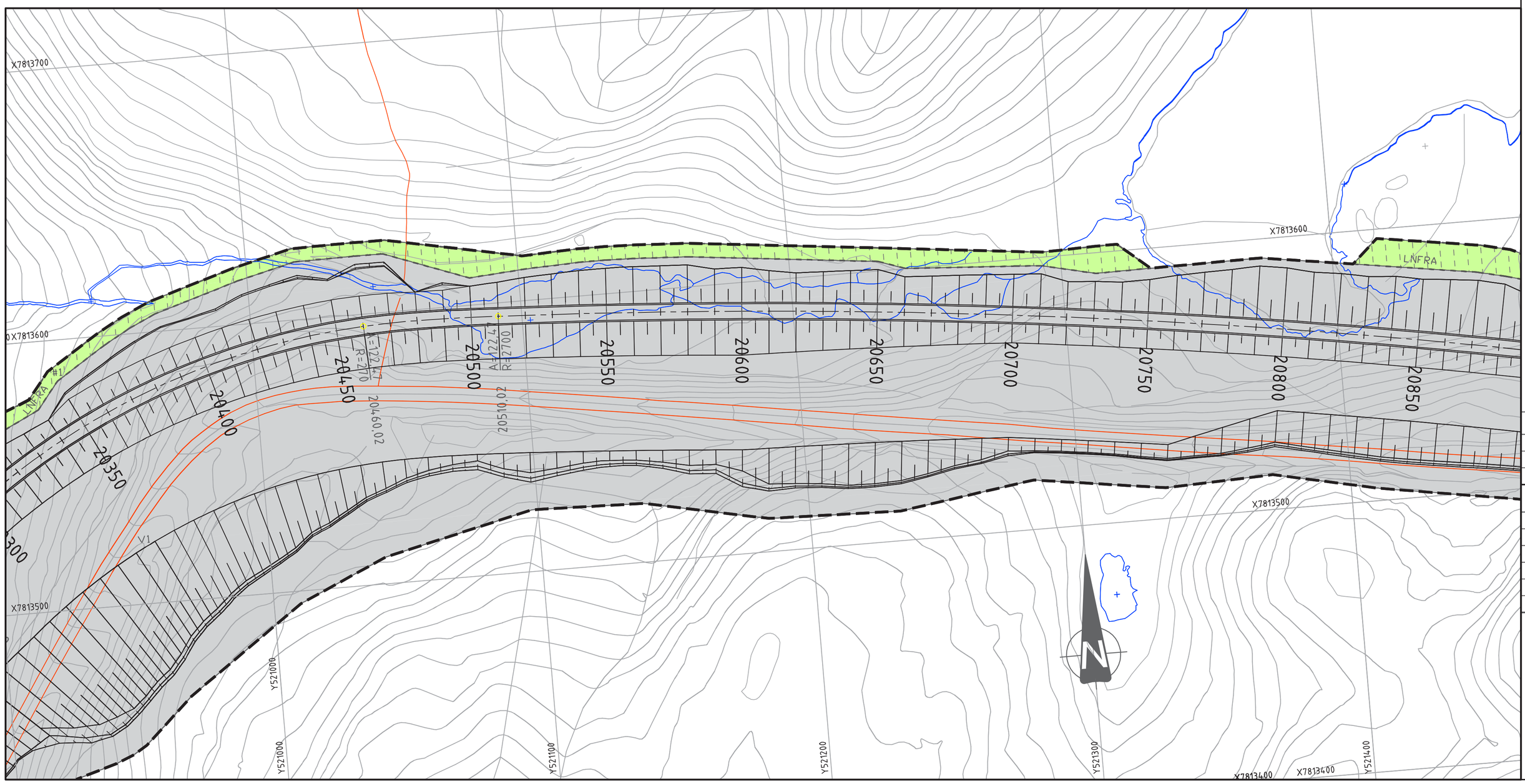
Tana kommune

Planen er utarbeidet av: RAMBØLL

På vegne av: Statens vegvesen / FINNMARK FYLKESKOMMUNE / FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Prosjektnr:	Saksbehandler:
500672	Bjamje
Plandato:	Profnr.
14.12.2012	20FV00098R_004
Målestokk:	
A3: 1:2000	A1: 1:1000
Tegn.nr:	
R501	

TEGNFORKLARING

PBL §12-5 AREALFORMÅL

2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur
- VEG (V1)
- PARKERING (V2-V3)

5. Landbruks-, natur og friluftsområder samt reindrift
- LNFRA

PBL §12-7 BESTEMMELSESOMRÅDER

Bestemmelsesområder
- Anlegg- og riggområde

STREKSYMBOLER M.V.
- PLANENS BEGRENSNING
- FORMÅLSGRENSE
- GRENSE FOR BESTEMMELSESOMRÅDE
- AVKJØRSEL
- Senterlinje
- Skulder
- Skråningsareal

0 20 40 60 80 100
Horisontal skala 1 : 1000

REVISJONER	SAKSNR	DATO	SIGN

SAKSBEHANDLING IFLG. PLAN- OG BYGNINGSLOVEN			
KUNNGJØRING AV PLANVEDTAK:			
KOMMUNESTYRETS VEDTAK:			
BEHANDLING I DET FASTE UTVALG FOR PLANSAKER:			
OFFENTLIG ETTERSYN I TIDSROMMET:			
VARSEL OM OPPSTART AV PLANARBEID:		31.05.2010	Mahaga

REGULERINGSPLAN
MED BESTEMMELSER FOR:

Fv 98 Ifjordfjellet

Parsell 5A: Komm.gr. Tana/Gamvik - Suolojávri

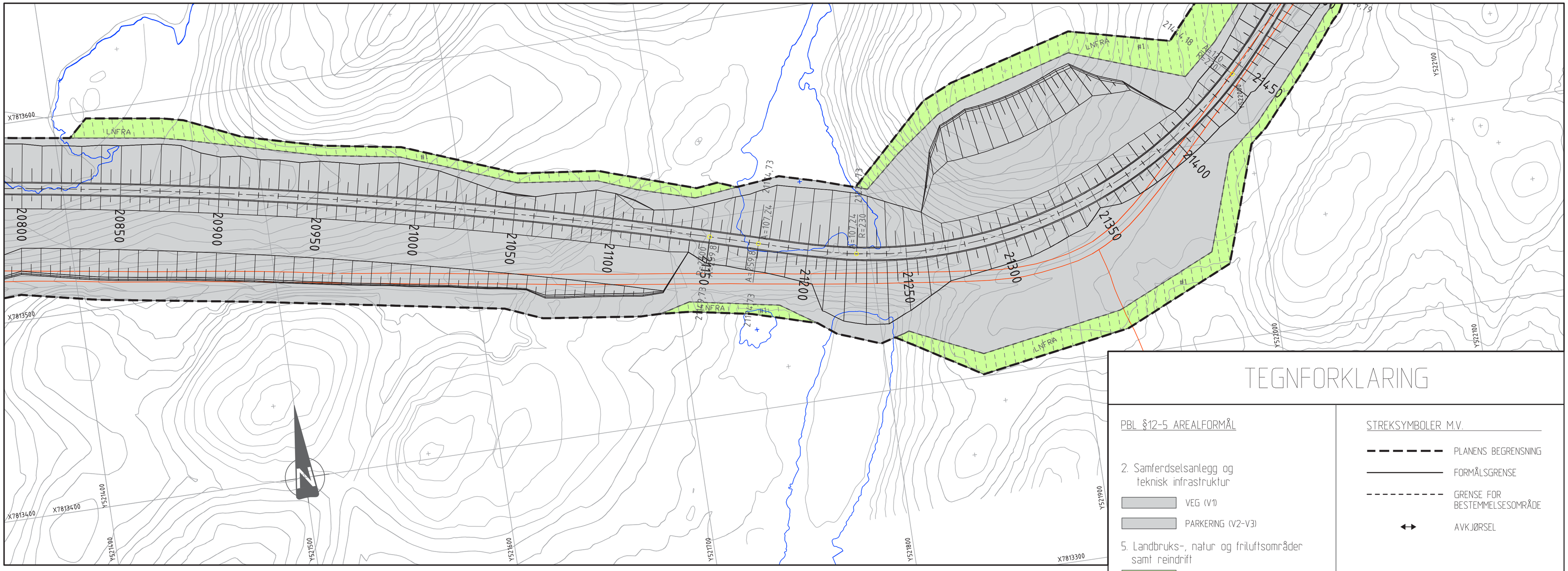
Profil: 19570 - 20880

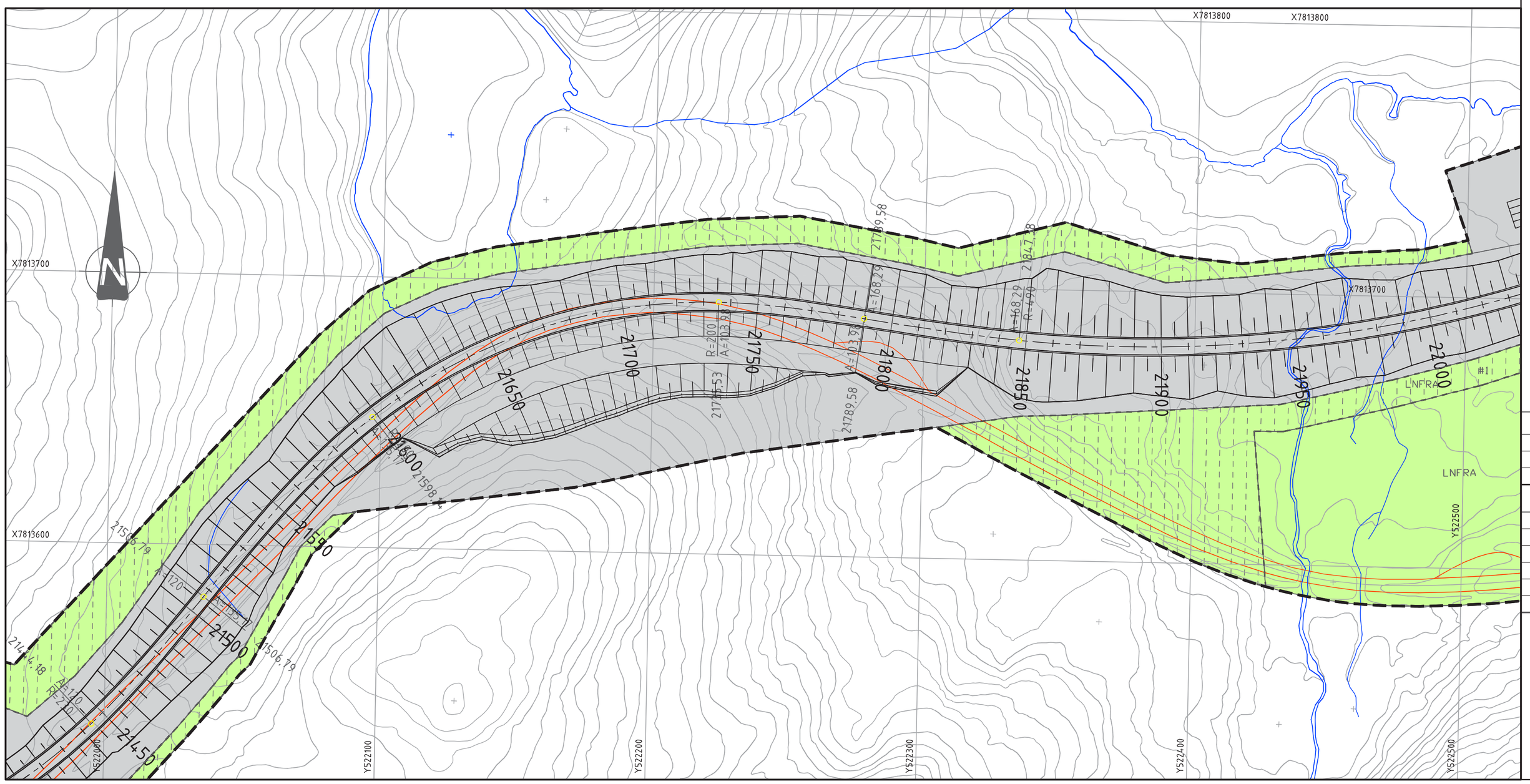
Tana kommune

Planen er utarbeidet av: RAMBØLL

På vegne av: Statens vegvesen; FINNMARK FYLKESKOMMUNE / FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Prosjektnr:	Saksbehandler:
500672	Bjamje
Plandato: 14.12.2012	Profnr: 20FV00098R_004
Målestokk: A3: 1:2000	A1: 1:1000
Tegn.nr: R502	

TEGNFORKLARING

PBL §12-5 AREALFORMÅL

2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur
- VEG (V1)
- PARKERING (V2-V3)

5. Landbruks-, natur og friluftsområder samt reindrift
- LNFRA

PBL §12-7 BESTEMMELSESOMRÅDER

Bestemmelsesområder
- Anlegg- og riggområde

STREKSYMBOLER M.V.
- PLANENS BEGRENSNING
- FORMÅLSGRENSE
- GRENSE FOR BESTEMMELSESOMRÅDE
- AVKJØRSEL
- Senterlinje
- Skulder
- Skråningsareal

0 20 40 60 80 100
Horisontal skala 1 : 1000

REVISJONER	SAKSNR	DATO	SIGN

SAKSBEHANDLING IFLG. PLAN- OG BYGNINGSLOVEN			
KUNNGJØRING AV PLANVEDTAK:			
KOMMUNESTYRETS VEDTAK:			
BEHANDLING I DET FASTE UTVALG FOR PLANSAKER:			
OFFENTLIG ETTERSYN I TIDSROMMET:			
VARSEL OM OPPSTART AV PLANARBEID:		31.05.2010	Mahaga

REGULERINGSPLAN
MED BESTEMMELSER FOR:

Fv 98 Ifjordfjellet

Parsell 5A: Komm.gr. Tana/Gamvik - Suolojávri

Profil: 20800 - 22030

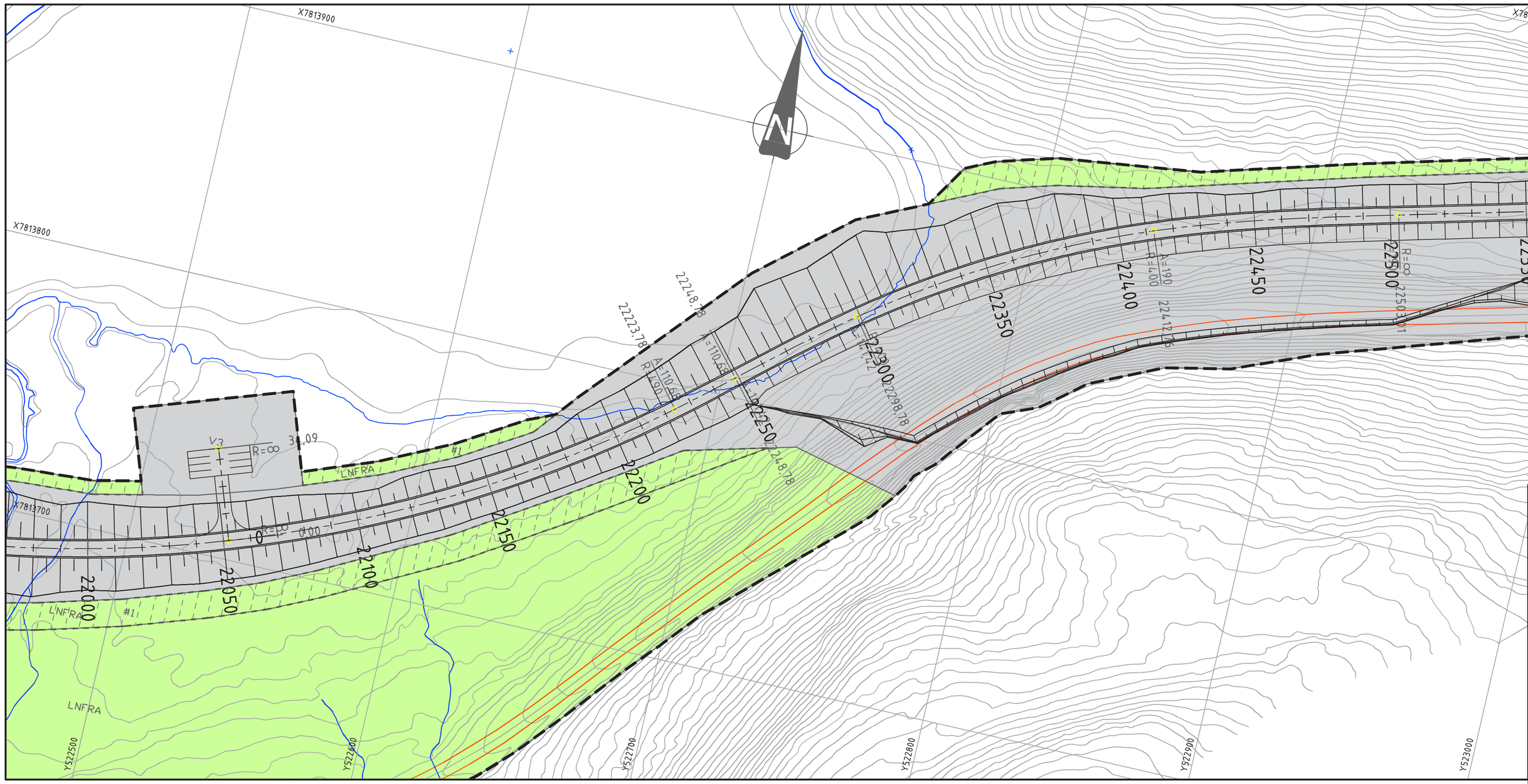
Tana kommune

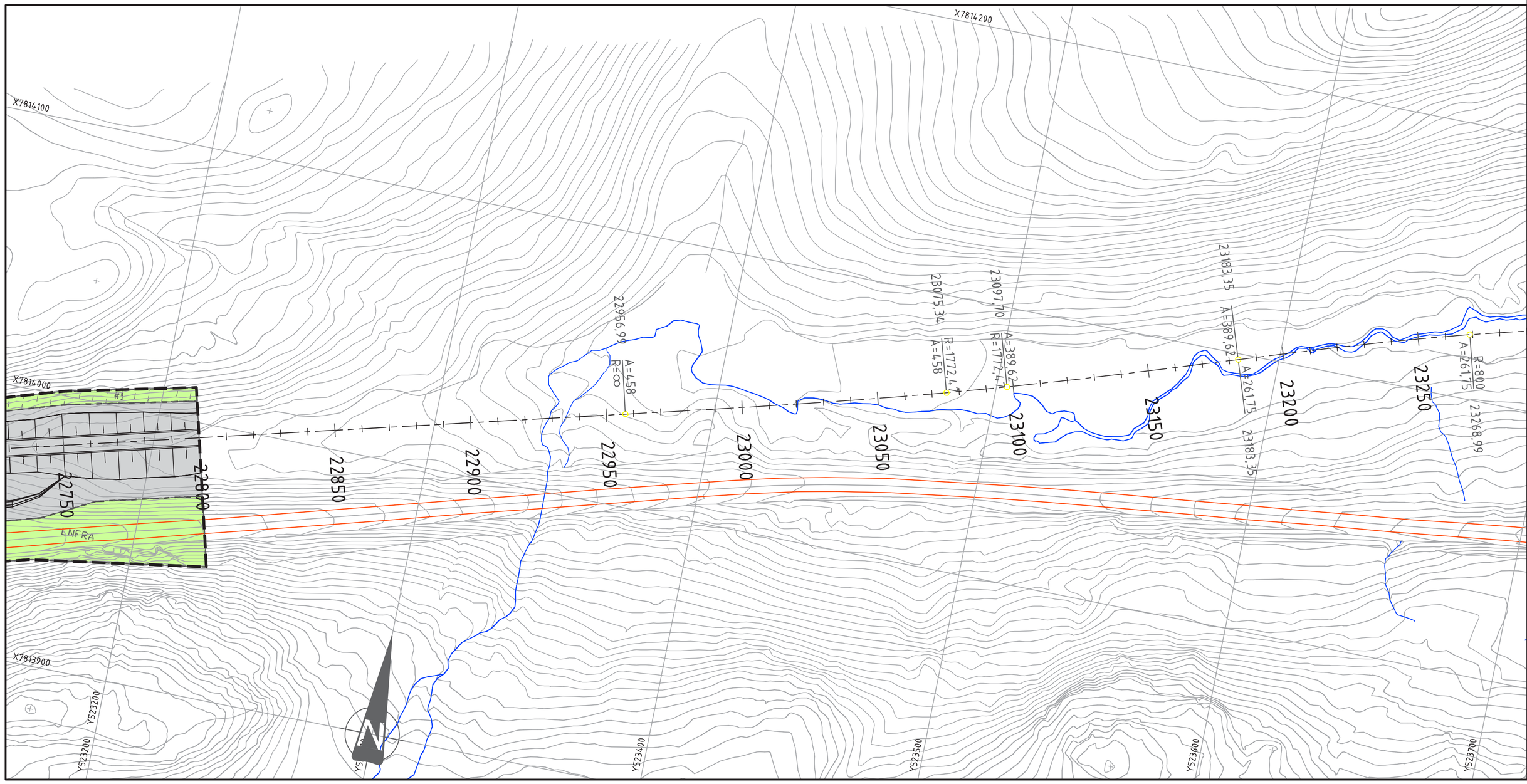
Planen er utarbeidet av: RAMBØLL

På vegne av: Statens vegvesen

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Prosjektnr:	Saksbehandler:
500672	Bjamje
Plandato: 14.12.2012	Profnr. 20FV00098R_004
Målestokk: A3: 1:2000	A1: 1:1000
Tegn.nr.	R503

TEGNFORKLARING

PBL §12-5 AREALFORMÅL

2. Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur
- VEG (V1)
- PARKERING (V2-V3)

5. Landbruks-, natur og friluftsområder samt reindrift
- LNFRA

PBL §12-7 BESTEMMELSESOMRÅDER

Bestemmelsesområder
- Anlegg- og riggområde

STREKSYMBOLER M.V.
- PLANENS BEGRENSNING
- FORMÅLSGRENSE
- GRENSE FOR BESTEMMELSESOMRÅDE
- AVKJØRSEL
- Senterlinje
- Skulder
- Skråningsareal

0 20 40 60 80 100
Horisontal skala 1 : 1000

REVISJONER	SAKSNR	DATO	SIGN

SAKSBEHANDLING IFLG PLAN- OG BYGNINGSLOVEN			
KUNNGJØRING AV PLANVEDTAK:			
KOMMUNESTYRETS VEDTAK:			
BEHANDLING I DET FASTE UTVALG FOR PLANSAKER:			
OFFENTLIG ETTERSYN I TIDSROMMET:			
VARSEL OM OPPSTART AV PLANARBEID:		31.05.2010	Mahaga

REGULERINGSPLAN

MED BESTEMMELSER FOR:

Fv 98 Ifjordfjellet

Parsell 5A: Komm.gr. Tana/Gamvik - Suolojávri

Profil: 21980 - 22800

Tana kommune

Planen er utarbeidet av: RAMBØLL

På vegne av: Statens vegvesen

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

Prosjektnr:	Saksbehandler:
500672	Bjamje
Plandato:	Profnr:
14.12.2012	20FV00098R_004
Målestokk: A3: 1:2000	A1: 1:1000
Tegn.nr:	R504

Statens vegvesen

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

ILLUSTRASJONSHEFTE

Detaljregulering

Prosjekt:Fv. 98 Ifjordfjellet

Parsell: 5A - Kommunegrensen Tana/Gamvik - Soulosjávri

Tana kommune

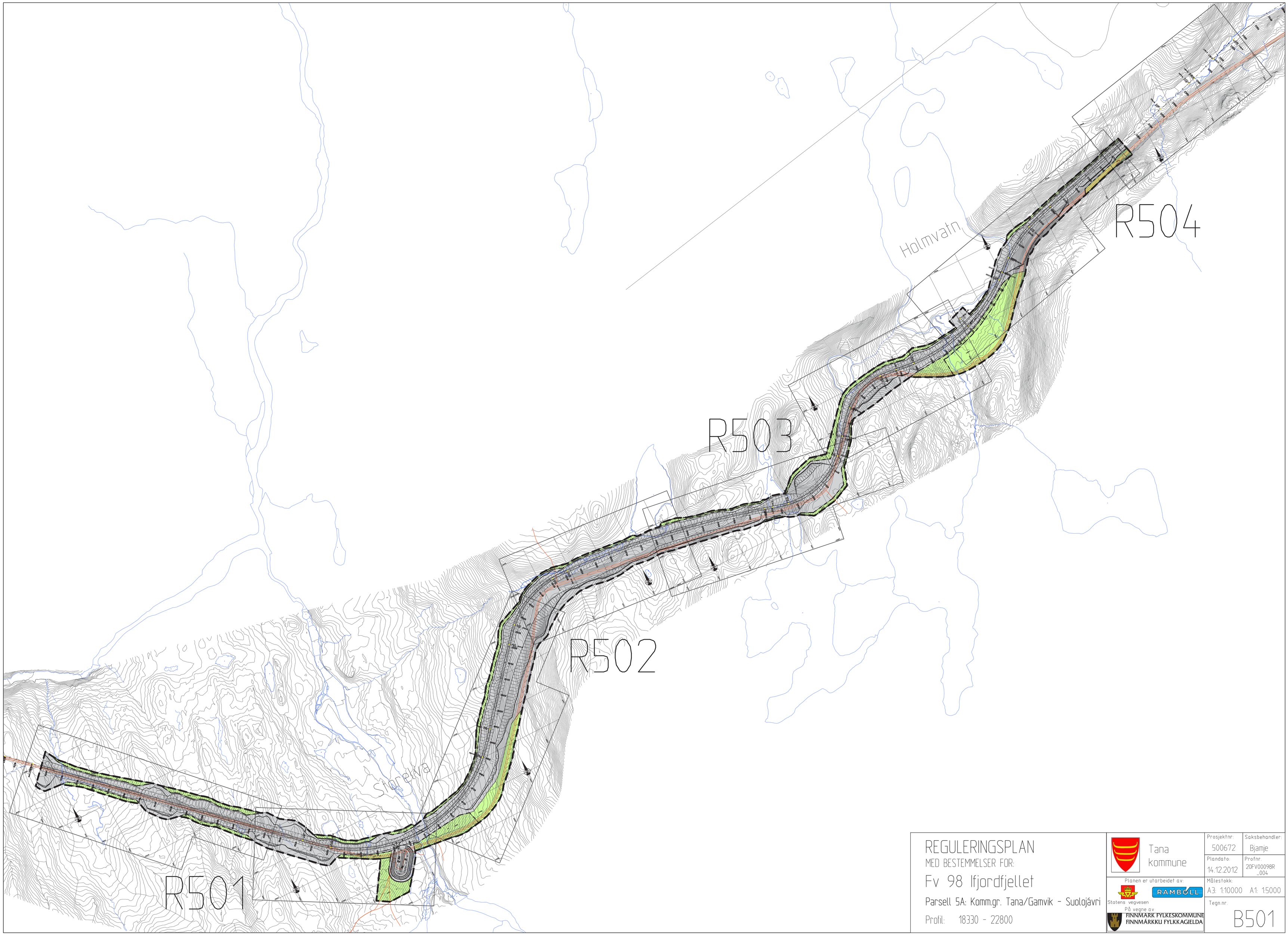
Bjørn Erik Thorsen, Statens vegvesen

TEKNISKE DATA

Profil:	Fra profil 18330 til profil 22800
Dimensjoneringsklasse:	H1
Fartsgrense:	80 km/t
Trafikkgrunnlag (ÅDT):	1500 i 2032

Planforslag til høring/offentlig ettersyn.
Nasjonal arealplan-ID: 20252010001.
Høringsfrist: 4. februar 2013

Region nord
Vegavdeling Finnmark
Dato: 20. desember 2012

REGULERINGSPLAN

MED BESTEMMELSER FOR:

Fv 98 Ifjordfjellet

Parsell 5A: Komm.gr. Tana/Gamvik - Suolojávri

Profil: 18330 - 22800

Tana kommune

Planen er utarbeidet av: RAMBØLL

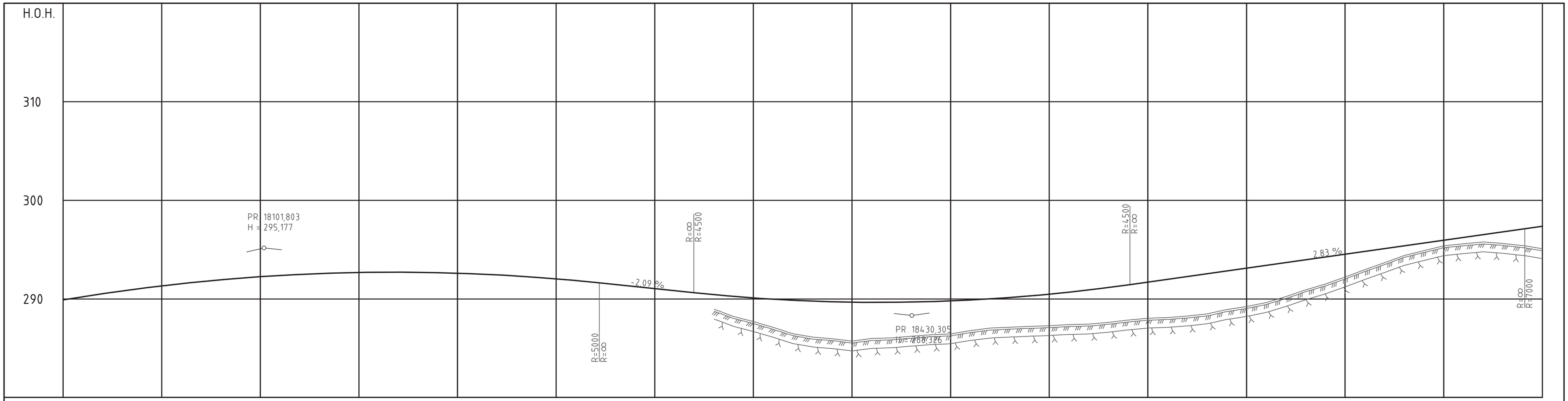
Statens vegvesen

På vegne av: FINNMÁRK FYLKESKOMMUNE FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

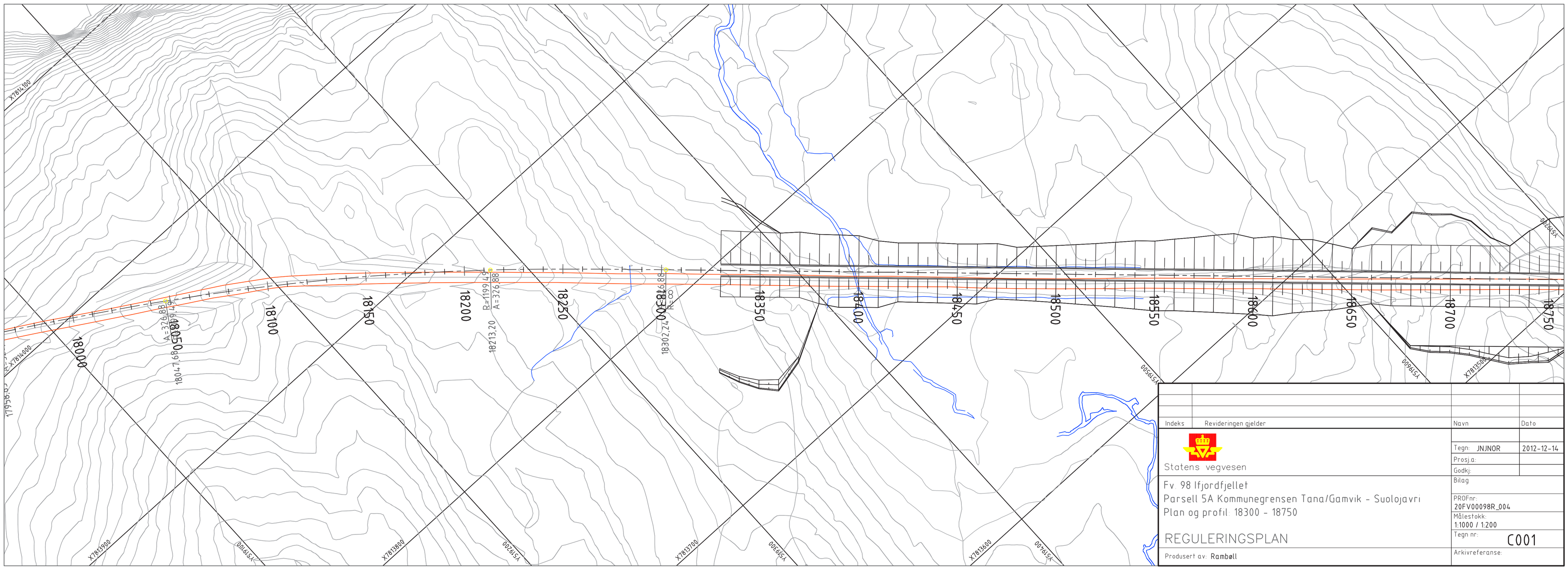
Prosjektnr:	Saksbehandler:
500672	Bjarnje
Plandato:	Profnr:
14.12.2012	20FV00098R_004

Målestokk: A3: 1:10000 A1: 1:5000

Tegn.nr: B501

PROFIL NR.	18000	18050	18100	18150	18200	18250	18300	18350	18400	18450	18500	18550	18600	18650	18700	18750
HOR.KURV.		A=327		R=1199		A=327					R=∞					
BREDDEUTV.																
TVERRFALL																
H.kj.b.k.								3,0%								3,0%
V.kj.b.k.																
PROFIL H.	289,91	290,23 290,54 290,82 291,09 291,33	291,56 291,77 291,95 292,12 292,26	292,39 292,49 292,58 292,64 292,69	292,71 292,72 292,70 292,67 292,63	292,54 292,44 292,33 292,19 292,04	291,86 291,67 291,46 291,25 291,04	290,83 290,63 288,94 290,43 288,22 290,25	287,70 290,10 287,11 289,97 286,48 289,86	286,13 289,78 285,97 289,72 285,73 289,67	285,99 289,66 286,05 289,66 286,21 289,68	286,37 289,73 286,46 289,80 286,79 289,89	287,04 290,01 287,14 290,14 287,22 290,30	287,29 290,48 287,40 290,69 287,45 290,94	287,63 291,16 287,86 291,43 288,05 291,77	288,12 292,00 288,27 292,28 288,48 292,56	288,92 292,85 289,23 293,13 289,64 293,43	290,25 293,70 290,93 293,98 291,52 294,26	292,22 294,55 292,98 294,83 293,69 295,11	294,42 295,39 294,91 295,68 295,40 295,96	295,60 296,24 295,78 296,53 295,63 296,81	295,42 297,09 295,09 297,37
TERRENG H.																						
OVERBYGN.T.														40 CM								

Indeks	Revideringen gjelder	Navn	Dato
		Tegn: JNJNOR	2012-12-14
		Prosj.a:	
		Godkj:	
		Bilag	

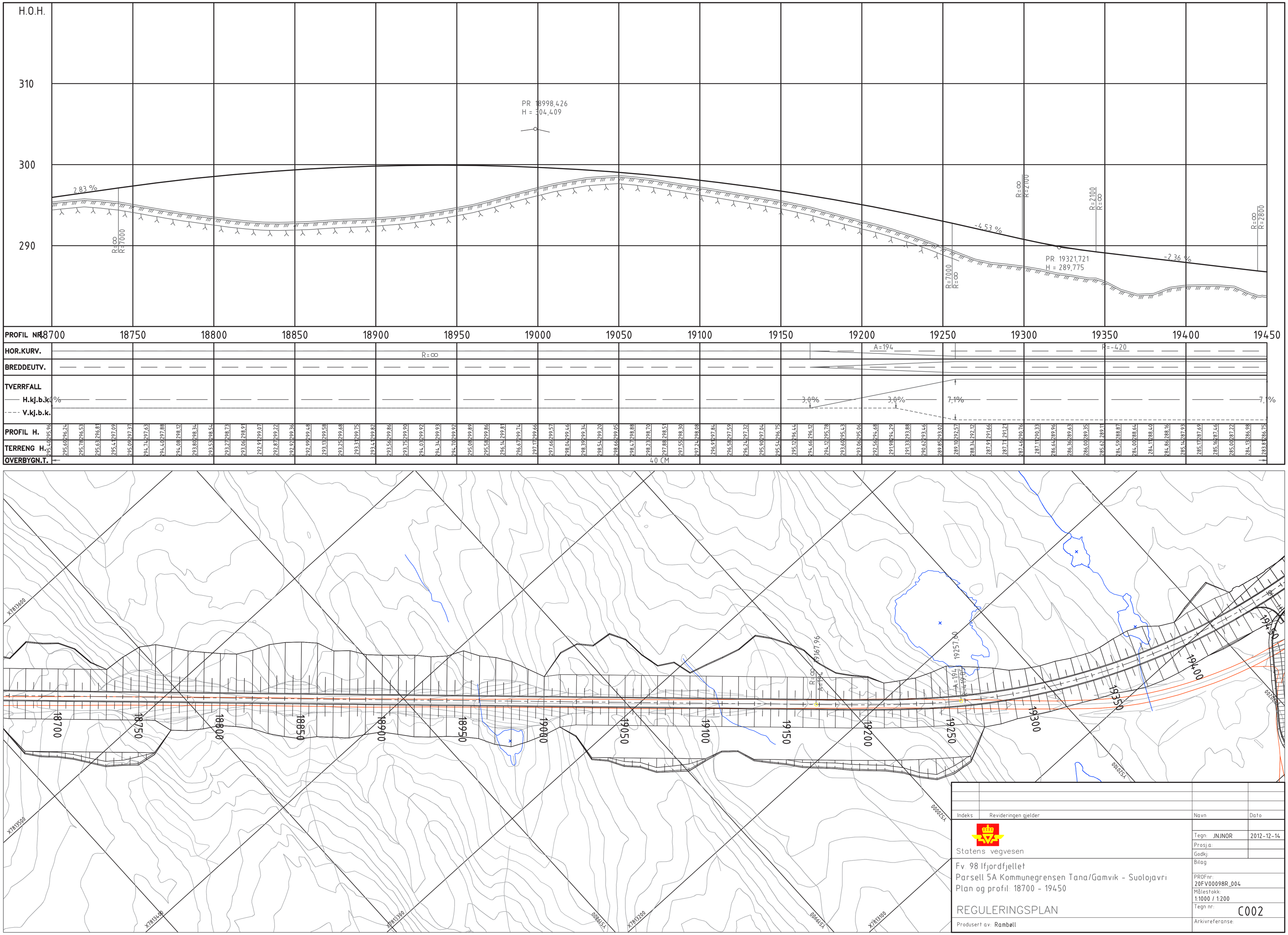
Statens vegvesen

Fv. 98 Ifjordfjellet
Parsell 5A Kommunegrensen Tana/Gamvik - Suolojavri
Plan og profil 18300 - 18750

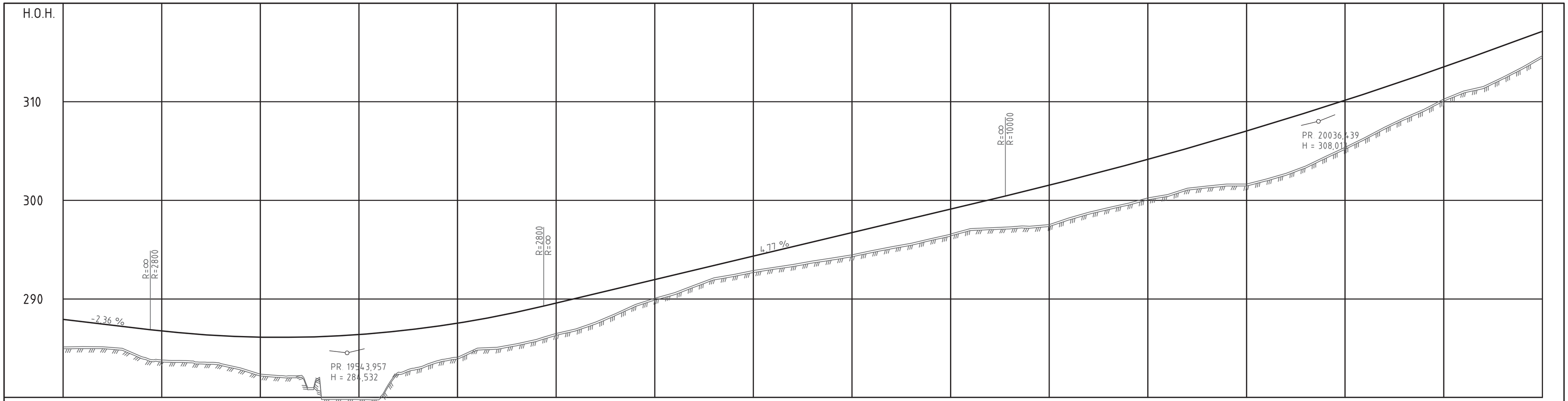
REGULERINGSPLAN

PROFnr:	20FV00098R_004
Målestokk:	1:1000 / 1:200
Tegn nr:	C001
Arkivreferanse:	

Produsert av: Rambøll

Indeks	Revideringen gjelder	Navn	Dato
	Statens vegvesen	Tegn: JNJNOR	2012-12-14
		Prosj.a:	
		Godkj:	
	Fv. 98 Ifjordfjellet Parsell 5A Kommunegrensen Tana/Gamvik - Suolojavri Plan og profil. 18700 - 19450	Bilag	
		PROFnr: 20FV00098R_004	
		Målestokk: 1:1000 / 1:200	
	REGULERINGSPLAN	Tegn nr: C002	
	Produsert av: Rambøll	Arkivreferanse:	

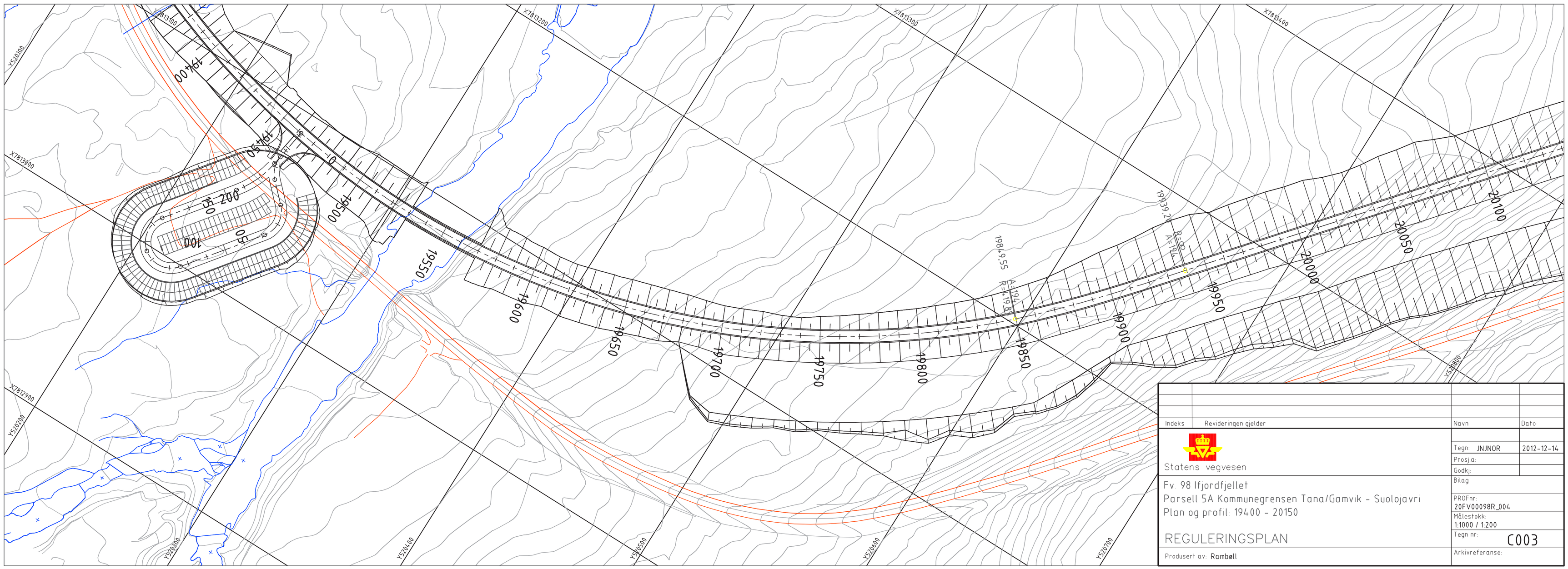

PROFIL NR.	19400	19450	19500	19550	19600	19650	19700	19750	19800	19850	19900	19950	20000	20050	20100	20150
HOR.KURV.					R=-420					A=194			R=∞			
BREDDEUTV.					0,20m / 0,20m								0,00m / 0,00m			
TVERRFALL H.kj.b.k.	-2,5%									-7,1%	-3,0%	-3,0%				-3,0%
TVERRFALL V.kj.b.k.																
PROFIL H.	285,14	285,17	285,16	285,00	284,13	283,81	283,76	283,60	283,45	283,00	282,38	282,23	282,23	282,06	280,00	279,99
TERRENG H.	287,93	287,69	287,46	287,22	286,98	286,75	286,56	286,40	286,27	286,18	286,12	286,11	286,12	286,18	286,26	286,39
OVERBYGN.T.																

PROFIL NR.	279,97	279,97	282,57	283,07	283,75	284,09	285,02	285,10	285,46	285,89	286,51	286,97	287,65	288,51	289,43	290,08
HOR.KURV.	286,55	286,74	286,98	287,24	287,54	287,88	288,26	288,67	289,11	289,59	290,06	290,54	291,02	291,50	291,50	291,97
BREDDEUTV.																
TVERRFALL H.kj.b.k.																
TVERRFALL V.kj.b.k.																
PROFIL H.	290,63	291,40	292,14	292,48	292,88	293,20	293,49	293,85	294,15	294,48	294,90	295,29	295,65	296,13	296,60	297,14
TERRENG H.	292,45	292,93	293,40	293,88	294,36	294,83	295,31	295,79	296,26	296,74	297,22	297,69	298,17	298,65	299,12	299,60
OVERBYGN.T.							40 CM									

PROFIL NR.	297,23	297,33	297,37	297,55	298,22	298,79	299,27	299,71	300,26	300,59	301,24	301,66	301,65	301,65	302,17	302,74
HOR.KURV.	300,08	300,55	301,04	301,53	302,04	302,55	303,08	303,61	304,15	304,71	305,27	305,85	306,43	307,03	307,63	308,25
BREDDEUTV.																
TVERRFALL H.kj.b.k.																
TVERRFALL V.kj.b.k.																
PROFIL H.	297,76	297,27	297,55	298,22	298,79	299,27	299,71	300,26	300,59	301,24	301,66	301,65	301,65	302,17	302,74	303,69
TERRENG H.	299,60	299,71	299,83	300,15	302,04	302,55	303,08	303,61	304,15	304,71	305,27	305,85	306,43	307,03	307,63	308,25
OVERBYGN.T.																

PROFIL NR.	303,69	304,45	305,28	306,37	307,43	308,37	309,24	310,27	311,08	311,54	312,50	313,52	314,68
HOR.KURV.	308,87	309,55	310,15	310,81	311,47	312,15	312,83	313,53	314,23	314,95	315,67	315,86	317,15
BREDDEUTV.													
TVERRFALL H.kj.b.k.													
TVERRFALL V.kj.b.k.													
PROFIL H.	303,08	304,15	305,28	306,37	307,43	308,37	309,24	310,27	311,08	311,54	312,50	313,52	314,68
TERRENG H.	309,69	310,15	310,81	311,47	312,15	312,83	313,53						
OVERBYGN.T.													

Indeks	Revideringen gjelder	Navn	Dato

Statens vegvesen

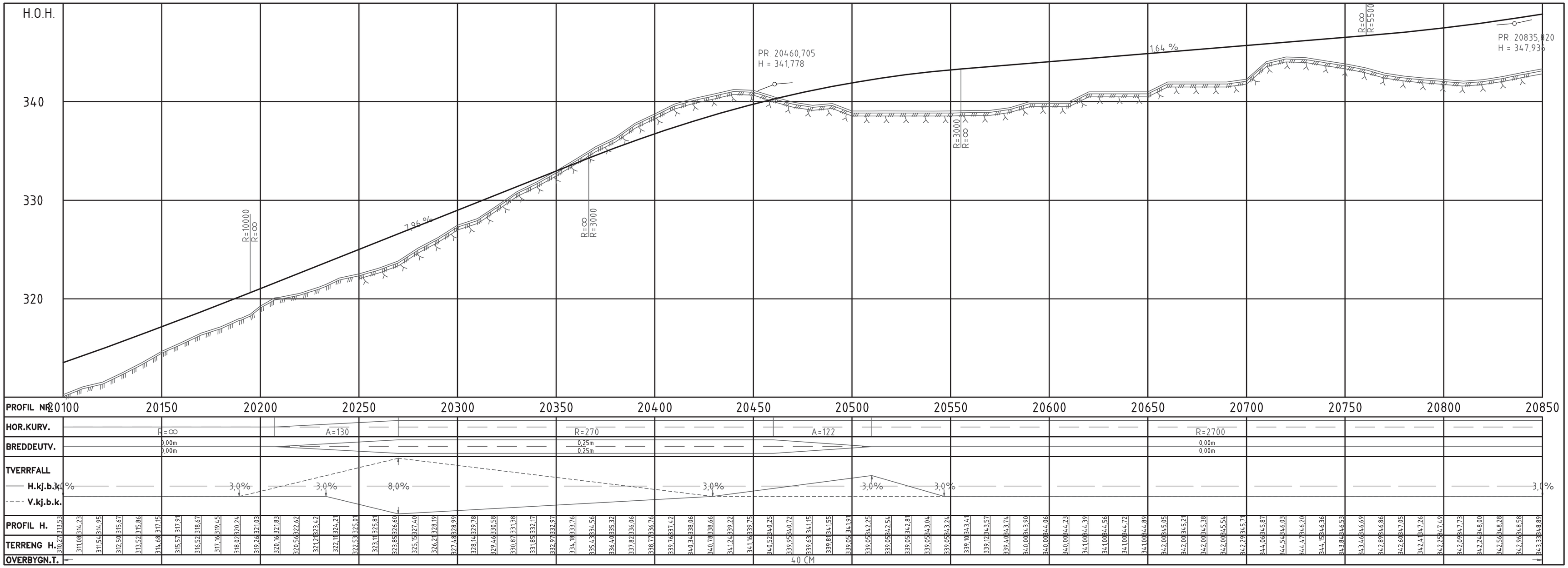
Tegn:	JNJNOR	2012-12-14
Prosj.a:		
Godkj:		
Bilag		

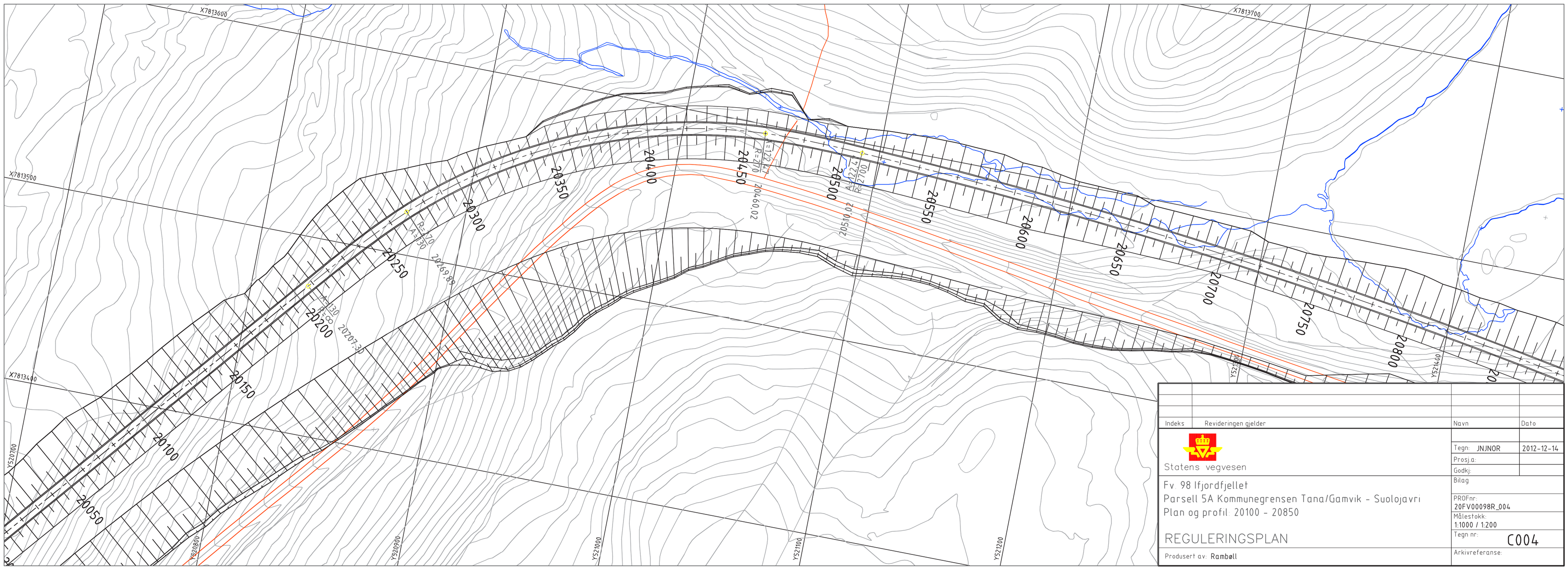
Fv. 98 Ifjordfjellet
Parsell 5A Kommunegrensen Tana/Gamvik - Suolojavri
Plan og profil 19400 - 20150

REGULERINGSPLAN

PROFnr:	20FV00098R_004
Målestokk:	1:1000 / 1:200
Tegn nr:	C003
Arkivreferanse:	

Produsert av: Rambøll

Indeks	Revideringen gjelder	Navn	Dato

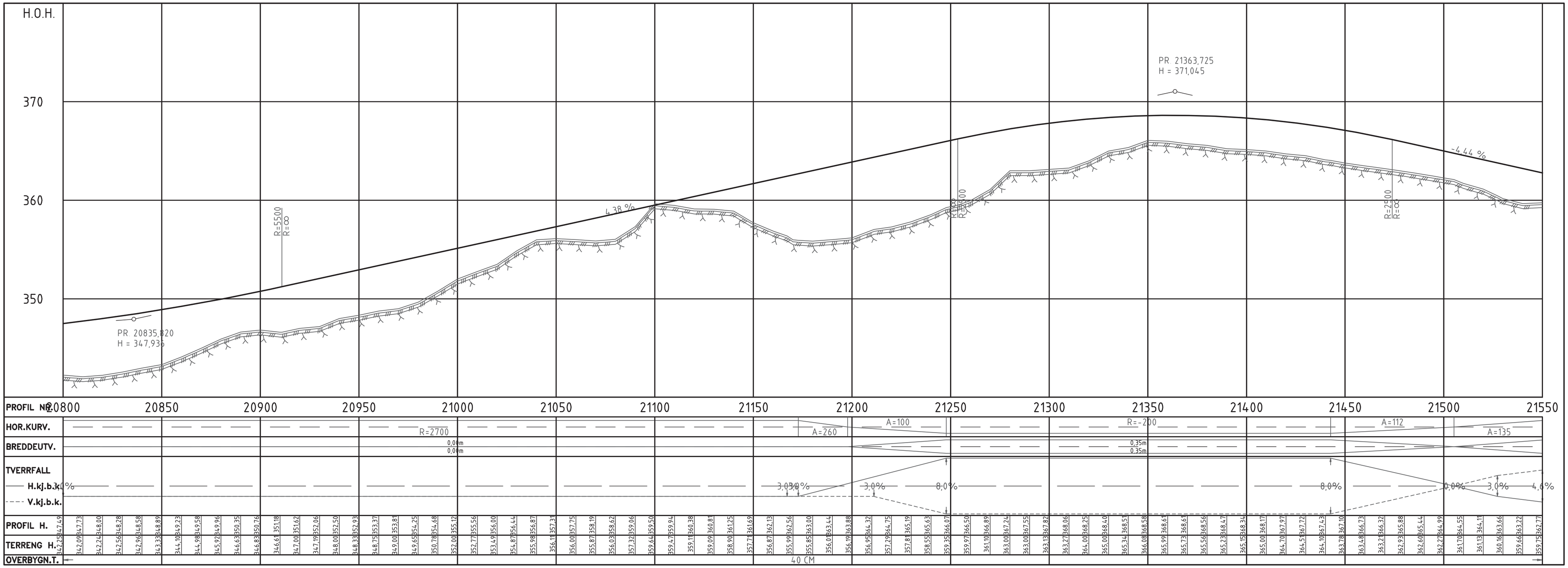
Statens vegvesen

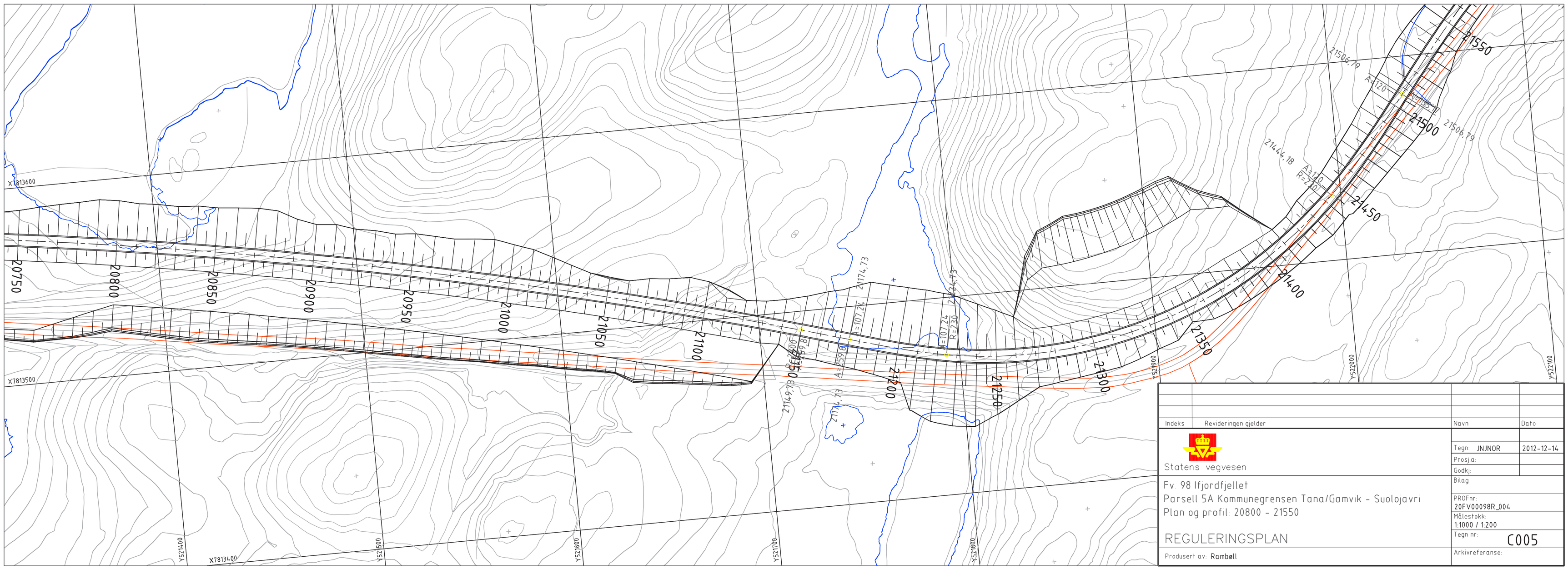
Tegn: JNJNOR	2012-12-14
Prosj.a:	
Godkj:	
Bilag	
PROFnr: 20FV00098R_004	
Målestokk: 1:1000 / 1:200	
Tegn nr: C004	
Arkivreferanse:	

Fv. 98 Ifjordfjellet
Parsell 5A Kommunegrensen Tana/Gamvik - Suolojavri
Plan og profil 20100 - 20850

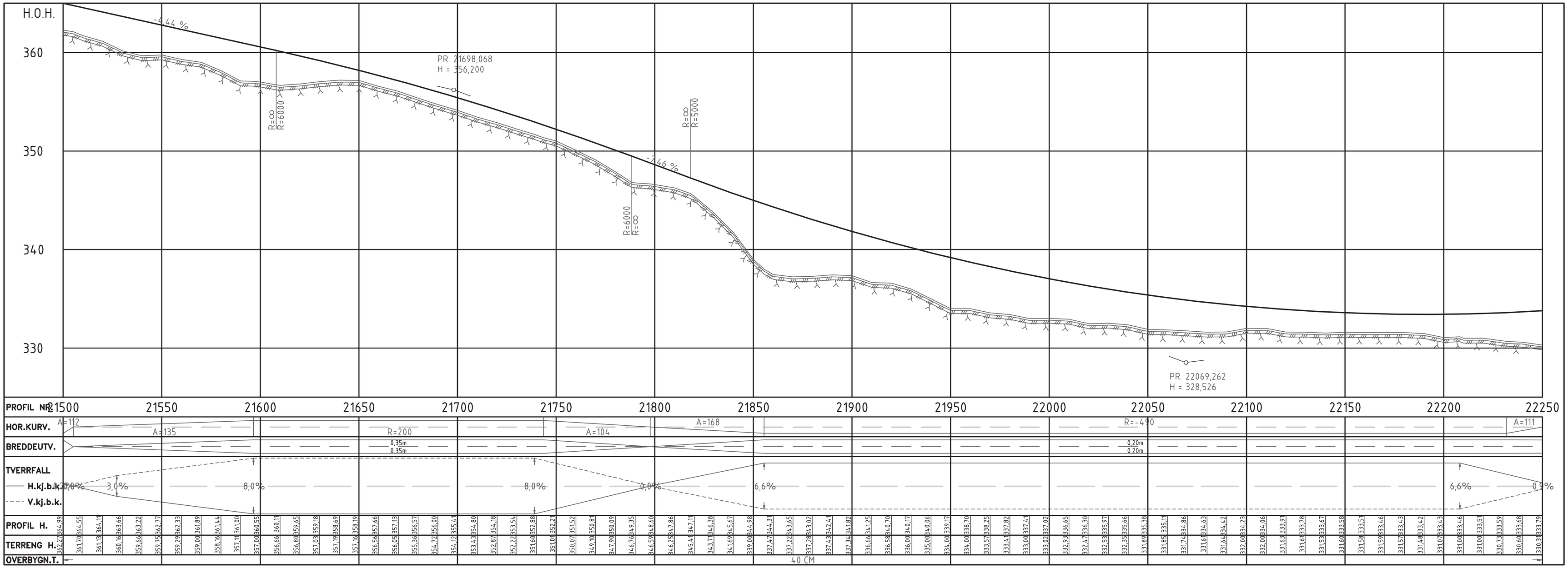
REGULERINGSPLAN

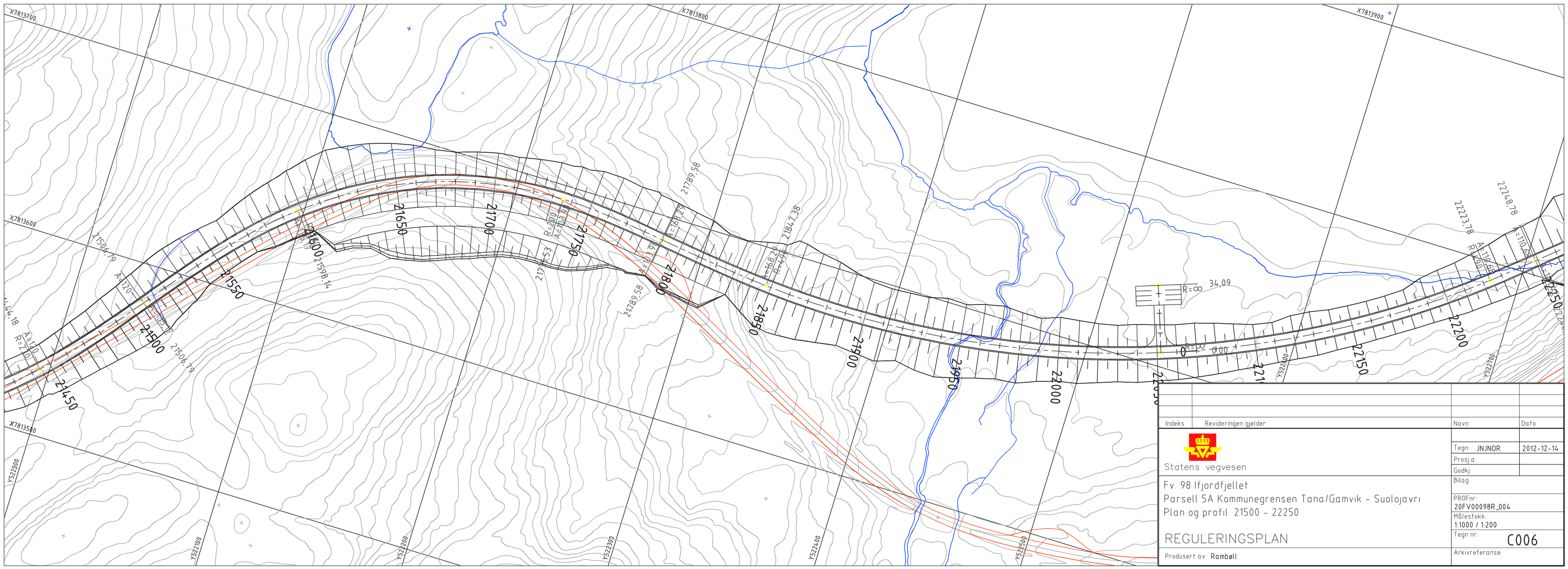
Produsert av: Rambøll

Indeks	Revideringen gjelder	Navn	Dato
Statens vegvesen		Tegn: JNJNOR	2012-12-14
		Prosj.a:	
		Godkj:	
Fv. 98 Ifjordfjellet		Bilag	
Parsell 5A Kommunegrensen Tana/Gamvik - Suolojavri		PROFnr: 20FV00098R_004	
Plan og profil 20800 - 21550		Målestokk: 1:1000 / 1:200	
REGULERINGSPLAN		Tegn nr: C005	
Produsert av: Rambøll		Arkivreferanse:	

Indeks	Revideringen gjelder	Navn	Dato

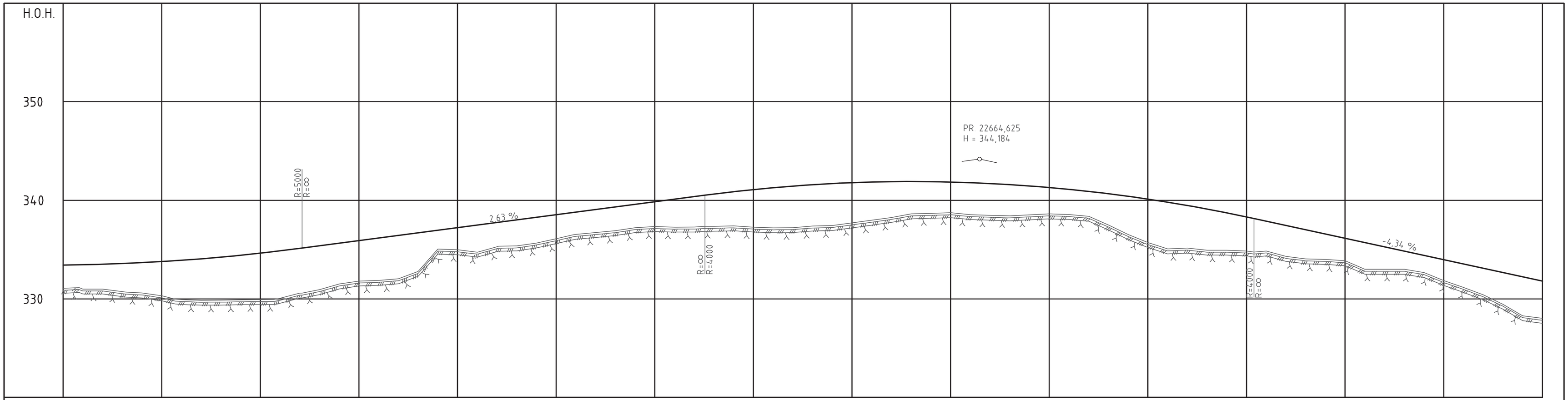
Statens vegvesen

Tegn: JNJNOR	2012-12-14
Prosj.a:	
Godkj:	
Bilag	
PROFnr: 20FV00098R_004	
Målestokk: 1:1000 / 1:200	
Tegn nr: C006	
Arkivreferanse:	

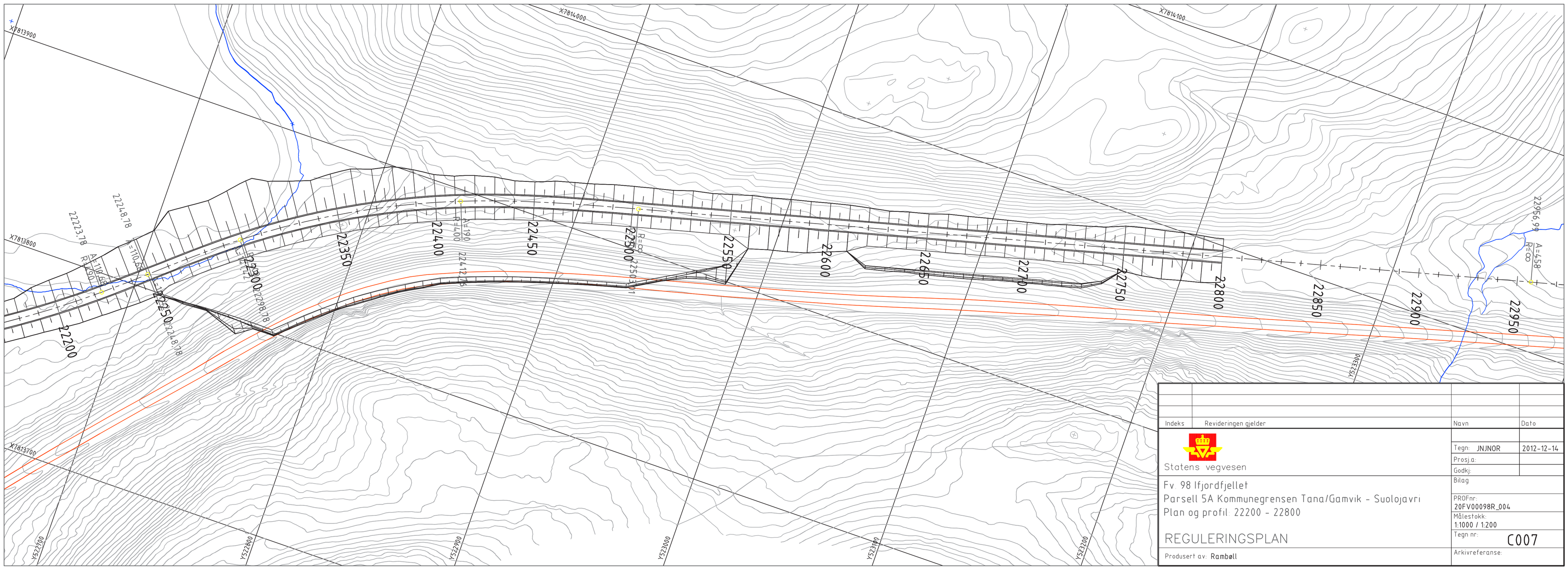
Fv. 98 Ifjordfjellet
Parsell 5A Kommunegrensen Tana/Gamvik - Suolojavri
Plan og profil 21500 - 22250

REGULERINGSPLAN

Produsert av: Rambøll

PROFIL NR.	22200	22250	22300	22350	22400	22450	22500	22550	22600	22650	22700	22750	22800	22850	22900	22950
HOR.KURV.	R=-490 A=111		A=141		R=400		A=190				R=∞					
BREDDEUTV.	0,20m 0,20m				0,20m 0,20m						0,00m 0,00m					
TVERRFALL																
H.kj.b.k.	4,6%	0,0%	7,3%		7,3%	3,0%	3,0%									3,0%
V.kj.b.k.	4,6%															
PROFIL H.	331,07	333,43	329,93	333,92	329,86	334,07	329,87	334,24	329,92	334,64	330,06	334,87	330,58	335,12	330,94	335,38
TERRENG H.	331,00	333,46	331,00	333,51	330,73	333,59	330,60	333,68	330,33	333,79	329,93	333,92	329,86	334,07	329,87	334,24
OVERBYGN.T.	40 CM															

Indeks	Revideringen gjelder	Navn	Dato
		Tegn: JNJNOR	2012-12-14
		Prosj.a:	
		Godkj:	
		Bilag	

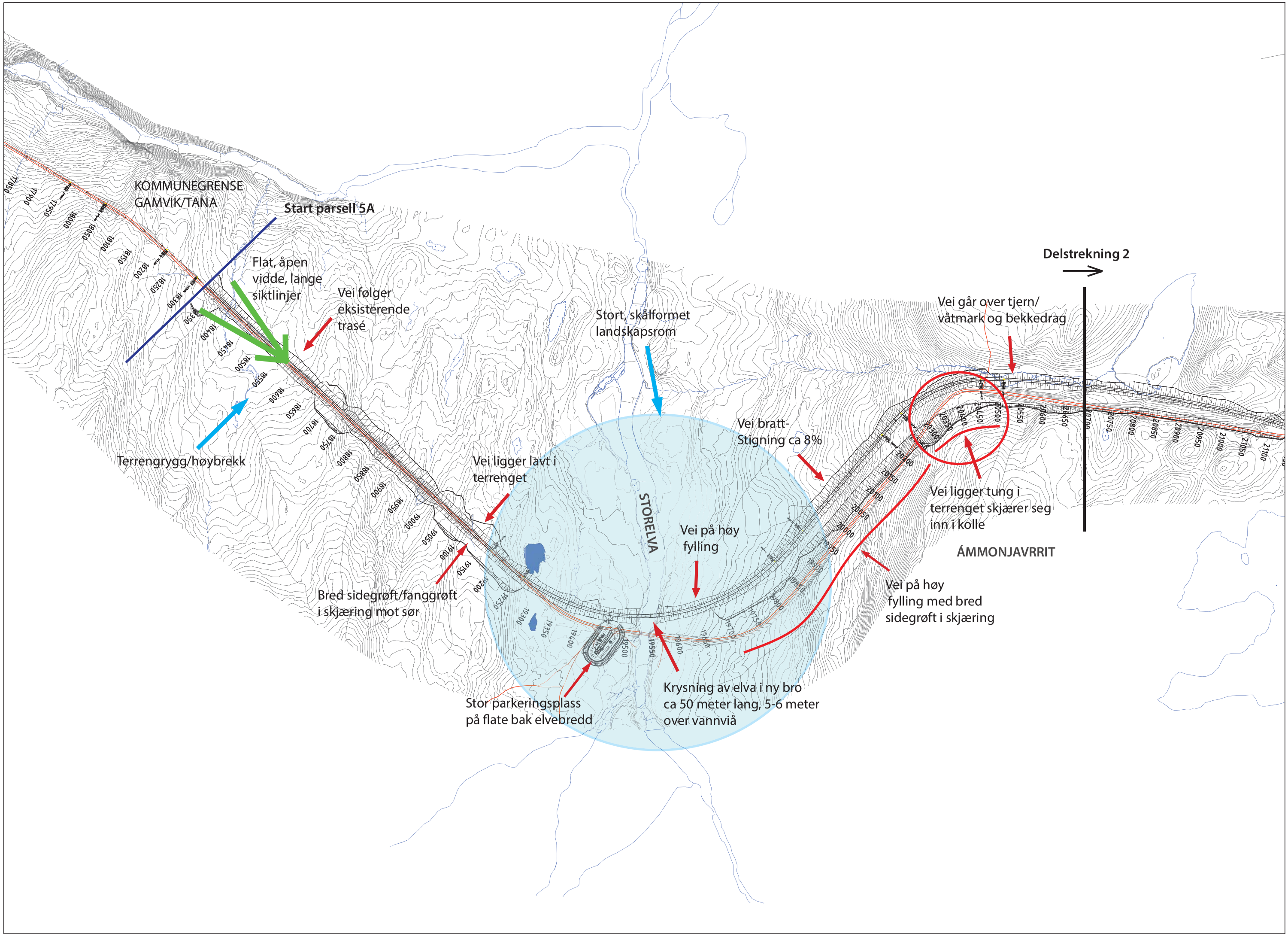
Statens vegvesen

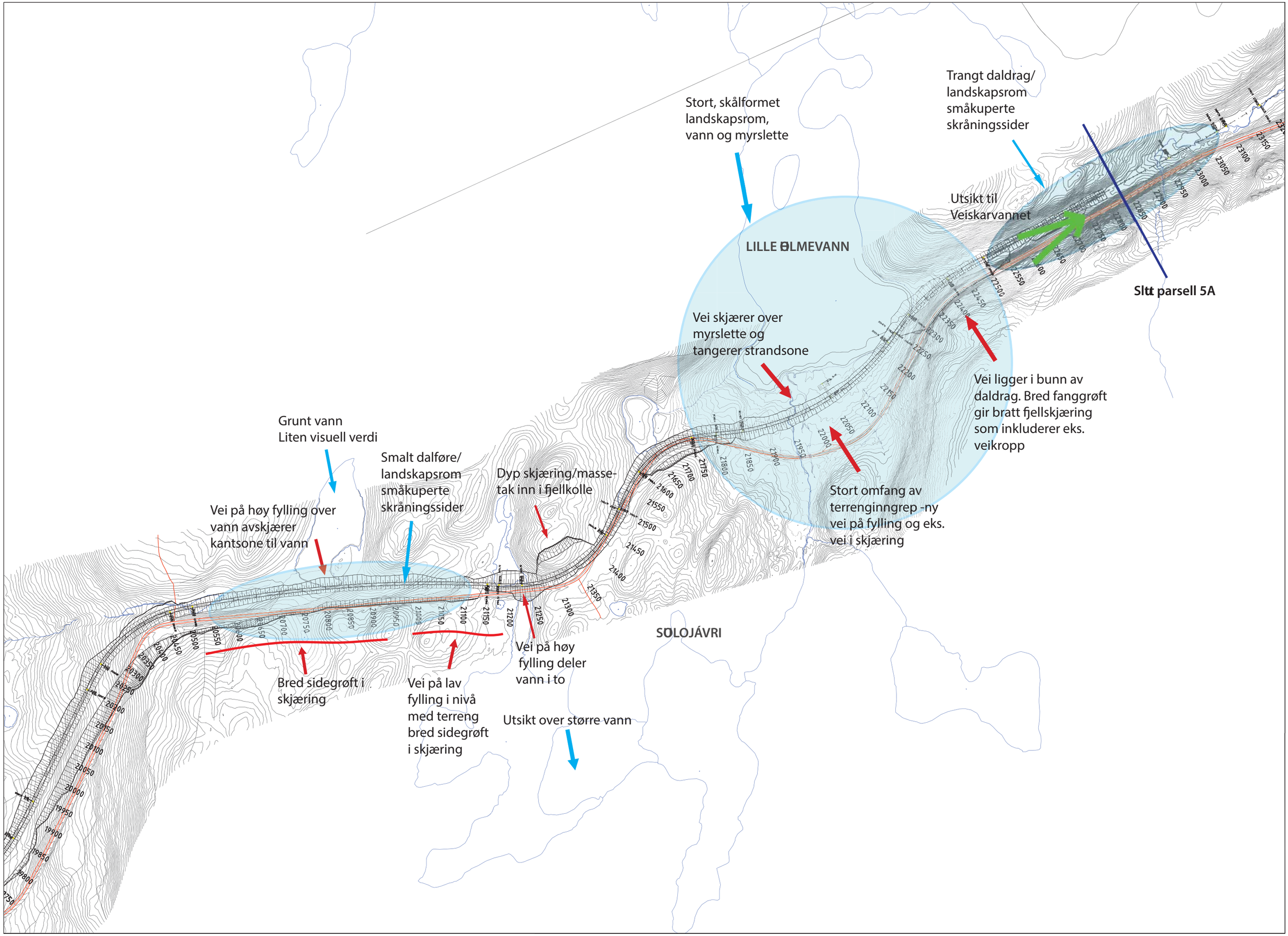
Fv. 98 Ifjordfjellet
Parsell 5A Kommunegrensen Tana/Gamvik - Suolojavri
Plan og profil 22200 - 22800

REGULERINGSPLAN

Produsert av: Rambøll

PROFnr:	20FV00098R_004
Målestokk:	1:1000 / 1:200
Tegn nr:	C007
Arkivreferanse:	

KOMMUNEGRENSE
GAMVIK/TANA
Start parsell 5A
Flat, åpen vidde, lange siktlinjer
Vei følger eksisterende trasé
Terrengrygg/høybrekk
Stort, skålformet landskapsrom
Vei ligger lavt i terrenget
STORELVA
Vei på høy fylling
Bred sidegrøft/fanggrøft i skjæring mot sør
Stor parkeringsplass på flate bak elvebredd
Krysning av elva i ny bro ca 50 meter lang, 5-6 meter over vannvia
Vei bratt-Stigning ca 8%
Vei går over tjern/ våtmark og bekkedrag
Delstrekning 2
Vei ligger tung i terrenget skjærer seg inn i kolle
ÁMMONJAVRRIT
Vei på høy fylling med bred sidegrøft i skjæring

Stort, skålformet landskapsrom, vann og myrslette
Trangt daldrag/ landskapsrom småkuperte skråningssider
Utsikt til Veiskarvannet
LILLE ØLMEVANN
Sltt parsell 5A
Vei skjærer over myrslette og tangerer strandsone
Vei ligger i bunn av daldrag. Bred fanggrøft gir bratt fjellskjæring som inkluderer eks. veikropp
Grunt vann Liten visuell verdi
Smalt dalføre/ landskapsrom småkuperte skråningssider
Dyp skjæring/masse-tak inn i fjellkolle
Stort omfang av terrenginngrep -ny vei på fylling og eks. vei i skjæring
Vei på høy fylling over vann avskjærer kantsone til vann
Bred sidegrøft i skjæring
Vei på lav fylling i nivå med terreng bred sidegrøft i skjæring
Vei på høy fylling deler vann i to
SOLOJÁVRI
Utsikt over større vann

Oppdragsgiver
Statens vegvesen Region Nord

Rapporttype
Vedlegg til planforslag

2011-11-30

FV. 98 IFJORDFJELLET - PARSELL 5
ROS-ANALYSE

RAMBØLL

FV. 98 IFJORDFJELLET - PARSELL 5
ROS-ANALYSE

Oppdragsnr.: 7110494
Oppdragsnavn: Fv. 98 Ifjordfjellet - Parsell 5
Filnavn: ROS-analyse_parsell_5A

Revisjon	0.8			
Dato	2012.11.30			
Utarbeidet av	NEL			
Kontrollert av	[Navn]			
Godkjent av	[Navn]			
Beskrivelse	[Tekst]			

Revisjonsoversikt

Revisjon	Dato	Revisjonen gjelder

Rambøll
Hoffsveien 4
Pb 427 Skøyen
NO-0213 OSLO
T +47 22 51 80 00
F +47 22 51 80 01
www.ramboll.no

INNHOLD

1. INNLEDNING 5
1.1 Bakgrunn 5
1.2 Planområdet 5

2. METODE 6

3. ANALYSE AV RISIKO 6
3.1 Snøskred og steinskred 7
3.2 Drivsnøproblematikk 7
3.3 Sårbar flora/fauna/fisk eller rødlistearter 7
3.4 Kulturminner 7
3.5 Trafikksikkerhet 7
3.6 Farlige terrengformasjoner 8

4. EVALUERING AV RISIKO 8
4.1 Vurdering av sannsynlighet og konsekvens 8
4.2 Risikomatrise 9
4.3 Risikoreduserende tiltak 10
4.4 Evaluering 10

5. KONKLUSJON 11

6. KILDER 11

7. VEDLEGG 12

1. INNLEDNING

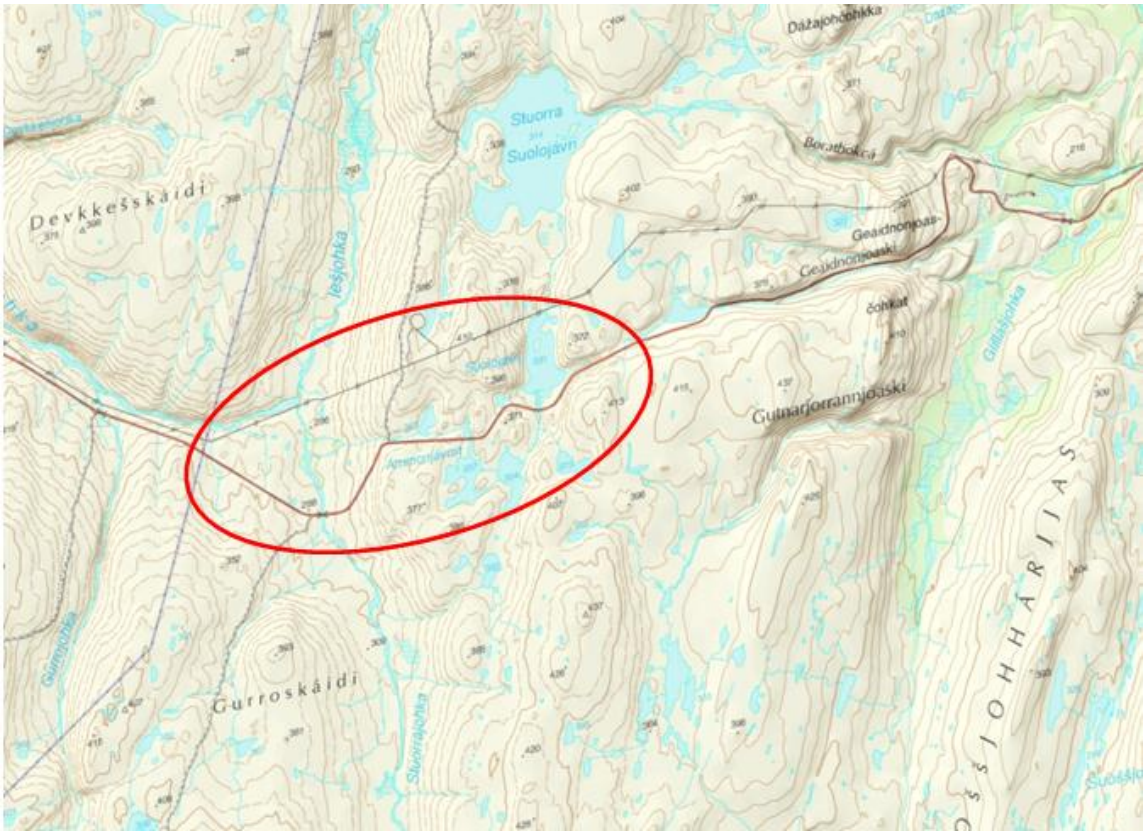
1.1 Bakgrunn

Statens vegvesen Region Nord fremmer forslag til reguleringsplan for fv. 98, parsell 5, over Ifjordfjellet i Tana kommune. Formålet med planforslaget er å legge til rette for opprusting av veien for blant annet å unngå drivsnøproblematikk vinterstid og redusere perioder med stenging og kolonnekjøring. Dette innebærer heving og senking av veien, etablering av fyllinger i vann, skjæringer i fjell og omlegging av traseen for enkelte mindre delstrekninger. Ny vei vil få en høyere standard, inkludert økt bredde på veibane og bredere og slakere grøfter av hensyn til drivsnøforhold.

Risiko- og sårbarhetsanalysen (ROS-analyse) er utført av Rambøll som en del av oppdraget med utarbeidelse av reguleringsplan med konsekvensutredning og konkurransegrunnlag for Statens vegvesen.

1.2 Planområdet

Planområdet ligger i sin helhet i Tana kommune og strekker seg fra kommunegrensen til Gamvik i vest til ca. 500 m øst for Suolojávri i øst. Parsellen er ca. 4,5 km lang. Området inngår i nedbørsfeltet for det vernede vassdraget Langfjordelva. For delstrekningen gjennom Veiskaret er det utredet to traséalternativer der det ene, alternativ A, innebærer at veien legges nederst i dalen. Alternativ B vil følge dagens veitrasé gjennom veiskaret. Alternativ A vil medføre lukking av vest-øst gående bekk i Veiskaret. Et kartutsnitt som viser planområdet er vist i figur 1.

Figur 1: Oversiktskart for planområdet. Planavgrensning er vist med rød sirkel.

Med unntak av et mindre område lengst øst i planområdet ligger hele området over skoggrensa. De vestre deler av planområdet, ved Storelva, inngår i nedbørsfeltet for det vernede vassdraget Langfjordelva. Det er en rekke større og mindre vann og bekker i planområdet.

Det er ingen bygninger eller teknisk infrastruktur innenfor planområdet. Området benyttes som beiteareal for tamrein, og er et attraktivt friluftsområde.

2. METODE

ROS-analysen er utformet med utgangspunkt i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskaps veileder for samfunnssikkerhet i arealplanlegging (2011). Analysens omfang er tilpasset planforslagets innhold og kompleksitet, samtidig som den tilfredsstiller krav om risiko- og sårbarhetsanalyse gitt i Plan- og bygningslovens § 4-3.

ROS-analysen baseres på offentlig tilgjengelig materiale (databaser ol.), grunnlagsinformasjon fra oppdragsgiver og egne befaringer i planområdet.

Det videre innholdet i dokumentet utgjør hoveddelen av ROS-analysen og består av følgende deler:

1) *Analyse av risiko*. Basert på vedlagt sjekkliste med vurdering av sannsynlighet, konsekvens og risiko for i alt 51 forskjellige hendelser/situasjoner
2) *Evaluering av sannsynlighet og konsekvens*. Inkluderer en risikomatrise og beskrivelse av risikoreduserende tiltak
3) *Konklusjon*

En nærmere beskrivelse av metode for de enkelte delene i analysen er presentert under de aktuelle kapitlene i rapporten.

3. ANALYSE AV RISIKO

En sjekkliste med vurdering av sannsynlighet, konsekvens og risiko for i alt 51 ulike hendelser/situasjoner er fylt ut og foreligger som vedlegg. Innholdet i sjekklisten er basert på eksempellister fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap til bruk i ROS-analyser. Det er i tillegg lagt inn tema "transport" og "trafikksikkerhet".

Følgende vurderes som aktuelle farer og hendelser etter gjennomgang av vedlagte sjekkliste:

- Snø- og steinskred
- Drivsnøproblematikk
- Sårbar flora/fauna/fisk eller rødlistearter
- Kulturminner
- Trafikksikkerhet
- Farlige terrengformasjoner

3.1 Snøskred og steinskred

Det er ikke markert skredutsatte områder i planområdet i NGUs skrednettdatabase (skrednett.no). Enkelte steder på strekningen vil det imidlertid være en fare for mindre snøskred ut i veibanen. Det er ikke identifisert større steinblokker over veien. Løsmassene i området er imidlertid svært porøse og risiko for mindre utglidninger og steinsprang vil være tilstede.

3.2 Drivsnøproblematikk

En kombinasjon av vind og snøforhold gir spesielle utfordringer med drivsnø i området. Det har blant annet ført til flere perioder med stenging og kolonnekjøring hver vinter. Det er et hovedmål med tiltaket å redusere hendelser forårsaket av drivsnø.

3.3 Sårbar flora/fauna/fisk eller rødlistearter

Det er gjennomført en vegetasjonsregistrering og konsekvensutredning for temaet naturmiljø. Som det fremgår av resultatene i konsekvensutredningskapittelet vil ikke tiltaket medføre store negative konsekvenser for viktige naturmiljøelementer i planområdet. Vegetasjons- og løsmassedekket i området er enkelte steder svært tynt og utsatt for slitasje i anleggsperioden. Den største konsekvensen for floraen vil imidlertid være selve arealbeslaget som tiltaket medfører gjennom etablering av ny veitrasé inkludert grøfter, skjæringer og fyllinger med skråningsutslag.

Det vil være en risiko for frigjøring av sedimenter og utslipp knyttet til anleggsarbeid ved Storelva. Dette vil kunne få negative konsekvenser for fisk i elva.

3.4 Kulturminner

Tiltaket vil ikke komme i direkte konflikt med kulturminner. Ny veitrasé ved Storelva vil imidlertid ligge nært opp til to automatisk fredede kulturminner, inkludert sikringssoner. Det er redegjort nærmere for temaet i konsekvensutredningen.

3.5 Trafikksikkerhet

Vær/føre begrenser tilgjengelighet til området
Hendelser forårsaket av drivsnø vil potensielt kunne føre til at farlige situasjoner kan oppstå for trafikanter i planområdet. Se punkt om drivsnøproblematikk over.

Fare for møteulykker
Det vil alltid være en viss sannsynlighet for møteulykker på en bilvei. Sannsynligheten anses imidlertid som noe redusert etter at tiltaket er gjennomført, sammenliknet med dagens situasjon. Veibanen på strekningen vil bli både bredere og rettere. Sannsynligheten er størst knyttet til svinger og vil være større i perioder med is og snø i veibanen.

Ulykker med gående/syklende
Området brukes relativt mye av gående og syklende i forbindelse med utøvelse av friluftsliv, jakt og fiske. Det vil være en viss risiko knyttet til påkjørsel mellom harde og myke trafikanter langs veien. Det er imidlertid ikke noe som tilsier at risikoen vil være høyere enn hva som kan forventes i tilsvarende områder. Ny veitrase vil være mer oversiktlig for bilister og gående, men

vil samtidig kunne føre til en høyere fart på veien. Risiko for ulykker med gående/syklende vurderes samlet å forbli uendret som følge av tiltaket.

Viltpåkjørsler
Risikoen her knytter seg først og fremst til påkjørsler med tamrein. Det er ikke kjent at området er spesielt utsatt for slike ulykker per i dag, men enkelttilfeller forekommer. Økt fart som følge av hevet standard på veien vil kunne medføre en større konsekvens ved denne type hendelser.

Samlet vurderes risiko for trafikkulykker til å bli noe redusert dersom planen realiseres.

3.6 Farlige terrengformasjoner

Den nye veitraseen vil enkelte steder etableres på relativt bratte fyllinger som delvis vil gå ut i vann. Dette gjelder spesielt i den sør-østlige enden av Lille holmevann. Det er uklart hvorvidt det skal etableres rekkverk/autovern ved veien siden dette kan komme i konflikt med hensynet til drivsnø som lett vil samle seg opp ved slike barrierer i terrenget.

Konsekvensen ved utforkjøring vil være større uten autovern på kritiske punkter.

4. EVALUERING AV RISIKO

4.1 Vurdering av sannsynlighet og konsekvens

Vurdering av sannsynlighet for uønsket hendelse er delt inn i følgende kategorier:

1. Lite sannsynlig/ ingen tilfeller: Kjenner ingen tilfeller, men kan ha hørt om tilsvarende i andre områder
2. Mindre sannsynlig/ kjenner tilfeller: Kjenner ett tilfelle i løpet av en 10-års periode
3. Sannsynlig/ flere enkelttilfeller: Skjer årlig/ kjenner til tilfeller med kortere varighet
4. Meget sannsynlig/ periodevis, lengre varighet: Skjer månedlig/ forhold som opptrer i lengre perioder, flere måneder
5. Svært sannsynlig/ kontinuerlig: Skjer ukentlig/ forhold som er kontinuerlig tilstede i området

Vurdering av konsekvenser av uønskede hendelser/farer er delt inn i:

1. Ubetydelig/ufarlig: Ingen person eller miljøskader/enkelte tilfeller av misnøye.
2. Mindre alvorlig/en viss fare: Få/små person- eller miljøskader/belastende forhold for enkeltpersoner.
3. Betydelig/kritisk: kan føre til alvorlige personskader/belastende forhold for en gruppe personer.
4. Alvorlig/farlig (behandlingskrevende) person eller miljøskader og kritiske situasjoner.
5. Svært alvorlig/katastrofalt: Personskade som medfører død eller varig men; mange skadde; langvarige miljøskader.

4.2 Risikomatrise

Risikomatrisen (tabell 1) gir en kvantifiserbar og visuell fremstilling av risiko- og sårbarhetsanalysen, og bygger på resultater som fremgår av sjekklisten i vedlegg 1.

Tallverdiene øverst til venstre i hver celle i risikomatrisen angir risikoverdi. Tallene med nummerering fra 1 til 51 angir nummer i vedlagte sjekkliste. Hendelser i røde felt er ikke akseptable og krever tiltak. Det må vurderes tiltak for hendelser i gule felt, mens hendelser i grønne felt ikke har en signifikant risiko og risikoreduserende tiltak kan vurderes.

Tabell 1: Risikomatrise som gir en kvantifiserbar og visuell fremstilling av risiko- og sårbarhetsanalyse

Konsekvens: / Sannsynlighet:	1. Ubetydelig	2. Mindre alvorlig/en viss fare	3. Betydelig/ kritisk	4. Alvorlig/ farlig	5. Svært alvorlig/ katastrofalt
5. Svært sannsynlig/ kontinuerlig	5	10	15	20	25
4. Meget sannsynlig/ periodevis, lengre varighet	4	8	12	16	20
3. Sannsynlig/ flere enkelttilfeller	3	6 **6,7,9,30, 35**	9 **1**	12	15
2. Mindre sannsynlig/kjenner tilfeller	2	4 **3,12**	6 **2**	8 **44**	10
1. Lite sannsynlig/ingen tilfeller	1 **4,5,8,18, 25,29,31, 32**	2 **10,11,17, 38,39,40, 41,42,43, 45,46**	3 **19,20,24, 26,28,36, 37,49**	4 **16,48**	5 **47**

4.3 Risikoreduserende tiltak

Med utgangspunkt i risikovurderingen i denne analysen anbefales det at følgende tiltak vurderes innarbeidet i reguleringsplan og videre planer for tiltaket:

Tabell 2: Risikoreduserende tiltak som bør vurderes innarbeidet i reguleringsplan og videre planer for tiltaket

Nr.	Hendelse/fare	Beskrivelse av tiltak
1	Snø- og steinskred	Montering av snøskjermer i fjellet og etablering av brede grøfter kan vurderes som risikoreduserende tiltak.
6, 7	Drivsnøproblematikk	Redusert drivsnøproblematikk er et hovedmål med tiltaket og vil være førende for veiprosjekteringen. Tiltak som gjennomføres er bl.a. etablering av slake og brede grøfter, optimalisert trasévalg mht. snødrift og minimalt med rekkverk langs veien.
9	Sårbar flora/fauna/fisk eller rødlistearter	Grøfter og skråningsutslag ved ny veitrasé revegeteres. Metoder for naturlig revegetering skal benyttes. Anleggsarbeidet i Storelva skal foregå utenfor gyteperioden for fisk i elva. Det skal benyttes teknologi som reduserer risiko for frigjøring av sedimenter og utslipp til elva til et minimum.
11	Kulturminner	Registrerte kulturminner merkes tydelig for å unngå negativ påvirkning i anleggsfasen
44	Farlige terrengformasjoner	Etablering av autovern kan vurderes nærmere for utsatte deler av strekningen. I fyllinger i vann er det aktuelt å etablere en terskel nederst i fyllingen for å redusere risiko for at kjøretøy lander i vannet ved utforkjøring.

4.4 Evaluering

Tabell 3 viser hvordan planforslaget endrer risikonivå for de enkelte uønskede hendelsene eller farene. Det forutsettes at risikoreduserende tiltak gjennomføres som beskrevet i kapittel 5.1.

Tabell 3: Endret risiko for uønskede hendelser etter gjennomføring av tiltak som inngår i planforslaget

Tabellen baserer seg på følgende skala:

Økt risiko
Uendret risiko
Redusert risiko

Nr.	Uønsket hendelse	Endring i risiko
1	Snø- og steinskred	Redusert risiko
6, 7	Drivsnøproblematikk	Redusert risiko
9	Sårbar flora/fauna/fisk eller rødlistearter	Uendret
11	Kulturminner	Uendret
44	Farlige terrengformasjoner	Uendret

5. KONKLUSJON

Risiko- og sårbarhetsanalysen har identifisert seks aktuelle hendelser og faremomenter som har betydning for vurdering av risiko- og sårbarhet ved gjennomføring av planen:

- Snø- og steinskred
- Drivsnøproblematikk
- Sårbar flora/fauna/fisk eller rødlistearter
- Kulturminner
- Trafikksikkerhet
- Farlige terrengformasjoner

Det er foreslått gjennomføring av avbøtende tiltak ved flere av de aktuelle hendelsene. Som det fremgår av kapittel 4.5 - Evaluering av risiko, vil gjennomføringen av planforslaget gitt at risikoreduserende tiltak iverksettes, medføre en reduksjon av risiko.

I kapittel 3.5 i denne analysen er det angitt forslag til planbestemmelser som bør inkluderes i bestemmelsene til reguleringsplanen.

Det bør rettes spesiell oppmerksomhet til forholdene rundt trafikksikkerhet knyttet til bratte fyllinger. Avbøtende tiltak av hensyn til kulturminner og det sårbare vegetasjonsdekket i området er foreslått.

Ved å gjennomføre de foreslåtte tiltakene vil risikonivået reduseres, eller holdes uendret når planforslaget gjennomføres og følges opp i detaljprosjekteringen. På grunnlag av det ovennevnte ansees akseptkriteriene lagt til grunn ved utarbeidelsen av ROS-analysen som oppfylt.

6. KILDER

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. 2011. Veileder for Samfunnssikkerhet, kartlegging av risiko og sårbarhet. Revidert versjon fra desember 2011.

Norges vassdrags- og energidirektorat. 2011. Informasjon om potensielle fareområder for snøskred og steinsprang. Lokalisert 17.10.2011 på: www.skrednett.no

7. VEDLEGG

Sjekklisten er ikke komplett og benyttes i denne sammenheng som et hjelpemiddel for identifisering av risiko- og sårbarhetsforhold. Hvis en hendelse i sjekklisten er identifisert som en aktuell hendelse vil den bli nærmere analysert. Hendelser som ikke anses som aktuelle er ikke videre utredet.

Nr	Hendelse/Situasjon	Aktuelt?	Sannsynlig	Konsekvens	Risiko	Kommentar
	Naturgitte forhold					
1	Er området utsatt for snø- eller steinskred?	**Ja**	Sannsynlig/ flere enkelttilfeller	Betydelig/ kritisk	9	Beskrevet nærmere i kap. 2
2	Er det fare for utglidning (er området geoteknisk ustabilt)?	**Nei**	Mindre sannsynlig/ kjenner tilfeller	Betydelig/ kritisk	6	Fare for utglidning er aktuelt ved etablering av fyllinger i vann. Det forutsettes her at det benyttes fyllmasser og teknologi tilpasset grunnforholdene.
3	Er området utsatt for flom i elv/bekk/lukket bekk?	**Nei**	Mindre sannsynlig/ kjenner tilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	4	Området ligger høyt i nedbørsfeltet og risiko for flom er mer aktuelt i lavere områder.
4	Er det radon i grunnen?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Ubetydelig/ ufarlig	1	
5	Skader ved forventet Havnivåstigning/ springflo?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Ubetydelig/ ufarlig	1	
	Værforhold					
6	Er området spesielt vindutsatt?	**Ja**	Sannsynlig/ flere enkelttilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	6	Punkt 6 og 7 må ses i sammenheng og er beskrevet nærmere under «Drivsnøproblematikk» i kap. 2.
7	Er området spesielt nedbørutsatt?	**Ja**	Sannsynlig/ flere enkelttilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	6	
8	Vil klimaendringer medføre økt havstigning?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Ubetydelig/ ufarlig	1	
	Natur og kulturområder, medfører planen skade på;					
9	Sårbar flora/fauna/fisk eller rødlistearter?	**Ja**	Sannsynlig/ flere enkelttilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	6	Beskrevet nærmere i kap. 2
10	- Verneområder, herunder kulturlandskap eller bymiljø?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	2	
11	- Kulturminner (automatisk fredete) eller verneverdige bygg?	**Ja**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	2	Beskrevet nærmere i kap. 2

Nr	Hendelse/Situasjon	Aktuelt?	Sannsynlig	Konsekvens	Risiko	Kommentar
	Infrastruktur, vil utilsiktede/ukontrollerte hendelser som kan inntreffe på nærliggende *transportårer* utgjøre en risiko for området?:					
12	-hendelser på vei?	**Nei**	Mindre sannsynlig/ kjenner	Mindre alvorlig/ en viss fare	4	

			tilfeller			
13	-hendelser på jernbane?	**Nei**	-	-	-	
14	- hendelser på metro (T-bane)?	**Nei**	-	-	-	
15	- Hendelser på trikk (sporvogn)?	**Nei**	-	-	-	
16	- hendelser i luften (flyaktivitet)?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Alvorlig/ farlig	4	
17	- Vil drenering av området føre til oversvømmelse i nedenforliggende områder?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	2	
	Infrastruktur/ Industri, Vil utilsiktede/ukontrollerte hendelser som kan inntreffe i nærliggende *virksomheter* (industriforetak etc.), utgjøre en risiko for området?:					
18	- utslipp av giftige gasser/væsker?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Ubetydelig/ ufarlig	1	
19	- akuttutslipp til sjø/vassdrag?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Betydelig/ kritisk	3	
20	- akuttutslipp til grunn?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Betydelig/ kritisk	3	
21	- avrenning fra fyllplasser?	**Nei**	-	-	-	
22	- ulykker fra industri med storulykkepotensiale?	**Nei**	-	-	-	
23	- støv/støy/lukt fra industri?	**Nei**	-	-	-	
24	- kilder for uønsket stråling?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Betydelig/ kritisk	3	
25	- elektromagnetiske felt ved høyspentledninger	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Ubetydelig/ ufarlig	1	
26	- ulykker med farlig gods (brennbar/farlig veske el. gass/eksplosiver mv.)	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Betydelig/ kritisk	3	

Nr	Hendelse/Situasjon	Aktuelt?	Sannsynlig	Konsekvens	Risiko	Kommentar
27	- Er det bebyggelse med spesielt stor fare for brannspredning?	**Nei**	-	-	-	Det er ingen bebyggelse i planområdet
28	-utslipp av eksplosjonsfarlige/ brennbare gasser/væsker?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Betydelig/ kritisk	3	
	Medfører bortfall av tilgang på følgende tjenester *spesielle* ulemper for området?:					
29	-elektrisitet (kraftlinjer)?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Ubetydelig/ ufarlig	1	
30	-teletjenester?	**Nei**	Sannsynlig/ flere enkelttilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	6	Bortfall av mobilnett vil kunne medføre økt risiko ved hendelser i området.
31	-vannforsyning?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Ubetydelig/ ufarlig	1	
32	-renovasjon/ spillvann?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Ubetydelig/ ufarlig	1	
	Dersom det går høyspentlinjer ved/gjennom området:					
33	- påvirkes området av magnetisk felt fra el. linjer?	**Nei**	-	-	-	
34	- er det spesiell klatrefare i forbindelse med master?	**Nei**	-	-	-	
	Er det *spesielle* farer forbundet med bruk av transportnett for gående, syklende og kjørende innenfor området?:					
35	- vær og føre begrenser tilgjengeligheten til området	**Ja**	Sannsynlig/ flere enkelttilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	6	Beskrevet nærmere i kap. 2
36	- fare for møteulykker	**Ja**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Betydelig/ kritisk	3	Beskrevet nærmere i kap. 2
37	- ulykker med gående/syklende	**Ja**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Betydelig/ kritisk	3	Beskrevet nærmere i kap. 2
38	- viltpåkjørsler	**Ja**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	2	Beskrevet nærmere i kap. 2
	Er området påvirket/forurenset fra tidligere virksomheter?					
39	- gruver: åpne sjakter, steintipper etc.	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	2	
40	-militære anlegg: fjellanlegg, piggtrådsperringer	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	2	
41	- industrivirksomhet, herunder avfallsdeponering?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	2	

42	- Forurenset grunn?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	2	
Nr	**Hendelse/Situasjon**	**Aktuelt?**	**Sannsynlig**	**Konsekvens**	**Risiko**	**Kommentar**
Omgivelser						
43	Er det regulerte vannmagasiner i nærheten, med spesiell fare for usikker is?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	2	
44	Finnes det naturlige terrengformasjoner som utgjør *spesiell* fare (stup etc.)?	**Ja**	Mindre sannsynlig/ kjenner tilfeller	Alvorlig/ farlig	8	Beskrevet nærmere i kap. 2
45	Luftforurensning	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	2	
46	Støy - trafikkstøy	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Mindre alvorlig/ en viss fare	2	Det er ingen bebyggelse i området og trafikkstøy vil derfor ikke være et stort problem.
Ulovlig virksomhet, Sabotasje og terrorhandlinger:						
47	- Er tiltaket i seg selv et sabotasje-/terrormål?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Svært alvorlig/ katastrofalt	5	
48	- finnes det potensielle sabotasje-/terrormål i nærheten?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Alvorlig/ farlig	4	
Brannberedskap:						
49	- omfatter planområdet spesielt farlige anlegg?	**Nei**	Lite sannsynlig/ ingen tilfeller	Betydelig/ kritisk	3	
50	- har området to adkomstveier for rednings- og slukkemannskap?	**Ja**	-	-	-	
51	- Vil planforslaget medføre redusert fremkommelighet til rednings- og slukkemannskap for tilliggende bebyggelse?	**Nei**	-	-	-	

Bioforsk Rapport
Bioforsk Report
Vol. 7 Nr.164 2012

Opprustningen av fylkesvei 98 over Ifjordfjellet

Konsekvensutredning for reindrift

Svein Morten Eilertsen
Bioforsk Nord Tjøtta

www.bioforsk.no

Hovedkontor/Head office
Frederik A. Dahls vei 20
N-1432 Ås
Tel.: (+47) 40 60 41 00
post@bioforsk.no

Bioforsk Nord Tjøtta
Pb 34
8860 Tjøtta
Tel.: (+47) 40 60 41 00
liv.jorunn.hind@bioforsk.no

Tittel/Title:
Opprustningen av fylkesvei 98 over Ifjordfjellet. Konsekvensutredning for reindrift
Forfatter(e)/Author(s):
Svein Morten Eilertsen

Dato/Date:	*Tilgjengelighet/Availability:*	*Prosjekt nr./Project No.:*	*Saksnr./Archive No.:*
28.11.2012	Lukket inntil saken er ferdigbehandlet		
Rapport nr./Report No.:	*ISBN-nr./ISBN-no:*	*Antall sider/Number of pages:*	*Antall vedlegg/Number of appendices:*
7(164) 2012	978-82-17-01016-6	20	

Oppdragsgiver/Employer:	*Kontaktperson/Contact person:*

Stikkord/Keywords:	*Fagområde/Field of work:*
Konsekvensutredning, fylkesvei 98, Ifjordfjellet, reindrift,	Miljø og utmarksressurser

Sammendrag:

Foreliggende konsekvensutredning er gjennomført av Bioforsk Nord Tjøtta på oppdrag fra Rambøll As. Statens vegvesen avdeling Finnmark og Tana har startet arbeidet med reguleringsplan for flykesveg 98, Ifjordfjellet ved kommunegrensen mellom Gamvik og Tana til Giilas, en strekning på ca. 10 km. Utredningsområdet benyttes som vårbeiter og kalvingsområde for reinbeitedistrikt nr 13, Siskit Čorgaš ja Lágesduottar. I tillegg brukes området som sommer- og tidlig høstbeite av reinbeitedistriktet. *Verdien* av utredningsområdet vurdert som *stor* for reindrifta. I anleggsfasen kan de negative konsekvensene minimaliseres ved at arbeidet legges til perioder på året da enten reinen ikke benytter området, eller perioder på året da reinen er mindre sårbar for forstyrrelser. De negative konsekvensene av anleggsperioden kan også reduseres ved at utbygger tar hensyn til reinen når den skal flytte igjennom utredningsområdet vår og høst. Under forutsetning av at utfartsparkeringsplassen ved Storelva ikke fører til økte friluftslivsaktiviteter i perioden reinen er i utredningsområdet (vår – høst) vurderes de samlede *negative konsekvensene* for reindrifta ved oppgraderin av fylkesveg 98, Ifjordfjellet *små*. Dersom etableringen av parkeringsplassen fører til økt friluftslivsaktivitet inn i utredningsområdet i perioden reinen er i området (vår – høst) vil det ha *negativ effekt* med *negative konsekvenser* for reindrifta som resultat.

Godkjent / Approved
Håkon Sund
Avdelingsleder

Prosjektleder / Project leader
Svein Morten Eilertsen
Forsker

Forord

Statens vegvesen avdeling Finnmark og Tana har startet arbeidet med reguleringsplan for området ved kommunegrensen mellom Gamvik og Tana til Giilas, en strekning på ca. 10 km.

I forbindelse med planarbeidet har Bioforsk Nord Tjøtta foretatt en vurdering av konsekvensene for deltema reindrift i området. Utredningen tar for seg dagens bruk av området til reindrift, hvordan tiltaket påvirker reindrifta i planområdet og i tilgrensende områder.

Tjøtta, oktober 2012

Svein Morten Eilertsen

Innhold

Sammendrag 3

1. Innledning 4
   1.1 Bakgrunn 4
   1.2 Formål med utredningen 4

2. Undersøkelsesområdet 5
   2.1 Områdebeskrivelse 5
   2.2 Utbyggingsplanene 6
   2.3 0-alternativet 7

3. Metoder og datagrunnlag 8
   3.1 Konsekvensanalyse 8
      3.1.1 Verdivurderinger 8
      3.1.2 Vurdering av omfang (effekt) 9
      3.1.3 Vurdering av konsekvens 9

4. Statusbeskrivelse og vurdering av verdi, omfang og konsekvens 11
   4.1 Reindrift i utredningsområdet (verdibeskrivelse) 11
      4.1.1 Fremtidig reindriftsvirksomhet (fram mot år 2030) 13
   4.2 Generelt om inngrep og forstyrrelser 13
   4.3 Omfang og konsekvens for reindrifta av 0-alternativet 14
   4.4 Omfang og konsekvenser for reindrifta ved oppgradering av fylkesveg 98, Ifjordfjellet 15
      4.4.1 Anleggsfasen 15
      4.4.2 Ferdig oppgradert veg (driftsfasen) 15

5. Avbøtende tiltak 17
   5.1 Anleggsperioden 17
   5.2 Driftsfasen 17

6. Konklusjon 18

7. Referanser 19

Sammendrag

Utredningen er gjennomført på oppdrag fra Rambøll As. Statens vegvesen avdeling Finnmark og Tana har startet arbeidet med reguleringsplan for området ved kommunegrensen mellom Gamvik og Tana til Giilas, en strekning på ca. 10 km. Parsellen inngår som en del av en større opprustning av fv. 98 over Ifjordfjellet som skal gjennomføres i løpet av perioden 2010 -2015. Utredningsområdet ligger innenfor reinbeitedistrikt 13 i Øst-Finnmark reinbeiteområde. I forbindelse med den planlagte opprustingen av fylkesvei 98 over Ifjordfjellet har Bioforsk Nord Tjøtta gjennomført en vurdering av konsekvensene for reindrifta i området.

Utredningsområdet benyttes som vårbeiter og kalvingsområde for Reinbeitedistrikt nr 13, Siskit Čorgaš ja Lágesduottar. I tillegg brukes området som sommer- og tidlig høstbeite av reinbeitedistriktet. Reinbeitedistriktet har tekniske installsajoner som sperregjerder og merkegjerder i utredningsområdet. Da utredningsområdet både blir benyttet som kalvingsland og vår- og sommerbeiter for reinsdyr tilhørende reinbeitedistrikt 13 er *verdien* av utredningsområdet vurdert som *stor* for reindrifta.

Konsekvensene for reindrifta ved oppgradering av fylkesveg 98 over Ifjordfjellet vil avhenge av i hvilken grad utbygger tar hensyn til reindrifta. Særlig i anleggsfasen kan konsekvensene minimaliseres ved at arbeidet legges til perioder på året da enten reinen ikke benytter området, eller perioder på året da reinen er mindre sårbar for forstyrrelser (sensommer og høst). De negative konsekvensene av anleggsperioden kan også reduseres ved at utbygger tar hensyn til reinen når den skal flytte igjennom utredningsområdet vår og høst.

Under forutsetning av at utfartsparkeringsplassen ved Storelva ikke fører til økte friluftslivsaktiviteter i perioden reinen er i utredningsområdet (vår – høst) vurderes de samlede *negative konsekvensene* for reindrifta ved oppgraderin av fylkesveg 98, Ifjordfjellet *små* (tabell 5). Dette begrunnes hovedsakelig med at den oppgraderte vegen erstatter en eksisterende veg som allerede er i bruk og at den planlagte utformingen av veien ikke forventes å føre til økt barrierevirkning for reinen. Forutsetningen er at det ikke bygges autovern på steder der reinen skal krysse veien. Dersom etableringen av utfartsparkerings-plassen ved Storelva fører til økt friluftslivsaktivitet inn i utredningsområdet i perioden reinen er i området (vår – høst) vil det ha *negativ effekt* med *negative konsekvenser* for reindrifta som resultat. Særlig økt aktivitet inn i området i kalvingsperioden om våren vil ha *store negative konsekvenser* for reindrifta.

For å redusere de negative konsekvensene for reindrifta bør utfartsparkeringsplassen ved Storelva være stengt i kalvingsperioden i vår- og forsommerperioden.

1. Innledning

1.1 Bakgrunn

Utredningen er gjennomført på oppdrag fra Rambøll AS. Statens vegvesen avdeling Finnmark og Tana har startet arbeidet med reguleringsplan for området ved kommunegrensen mellom Gamvik og Tana til Giilas, en strekning på ca. 10 km. Parsellen inngår som en del av en større opprustning av fv. 98 over Ifjordfjellet som skal gjennomføres i løpet av perioden 2010 -2015. Utredningsområdet ligger innenfor reinbeitedistrikt 13 i Øst-Finnmark reinbeiteområde.

I forbindelse med den planlagte opprustingen av fylkesvei 98 over Ifjordfjellet har Bioforsk Nord Tjøtta gjennomført en vurdering av konsekvensene for reindrifta i området.

1.2 Formål med utredningen

Foreliggende rapport er en konsekvensutredning innen temaet reindrift. Utredningen inneholder en beskrivelse av dagens situasjon og en vurdering av mulige konsekvenser av tiltaket for reindrifta i planområdet. Avbøtende tiltak er også vurdert. Utredningen er gjennomført i henhold til de krav til konsekvensutredninger som plan- og bygningsloven setter. Vedrørende konsekvensene av utbyggings-planene i forhold til reindrifta er basert på fastsatte planprogram av 16. desember 2010 fra Statens vegvesen, Region nord. Vedrørende konsekvensene av opprustingsplanene i forhold til reindrifta skal følgende avklares (kap. 6.5.1. s.11):

"Eventuelle konsekvenser for reindriften i området skal synliggjøres, og eventuelle avbøtende tiltak skal vurderes og beskrives. Det skal legges vekt på reindriftsnæringens bruk av det berørte området i dag. Direkte og indirekte beitetap som følge av tiltaket skal vurderes. Det skal også vurderes hvordan tiltaket i anleggs- og driftsfasen kan påvirke reindriftens bruk av området gjennom barrierevirkning, skremsel, støy og økt ferdsel."

Fremgangsmåte:
Utredningen skal gjøres på bakgrunn av eksisterende informasjon om beite-, kalvings-, luftingsområder, trekk- og flyttleier, bruksomfang mv. og eksisterende kunnskap om arealinngrep og reindrift, eventuelt supplert med befaringer. Reinbeitedistriktet/sidaer og reindriftsforvaltningen skal kontaktes.

Formål med utredningen
Formålet med utredningen er å beskrive reindrifta i området, vurdere konsekvenser for reindrifta gjennom direkte beitetap som følge av tiltakene. I tillegg vurdering av hvordan bl.a. anleggs- og driftsfasen påvirker reindriftens bruk av området. Utreder vil også vurdere, og foreslå avbøtende tiltak ved eventuelle negative konsekvenser for reindrifta.

Arbeidsbeskrivelse
Arbeidet med utredningen vil kortfattet bestå i følgende oppgaver:

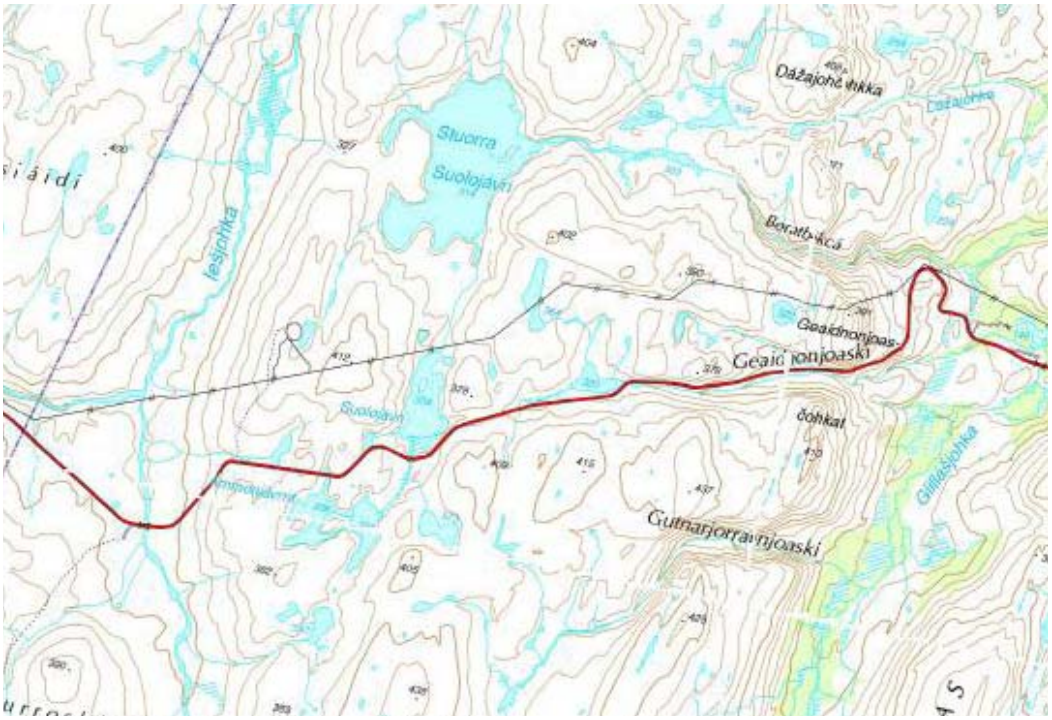
1. Informasjonsinnhenting, litteratur og eksisterende kunnskapsgrunnlag. Inkludert møte med berørte reinbeitedistrikt der reindriftas bruk av planområdet gjennom hele reindriftsåret blir gjennomgtt.
2. Om nødvendig begrensede feltundersøkelser knyttet til utbyggingsområdet for nye anlegg.
3. Sammenstilling av kunnskapsgrunnlaget og presentasjon av reindrifta i planområdet.
4. Konsekvensvurdering av utbyggingen for reindrifta og forslag om mulige avbøtende tiltak.

2. Undersøkelsesområdet

2.1 Områdebeskrivelse

Fv. 98 over Ifjordfjellet er en viktig fjellovergang i midtfylke i Finnmark. Den knytter sammen kystbyene og fremstår for mange som en naturlig ferdselsåre. Frem til 1. januar 2010 var vegen en riksveg med Statens vegvesen som vegeier. Fra årsskifte 2010 fikk Finnmark fylkeskommune ansvaret for vegen som en del av forvaltningsreformen, og vegen ble omklassifisert til fylkesveg. Vegen har i dag en generelt dårlig standard, og det er store utfordringer knyttet til vinterdriften. For å gjøre fv. 98 til en helårsveg med tilfredsstillende standard er det behov for større og mindre utbedringer av hele vegen.

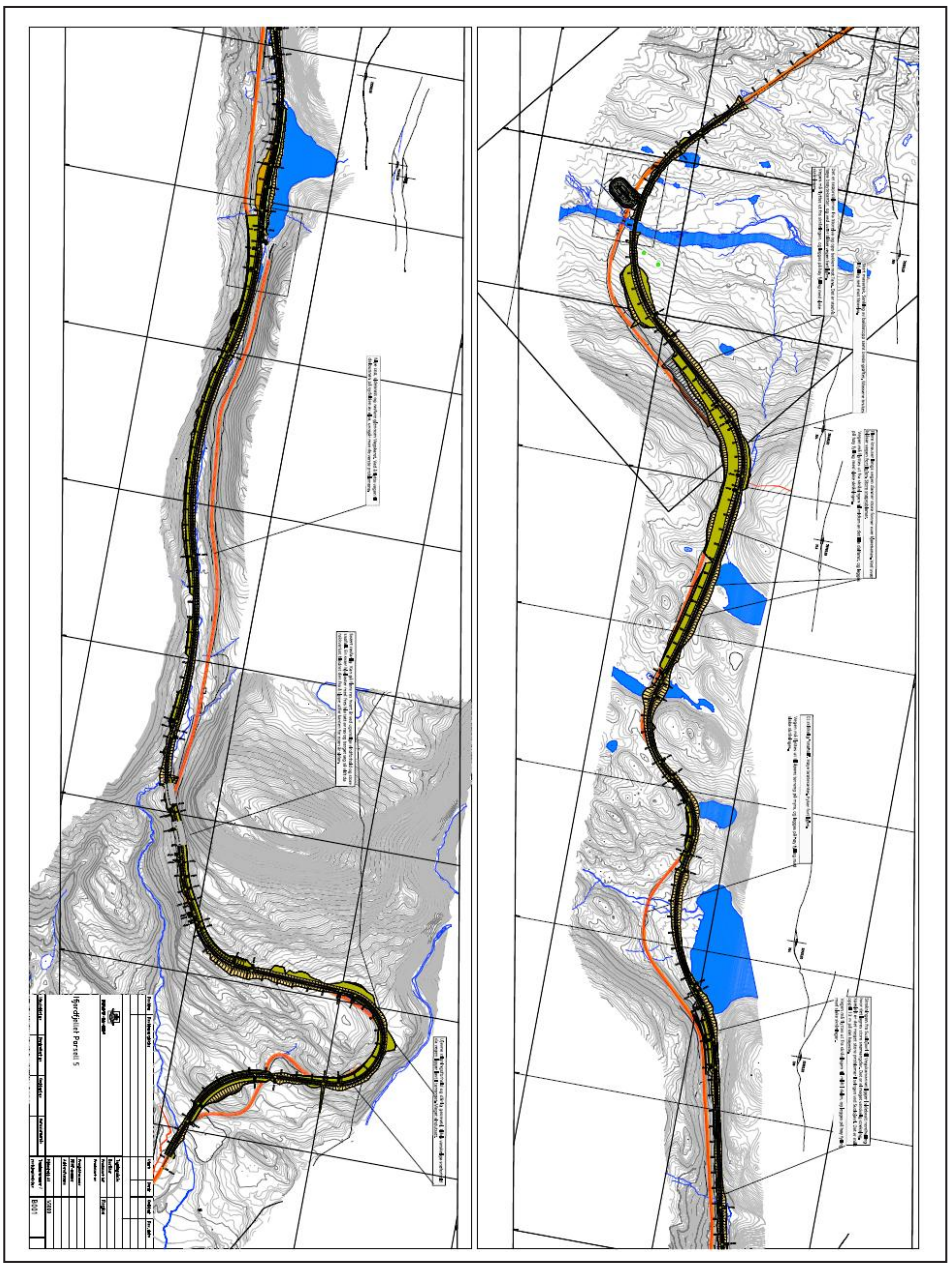
Planområdet ligger i Tana kommune (figur 1). Området strekker seg fra kommunegrensen mellom Gamvik og Tana til Giilas.

Figur 1. Planområdet for oppgradering av fylkesvei 98, Ifjordfjellet.

2.2 Utbyggingsplanene

I planforslaget foreslås en opprusting av hele vegen gjennom planområdet. Vegen ligger i dag på et utsatt sted med store driftsproblemer om vinteren, ønskes derfor flyttet ned i dalbunnen (figur 2). Dette vil løse de største utfordringene med drivsnø. For hele vegen skal kurvaturen utbedres for å gi bedre trafikksikkerhet og redusere drivsnøproblematikken om vinteren.

Figur 2. Revidert planskisse for oppgradering av fylkesvei 98, Ifjordfjellet.

Den nye vegen vil i hovedsak følge dalbunnen og et bekkeleie som går nedover samme dal. Unntaket gjelder et ekstra alternativ i Veiskardet. Den største vegomleggingen vil være ved Storelva. Her skal det bygge ny bru. Denne vil bli om lag 50 meter lang. Den gamle bruen vil bli revet. Det skal etterstrebes å lage slake skråninger slik at det ikke blir behov for rekkverk. Dette er gunstig for å hindre at snøen samler seg langs rekkverkene, samtidig som rekkverk kan skape hinder for reinsdyr og mennesker som bruker området til rekreasjon. Det planlegges en større parkeringsplass ved Storelva der det i dag er en mindre parkeringsplass. Tana kommune ønsker at det tilrettelegges for parkering av campingvogner, samt parkering av biler med tilhenger. Dette er plasskrevende, noe som medfører at parkeringsplassen vil bli forholdsvis stor. Det anses imidlertid som gunstig å samle denne type aktivitet på et område, i stede for parkering langs vegen slik det er i dag. Det skal også vurderes om det er

behov for ytterligere parkeringsplasser langs strekningen. Den planlagte opprustingen av vegen vil gi bedre fremkommelighet både sommer og vinter, og tiltakene vil gi en mer trafikksikker veg.

2.3 0-alternativet

0-alternativet beskriver situasjonen dersom planene for oppgradering av fylkesveg 98 over Ifjordfjellet ikke blir gjennomført. Statusbeskrivelsen (0-alternativet) er en verdinøytral og faktaorientert omtale av situasjonen innenfor temaet reindrift. 0-alternativet benyttes som et sammenlikningsgrunnlag ved konsekvensvurderingen av tiltaket. Det foreligger ingen planer for alternativ arealutnyttelse i det aktuelle planområdet. Området vil dermed trolig i stor grad framstå og brukes av reindrifta som det gjøres i dag.

3. Metoder og datagrunnlag

3.1 Konsekvensanalyse

Som grunnlag for denne utredningen er Statens vegvesen, Håndbok 140, konsekvensanalyser benyttet (Statens Vegvesen 2006). Analysen gjennomføres etter følgende trinnvise metode: Statusbeskrivelse, verdisetting, vurdering av omfang (effekt)og vurdering av konsekvens:

a) ***verdi***, uttrykt gjennom tilstand, egenskaper og utviklingstrekk for vedkommende tema, og etter skalaen *liten – liten/middels - middels – middels/stor - stor*. Skalaen er kontinuerlig der liten verdi refereres som 1 og stor verdi refereres som 5.

b) ***omfang (inngrepsgrad)***, det vil si hvor store endringer tiltaket kan medføre for vedkommende tema, kategorisert etter skalaen: *stort negativt – middels negativt – lite/ingen – middels positivt – stort positivt*. Skalaen er kontinuerlig.

c) ***konsekvens***, som fastsettes i form av en ni-trinns skala ved å sammenholde opplysninger om berørte områders verdi (a) med opplysninger om omfanget (b) av endringene.

Håndbok 140 (Statens Vegvesen 2006) beskriver innholdet innenfor de ulike trinn, som også er utdypet i etterfølgende avsnitt.

3.1.1 Verdivurderinger

Det første trinnet i konsekvensutredningen er å beskrive og vurdere reindriftas status og forutsetninger innenfor det planlagte utredningsområdet. Fastsettelsen av "verdi" er i størst mulig grad basert på dagens reindrift og behov uttrykt ved konkrete planer for framtidig utvikling av næringa og sannsynligheten for å kunne realisere disse i et område uten utbygging. Det er gitt en selvstendig og subjektiv verdivurdering av områdets verdi i innenfor utredningsområdet. Klassifisering av verdi, virkning og konsekvenser er basert på Håndbok 140 (Statens vegvesen 2006). Verdivurderingen er gradert etter følgende femdelte skala: *Stor verdi, stor/middels verdi, middels stor verdi, middels/liten verdi og liten verdi.* Verdivurderingen er gitt ut fra viktigheten av arealene for reindrifta (tabell 2). En viktig begrensende faktor for reindriftsaktiviteten er tilgangen på gode vinterbeiter. Reduksjon av tilgjengelige vinterbeitearealer gjennom utbygging og forstyrrelser er særlig negativt for reindrifta. I tillegg er det helt avgjørende for reinen at kalvingslandet som simlene benytter er mest mulig uforstyrret i kalvingsperioden. Tilgang på flyttveier og drivingsleier mellom de ulike sesongbeitene er også avgjørende for at reindrifta skal kunne opprettholde drifta på dagens nivå. Tilgang på beiter resten av året er også viktig, men reinen er litt mindre sårbar for forstyrrelser i disse periodene.

Tabell 2. Kriterier for verdsetting av reindrift.

Verdi	Kriterier
Stor verdi	Tilgang på området for beiting, flytting og/eller kalving er en forutsetning for opprettholdelse av reindrifta på dagens nivå.
Stor/middels verdi	Området utgjør en betydelig del av beitegrunnlaget i deler av året.
Middels stor verdi	Området utgjør en del av beitegrunn*laget* i deler av året.
Middels/liten verdi	Området er noe brukt til beiting i dag og har noe økonomisk betydning i reindriftssammenheng.
Liten verdi	Tilgang på området har liten økonomisk verdi i reindriftssammenheng

3.1.2 Vurdering av omfang (effekt)

Med vurdering av omfang (effekt) menes hvordan og i hvilken grad reindrifta i reguleringsområdet vil bli påvirket av tiltaket. Tiltakets virkninger blir bl.a. vurdert ut fra omfang av eksisterende aktiviteter og sannsynligheten for endringer i bruk eller bruksmuligheter for næringen, etter opprusting av veien over Ifjordfjellet. Det er gjort en klassifisering av omfang av inngrepet etter følgende femdelte skala: *Positiv – ubetydelig/ingen – lite negativ – middels negativ - stor negativ.* Kriterier og gradering av omfang for reindrift er beskrevet i tabell 3.

Tabell 3. Kriterier for vurdering av omfang (effekt) på reindrift.

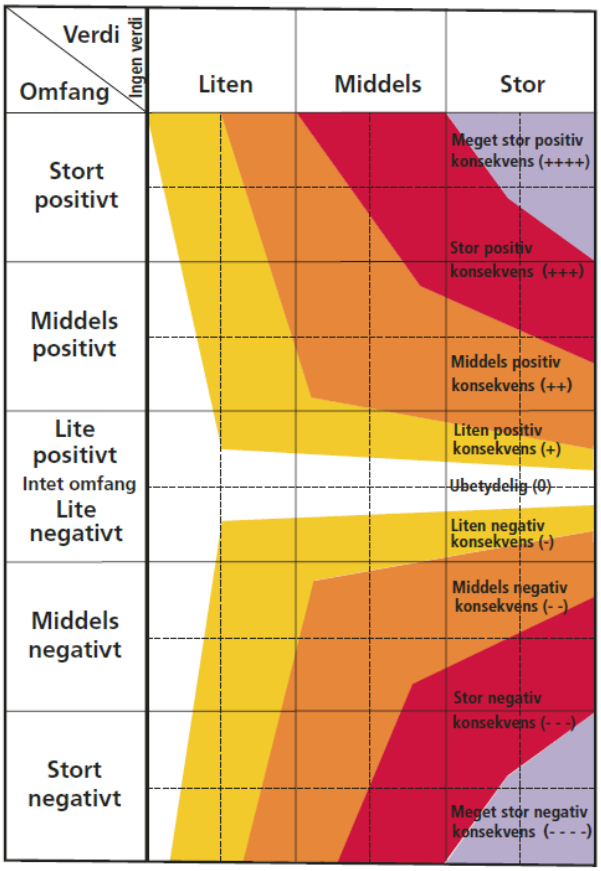
Omfang (effekt)	**Kriterier**
Stort negativt	Drift eller planlagt reindrift må enten opphøre eller reduseres betydelig
Middels	Drift eller planlagt reindrift må endres
Lite (begrenset)	Reindrift i området blir noe begrenset i forhold til dagens nivå eller planlagt aktivitet blir ikke gjennomført
Ubetydelig/ingen	Tiltaket har ubetydelig eller ingen virkninger for dagens eller framtidig reindrift i området
Positiv	Tiltaket har positive virkninger for dagens eller framtidig reindrift i området

3.1.3 Vurdering av konsekvens

I vurderingen av konsekvensgrad for reindrifta blir verdiene sammenstilt med tiltakets effekt og virkning (omfang). Denne sammenstillingen er vist i en matrise (figur 4; Jfr. håndbok 140, Statens vegvesen, 2006). Konsekvens er gradert etter en nidelt skala fra meget stor positiv konsekvens til meget stor negativ konsekvens (tabell 4). Matrisen (figur 3) innebærer for eksempel at for områder med stor verdi vil et stort negativt omfang gi meget stor negativ konsekvens (ved bruk av matrisen i figur 3 ligger "stor verdi" helt til høyre langs x-aksen, mens "lite verdi" ligger helt til venstre).

Tabell 4. Skala som viser konsekvensgraden.

++++	Meget stor positiv konsekvens	-	Liten negativ konsekvens
+++	Stor positiv konsekvens	--	Middels negativ konsekvens
++	Middels positiv konsekvens	---	Stor negativ konsekvens
+	Ubetydelig positiv konsekvens	----	Meget stor negativ konsekvens
0	Ubetydelig/ingen konsekvens		

Figur 3: Samlet presentasjon av de tre trinnene i konsekvensvurderingen, der trinn 1 verdsetting er vist øverst, trinn 2 omfang (virkning) er vist nedover til venstre og trinn 3 samlet konsekvensvurdering er resultatet av disse og vist til høyre i figuren. Figuren er hentet fra Statens Vegvesen (2006).

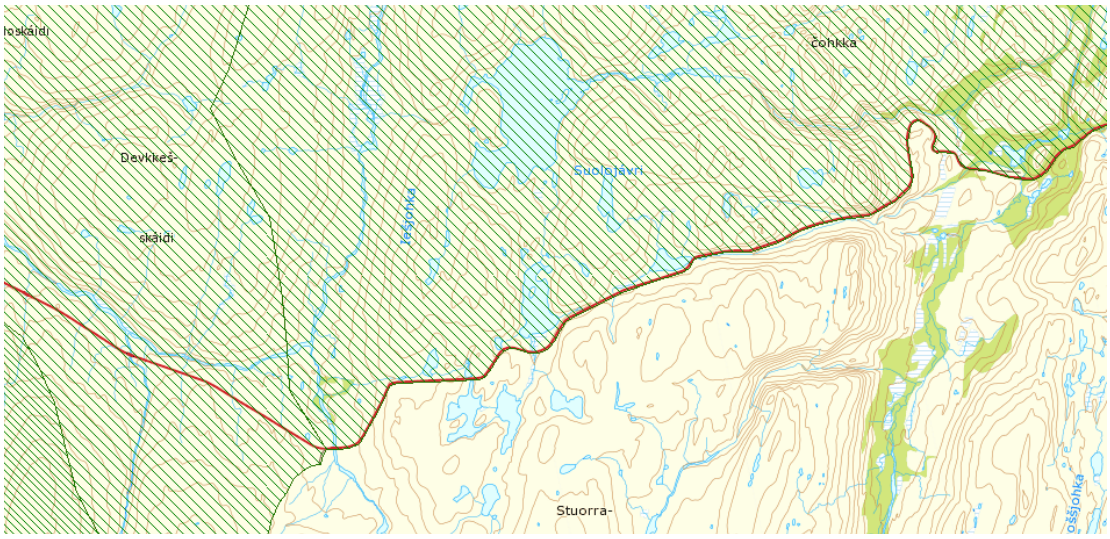
4. Statusbeskrivelse og vurdering av verdi, omfang og konsekvens

Tana kommune ligger i Øst-Finnmark. I henhold til Norsk Institutt for jord og skogkartlegging (NIJOS) sin inndeling av landskapsregioner, tilhører utredningsområdet i hovedsak region 44, Gaissene i Finnmark (Puschmann, 2005). Landskapet beskrives ved at de høyestliggende områdene har et svært goldt preg, og vegetasjon forekommer kun sparsomt og spredt. Fra høye fjellsider og åser finnes overganger fra snaumark til snøleier og ulike typer ris- og rabbehei. Særlig kreklinghei er vanlig. Fra høye fjellsider og åser finnes overganger fra snaumark til snøleier og ulike typer ris- og rabbehei. Særlig kreklinghei er vanlig. På mer flate fjellvidder kan lavdekker dominere, men ofte i kombinasjon med rishei, myr og vann (Puschmann, 2005).

4.1 Reindrift i utredningsområdet (verdibeskrivelse)

Utredningsområdet benyttes som vårbeiter og kalvingsområde for Reinbeitedistrikt nr 13, Siskit Čorgaš ja Lágesduottar. Reinbeitedistriktet bruker også området som sommer- og tidlig høstbeite. I følge Reindriftsforvaltningen (2010) var det per 31. mars 2009 tyve siidaandeler med totalt 97 personer i Siskit Čorgaš ja Lágesduottar reinbeitedistrikt. Distriktet hadde 14.397 rein i sluttstatus per 31. mars 2009, noe som var det høyeste tallet for perioden 1999-2009. Dette tallet var 6.438 i 1999/2000 og har steget jevnt gjennom den aktuelle perioden (Reindriftsforvaltningen 2010). Det er fastsatt et øvre reintall for distriktet på 10.000 dyr i vårflokken. Ved registreringsdatoen i 2009 besto reinflokken av 72 % simler, 20 % kalver og 8 % okser. Av kalvetilgangen på 8.937 individer (82 %) våren 2008, var det kun registrert 4.822 kalver (44 %) igjen etter tapet om høsten. Av kalvetapet ble 76 % rapportert tapt til fredet rovvilt (Reindriftsforvaltningen 2010). I løpet av reindriftsåret 2008/09 slaktet Gearretnjarga reinbeitedistrikt 4.137 dyr, noe som tilsvarte et totalt slaktekvantum på 88.772 kg.

I mars/april flytter den enkelte vintersiida samlet med reinflokken fra vinterbeitene som ligger sør for utredningsområdet etter tradisjonelle flytteleier til vår-/sommerbeitene (figur 4 og 5) som ligger ved utredningsområdet på Ifjordfjellet. Når reinen kommer inn mot dette området slippes reinflokkene, slik at reinen kan beite og trekke fritt. Reinen trekker til barflekker der den finner beite (i hovedsak lav og lyngvekster samt skudd av planter som er i ferd med å spire etter vinterdvalen). Reinen trekker gradvis naturlig mot sommerbeitet, men reinbeitedistriktet holder reinflokken mot vest for å unngå sammenblanding med rein fra nabodistriktet (nr 9).

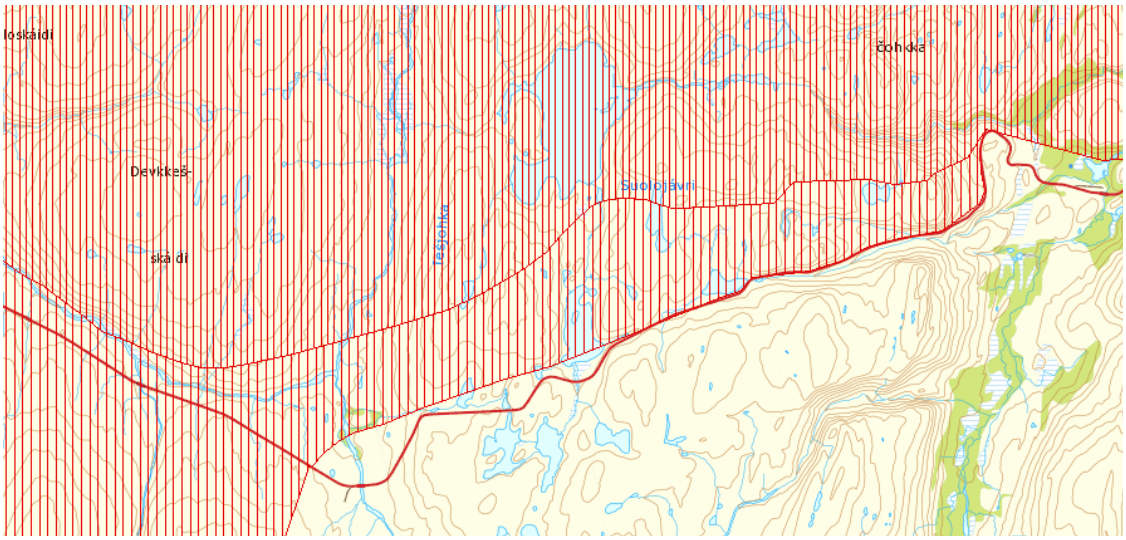

Figur 4. Utsnitt av arealbrukskartet til reinbeitedistrikt nr 13 som viser kalvingsland- og vårbeite-området på Ifjordfjellet (merket med diagonale linjer; kilde: https://kart.reindrift.no/reinkart/).

Reinsimlene ønsker å være mest mulig uforstyrret når de skal kalve. Derfor samler simlene seg i mindre flokker og trekker mot sine tradisjonelle kalvingsplasser. Simlene finner rolige plasser, gjerne med le

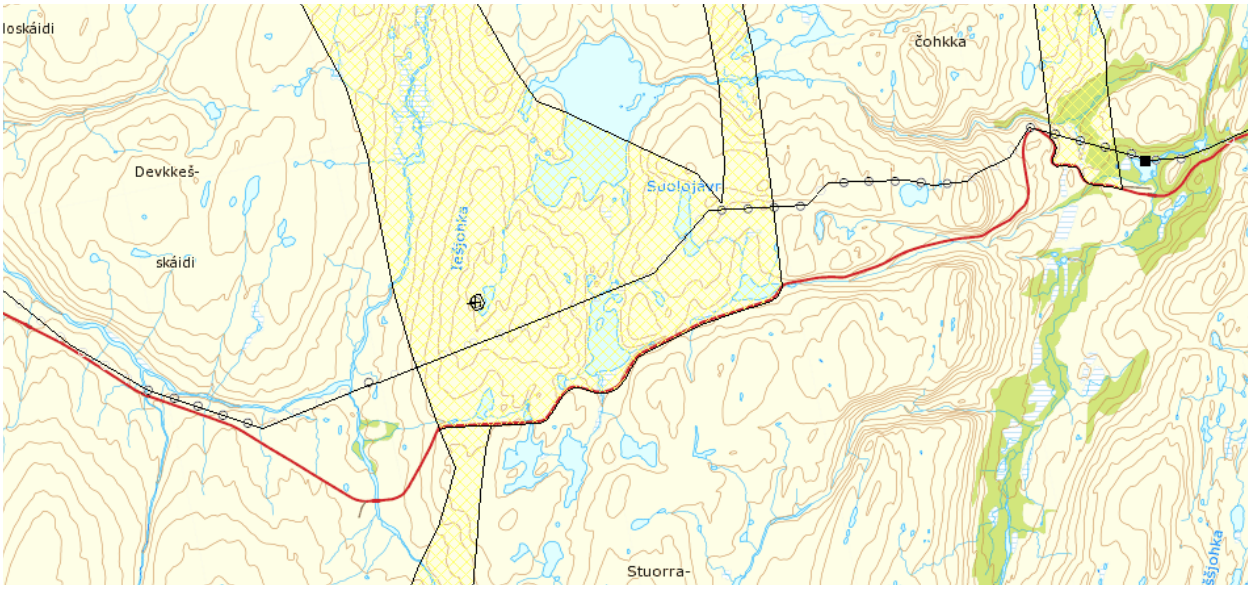
for å kalve. Reinen bruker litt forskjellige arealer fra år til år og fra dag til dag bestemt av snø- og værforhold.I følge reinbeitedistriktet (nr 13) trekker reinen naturlig videre nordover mot kysten til distriktets sommerbeite nord for Fv 98 på Ifjordfjellet. I mai/juni kalver simlene. Noen simler har da allerede kommet til sommerbeitet og kalver der, men andre simler kalver på vårbeitet. For å unngå tap er det nødvendig at simler og kalv har mest mulig ro under kalvings- og i dieperioden. Okserein og fjorårskalver trekker noe senere etter reinsimlene inn i sommerbeiteområdet, ofte først når innsektsplagen blir mer intensiv. Disse reinsdyra sprer seg i utover hele vårbeitet.

I sommerperioden blir reinens arealbruk i hovedsak styrt av været og insektsbelastningen. På stille og varmere dager vil reinen trekke opp i høyden til luftingsplasser, ofte på snøfonner for å unngå insekter. Når det blir kjøligere og om natta vil reinen umiddelbart flytte seg ned i urterike dal- og lisider. Dette betyr at reinen er avhengig av både lavereliggende områder med rike beiter og høyereliggende lufteområder. Disse områdene må være sammenhengende så reinen kan forflytte seg raskt mellom de ulike områdene. I midten av juli samler distriktet rein som har blitt igjen sør for Fv 98. All reinen drives til sommerbeitet nord for Fv 98 (figur 5). Dette vises i arealbrukskartet til reinbeitedistriktet (figur 5) der et stort område er avmerket som sommerbeiter.

Figur 5. Utsnitt av arealbrukskartet til reinbeitedistrikt nr 13 som viser sommerbeiteområdet på Ifjordfjellet (merket med rette linjer; kilde: https://kart.reindrift.no/reinkart/).

Fra månedskiftet juli/august merker distriktet kalvene i merke-/slaktegjerdet ved Sjåvann på Ifjordfjellet (figur 6). Distriktet samler reinen som beiter nord for Fv 98 i flokker på omlag 600-1000 rein. Disse drives til gjerdeanlegget for merking. Som tidligere nevnt trekker reinen opp i høyfjellene til luftingsplasser med lite vegetasjon for lufting og for å unngå innsektsplagen på varme dager om sommeren.

Figur 6. Utsnitt av arealbrukskartet til reinbeitedistrikt nr 13 som viser merkegjerdet ved Sjåvann (sirkel med "x" inni), det langsgående sperregjerde over Ifjordfjellet (svart linje) og flyttleier markert med gul farge avgrenset av svarete streker (kilde: https://kart.reindrift.no/reinkart/).

I september samles reinflokken på nytt og drives til beitehagen på sørsiden av Fv 98 ved Sjåvann. Reinen settes i gjerdeanlegget for uttrekking av slaktedyr. Etter at slaktereinen er trukket, slippes flokken på sørsiden av Fv 98. Reinen trekker naturlig sørover mot vinterbeiteområdene. I brunstperioden i oktober/november oppholder reinen seg i området sør for Fv 98. Det er viktig for reproduksjonen at reinen får ro i parringsperioden. I slutten av november samler reinbeitedistriktet (nr 13) all rein som har blitt igjen på sommer- og høstbeitet og flytter den sørover.

Som det går fram av arealbrukskartet går det en flyttlei nordøstover inn i utredningsområdet og krysser Fv 98 (figur 6). Reindriftens flyttleier er spesielt viktige for at reindrifta skal kunne bruke de ulike beiteområdene optimalt og har et særskilt vern i reindriftsloven. Denne adgangen til fritt og uhindret å drive og forflytte rein er hjemlet i "Lov om reindrift" § 22. Verdien av trekk- og flyttveiene gjennom utredningsområdet er vurdert som *stor* for Gearretnjarga reinbeitedistrikt 21. Da utredningsområdet både blir benyttet som kalvingsland og vår- og sommerbeiter for reinsdyr tilhørende reinbeitedistrikt 13 er *verdien* av utredningsområdet vurdert som *stor* for reindrifta (tabell 5).

4.1.1 Fremtidig reindriftsvirksomhet (fram mot år 2030)

De ulike siidaenhetene ønsker i utgangspunktet å videreføre dagens driftsform i størst mulig grad. Det er økologien som setter rammene for drifta og i følge næringa selv har de funnet en driftsform som er økologisk og økonomisk bærekraftig. De ulike siidaenhetene har ingen konkrete planer om å endre årstidsbeitebruken, men endringer i klimaet, eller annen strukturforandring innen reindrifta kan føre til behov for å bruke arealene innenfor utredningsområdet til beite andre tider av året. Reinbeitedistriktet beskriver trusler om ulike arealinngrep i form av vann- og vindkraftutbygging, kraftlinjer, hytte- og veibygging og som de største trusslene mot dagens driftsopplegg.

4.2 Generelt om inngrep og forstyrrelser

Dersom reinen unngår eller bruker noen områder mindre enn tidligere på grunn av menneskelig aktivitet eller forstyrrelseselementer som uroer dyra, må en også ta med indirekte tap av beitearealer (influensområde). Ved tekniske inngrep er det den menneskelige aktiviteten som vekker sterkest frykt hos reinen. Graden og typen menneskelig aktivitet i tilknytning til anlegget virker inn på om, og eventuelt hvor fort reinen tilvenner seg inngrepet (Aanes *et al.*, 1996). I pressede områder kan relativt små inngrep få betydelige konsekvenser dersom summen av inngrep i området overstiger reinens tålegrense. Eksempler kan være områder med mange inngrep eller forstyrrelser (menneskelig aktivitet) fra før, eller at området i utgangspunktet er marginalt for reinen (Nybakk, 2003).

Av mekaniske forstyrrelser blir som regel stasjonære kilder oppfattet som mindre truende enn bevegelige kilder. Generelt vil en forstyrrelseskilde som opptrer regelmessig i tid og rom kunne føre til en relativt rask tilvenning. En høy grad av regelmessighet kan gi tilvenning til omfattende og komplekse forstyrrelser (Aanes *et al.*, 1996).

Reinsdyras reaksjon på forstyrrende inngrep varierer med plasseringen av inngrepet. Dersom inngrepet er plassert sentralt i et viktig og attraktivt område, vil motivasjonsfaktoren til dyra for å ta området i bruk etter inngrepet være høyere, sammenlignet med inngrep i mindre attraktive områder. Inngrep i utkanten av et attraktivt område kan være konfliktfylt fordi inngrepet kan fungere som en barriere for reinen (Jordhøy, 1997).

Lineære inngrep som veger og kraftledninger kan føre til barrierevirkninger for reinen. Virkningen ser ut til å variere avhengig av type dyr (kjønn, alder) og hvor tilpasset de er menneskelig aktivitet. Drektige og kalveførende simler er generelt mer følsomme for forstyrrelser enn bukkene (Reimers, 1984). Inngrep i et leveområde for rein kan føre til direkte og indirekte tap av beiteland. Dette kan igjen gi populasjonsdynamiske virkninger som følge av at området får nedsatt bæreevne. Dermed får reinsdyra nedsatt kondisjon/vekt og produksjon (Skogland, 1990; Skogland, 1994).

Dersom reinen har alternative beite- og kalvingsområder kan den tilpasse seg inngrep ved å flytte bort fra området med menneskelig aktivitet. Det finnes få studier som viser at rein venner seg til inngrep i beiteområdene. Blant annet har Vistnes & Nellemann (2001) funnet ut at reinen holdt seg unna kraftlinjene og hyttefeltene i Repparfjorddalen 20-40 år etter at de var etablert. Det er godt kjent at særlig menneskelige aktivitet i et område fører til at reinen trekker ut av området, mens reinen er mer rolig dersom aktiviteten er av "maskinell karakter" (biltrafikk og lignende).

Helt nye arbeider utført av Efterstøl & Colmann (2009) på Dyfjordhalvøya i Finnmark (Kjøllefjord vindmøllepark) viste at flere reinsdyr brukte områdene i årene etter at bygging av vindmølleparken var startet (2006-2008) enn i det året anleggsvirksomheten startet opp (2005). I tillegg viste arbeidet at reinen brukte arealet rundt vindmølleparken minst like mye som kontrollområder uten vindmøller. Sommeren 2008 viste det seg at veiene i vindmølleområdet ble hyppig brukt av reinsdyr, særlig på dager med store insektsplager. Dette kan type på at reinen i liten grad reagerer på vindmøllene, mens menneskelig aktivitet som for eksempel turgåing langs anleggsvegene førte til betydelige forstyrrelser hos reinen.

Forskning tyder på at tamrein kan ha betydelige unnvikelsessoner rundt kraftledninger. En studie på tamrein i Repparfjorddalen i Finnmark viser at områder 0-4 km fra en 132 kV-ledning ble brukt mindre enn forventet (Nellemann *et al.*, 2002). Noe av virkningen påpekes å kunne skyldes andre inngrep i området som for eksempel veger og bebyggelse. I en litteraturgjennomgang i Nellemann & Vistnes (2001) antydes en unnvikelsessone for tamrein i området 2-5 km fra inngrepet. Det er derfor fortsatt knyttet usikkerhet til hvor stor virkning slike kraftledninger har på rein og reindrift.

4.3 Omfang og konsekvens for reindrifta av 0-alternativet

Selv om planene om oppgraderin av Fv 98 over Ifjordfjellet ikke blir gjennomført, er det sannsynlig at det over tid gjennom enkeltvedtak kan bli åpnet for en "bit for bit" nedbygging av viktige arealer for reindrifta. Dette er en av de største truslene mot reindrifta i Norge. Reinbeitedistriktet ser en endring i bruken av hyttene parallelt med at standarden på hyttene øker. I tidligere tider ble hyttene ofte benyttet i påskeferien, en uke på sommeren og i forbindelse med småviltjakt om høsten. Med økende standard på hyttene og teknisk utvikling benyttes hyttene med høy standard gjennom hele året. Med hjelpemidler som mobiltelefon og trådløs internett er det også personer som benytter hyttene på hverdager gjennom hele året. Dette kan bety forstyrrelser i viktige områder for reinen. Der går allerede en vegtrasé gjennom utredningsområdet og omfang og konsekvenser av 0-alternativet vurderes som små negative for Gearretnarga reinbeitedistrikt.

4.4 Omfang og konsekvenser for reindrifta ved oppgradering av fylkesveg 98, Ifjordfjellet

I følge metodikken i Håndbok 140 (Statens Vegvesen, 2006) skal konsekvensene som gjelder anleggsfasen beskrives i konsekvensanalysen, men ikke inngå i vurderingen av de permanente konsekvensene.

4.4.1 Anleggsfasen

Konsekvensene for reindrifta vil være avhengig av når anleggsarbeidet foregår i forhold til reinens områdebruk. Dersom det hadde vært mulig å tilpasse anleggsarbeidet i området til perioder det ikke er brukt av reindrifta, eller til perioder da reinen er mindre sårbar for forstyrrelser ville de negative konsekvensene blitt små. Som beskrevet benytter reindrifta området gjennom vårperioden og utover sommeren til utpå høsten. Simlene er veldig sårbar for forstyrrelser i kalvingsperioden. Forstyrrelser når reinen trekker opp på lufteplasser på varme dager for å unngå insekter er også uheldig for reinen. Fra ettersommeren vil ikke reinen bli særlig forstyrret av anleggsarbeid på riksveien. Unntaket er når reinen skal samles for merking og flytting. Da bør det være minst mulig menneskelig aktivitet ved flyttleiene. Det betyr at dersom anleggsperioden legges til perioden fra sensommer (01. oktober) og fram til ca. 1. april vil *ikke* anleggsarbeidet ha *negative virkninger* på reindrifta (tabell 5). Dersom det gjennomføres anleggsarbeid om høsten når reinen skal samles og flyttes mot vinterbeitene vil det oppstå problemer med reinflyttingen og *virkningene er små negative* (tabell 5). Gjennom tett samarbeid mellom utbygger og reindriftsutøverne vil en kunne sikre at det ikke pågår anleggsarbeid når reinen er i området. Dersom anleggsarbeidet startes rundt 15. juni vil arbeidet kunne forstyrre reinen som søker til lufteplasser rundt midtsommeren. Anleggsarbeid på vårvinteren og i kalvingsperioden vil kunne medføre betydelige forstyrrelser på reinen og de *negative konsekvensene* blir *meget store* (tabell 5). Dersom anleggsarbeidet foregår i vårperioden når reinen skal bruke arealet som kalvingsland, vil det indirekte arealbeslaget kunne bli betydelig større enn planområdet (omfang og konsekvenser av anleggsperioden for vindkraftverket er sammenfattet i tabell 5).

Tabell 5. Verdi, omfang (effekt) og konsekvenser av anleggsfasen (direkte påvirkning på reinen gjennom forstyrrelser) og dritsfasen av den ferdig oppgraderte Fv 98 over Ifjordfjellet.

Oppgradering av Fv 98	Verdi	Omfang (effekt)	Konsekvensgrad
Anleggsfase			
Ikke arbeid 01.04 til 01.10	Stor	Ingen	Ubetydelig (0)
Ikke arbeid 01.04 til 15.08	Stor	Liten negativ	Liten negativ (-)
Ikke arbeid 01.04 til 15.06	Stor	Middels negativ	Middels negativ (--)
Arbeid hele året	Stor	Stor negativ	Meget stor negativ (----)
Driftsfasen (ferdig oppgradert Fv 98)			
Helårsåpen veg	Stor	Liten negativ[1]	Liten negativ (-)[1]

1) Forutsatt at utfartsparkeringsplassen ved Storelva ikke fører til økt fritidsaktivitet i utredningsområdet i perioden 01.04 – 15.08.

4.4.2 Ferdig oppgradert veg (driftsfasen)

Eksisterende fylkesveg 98 går gjennom utredningsområdet og ved en oppgradering vil vegen fortsatt gå igjennom utredningsområdet. Noen steder vil vegen bli sideforflyttet i terrenget og andre steder vil vegen bli bygget opp i terrenget. Utbygger planlegger at de nyetablerte sideskråningene skal bli slake slik at de er lette å passere for reinsdyr. Det vil også bli laget noen skjæringer i terenget.

Forflytning av vegen ned i dalbunnen langs deler av utredningsområdet kan bygge ned gode beite-områder. Reinen beiter en god del på myrvegetasjon fra midtsommeren og utover og det nedbygde arealet representerer direkte arealtap for reindrifta. Dersom eksisterende veg som tas ut av bruk blir oppgravd og isådd med frø fra stedegen vegetasjon, kan dette kompensere for store deler av beitetapet den flyttede vegen representerer.

Langs eksisterende veg dannes det enkelte steder høge brøyteskavler som kan fungere som barrierer for reinen når den ankommer utredningsområdet om våren. Reinen kan få problemer med å krysse

vegen på disse stedene. Langs en oppgradert veg som er oppbygd i terrenget vil det i liten grad dannes brøyteskavler som reinsdyra har problemer med å krysse. Derfor kan oppgraderingen av fylkesvei 98 over Ifjordfjellet også ha positive konsekvenser for reindrifta.

Den oppgraderte riksvegen kan ha en viss barrierevirkning på reinsdyra, men sannsynligvis vil reinen ganske raskt adapteres til det nye inngrepet som den oppgraderte veien representerer. Et viktig spørsmål er hvordan etableringen av den planlagte utfartsparkeringsplassen ved Storelva påvirker omfanget av friluftslivsaktiviteter inn i utredningsområdet. Dersom parkeringsplassen kun blir benyttet av biler som i dag parkerer "tilfeldig" langs fylkesveg 98 i utredningsområdet og omfanget av fritids-aktivitet inn i området ikke øker, vil omfanget og konsekvensene være ubetydelig for reindrifta. Konsekvensene kan til og med være positive dersom parkeringsplassen fører til at menneskelig aktivitet inn i området konsentreres til et område rundt parkeringsplassen og ikke langs hele vegstrekningen. Dersom etableringen av parkeringsplassen fører til økt friluftslivsaktivitet inn i utredningsområdet i perioden reinen er i området (vår – høst) vil det ha *negativ effekt* med *negative konsekvenser* for reindrifta som resultat. Særlig økt aktivitet inn i området i kalvingsperioden om våren vil ha *store negative konsekvenser* for reindrifta. Reinen er mindre påvirket av forstyrrelser på ettersommeren og mot høsten når reinen samles i småflokker og begynner å trekke mot sørlige deler av utrednigsområdet.

Under forutsetning av at utfartsparkeringsplassen ved Storelva ikke fører til økt friluftslivsaktiviteter i perioden reinen er i utredningsområdet (vår – høst) vurderes de samlede *negative konsekvensene* for reindrifta ved oppgraderin av fylkesveg 98, Ifjordfjellet *små* (tabell 5). Dette begrunnes hovedsakelig med at den oppgraderte vegen erstatter en eksisterende veg som allerede er i bruk og at den planlagte utformingen av veien ikke forventes å føre til økt barrierevirkning for reinen.

5. Avbøtende tiltak

Menneskelig aktivitet i et område virker mye mer forstyrrende på rein enn faste tekniske installasjoner. Det er derfor viktig å begrense menneskelig aktivitet i utredningsområdet når reinen skal bruke disse beitearealene.

5.1 Anleggsperioden

Opphør av all anleggsvirksomhet i perioden når reinen er i utredningsområdet vil derfor være et viktig avbøtende tiltak i anlggsperioden. Følgende tiltak vil redusere de negative konsekvensene for reindrifta:

- Ikke anleggsarbeid i kalvingsperioden om våren.
- Anleggsarbeidet bør konsentreres i deler av utrednmingsområdet og ikke over hele utredningsområdet samtidig i perioden reinen er i området.
- Stanse anleggsarbeidet ved flyttleia når reinen skal flyttes inn/ut av området. Utbygger bør informeres av reindrifta i god tid før reinen skal flytte.
- Det er viktig at det ryddes opp i midlertidige installasjoner underveis og i etterkant av anleggsfasen.

5.2 Driftsfasen

Det er begrenset med avbøtende tiltak som kan setter inn mot en permanent etablert vei. Under planleggingen av veien bør berørte reinbeitedistrikt kontaktes slik at en unngår etablering av unødvendige barreierer. Et tiltak kan være utelatelse av autovern på steder reinen skal krysse vegen.

Stenging av utfartsparkeringsplassen ved Storelva om våren og på forsommeren (kalvingsperioden) kan redusere de negative konsekvensen for reindrifta.

En forutsetning for å gjennomføre disse tiltakene er at det etableres et tett samarbeid mellom utbygger og reindriftsutøverne slik at utbygger får viktig informasjon om reindrifta. Gjennom god kommunikasjon med reinbeitedistriktet sikres utbygger tilgang på informasjon om når reinen oppholder seg i området.

6. Konklusjon

Konsekvensene for reindrifta ved oppgradering av fylkesveg 98 over Ifjordfjellet vil avhenge av i hvilken grad utbygger tar hensyn til reindrifta. Særlig i anleggsfasen kan konsekvensene minimaliseres ved at arbeidet legges til perioder på året da enten reinen ikke benytter området, eller perioder på året da reinen er mindre sårbar for forstyrrelser (sensommer og høst). De negative konsekvensene av anleggsperioden kan også reduseres ved at utbygger tar hensyn til reinen når den skal flytte igjennom utredningsområdet vår og høst.

Under forutsetning av at utfartsparkeringsplassen ved Storelva ikke fører til økte friluftslivsaktiviteter i perioden reinen er i utredningsområdet (vår – høst) vurderes de samlede *negative konsekvensene* for reindrifta ved oppgraderin av fylkesveg 98, Ifjordfjellet *små* (tabell 5). Dette begrunnes hovedsakelig med at den oppgraderte vegen erstatter en eksisterende veg som allerede er i bruk og at den planlagte utformingen av veien ikke forventes å føre til økt barrierevirkning for reinen. En forutsetning bak vurderingen er at det ikke settes opp autovern langs strekninger der reinen skal krysse vegen. Dersom etableringen av parkeringsplassen fører til økt friluftslivsaktivitet inn i utredningsområdet i perioden reinen er i området (vår – høst) vil det ha *negativ effekt* med *negative konsekvenser* for reindrifta som resultat. Særlig økt aktivitet inn i området i kalvingsperioden om våren vil ha *store negative konsekvenser* for reindrifta.

For å redusere de negative konsekvensene for reindrifta bør utfartsparkeringsplassen ved Storelva være stengt i kalvingsperioden i vår- og forsommerperioden.

7. Referanser

Aanes, R., Linnell, J.D., Swenson, J.E., Støen, O.G., Odden, J. & Andresen, R. 1996. Menneskelig aktivitets innvirkning på klauvvilt og rovvilt. En utredning foretatt i forbindelse med Forsvarets planer for Regionfelt Øslandet, Del 1. NINA Oppdragsmelding 412:1-29.

Colman, J., Efterstøl, S. & Lilleeng, M.S. 2009. The effect of large (300 and 420 kV) power lines on freeranging, migratory and herded reindeer. Rangifer Report No. 13, 2009 – The 15th Nordic Conference on Reindeer and Reindeer Husbandry Research, Luleå, Sweden, 26-29 Jan 2009. Page 25.

Eftestøl, S., Colman, J.E., Gaup, M. & Dahle, B. 2004. Kunnskapsstatus – effekter av vindparker på reindriften. Biologisk Institutt, UiO. 37 sider.

Eftestøl S. & Colman, J.E. Do windmill parks affect the range use of free ranging semidomestic reindeer? Rangifer Report No. 13, 2009 – The 15th Nordic Conference on Reindeer and Reindeer Husbandry Research, Luleå, Sweden, 26-29 Jan 2009. Page 33.

Finnmark Kraft. Melding om planlegging av Falesrassa vindkraftverk Kvalsund kommune i Finnmark. 22 sider.

http1: Direktoratet for naturforvaltning, Naturbase: www.dirnat.no

Jordhøy, P. 1997. Kraftledninger og tangeproblematikk i Nord-Ottadalen (Reinsheimen). Villreinen 1997:50-57.

Johansen, F. & Korslund, L. 2001. Possible effects of high voltage transmission lines on reindeer (Rangifer tarandus tarandus) behaviour (Cand. scient. Oppgave). Norway: University of Oslo.

Nellemann, C., Vistnes, I., Jordhøy, P. & Strand, O. 2002. Regionale effekter av kraftledninger. Rapport fra REIN-prosjektet. Norges Forskningsråd.

Nellemann, C & Vistnes, I.I. 2011. Foreslått utbygging av Nussir gruver i reinbeitedistrikt 22 Fiettar – konsekvenser for reindriften i 22 Fiettar og 20 Fálá. Rapport 2011:2. 71 sider.

NGU (Norges Geologiske Undersøkelse). 2009. Berggrunnskart på internett. Tilgjengelig fra http://www.ngu.no/no/hm/Kart-og-data/

Norges forskningsråd, 2002. Rapport fra REIN-prosjektet. 45 sider.

Norges vassdrags- og energidirektorat & Reindriftsforvaltningen, 2004.Vindkraft og reindrift. Oppdragsrapport A, 10-2004. 48 sider.

Nybakk, K. 2003. Ytre Vikna vindpark og nettilknytning. Konsekvenser for reindriften- tilleggsvurdering. Rapport til NTE. 36 sider + Vedlegg.

Reimers, E. 1984. Virkninger av menneskelig aktivitet på rein og caribou: En litteraturstudie. Rapport 1984:9. NVE-Vassdragsdirektoratet. Natur- og Landskapsavdelingen, Oslo, Norge.

Puschmann, O. 1995. Nasjonalt referansesystem for landskap –beskrivelse av Norges 45 landskapsregioner. 208 sider.

Reindriftsforvaltningen, 2010. Ressursregnskap for reindriftsnæringen for reindriftsåret 1. april 2008 – 31. mars 2009. 148 sider.

Skogland, T. 1990. Villreinens tilpasning til naturgrunnlaget. NINA Forskningsrapport 10, Trondheim, Norge.

Skogland, T. 1994. Villrein – Fra urinnvåner til miljøbarometer. Teknologisk forlag, Oslo, Norge.

Statens vegvesen 1995. Konsekvensanalyser Del IIa : Metodikk for vurdering av ikke-prissatte konsekvenser. Veiledning. Håndbok 140. 98s.

Statens vegvesen 2006. Konsekvensanalyser - veiledning. Håndbok 140. 287s.

Vistnes, I & Nellemann, C. 2001. Aviodance of cabins, roads, and power lines by reindeer during calving. J Wildl. Manage 65:915-925.

Vistnes, I & Nellemann, C. 2009. Impacts of human activity on reindeer and caribou: The matter of spatial and temporale scales. Polar Biology 31: 399-407.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	6/2013	07.02.2013
Kommunestyret		21.02.2013

Varsel om oppstart av planarbeid - Rullering av kommuneplanens arealdel

Rådmannens forslag til vedtak

I henhold til plan- og bygningsloven § 11-12 varsler Tana kommune oppstart av arbeidet med rullering av kommuneplanens arealdel. I henhold til plan- og bygningslovens § 11-13 sendes forslag til planprogram på høring og legges ut til offentlig ettersyn med høringsfrist 2. april 2013.

Hensikten med planarbeidet er å angi hovedtrekkene i arealdisponeringen i kommunen. Planarbeidet skal fastsette rammer og betingelser for nye tiltak og ny arealbruk. I tillegg hvilke hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene.

Saksopplysninger

Kommunestyret vedtok i sak 48/2012 den 21. juni 2012 at kommuneplanens arealdel skal rulleres. Samtidig fastsatte kommunestyret en del føringer for rulleringsarbeidet. Dette er ikke tatt inn i saksutredningen da føringene fremgår av kap. 2 i forslag til planprogram.

I henhold til plan- og bygningslovens (PBL) § 11-12 skal kommunen varsle oppstart av arbeid med kommuneplanen. For kommuneplanens arealdel skal det utarbeides et planprogram som skal legges ut til offentlig ettersyn senest samtidig med varsel om planoppstart (pbl § 11-13).

Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, med særlig tanke på grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Kommuneplanens arealdel skal alltid konsekvensutredes, jf. KU-forskriften av 2009. Det skal også gjennomføres en risiko- og sårbarhetsanalyse for planområdet (PBL § 4-3).

Aktuelle lovbestemmelser om arbeidet med kommuneplanens arealdel er tatt inn i vedlegg 1.

Vurdering

Administrasjonens forslag planprogram forsøker å oppfylle kommunestyrets føringer for planarbeidet sammen med bestemmelsene i plan- og bygningsloven og forskriften for konsekvensutredninger.

Planprogrammet er delt inn i følgende deler:

Kap. 2 Politiske føringer og lovbestemmelser
Kap. 3 Hovedtema og problemstillinger som skal løses i planleggingsarbeidet
Kap. 4 Planprosessen og medvirkningsopplegget
Kap. 5 Konsekvensutredning av utbyggingsforslag og av forslag til arealplan
Kap. 6 Risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse)

I planprogrammets kapittel 3 er planleggingsarbeidet strukturert etter hovedtema. Hovedtemaene må også ses i sammenheng med hverandre og vil være gjenstand for samtidig behandling eksempelvis på bygdemøter/verksteder.

Hovedtemaene er strukturert slik:

1) Utviklingstrekk og utfordringer
2) Kommunens målsettinger og retningslinjer innenfor hovedtemaet
3) Relevante forventninger fra Regjeringen til hovedtemaet
4) Sametingets ønsker innenfor hovedtemaet
5) Hva som konkret skal gjøres i dette planleggingsarbeidet.
   Det som konkret skal gjøres er punktvis nummerert med a), b), c) osv.

Det er særlig til punktet 5) det er ønskelig og mest relevant med høringsuttalelser og innspill. Samtidig er det ønskelig med innspill til kap. 4 om planprosess og medvirkning: hvem forutsettes å bidra aktivt og hvem er det viktigst som deltar at deltar, jfr. tabell side 20 i utkast til planprogram og vedlagte tabell med oversikt over forslag til planprosess.

Det tas sikte på å gjøre en ROS-analyse som omfatter hele kommunens areal og ikke bare forslag til endret arealbruk. Det innebærer at ROS-analysen blir gjennomført noe uavhengig av det øvrige arealplanarbeidet.

Oversettelse til samisk

Det er ikke avsatt budsjettmessig dekning til oversettelse av plandokumenter til samisk. Planprogram, planforslag, konsekvensutredning, planbeskrivelse og saksutredning vil derfor ikke bli oversatt til samisk.

Det er et sterkt politisk ønske om å starte prosessen med en ny kommuneplanens arealdel. Rådmannen er derfor glad for å kunne fremme saken for politisk behandling. Rådmannen anbefaler innstillingen.

Aktuelle bestemmelser i etter plan- og bygningsloven

Kommunen har følgende oppgaver etter plan- og bygningslovens § 3-1

Innenfor rammen av § 1-1 skal planer etter denne lov:

a) sette mål for den fysiske, miljømessige, økonomiske, sosiale og kulturelle utviklingen i kommuner og regioner, avklare samfunnsmessige behov og oppgaver, og angi hvordan oppgavene kan løses
b) sikre jordressursene, kvaliteter i landskapet og vern av verdifulle landskap og kulturmiljøer
c) sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv
d) legge til rette for verdiskaping og næringsutvikling
e) legge til rette for god forming av bygde omgivelser, gode bomiljøer og gode oppvekst- og levekår i alle deler av landet
f) fremme befolkningens helse og motvirke sosiale helseforskjeller, samt bidra til å forebygge kriminalitet
g) ta klimahensyn gjennom løsninger for energiforsyning og transport
h) fremme samfunnssikkerhet ved å forebygge risiko for tap av liv, skade på helse, miljø og viktig infrastruktur, materielle verdier mv.

Planleggingen skal fremme helhet ved at sektorer, oppgaver og interesser i et område ses i sammenheng gjennom samordning og samarbeid om oppgaveløsning mellom sektormyndigheter og mellom statlige, regionale og kommunale organer, private organisasjoner og institusjoner, og allmennheten.

Planleggingen skal bygge på økonomiske og andre ressursmessige forutsetninger for gjennomføring og ikke være mer omfattende enn nødvendig.

Planer skal bidra til å gjennomføre internasjonale konvensjoner og avtaler innenfor lovens virkeområde.

Vedtatte planer skal være et felles grunnlag for kommunal, regional, statlig og privat virksomhet i planområdet.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging (pbl § 6-1)

For å fremme en bærekraftig utvikling skal Kongen hvert fjerde år utarbeide et dokument med nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Dette skal følges opp i planleggingen etter denne lov og legges til grunn for statens deltaking.

Planprogram

"For kommuneplan skal det utarbeides planprogram etter reglene i plan- og bygningslovens § 4-1. Forslag til planprogram skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn senest samtidig med varsel om oppstart og kunngjøring av planarbeidet og gjøres tilgjengelig gjennom elektroniske medier. Fristen for å gi uttalelse skal være minst seks uker.

Planprogrammet fastsettes av kommunestyret. Kommunestyret kan delegere myndigheten i samsvar med kommunelovens regler. Kommuneplaner med retningslinjer eller rammer for framtidig utbygging skal inneholde en særskilt vurdering og beskrivelse av planens virkninger for miljø og samfunn, jf. § 4-2 andre ledd".

"Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig med varsling av planoppstart. Planprogrammet fastsettes ordinært av planmyndigheten" (pbl §4-1).

Konsekvensutredning
"For planer som kan få vesentlige virkninger for miljø- og samfunn, skal planbeskrivelsen gi en særskilt vurdering og beskrivelse – konsekvensutreding – av planens virkninger for miljø og samfunn" (pbl § 4-2). Kommuneplanens arealdel skal alltid konsekvensutredes i henhold til KU-forskriften av 2009.

Risiko- og sårbarhetsanalyse
"Kommunen skal også påse at risiko- og sårbarhetsanalyse gjennomføres for planområdet. Analysen skal vise alle risiko- og sårbarhetsforhold som har betydning for om arealet er egnet til utbyggingsformål, og eventuelle endringer i slike forhold som følge av planlagt utbygging. Område med fare, risiko eller sårbarhet avmerkes i planen som hensynssone, jf. §§ 11-8 og 12-6. Planmyndigheten skal i arealplaner vedta slike bestemmelser om utbyggingen i sonen, herunder forbud, som er nødvendig for å avverge skade og tap" (pbl § 4-3).

Medvirkning
"Enhver som fremmer planforslag, skal legge til rette for medvirkning. Kommunen har et særlig ansvar for å sikre aktiv medvirkning fra grupper som krever spesiell tilrettelegging, herunder barn og unge. Grupper og interesser som ikke er i stand til å delta direkte, skal sikres gode muligheter for medvirkning på annen måte" (pbl § 5-1).

Deanu gielda - Tana kommune
Utviklingsavdelingen

PLANPROGRAM

RULLERING AV KOMMUNEPLANENS AREALDEL

Utkast pr. 18. desember 2012

Postadresse:
Rådhusveien 3
9845 Tana
E-post: postmottak@tana.kommune.no

Besøksadresse:
Rådhusveien 3

www.tana.kommune.no

Telefon:
+47 46 40 02 00
Telefaks:
78 92 53 09

Bank:
4910.12.71160
Org.nr.:
943.505.527

Plannavn	**KOMMUNEPLANENS AREALDEL**
Arkivsak ID	2012/2274
Formål/Hensikt	Rullering av kommuneplanens arealdel slik at det møter dagens og morgendagens utfordringer.
Planavgrensning	Tana kommune. Planarbeidet omfatter ikke revidering av ulike gjeldende reguleringsplaner.
Sammendrag	Foreliggende planprogram omfatter rullering av kommuneplanens arealdel.
Framdriftsplan	Utkast til planprogram: Februar 2013 Høring planprogram: Februar – mars 2013 Fastsettelse av planprogram: April 2013 Utarbeidelse av planforslag: Mai 2013 – Januar 2014 Høring av planforslag: Februar 2014 – Mars 2014 Egengodkjenning av plan: Juni 2014
Organisering	Arbeidet organiseres og utarbeides av rådmannen v/utviklingsavdelingen. Kommunestyret vedtar planprogrammet. Formannskapet orienteres i forhold til planarbeidet. Kommunestyret er øverste ansvarlige myndighet og skal vedta kommuneplanens arealdel.
Planleggere	Lars Smeland tlf. 464 00 268, Frans Eriksen, tlf. 464 00 271

Innhold

1. INNLEDNING 4
1.1 Bakgrunn og formål 4
1.2 Formål med planarbeidet 4
2. OVERORDNEDE RAMMER FOR PLANLEGGINGEN 6
2.1 Nasjonale bestemmelser og føringer 6
2.1.1 Lov og forskrifter 6
2.2 Regionale planer og føringer 7
2.3 Kommunale planer som berører planarbeidet 7
3. AKTUELLE PROBLEMSTILLINGER 8
3.1 Erfaringer med gjeldene kommuneplanens arealdel (2002-2013) 8
3.1.1 Dispensasjoner fra kommuneplanens arealdel 9
3.1.2 Oppheving eller videreføring av gjeldende reguleringsplaner 10
3.1.3 Nye utfordringer og føringer for arbeidet med arealdelen 10
3.2 Hovedtema for rullering av arealdelen 11
3.2.1 Boligbygging 11
3.2.2 Fritidsbebyggelse og gammebygging 12
3.2.3 Bygging i strandsonen og i vassdragsnære områder 12
3.2.4 Folkehelse, idretts- og friluftsformål 14
3.2.5 Verdiskaping og næringsutvikling 15
3.2.6 Råstoffområder/områder for deponi 16
3.2.7 Samferdsel og infrastruktur 16
3.2.8 Natur, klima og miljø 17
4. PLANPROSESS OG FREMDRIFTSPLAN 19
4.1 Organisering 19
4.2 Fremdriftsplan 19
4.3 Medvirkning 19
4.3.1 Særlige medvirkningstiltak 21
4.4 Informasjon 22
5. KONSEKVENSUTREDNING 23
5.1 Formål med konsekvensutredning 23
5.2 Utredningsmetode 23
5.2.1 Konsekvensutredning av enkeltområder 23
5.3 Utredningstema 26
5.3.1 Barn og unges oppvekstvilkår 26
5.3.2 Friluftsliv, helse, rekreasjon og allmenne interesser 26
5.3.3 Samisk natur- og kulturgrunnlag 27
5.3.4 Verdiskaping og næringsutvikling 27
5.3.5 Landskap, kulturmiljø og kulturminner 28
5.3.6 Naturmangfold (naturtype og artsmangfold) 29
5.3.7 Vassdrag 29
6. ROS-ANALYSE 30

1. INNLEDNING

1.1 Bakgrunn og formål

Alle kommuner skal ha en samlet kommuneplan bestående av samfunnsdel, arealdel og en fire-årig handlingsdel. Tana kommunes samfunnsdel ble rullert i 2006-2008 for perioden 2008-2019. Kommunestyret vedtok i juni 2012 om kommunal planstrategi at kommuneplanens samfunnsdel skal videreføres til perioden 2012-2023, mens arealdelen skal revideres (KST-sak 48/2012).

Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.

Kommuneplanens arealdel skal gjelde hele kommunen og vise sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Planen skal angi hovedtrekkene i arealdisponeringen og rammer og betingelser for hvilke nye tiltak og ny arealbruk som kan settes i verk, samt hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponering av arealene. Kommuneplanens arealdel skal omfatte plankart, bestemmelser og planbeskrivelse hvor det framgår hvordan nasjonale mål og retningslinjer, og overordnede rammer for arealbruk, er ivaretatt (§11-5 LOV 2008-06-27 nr. 71: Lov om planlegging og byggesaksbehandling).

1.2 Formål med planarbeidet

Hovedmål og visjon i kommuneplanens samfunnsdel 2012-2023

Et samfunn hvor alle kan leve det "gode liv" gjennom trygge omgivelser, gode arbeidsplasser, kulturelt mangfold, sterk Tana identitet, et sunt liv og natur i økologisk balanse.

Hovedmål infrastruktur

1. *Kommunen skal ha en infrastruktur som gjør at mennesker kan trives, bo og arbeide i kommunen. Kommunal infrastruktur skal ha universell uforming.*
2. *Tana kommune skal ha gode veiforbindelser til, langs og over Tanaelva i alle deler av kommunen.*
3. *Tana skal forsterke sin rolle som et transportsentrum innen godstransporten i Øst-Finnmark.*
4. *I Tana skal det være mulig å bli tilknyttet bredbånd uansett hvor man bosetter seg.*

Hovedmål med arealforvaltningen

Hovedmålet er å vise en arealforvaltning som sikrer en langsiktig, bærekraftig areal- og ressursforvaltning som dekker dagens areal- og ressursbehov uten å redusere muligheten for å dekke framtidige generasjoners areal- og ressursbehov. En sentral utfordring er å ta hensyn til klimaendringer herunder økt fare for flom, mer nedbør, ras el. i all arealbruk.

Retningslinjer (strategier) for å nå målet:

≠ Sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringer og samfunnsliv.
≠ Sikre og ivareta naturmiljøene og -kvalitetene i Tanavassdraget og urørte naturområder, ut fra deres egenverdi, og som grunnlag for trivselen og velværet til befolkningen.
≠ Mulige konsekvenser av klimaendringer skal tas hensyn til i alle plan- og byggesaker.
≠ Inngrep i områder som er tilnærmet fri for tyngre tekniske inngrep skal unngås.
≠ Områder med særlig verdifullt naturtype eller preg av urørthet skal bevares.
≠ Sikre at det biologiske mangfoldet i kommunen opprettholdes.
≠ Motorisert ferdsel skal begrenses i områder med arter av dyreliv på "rødlista".
≠ Sikre og ivareta kulturlandskapet i elvedalen.
≠ Sikre gode, trygge og utfordrende oppvekstvilkår for barn og unge.
≠ Synliggjøre barn og unges interesser i areal og plansaker.
≠ Ta vare på den kulturelle egenarten i bosettingsmønsteret, slik at folk får bo der de har røttene sine.
≠ Sikre utviklingsmulighetene til både sentrumsområdene og distriktene, og fremme synergieffektene mellom senter og distrikt.
≠ Tilrettelegge for et differensiert næringsliv.
≠ Ved utbyggingstiltak skal det sikres at befolkningen får tilgang til Tanaelva eller andre tradisjonelle og viktige natur- og utmarksområder.

Vedtak kommunal planstrategi om kommuneplanens arealdel:

Arbeidet med kommuneplanens arealdel må komme i gang og rulleres da eksisterende plan er utdatert. Her må følgende temaer drøftes:

- Finne å regulere egnede arealer for motorsport
- tilrettelegging for hyttebygging
- gammer

1. Hele kommuneplanens arealdel 2002-2013 skal revideres

Kommunestyret i Tana vil presisere at punktene 2-20 er å oppfatte som innspill for det videre arbeidet med kommuneplanens arealdel. Øvrige innspill tas også med i det videre arbeidet.

2. Hovedtrekkene i gjeldende arealdel videreføres i ny arealdel. Det gjelder
   a. Byggeområder og områder lagt ut til spredt bolig, ervervs- og fritidsbebyggelse.
   b. Retningslinjen om en lempelig dispensasjonspraksis for boligbebyggelse
   c. Eksisterende reguleringsplaner skal fortsatt gjelde
3. Areal for framtidig boligbygging i Holmesund må identifiseres
4. Arealet langs vassdragene inkludert 100-metersbeltet må vurderes i forhold til utbyggingsformål.
5. Hele kommunen må vurderes i forhold til nye områder som er aktuelle for fritidsbebyggelse. Fjordområdene, Roavvegieddi og elvenære områder er særlig aktuelle områder i tillegg til sentrumsnære områder.
6. Det må vurderes om noen utmarksområder kan være aktuelle for framtidig gamme- og hyttebygging.
7. Det må fastsettes regler for størrelse og antall bygg på fritidseiendommer og punktfester for fritidsformål.

8. Dyrka arealer skal ikke bygges ned og reindriftas arealer skal sikres.
9. Rammer for framtidig utnytting av mineralressursene i kommunen må drøftes og vurderes.
10. Eksisterende idrettsanlegg og –løyper/turløyper må settes av i plankartet, og areal for fysisk aktivitet og framtidig idretts- og friluftslivsformål må settes av.
11. Det må foretas en gjennomgang av eksisterende massetak og finne en hensiktsmessig bruk av eksisterende tak til lokalbefolkningen.
12. Energiforsyning og –omlegging/effektivisering i områder avsatt til utbyggingsformål vurderes og utredes særskilt.
13. Inngrepsfrie naturområder vektlegges
14. Viktige landskapsverdier vurderes og synliggjøres.
15. Det skal fastsettes en bredde på kantsonen med naturlig vegetasjon langs alle vassdrag i kommunen, jf. vannressurslovens § 11.
16. Arealbruken i strandsonen langs fjorden drøftes i et helhetlig og langsiktig perspektiv.
17. Det må vurderes om oppdrett av skjell og torskefisk skal kunne tillates på nærmere angitte lokaliteter i Tanafjorden, eller om det kommer i konflikt med statusen som nasjonal laksefjord.
18. Risiko og sårbarhet knyttet til naturgitte forhold, bl.a. som følge av evt. klimaendringer, må utredes og vektlegges særskilt.
19. Det må vurderes om det er mulig å etablere en interkommunal snøscooterløype med noen av kommunene i Finnmark. En oppmerket snøscooterløype som går fra Øst- Finnmark til Vest- Finnmark vil være med på å bidra til et fylke som satser på turisme og ikke minst bolyst i våre kommuner.
20. Det må vurderes om det er mulig å samarbeide med nabokommunene om å sammenføye etablerte åpne barmarksløyper på tvers av kommunegrensene. Et slikt samarbeid vil føre til lettere tilgang til større områder for høsting av naturressurser, og dermed øke trivsel og bolyst.

2. OVERORDNEDE RAMMER FOR PLANLEGGINGEN

2.1 Nasjonale bestemmelser og føringer

2.1.1 Lov og forskrifter

Plan- og bygningslovens (pbl) kapittel 12 gir rammene for saksbehandlingen og innholdet i reguleringsplaner. Plan- og bygningslovens § 4-2 og forskrift om konsekvensutredninger gir nærmere bestemmelser om konsekvensutredning for planer som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn.

Andre lovverk, forskrifter og bestemmelser
Naturmangfoldloven, kulturminneloven, friluftsloven, reindriftsloven, Finnmarksloven, havne- og farvannsloven, forurensningsloven mfl.

Rikspolitiske retningslinjer/Statlige planretningslinjer

- ≠ Rikspolitiske retningsliner (RPR) for vernet vassdrag (T-1078)
- ≠ Rikspolitiske retningslinjer for areal- og transportplanlegging (T-5/93)
- ≠ Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging (T-2/2008)
- ≠ Planretningslinjene for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen (2011)

2.2 Regionale planer og føringer

≠ Fylkesplan for Finnmark 2006-2009, prolongert. Jf spesielt kap 4 Arealpolitikk 2.

2.3 Kommunale planer som berører planarbeidet

Kommuneplan og -delplaner

≠ Kommunal planstrategi 2012-2016
≠ Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2023
≠ Kommuneplanens handlingsdel 2013-2016
≠ Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet og kulturbygg 2012-2016
≠ Flerbruksplan for Tanavassdraget 2007-2016
≠ Hovedplan for vannforsyning 2012-2017
≠ Hovedplan for avløp og vannmiljø
≠ Trafikksikkerhetsplan (1998-2007). Planen skal rulleres.

Areal- og reguleringsplaner

≠ Kommunedelplan for sentrumsområdet (under utarbeidelse)

Reguleringsplaner:

≠ E6, ny Tana bru (under sluttbehandling)
≠ Industriområdet nord for FFR og industriområdet nord for bebyggelse Tana bru (under utarbeidelse)
≠ Boliger på elvesiden av Skiippagurra veistasjon (under utarbeidelse)
≠ Gávesluokta/Gavesluft og Gálbenjárga/Kaldbaknes friluftsområde (under utarbeidelse)
≠ Harrevann friluftsområde (under utarbeidelse)
≠ Guolbba/Gilbagargu i Sieidda/Seida (under utarbeidelse)
≠ Sieiddájohguolbba boligfelt trinn 2 (utarbeides i 2013)
≠ Ridesenter og motorsportsanlegg i Holmfjell (privat reguleringsforslag)
≠ Boligområdet Bjørkelia-Nord (privat reguleringsforslag)
≠ Leavvajohka, fritidsformål (privat reguleringsforslag)
≠ Gang-/sykkelvei Seida – Skiippagurra (igangsettes i 2015)
≠ Boligområde nord for Flerbrukssenteret og/eller i Seida/Søndre Luftjok (igangsettes i 2015)

Tema og sektorplaner

≠ Kommunal veiplan 2013-2016 (tiltaksdelen rulleres årlig)
≠ Utmarksplan 2012-2016
≠ Plan for friluftsliv/sikring og tilrettelegging av friluftsområder (igangsettes i 2015)
≠ Plan for universell utforming (igangsettes i 2015)
≠ Folkehelseplan (under planlegging).

3. AKTUELLE PROBLEMSTILLINGER

3.1 Erfaringer med gjeldene kommuneplanens arealdel (2002-2013)

Arealdelen som ble vedtatt i april 2002, avklarte i stor grad de viktigste problemstillingene knyttet til arealbruken i kommunen. Det ble avsatt byggeområder for bolig, næring og fritidsformål i hele kommunen. Arealdelen har bidratt til å forenkle saksbehandlingen og gjøre saksbehandlingen mer forutsigbar.

Det viktigste grepet som ble tatt, var å innføre en retningslinje om en lempelig dispensasjonspraksis når det gjelder boligbygging utenfor sentrumsområdet Luftjok – Tana bru - Skiippagurra. Dette har gitt kommunen en hjemmel for å gi tillatelse til boligbygging i LNFR-områder der dette ikke er i konflikt med andre interesser. Denne retningslinjen har ført til at folk som ønsker å bygge utenfor sentrumsområdet i stor grad har fått oppfylt ønskene sine.

Det var tre forhold som *ikke* ble fullstendig løst gjennom arealdelen. Det gjelder:

- ≠ Boligbygging på strekningen Seida – Skiippagurra.
- ≠ Differensiert forvaltning av vassdragene. Avklaring av bygging til bolig og fritidsformål i de vassdragsnære områdene, dvs. på elvesida av hovedveinettet.
- ≠ Gamme- og hyttebygging i utmark.

<u>Boligbygging på strekningen Seida – Skiippagurra</u>

På strekningen Seida – Skiippagurra var det stor boligetterspørsel allerede før arealdelprosessen startet. Derfor hadde kommunen særlig oppmerksomhet mot å identifisere areal for boligbygging i dette området. Kommunen trodde det var en løsning å avsette flere områder for boligbygging, men det viste seg i etterkant at private grunneierne ikke ønsket å selge tomter ut av familien. På bakgrunn av dette ble arbeidet med en delplan for sentrumsområdet Luftjok – Tana bru – Skiippagurra påbegynt i 2004. På grunn av andre viktige planoppgaver og lav bemanning har det tatt tid å få delplanen ferdig. Planen vil ventelig være ferdig i løpet av 2012.

Undersøkelser viser at mange har sterke følelser og tilknytning til et bosted og at det er viktig å ha et bredt spekter av boligtomter å tilby til de som ønsker å etablere seg i Tana. I Tana mangler det tomter i utenfor de regulerte boligfeltene i nærhet til Tana bru. Det er særlig tomter på strekningen Tana bru – Seida som er etterspurt. Tomter kan her sikres gjennom a) privat reguleringen av Nordre-Bjørkelia, b) utbygging av det private boligfeltet Storlaksen og/eller de private eiendommene rundt idrettsstadion, c) regulering og opparbeiding av tomter fra Seida skole – Søndre Luftjok.

<u>Differensiert forvaltning av vassdragene</u>

Når det gjelder forholdet til bygging langs vassdragene, herunder Tanavassdraget spesielt, var planen å behandle dette som ledd i rulleringen av flerbruksplanen for Tanavassdraget. Målet da arealdelen ble vedtatt, var å utarbeide et plankart for områder der det kunne tillates bebyggelse. Den store kompleksiteten i dette arbeidet, gjorde at det ikke ble rom for å gjennomføre det i forbindelse med flerbruksplanen.

<u>Gamme- og hyttebygging i utmark</u>

Gamme- og hyttebygging i utmark har vært et gjennomgangstema i kommunen de siste 30 årene. I arealplanprosessen søkte kommunen å finne en løsning. I det første planutkastet som ble sendt til høring i 2001, foreslo kommunen tre områder overfor Sirbmá/Sirma, overfor Alletnjárga/Alleknjarg og Holmfjell/Gulbojok for utbygging med totalt 11 nye gammer. Det ble reist innsigelse mot disse områdene fra reindriftsnæringa og fylkesmannen, og de tre områdene for gammebygging ble tatt ut i planforslaget som ble lagt ut til offentlig ettersyn.

I gjeldende kommuneplanens arealdel er følgende omtale av gammeproblematikken tatt med i planbeskrivelsen:

> *"Det er lange tradisjoner for oppføring av gammer i utmark i Tana. I uminnelige tider har det vært bygd gammer av stedegent materiale som krypinn i områder benyttet til jakt, fiske og bærplukking eller i forbindelse med reindrift. Disse gammene var byggverk som gled godt inn i terrenget, og om de gikk ut av bruk, ble de gradvis brutt ned og gikk tilbake til naturen. Gammene var en viktig del av økonomien hos den enkelte familie og viktig for utnyttelsen av naturressursene. Mange har et sterkt forhold til gammetradisjonen, og ønsker å ha mulighet til å føre opp gammer i sine utmarksområder.*
>
> *I dag står vi foran et veiskille når det gjelder gammebygging. Den tidligere bruken av disse byggverkene er i ferd med å erstattes av fritidsbruk. Med en generelt romsligere økonomi følger ønskene om høyere standard, økt privatisering og gammene ender opp som torvkledde hytter. Kommunen kan ikke åpne for en spredt utbygging til fritidsformål i utmarka. Tana kommune har store naturområder uten større inngrep, og det er viktig å ta vare på den egenarten og den ressursen dette representerer. Det er viktig å presisere at dette kun er hovedtrekket. En finner fortsatt et betydelig antall personer som først og fremst bruker gamma i forbindelse med utmarkshøsting.*
>
> *Det er vanskelig for kommunen å forholde seg til dette sakskomplekset gjennom arealplanleggingen, da det er svært mange momenter som er relevante. Tana kommune har imidlertid en prinsipiell holdning om at gammebygging for lokalbefolkningen bør tillates i tråd med tradisjonell bruk av gammene. Det er imidlertid viktig å understreke dette. Det er kun som ledd i den tradisjonelle utmarksbruken at kommunen mener gammebygging har en plass. Tana kommune mener derfor det bør etableres et forskningsprosjekt der målet er å kartlegge den tradisjonelle bruken av utmarka og dokumentere tidligere gammeplasser. På bakgrunn av dette materialet vil kommunen i samarbeid med lokalbefolkningen kunne utarbeide en plan for evt. framtidig lokalisering av gammer i kommunen."*

Etter gjeldende kommuneplanens arealdel ble vedtatt arbeidet kommuneadministrasjonen videre med spørsmålet om gammebygging i utmark. Det ble bl.a. utarbeidet en prosjektbeskrivelse for *"Framtidig gammebygging i Tana kommune"*. Tida og utviklingen ser imidlertid ut til å ha løpt fra utgangspunktet for prosjektet: Enkle byggverk med tanke på kollektiv bruk knyttet til tradisjonell utmarkshøsting. I dag er ønskene byggverk med høy standard som gir grunnlag for en mer intensiv bruk enn den som er knyttet til tradisjonell utmarkshøsting.

3.1.1 Dispensasjoner fra kommuneplanens arealdel

Samlet sett har det vært forholdsvis få dispensasjonssøknader fra gjeldende arealplan. Flesteparten av sakene har vært til bygging av gammer i forbindelse med tradisjonell

utmarkshøsting. Disse sakene er svært ressurskrevende for administrasjonen å behandle samt belastende for søkerne da Fylkesmannen overprøver og opphever kommunens vedtak om å tillate gammebygging i forbindelse med tradisjonell utmarkshøsting. I hovedsak begrunner fylkesmannen sin overprøving med at kommunens arealdel ikke gir hjemmel for å tillate gammebygging i forbindelse med tradisjonell utmarksbruk.

3.1.2 Oppheving eller videreføring av gjeldende reguleringsplaner

I kommunens planstrategi er det forutsatt at eksisterende reguleringsplaner skal videreføres slik de er.

Hovedtrekkene i gjeldende arealdel videreføres i ny arealdel. Det gjelder:

a. Byggeområder og områder lagt ut til spredt bolig, ervervs- og fritidsbebyggelse.
b. Retningslinjen om en lempelig dispensasjonspraksis for boligbebyggelse
c. Eksisterende reguleringsplaner skal fortsatt gjelde

3.1.3 Nye utfordringer og føringer for arbeidet med arealdelen

Den viktigste oppgaven for arealforvaltningen i Tana kommune er å legge til rette for at folk kan bo og drive næringsaktivitet i kommunen. Hovedmålsettingen for arealforvaltningen er at dette skjer på en måte som gjør at framtidige generasjoner også kan dekke sine areal- og ressursbehov. Å ha tilstrekkelige arealer regulert til bolig og næringsformål er derfor svært viktig. Samtidig er det avgjørende at kommunen sikrer viktige produksjonsressurser og produksjonsgrunnlaget for primærnæringene landbruk og reindrift for framtida.

I gjeldende arealdel er det i praksis forbud mot nyetablering av hytter på strekningen Luftjok – Skiippagurra. Det henger sammen med den store etterspørselen etter boligtomter i dette området, og fra entydige signaler om at kommunen må prioritere boligbygging. I forbindelse med forhåndshøringen av et planutkast i 2006, vedtok formannskapet at kommunen gjennom delplanarbeidet skal tilrettelegge for fritidsbebyggelse i sentrumsnære områder, men at dette ikke må komme i konflikt med interessene til lokalbefolkningen.

Utfordringer fra planstrategien (2012-2016) som har relevans for kommuneplanens arealdel:

≠ Få til økt tilflytting og dermed behov for flere boliger
≠ Mer sentralisert befolkning og et sentralisert nærings- og arbeidsliv
≠ Bedre bokvaliteter og økt bolyst
≠ Tilfredsstillende vannkvalitet.
≠ Ta i bruk mer nøytrale energikilder som vindkraft, biobrensel, og småskala vannkraft. Generell skepsis mot vindkraft
≠ Klimaendringer
≠ Tilrettelegge for idretts- og fysisk aktivitet

3.2 Hovedtema for rullering av arealdelen

Hovedtemaene er valgt ut på bakgrunn av kommunestyrets vedtak i kommunal planstrategi 2012-2016, på bakgrunn av kommuneplanens samfunnsdels arealkonsekvenser og foreslåtte tiltak i høringsutkastet til kommuneplanens handlingsdel 2013-2016.

3.2.1 Boligbygging

Å arbeide for tilflytting innebærer at en tar på alvor bolyst og menneskets frihet til å bosette seg der en vil (jfr. Kommunens planstrategi 2012-2016). Tana kommune har som målsetting å opprettholde bosettingen i bygdene og ta vare på den kulturelle egenarten i bosettingsmønsteret, slik at folk får bo der de har røttene sine. Boligbygging i sentrum dekkes av kommunedelplan for sentrum. I henhold til kommuneplanen skal kommunen i dette planarbeidet:

≠ Sikre utviklingsmuligheter til både sentrumsområdene og distriktene, og fremme synergieffektene mellom senter og distrikt.
≠ Sikre gode, trygge og utfordrende oppvekstvilkår for barn og unge.
≠ Øke botilbudet til alle som ønsker å bo i Tana.
≠ Legge universell utforming til grunn ved all ny infrastruktur samt ved opprusting av eksisterende bygg og tiltak i kommunen.

Kommunen skal legge ut områder til spredt bebyggelse i hele kommunen. Utenfor sentrumsområdet skal kommunen ha en lempelig dispensasjonspraksis så fremt ingen viktige allmenne interesser blir skadelidende og det ikke er kommet innsigelse på tiltaket. Byggeområder i bygdene skal ikke sentreres til "kunstige" bygdesentrum.

I gjeldende arealdel er det satt av områder for spredt boligbygging i bygder. Det tas sikte på å videreføre dette i ny arealdel.

Regjeringen forventer at:

≠ Nye områder for nærings- og boligformål vurderes ut i fra klimatiske forhold, behov for energi til oppvarming og tilgang på varme fra omgivelsene, for eksempel spillvarme, jordvarme eller sjøvarme.
≠ Tradisjonell bruk, kulturmiljø, estetikk, tilgjenglighet og universell utforming legges til grunn for planlegging av omgivelser og bebyggelser.

Sametingets planveileder ønsker at:

≠ Barn sikres arealer og anlegg i sitt nærmiljø som gir mulighet for samhandling med andre barn for opprettholdelse og utvikling av sin samiske identitet.
≠ Ved spredt boligbygging blir lagt vekt på generasjoners tilhørighet til og bruk av bosted og landskap, herunder tradisjonell utmarksbruk og bruk av kyst- og fjordområder.

I planarbeidet skal det være fokus på følgende:

a) Videreføre områder med spredt boligbygging i gjeldende arealplan. I forbindelse med dette skal det være fokus på veirett for boligbygging utenfor regulerte områder samt kvalitet på vannforsyning bla. ut i fra et helsemessig perspektiv.

b) Finne og utrede områder for boligbygging i Holmesund.
c) Få innspill til og utrede nye områder for spredt boligbygging i distriktene.

3.2.2 Fritidsbebyggelse og gammebygging

Det er økende etterspørsel etter tomter til fritidsformål. Det er en utvikling som forventes å fortsette. Tana kommune har som målsetting å ha en offensiv og bevisst holdning til fritidsbebyggelse. I områdene som legges ut til fritidsbebyggelse skal det legges vekt på skjerming og terrengtilpasning. Bygdelagshytter skal være i nærområde til bygdene og helst innenfor fem kilometers avstand fra bygda.

I kommuneplanen fremgår det at gammebygging skal tillates i tråd med tradisjonell bruk av gammer. Forhold knyttet til gammebygging i tilknytning til tradisjonell utmarkshøsting ble ikke løst i gjeldende arealdel. Tradisjonell utmarkshøsting og gammebygging betraktes som en viktig del av lokal kultur og kommunen har som målsetting å prioritere høyere tradisjonell høstingskultur, herunder samisk kultur og utmarksnæring, jfr. Kommunens utmarksplan 2012-2016.

Regjeringen forventer at kommunen:

≠ Legger til rette for mer miljøbasert utbygging av fritidshus, der hensynet til landskap, naturmangfold, ressursbruk, energibehov og estetikk blir vektlagt.

Sametingets planveileder ønsker at:

≠ Bygging av fritidshytter med tilhørende infrastruktur som hovedregel skjer etter reguleringsplan og bygging skjer mest mulig samlet for å konsentrere belastningen på naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv.
≠ Ved spredt fritidsbygging blir lagt vekt på generasjoners tilhørighet til og bruk av bosted og landskap, herunder tradisjonell utmarksbruk og bruk av kyst- og fjordområder.

I planarbeidet skal det være fokus på følgende:

a) Avklare muligheter for å behandle gammebygging som fritidsbebyggelse.
b) Finne og vurdere utmarksområder som kan være aktuelle for framtidig gammebygging og avklare eventuelle retningslinjer eller bestemmelser for gammebygging.
c) Vurdere hele kommunen i forhold til nye områder som er aktuelle for fritidsbebyggelse. Fjordområdene, Roavvegieddi og elvenære områder er særlig aktuelle områder i tillegg til sentrumsnære områder.
d) Fastsette regler for størrelse og antall bygg på fritidseiendommer og punktfester for fritidsformål.
e) Avklare teknisk standard mht. infrastruktur som vei, vann, avløp og strøm for områder som kan være aktuelle til fritidsbebyggelse.
f) Avklare muligheter og eventuelle bestemmelser for spredt fritidsbebyggelse utenom regulerte hyttefelt.

3.2.3 Bygging i strandsonen og i vassdragsnære områder

Strandsonen

I utgangspunktet skal det ikke tillates bygging i strandsonen (100 metersbeltet fra strandlinjen), jfr. Plan- og bygningslovens § 1-8 2. ledd. Kommunen skal avklare framtidig arealbruk i strandsonen gjennom planlegging, først og fremst i kommuneplanen. Tana kommune befinner seg i et område med mindre press på arealene i strandsonen i forhold til Oslofjorden. De differensierte planretningslinjene for forvaltning av strandsonen innebærer at Tana kommune kan vedta planer som tillater utbygging til ulike formål i strandsonen.

I kommuneplanens arealdel kan kommunen gi nærmere bestemmelser om oppføring av nødvendige bygninger og mindre anlegg og opplag for landbruk, reindrift, fiske, fangst og akvakultur, og anlegg for ferdsel til sjøs. Slike tiltak er ikke generelt unntatt fra forbudet, men kommunen skal vurdere behovet i kommuneplanen. Det kan gis bestemmelser som generelt tillater slike bygninger og mindre anlegg i 100-metersbeltet.

I kommuneplanen fremgår det at:

≠ Bygging i strandsonen skal skje planmessig iht. areal-/reguleringsplan.

Regjeringen forventer at:

≠ Kommunene vurderer bruken av arealer i strandsonen i et helhetlig og langsiktig perspektiv. At Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen blir lagt til grunn for planleggingen.

I planarbeidet skal:

a) Arealbruken i strandsonen langs fjorden drøftes i et helhetlig og langsiktig perspektiv.
b) Det utarbeides bestemmelser for tiltak i strandsonen.

Det utarbeides egne reguleringsplaner for havneområdene Šuoššjohka, Torhop, Smalfjord og Austertana.

Vassdragsnære områder

De elvenære områdene langs Tanavassdraget med sideelver omfattes av rikspolitiske retningslinjer om vernet vassdrag. Relevante retningslinjer fra kommuneplanen knyttet til tiltak i vassdragsnære områder er å:

≠ Sikre og ivareta naturmiljøene og -kvalitetene i Tanavassdraget og urørte naturområder, ut fra deres egenverdi, og som grunnlag for trivselen og velværet til befolkningen.
≠ Bevare naturverdiene i og langs vassdraget i dagens tilstand, som grunnlag for bosetting og sysselsetting i dag og i framtida.
≠ Bevare landskapet og de ubebygde områdene langs vassdraget for framtida, og områder med særskilte naturverdier, som grunnlag for lokal og samisk kultur, næringsgrunnlag og samfunnsliv.
≠ Sikre befolkningen tilgang får tilgang til Tanaelva eller andre tradisjonelle og viktige natur- og utmarksområder ved utbyggingstiltak.
≠ Sikre de viktigste frilufts- og naturområdene langs vassdraget for allmennhetens bruk i framtida, og bevare disse områdenes frilufts- og naturvernkvaliteter gjennom en langsiktig arealplanlegging, fysisk tilrettelegging og holdningsskapende arbeid.
≠ Fiskebestander skal i størst mulig grad kunne foreta sine naturlige nærings- og gytevandringer uten hinder av kryssende inngrep i vannforekomster.

Regjeringen forventer at kommunen:

≠ Langs vassdrag tar hensyn til allmenne interesser og vurderer å sette byggeforbud i en sone på inntil 100 meter langs vassdrag i kommuneplanen.

I arealplanarbeidet skal:

c) Arealet langs vassdragene inkludert 100-metersbeltet vurderes i forhold til utbyggingsformål.
d) Det skal fastsettes en bredde på kantsonen med naturlig vegetasjon langs alle vassdrag i kommunen, jf. vannressurslovens § 11.

3.2.4 Folkehelse, idretts- og friluftsformål

I kommuneplanen er det et hovedmål at hver enkelt har muligheter til opplevelser og utfoldelse. I ny kommunedelplan for idrett, fysisk aktivitet og kulturhus er visjonen at idrett og fysisk aktivitet skaper økt bolyst i Tana. Idrettsanlegg skal ivareta egentrening og trimaktiviteter i folkehelseperspektiv, ivareta idrettsutfoldelse, funksjonshemmedes behov og sikre barnehager og skoler tilstrekkelige arealer til anlegg for lek, idrett og friluftsliv som utfordrer barn og unges kreativitet. I kommuneplanen fremgår det ønsker om å:

≠ Etablere flere gang- og sykkelveier (gjelder også under samferdsel og infrastruktur)
≠ Sikre arealer i bo-områder til lek og for etablering av flere nærmiljøanlegg.

I et folkehelseperspektiv bør det tilrettelegges for at flest mulig kan bruke friluftsområder til rekreasjon og aktiviteter.

Regjeringen forventer at kommunen:

≠ Bidrar til å hindre nedbygging av verdifulle landbruks-, natur og friluftsområder.
≠ Det legges til rette for aktiv livsstil og økt friluftsliv ved å knytte sentrum, boligområder med mer til friluftsområder gjennom forbindelser for gående og syklende.
≠ Legger til rette for friluftsliv ved å ta vare på og videreutvikle grøntstrukturer.
≠ Tilrettelegger for fysisk aktivitet for hele befolkningen bla. ved å sikre grønne områder som er lett tilgjengelig og tilrettelagt for friluftsliv, lek og avkobling og som er fri for forurensing og støy. Ivareta friluftslivets arealbehov.
≠ Forebygge nye, fjerne eller redusere miljø- og helseulemper som støy, radon, forurensing og lignende ved ny boligbebyggelse, institusjoner, næringsvirksomhet og infrastruktur.

Planarbeidet gjennom arealdelen skal ha fokus på å:

a) Sette av arealer til eksisterende idrettsanlegg og –løyper/turløyper og areal for fysisk aktivitet og til framtidig idretts- og friluftslivsformål.
b) Formalisere område for skytebane.
c) Finne og avsette egnede arealer til motorsport.
d) Vurdere om det er mulig å etablere en interkommunal snøscooterløype med noen av kommunene i Finnmark. En oppmerket snøscooterløype som går fra Øst- Finnmark til Vest- Finnmark vil være med på å bidra til et fylke som satser på turisme og ikke minst bolyst i våre kommuner.
e) Vurdere muligheter for samarbeid med nabokommunene om å sammenføye etablerte åpne barmarksløyper på tvers av kommunegrensene. Et slikt samarbeid vil føre til lettere tilgang til større områder for høsting av naturressurser, og dermed øke trivsel og bolyst.

En egen plan for friluftsliv og tilrettelegging/sikring av friluftsområder planlegges gjennomført parallelt med denne planprosessen.

3.2.5 Verdiskaping og næringsutvikling

Hovedvekten av forretnings- og industribebyggelsen i kommunen er lokalisert til Tana bru. En regner med at dette også vil gjelde i framtida. Tana kommune ønsker imidlertid etablering av forretnings- og industrivirksomhet også i andre deler av kommunen. I den grad det er mulig, mener kommunen det bør avsettes områder til næringsaktivitet i ulike deler av kommunen for å unngå den lange saksbehandlingstiden ved enkeltsøknader. De mest aktuelle områdene for framtidig næringsaktivitet er Sirma, Polmak, Skiippagurra, Seida, Rustefjelbma og Austertana. I disse områdene opprettholdes de tidligere avsatte arealene til næringsformål.

De elektroniske hjelpemidlene som er utarbeidet innenfor IKT-sektoren, og som stadig forbedres, åpner for at flere arbeidsplasser kan lokaliseres til bygdene, bl.a. i form av hjemmekontor. Dette er en form for næringsvirksomhet som krever liten utbygging av infrastruktur, og dermed ingen særskilte arealer som bør sikres gjennom arealdelen.

Småskala næringsvirksomhet på gårds- og boligeiendommer er en praksis som kommunen har tillatt. Dette er en praksis som videreføres i planperioden. Det er imidlertid ikke ønskelig med publikumsrettet næringsvirksomhet på boligtomter i sentrumsområdet Seida - Tana bru – Skiippagurra. I disse områdene er befolkningskonsentrasjonen så stor at slik virksomhet er til sjenanse for den øvrige befolkningen og forringe kvaliteten på området. I dette området tar kommunen sikte på å innskjerpe praksisen.

Det er målsetting i kommuneplanen å tilrettelegge for et differensiert næringsliv. Tana skal være attraktivt sentrum for etablering av alle typer næringsvirksomhet. I henhold til kommuneplanen skal det arbeides etter følgende retningslinjer (strategier):

≠ Dyrka arealer skal ikke bygges ned iht. jordloven og reindriftas arealer skal sikres.
≠ Landbruket skal sikres nødvendig og rasjonelt areal for videreutvikling.
≠ Arbeide for redusert motorisert ferdsel i beiteområdene og andre tiltak som kan hindre skadelige forstyrrelser for reindriftsnæringen.

Regjeringen forventer at planleggingen:

≠ Bidrar til næringsutvikling som involverer flere sektorer og bransjer, i sær i områder der det er nødvendig med inntektskombinasjoner.
≠ Tar hensyn til næringslivets behov for beliggenhet og egnede arealer og samtidig avklare bruk i forhold til andre bruks- og verneinteresser.
≠ Legger til grunn et bredt verdiskapingsperspektiv for næringsutvikling med vektlegging av nye næringer basert på lokale natur- og kulturressurser. At forvaltning av kultur- og naturverdier er bærekraftig og ivaretar naturmangfold og kulturhistoriske verdier.
≠ Tilrettelegger for å opprettholde og videreutvikle fiskeri- og havbruksnæringen innenfor en miljømessig bærekraftig ramme. At bruk av kystsonen ses i regionalt perspektiv.
≠ Synliggjør og ivaretar reindriftens interesser og behov på en helhetlig måte og at reindriftsnæringens behov ses i et regionalt eller interkommunalt perspektiv.

Sametingets planveileder ønsker at

≠ Tilhørighet til og bruk av bosted og landskap blir lagt til grunn ved etablering av næringsbebyggelse.

≠ Tradisjonelle fiskeplasser og gyteområder for fisk sikres.
≠ Sikre dyrka og dyrkbar jord for jordbruksproduksjon og beiteområde i så stor utstrekning som bruket kan vinterfø.
≠ Reindriften sikres arealer i nødvendig utstrekning.

I forbindelse med kommuneplanens arealdel skal det være fokus på å:

a) Sikre arealer for reindriften, herunder vurdere etablering av hensynssoner for reindriften.
b) Sikre arealer for landbruket, herunder vurdere hensynssoner for å ivareta landbrukets behov for videreutvikling.
c) Vurdere om oppdrett av skjell og torskefisk skal kunne tillates på nærmere angitte lokaliteter i Tanafjorden. I forbindelse med dette arbeidet skal det arbeides med å:
d) Sikre arealer til tradisjonelle fiskeplasser og gyteområder og at tiltak ikke er til skade for lokalt fiske (jfr. Sametingets planveileder).

3.2.6 Råstoffområder/områder for deponi

I Tana kommune er det store landområder og naturressurser. I kommuneplanen er det følgende retningslinjer for forvaltning av utmark og naturressurser:
≠ Massetak i nærområder skal gjøres tilgjengelig for lokalbefolkningen.

Regjeringen forventer at:
≠ At planleggingen synliggjør mineralressurser av nasjonal og regional betydning.

Sametinget forventer at:
≠ Områder for tradisjonell utmarksbruk sikres, herunder for jakt, fiske, vedhugst, sanking av bær, urter og sennagress samt uttak av virke for duodji.

I arealplanleggingen skal det:

a) Vurderes og foreslå rammer for framtidig utnytting av mineralressursene i kommunen generelt og for kvartsittbruddet i Austertana spesielt.
b) Foretas en gjennomgang av eksisterende massetak og finne en hensiktsmessig bruk av eksisterende tak til lokalbefolkningen og andre.
c) Finne aktuelle områder for deponering av masser både i sjø og på land.

3.2.7 Samferdsel og infrastruktur

Spredt bebyggelse i en langstrakt kommune som Tana gir store utfordringer mht. infrastruktur. Det er et hovedmål at kommunen har en infrastruktur som gjør at mennesker kan trives, bo og arbeide i kommunen. Kommunen skal ha gode veiforbindelser i alle deler av kommunen og Tana skal forsterke sin rolle som transportsentrum for godstrafikk i Øst-Finnmark. I forhold til trafikksikkerhet er det mål at alle får et trygt og godt nærmiljø der brukskonflikter unngås og sikre god fremkommelighet for de som ferdes langs veiene. Kommunal infrastruktur skal ha universell utforming.

Regjeringen forventer at:

≠ Det tas hensyn til næringslivets transporter. Lokalisere virksomheter som skaper tungtransport til områder med god tilgjengelighet til vegnett, jernbane og havner. Bidrar til utvikling av godsterminaler og havner som effektive logistikknutepunkter. Ta hensyn til farled for skipstrafikk.
≠ Infrastruktur for kollektivtrafikk, gang- og sykkelveier og utbygging vurderes i forhold til tilgjengelighet for alle brukere. At planleggingen bidrar til universelt utformet og sammenhengende gangnett.
≠ Det sikres helsemessig trygt drikkevann.
≠ Det tas hensyn til klimaendringer og reduksjon av klimagassutslipp og luftforurensning ved planlegging av ny infrastruktur.

I arealplanleggingen skal det være fokus på:

a) Trafikkforhold og –sikkerhet i forbindelse med spredt boligbygging i distriktene, herunder behov for tiltak som busslommer.
b) Å finne og vurdere områder som kan være aktuelle for etablering av vindkraft/solkraft.
c) Om avsatt område til fremtidig flyplass på Masjoksletta skal videreføres.
d) Å sikre helsemessig trygt drikkevann via båndlegging, klausulering eller andre bestemmelser.

3.2.8 Natur, klima og miljø

Tana kommune har store naturområder og naturressurser som er viktig både for næringsvirksomhet, tradisjonell utmarksbruk, friluftsliv og reiseliv. Tanaelva, laksen, fjorden og fjellet er i følge kommuneplanen identitetssymboler for Tana. Tanaelva er varig verna mot vasskraftutbygging og Tanafjorden er nasjonal laksefjord. Kommunen ønsker langsiktig forvaltning av sjøarealene og ressursene der.

Et hovedmål i kommuneplanen er at utnyttelsen av ressursene i Tanaelva og Tanafjorden skal bidra til arbeidsplasser, men forvaltes på naturens og lokalbefolkningens premisser. Tanavassdraget skal bevares i naturlig tilstand og vassdragets naturressurser utnyttes på en måte som er bærekraftig og som fremmer det lokale næringslivet og den samiske kulturen. Relevante retningslinjer (strategier) i kommuneplanen for å nå kommunens målsettinger:

≠ Inngrep i områder som er tilnærmet fri for tyngre tekniske inngrep skal unngås.
≠ Områder med særlig verdifull naturtype eller preg av urørthet skal bevares.
≠ Sikre at det biologiske mangfoldet i kommunen opprettholdes.
≠ Mulige konsekvenser av klimaendringer skal tas hensyn til i alle plan- og byggesaker.
≠ Ved utbyggingstiltak skal det sikres at befolkningen får tilgang til Tanaelva eller andre tradisjonelle og viktige natur- og utmarksområder.
≠ Bevare naturverdiene i og langs vassdraget i dagens tilstand, som grunnlag for bosetting og sysselsetting i dag og i framtida.
≠ Fiskebestander skal i størst mulig grad kunne foreta sine naturlige nærings- og gytevandringer uten hinder av kryssende inngrep i vannforekomster.

Regjeringen forventer at:

≠ Kommunen kartlegger områder som er sårbare for klimaendringer og utarbeider risiko- og sårbarhetsanalyser som vurderer konsekvenser av klimaendringer. Det vises aktsomhet med å planlegge for utbygging i fareområder eller områder utsatt for klimaendringer.

≠ Forekomster av naturtyper og prioriterte arters økologiske funksjonsområder innarbeides i planlegging på land og i sjø.
≠ Unngå nedbygging av viktige naturtyper, friluftsområder, kulturlandskap og dyrka mark og inngrep i viktig kulturminner og kulturmiljø.
≠ Det tas hensyn til inngrepsfrie naturområder utan tyngre tekniske inngrep (INON-områder) i planlegginga.
≠ Kommuner med et visst omfang av motorisert ferdsel i utmark tar opp dette som tema i planleggingen.

I rulleringsarbeidet for kommuneplanens arealdel skal det være fokus på å:

a) Vurdere og synliggjøre viktige landskapsverdier.
b) Kartlegge eksisterende båtlandingsplasser langs Tanavassdraget og vurdere behov for sikring og tilrettelegging.
c) Vurdere barmarkstraseer i utmark etablert som veier i arealplanen.

Regjeringens forventning om at kommunene registrerer og verdisetter kulturminner og kulturmiljøer som har lokal verdi og innarbeider disse i planer etter plan- og bygningsloven tas opp i en egen kommunedelplan i neste kommunestyreperiode. Forhold som går på risiko og sårbarhet behandles særskilt som del avplanleggingen, jfr. Kap. 5 i planprogrammet.

Valg av hovedtema innebærer ikke at andre utfordringer ikke vil bli drøftet, men hovedtema er det som skal vies størst oppmerksomhet i planleggingen.

4. PLANPROSESS OG FREMDRIFTSPLAN

4.1 Organisering

Tana kommune er forslagsstiller til kommuneplanens arealdel. Kommunestyret foreslår planprogram, vedtar planprogram, foreslår ny arealdel og vedtar ny arealdel. Rådmannen har det administrative ansvaret og rapporterer til formannskapet om arbeidet underveis i planprosessen.

4.2 Fremdriftsplan

Faser i planarbeidet: Varsling, medvirkning, utarbeidelse av planforslag, høring og offentlig ettersyn, planvedtak.

Hovedaktiviteter	**Tidspunkt**
Varsling om opptart/Utkast til planprogram (kommunestyret)	21. februar 2013
Høring planprogram (minimum seks uker)	22. februar – 2. april 2013
Fastsetting av planprogram (kommunestyret)	18. april 2013
Innspill/medvirkning til plan	Mai 2013 – november 2013
Konsekvensutredninger	September 2013 – januar 2014
ROS-analyse	Februar 2013 – januar 2014
Første gangs behandling av planforslag	Februar 2014
Høring og offentlig ettersyn	Februar - mars 2014
Sluttbehandling i kommunestyret	Juni 2014

Se vedlegg 1 for detaljert tidsplan med aktiviteter og medvirkning.

4.3 Medvirkning

Planprogrammet bidrar til å gi muligheter for medvirkning i hele planprosessen. Gjennom høring av planprogrammet gis det anledning til å påvirke både hvilke spørsmål som er viktige og hvilke som bør utredes på et tidlig stadium i planprosessen. Dette får betydning for arbeidet i resterende del av planprosessen.

Kommunen tar sikte på å avholde folkemøter/verksteder i bygdene for at innbyggere og berørte interesser skal få anledning til å få komme med innspill til planleggings- og utredningsarbeidet. Avhengig av innspill, kan det være aktuelt med dialog/dialogmøter med ulike interessegrupper eller fagmyndigheter i planleggingsprosessen.

Tabellen på neste side viser et forslag til de viktigste aktørene som skal medvirke i planprosessen.

Når det gjelder befolkningens medvirkning, kommer kommunen i størst mulig utstrekning til å bruke bygdelagene. Befolkning utenom bygdelagene får muligheter til medvirkning via informasjon og innspillsmuligheter via kommunens hjemmeside. ”Berørte brukergrupper” er sammenstilt med ”lag og foreninger”. Se også vedlagte tabell for ytterligere spesifisering av deltakende aktører.

Hovedtema	Formål	Viktigste aktører
Boligbygging	a Videreføre områder med spredt boligbygging.	Bygdelag
	b Finne område i Holmesund til boligformål	Holmesund bygdelag
	c Få innspill til og utrede nye områder for spredt boligbygging i distriktene	Bygdelag. Privatpersoner, grunneiere.
Gammebygging Fritidsbebyggelse	a Gammer som fritidsboliger	Politiske utvalg Bygdelag
	b Områder for gammebygging. c Områder i kommunen for fritidsbebyggelse	Bygdelag
	d Regler/bestemmelser for størrelse og antall bygg	Adm./politiske utvalg
	e Teknisk infrastruktur/standard på utbyggingsområder	Adm./politiske utvalg
	f Muligheter og eventuelt bestemmelser for fritidsbebyggelse utenom regulerte hyttefelt.	Bygdelag. Politiske utvalg.
Bygging i strandsonen og vassdragsnære områder	a Drøfte bygging i et helhetlig og langsiktig perspektiv.	Administrasjonen.
	b Bestemmelser for tiltak i strandsonen	Bygdelag. Fagmyndigheter.
	c Vurdere 100-metersbeltet langs vassdraget i forhold til utbygging.	Bygdelag. Fagmyndigheter (NVE).
	d Fastsette bredde på kantsonen med naturlig vegetasjon langs alle vassdrag.	Fagmyndigheter, administrasjonen.
Folkehelse, idretts- og friluftsformål	a Arealer til idrettsanlegg, løyper og fysisk aktivitet	Lag og foreninger, bygdelag.
	b Skytebane	Lag og foreninger.
	c Arealer til motorsport	Lag og foreninger.
	d Kobling av skuterløyper med nabokommuner	Bygdelag.
	e Kobling av barmarksløyper med nabokommuner	Bygdelag.
Verdiskaping/ næringsutvikling	a Hensynssoner reindriften	Reindriftsforvaltningen og reinbeitedistriktene. Lag og foreninger, bygdelag.
	b Jordvern, behov for landbruksarealer	Faglagene i landbruket. Fagmyndigheter
	c Områder for skjell-/torskeoppdrett	Fagmyndigheter, fiskeriorg.
	d Sikre tradisjonelle fjordfiskeplasser og gyteområder	Bygdelag, fiskeriorganisasjoner.
Råstoffområder/ deponier	a Foreslå rammer for utnyttelse av mineralressursene i kommunen	Finnmarkseiendommen (FeFo), Sametinget, fylkeskommunen.
	b Massetak. Tilgang for lokal befolkningen.	Bygdelag, FeFo, Vegvesenet, DirMin.
	c Finne områder for deponier (sjø og land)	Finnmarkseiendommen (FeFo), Fagmyndigheter
Samferdsel/ Infrastruktur	a Trafikksikkerhet i forbindelse med spredt boligbygging i distriktene	Bygdelag, Statens vegvesen, Bygg og anlegg.
	b Områder for vindkraft/solenergi	Fylkeskommunen.
	c Vurdere videreføring av flyplassområde Masjoksletta	Politiske utvalg
	d Sikre helsemessig trygt drikkevann	Mattilsynet. Bygg og anleggsavd.
Natur, klima og miljø	a Kartfeste viktige landskapsverdier	Adm./Utviklingsavdelingen.
	b Båtlandingsplasser langs Tanavassdraget	Bygdelag
	c Barmarkstraseer som veier	Bygdelag. Fylkesmannen.

4.3.1 Særlige medvirkningstiltak

Barn og unge

≠ Ved å ha "barn og unge" som eget konsekvensutredningstema så skal det bidra til at barn og unges interesser blir vektlagt og tatt hensyn til i planleggingsprosessen.

≠ Ungdomsrådet orienteres om planprosessen og får komme med innspill til hovedtema og vurdere konsekvensene av areaplanforslag.

Konfliktfylte interesseområder

≠ Det kan være aktuelt med dialogmøter dersom det er fremkommet utbyggingsforslag som har betydelig interessemotsetninger.

Andre grupper etter forespørsel/henvendelse

≠ På forespørsel eller henvendelse fra brukergrupper og interesseorganisasjoner kan kommunens planleggere stiller opp for å orientere om hovedtema og gi anledning til å komme med innspill til kommunens arealplan.

4.4 Informasjon

Varsling om oppstart, fastsettelse av planprogram

≠ Bygdelag, lag og foreninger, sektor-/fagmyndigheter og nabokommuner får utkast til planprogram til høring.
≠ Administrasjonens forslag til endelig planprogram vil være tilgjengelig på kommunens internettside www.tana.kommune.no sammen med saksutredning, sammenstilling av høringsuttaler og behandling av disse.
≠ Fastsatt planprogram blir lagt ut på kommunens hjemmeside. Bygdelag, sektormyndigheter og de som har uttalt seg til planprogrammet får kopi av fastsatt planprogram.

Medvirkning/utarbeidelse av planforslag

≠ Interessegrupper og brukergrupper vil bli informert om åpne folkemøter/planleggingsverksteder via brev og annonsering på kommunens hjemmeside og i omtale i avis.
≠ All informasjon vil være tilgjengelig via kommunens internettside. Informasjon, referater, og innspill vil forløpende bli gjort tilgjengelig.
≠ Det vil også være mulig å gi innspill via epost til postmottak@tana.kommune.no.

Høring og ettersyn planforslag

≠ Kommunestyrets høringsforslag til arealplan vil være tilgjengelig på kommunens internettside sammen med saksutredning, planbeskrivelse og konsekvensutredninger.
≠ Høring kunngjøres på kommunens hjemmeside og i Finnmarken og Sagat.
≠ Bygdelag, lag og foreninger, sektor-/fagmyndigheter og nabokommuner får utkast til plan til høring.
≠ Fastsatt plan blir kunngjort i henhold til bestemmelsene i plan- og bygningsloven.

NB! Planprogram, planforslag, konsekvensutredning, planbeskrivelse og saksutredning vil ikke bli oversatt til samisk. Kun endelig plan oversettes til samisk.

5. KONSEKVENSUTREDNING

5.1 Formål med konsekvensutredning

Kommuneplanens arealdel skal konsekvensutredes i henhold til KU-forskriften av 2009. I henhold til veilederen for konsekvensutredning av kommuneplanens arealdel bør utredningene få frem:

- *Viktige miljø- og samfunnsverdier i de foreslåtte utbyggingsområdene.*
- *Virkningene utbygging kan få for disse verdiene.*
- *Hva som kan gjøre for å avbøte negative virkninger.*

Formålet med bestemmelsene om konsekvensutredning er å sikre at hensynet til miljø, naturressurser og samfunn blir tatt i betraktning under forberedelsen av planer eller tiltak. Konsekvensutredningen skal være en integrert del av planen ved at konsekvenser for miljø, naturressurser og samfunn beskrives og vurderes i forbindelse med de ulike fokusområdene.

Et kontrollspørsmål for konsekvensutredningene er:

”*hva må vi vite for å kunne ta stilling til forslag om ny eller endret arealbruk*?”.

5.2 Utredningsmetode

a) Forslagene vil bli først konsekvensutredet hver for seg i forhold til aktuelle utredningstema. Basert på utredningene av konsekvenser lages en tilrådning om forslaget bør være med eller ikke i det endelige planforslaget.

b) Når enkeltområder er vurdert hver for seg blir alle arealforslagene vurderes samlet mht.:
≠ konsekvenser for temaområdene og
≠ langsiktige målsettinger og strategier for arealbruken i kommunen.

Det tas sikte på at utredning av alternativer blir en sentral del av planarbeidet. Med ”alternativer” menes både alternative løsninger for overordnet utbyggingsmønster og alternative konkrete utbyggingsforslag.

Alternativer kan være: alternative arealformål, alternativ lokalisering, bygge ut deler av arealet, endre utnyttelsesgrad. Konsekvensutredningene skal også inneholde hvordan ulike alternativer påvirker viktige miljø- og samfunnshensyn.

5.2.1 Konsekvensutredning av enkeltområder

Nye eller endret utbyggingsområder vurderes i forhold til utredningstemaene slik:

a) Utredningsområdet, inkludert eventuell influensområde avgrenses geografisk og avhengig av formål og utredningstema.

b) Områdets verdi vurderes på bakgrunn av utstrekning og kunnskapsgrunnlag.

Konsekvenser/konfliktgrad angis på en tredelt skala som vist under, hvor vurderingene er verbale og skjønnsmessige:

+ Ingen negative konsekvenser eller positive konsekvenser (grønn farge)
- Liten/negative konsekvenser for enkelte verdier (gul)
-- Stor potensiell konflikt med viktige verdier og/eller store negative konsekvenser (rød)

Eksempel på konsekvensutredning hentet fra veileder T1493 som utgangspunkt:

Tema	Konsekvens	Forklaring, (kunnskapsgrunnlag), usikkerheter
Miljø	**(Verdi og omfang)**	
Forurensning (klimagass og annet utslipp til luft, jord og vann)		Ikke forurenset grunn (http://www. miljostatus.no) Krav til utslipp ivaretas ved regulering. Sentrumsnært med god kollektivdekning.
Støy		Ligger utenfor rød og gul sone (støysonekartet). Støykrav ivaretas derfor i reguleringsplan
Sikring av jordressurser (jordvern)		Deler er klassifisert som særlig verdifulle landbruksarealer (kilde)
Naturmangfold		Det er registrert viktig naturtype i kantsone langs vassdrag, jf DN-håndbok 13. Det er ikke registrert rødlistearter i og langs vassdraget (Artskart/Naturbase). Liten konsekvens om kantsoner langs vassdrag bevares. Arts- og naturtype-kartlegging mangler. (Naturbase og artskart).

Kunnskapsgrunnlaget

Kommunen skal i dette planarbeidet foreta konsekvensutredning på overordnet nivå basert på foreliggende og kjent kunnskap og en eventuell oppdatering av dette. Behov for mer detaljerte konsekvensutredninger forutsettes inntatt på reguleringsplannivå.

Konsekvensutredningene baseres på grunnlag av eksisterende skriftlig materiale herunder lovverk og føringer, databaser, flyfoto, befaringer, opplysninger fra høringsinstanser og lokal erfaringsbasert kunnskap. Der hvor ikke slik kunnskap foreligger om viktig forhold, skal det i nødvendig grad innhentes ny kunnskap. For konsekvenser som gjelder naturmangfoldet gjelder naturmangfoldslovens § 8:

> *"bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet".*

Etter Naturmangfoldslovens § 9 skal det tas sikte på å unngå vesentlig skade på naturmangfoldet (føre-var-prinsippet) dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger tiltak kan ha på naturmiljøet

Områder for spredt boligbygging skal beskrives og vurderes med hensyn til vei, vann, avløp og elektrisitet.

c) Samlet vurdering og vurdering av alternativer.

Konsekvenser vurderes på bakgrunn av kunnskapsgrunnlaget og eventuelle spesielle forhold ved den aktuelle utbyggingen og omfanget på utbygging. Om konsekvenser er irreversible skal vektlegges.

Tilslutt gis en samlet vurdering av konfliktgraden, samt en anbefaling om området bør være med i planforslaget eller ikke eventuelt på hvilke vilkår (alternativer).

5.3 Utredningstema

5.3.1 Barn og unges oppvekstvilkår

Hovedtemaene for rulleringsarbeidet vil ha varierende konsekvenser for barn og unges oppvekstvilkår. Forslag til endret arealbruk, herunder tiltak og utbygging skal vurderes i forhold til konsekvenser for barn og unges oppvekstvilkår.

Kunnskapsgrunnlag

≠ Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging T-2/2008.
≠ Lokalbasert erfaringsbasert kunnskap fra aktuelle utbyggingsområder om områdene får konsekvenser for barn og unges bruk av aktuelle utbyggingsområder.
≠ Sametingets planveileder

Hvordan skal enkeltområder utredes, herunder alternativer

≠ Utbyggingsforslag skal vurderes i mot kunnskapsgrunnlaget, målsettinger og retningslinjer i planprogrammet. Vurderes forslag å kunne få negative konsekvenser for barn og unges oppvekstvilkår, skal det vurderes alternative løsninger og eventuelle avbøtende tiltak.
≠ Det skal utarbeides retningslinjer, bestemmelser eller vedtekter om omfang og kvalitet av arealer og anlegg av betydning for barn og unge.

5.3.2 Friluftsliv, helse, rekreasjon og allmenne interesser

Kommunen har store utmarksområder som brukes innenfor næringsvirksomhet og til fritidsformål. Trenden er bruken av utmarka endres fra tradisjonelle utmarksnæringer og –utmarksbruk til mer fritids- og rekreasjonsformål. Det innebærer at interessene omkring arealbruken til fritidsformål er økende og med det økende konfliktpotensial. Forslag til endret arealbruk skal vurderes i forhold til konsekvenser for friluftsliv og rekreasjon, folkehelse og allmenne interesser.

Kunnskapsgrunnlag

≠ Bruk av DN håndbok 25 Kartlegging og verdsetting av friluftsområder og DN håndbok 18 Friluftsliv.
≠ Stortingsmelding 39 (2000-2011) ”Friluftsliv”.
≠ Temaveileder: Universell utforming etter plan- og bygningsloven.
≠ Bruk av erfaringsbasert og lokalbasert kunnskap.

Bruk av kunnskapsgrunnlaget (metode)

≠ Utbyggingsforslag skal vurderes i mot kunnskapsgrunnlaget og konsekvenser for friluftsliv, folkehelse og allmenne interesser. Dette gjelder særlig i 100-meters beltet langs sjøen (strandssonen).
≠ Vurderes forslag å kunne få negative konsekvenser for friluftsliv, folkehelse, rekreasjon og allmenne interesser, skal det vurderes alternative løsninger og eventuelle avbøtende tiltak samt konsekvenser av disse.

5.3.3 Samisk natur- og kulturgrunnlag

Arealene og arealbruk i kommunen er svært viktige for samisk kultur, næringsliv og kulturliv. Forslag til endret arealbruk skal vurderes i forhold til konsekvenser for samisk kultur, næringsutvikling og samfunnsliv basert på naturgrunnlaget. For reindrift se punkt 4.24 og for samiske kulturminner se også punkt 4.2.5.

Kunnskapsgrunnlag

≠ Fredete kulturminner og kulturmiljøer fra Riksantikvaren (www.askeladden.ra.no og www.kulturminnesok.no)
≠ Reindriftsforvaltningen https://kart.reindrift.no/reinkart/
≠ Sametingets planveileder.
≠ Sametinget, kulturminneforvaltning, Varangerbotn.
≠ Temaveileder: Reindrift og planlegging etter plan- og bygningsloven
≠ Bruk av erfaringsbasert og lokalbasert kunnskap.

Bruk av kunnskapsgrunnlaget (metode)

≠ Konsekvensene av planen for det samiske natur- og kulturgrunnlag skal vurderes på bakgrunn av Sametingets planveileder og retningslinjer for endret bruk av utmark. Det er samlet effekt som skal vurderes og ikke enkeltiltak, herunder:
≠ Vurdere om hvorvidt barn er sikret arealer og anlegg i sitt nærmiljø som gir mulighet for samhandling med andre barn for opprettholdelse og utvikling av sin samiske kultur og identitet.
≠ Om utbyggingsforslag påfører irreversible negative konsekvenser (skader) for tradisjonelle fiskeplasser og gyteområder for befolkningen i et område. I tilfelle skal da tiltak som tillates i arealplanen.
≠ Konsekvenser for tradisjonell utmarksbruk. Det gjelder bla. områder for jakt, fiske, vedhugst, bærsanking, urter, og sennagress amt uttak av virke for duodji.
≠ Eventuelle negative konsekvenser av utbyggingsforslag skal vurderes helhetlig i forhold til muligheter for fortsatt lokal bruk og bosetting og betydning for samisk kultur og muligheter for kompensasjon.

5.3.4 Verdiskaping og næringsutvikling

Kommunens arealer er viktig grunnlag for primærnæringene og som ressurser i bergverkindustri, håndverk og turisme. Kommunen har målsettinger om å sikre jordressurser og utvidelsesmuligheter for jordbruket samt sikre arealer for reindriften. Forslag til endret arealbruk skal konsekvensutredes i forhold til virkninger for eksisterende næringsliv og næringslivets behov for arealer.

Kunnskapsgrunnlag

≠ Kartdatabaser med oversikt over primærnæringenes arealbruk.
≠ Temaveileder: Reindrift etter plan- og bygningsloven
≠ Temaveileder: Landbruk etter plan- og bygningsloven
≠ DNs kartbaser: http://kartkatalog.dirnat.no/Map_catalog_map_clients_overview.asp
≠ Forekomster av grus og pukk, mineraler http://geo.ngu.no/
≠ Bruk av erfaringsbasert og lokalbasert kunnskap i forhold til primærnæringers og håndverk (duodji) bruk av behov for arealer for videreutvikling.

Bruk av kunnskapsgrunnlaget (metode)

≠ Utbyggingsforslag skal vurderes mot kunnskapsgrunnlaget. Dersom forslag vurderes å få vesentlige negative konsekvenser for primærnæringer og tradisjonell duodji virksomhet, skal alternativ arealer vurderes eller om ulempene kan kompenseres på alternative måter.

5.3.5 Landskap, kulturmiljø og kulturminner

Landskap og kulturmiljø omfatter våre fysiske omgivelser. Kulturminner er alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til. Utbyggingsforslag skal utredes i forhold til konsekvenser for verdifull landskap, kulturmiljø og kulturminner.

Kommunen har også en viktig rolle i forhold til estetikk. Det ligger i plan- og bygningslovens formålsparagraf. Det kan det være aktuelt å vurdere om det skal stilles krav til estetikk for å ta hensyn til landskap og kulturmiljø. Krav til estetikk vil eventuelt bli tatt inn i planbestemmelsene.

Kunnskapsgrunnlag

≠ Riksantikvarens veileder: Kulturminner og kulturmiljø i konsekvensutredninger
≠ Riksantikvarens veileder: Kulturminner, kulturmiljø og landskap
≠ Fredete kulturminner og kulturmiljøer fra Riksantikvaren (www.askeladden.ra.no og www.kulturminnesok.no)
≠ SEFRAK-registrerte bygninger i Matrikkelen (www.statkart.no/nor/Matrikkel/)
≠ DNs kartbaser: http://kartkatalog.dirnat.no/Map_catalog_map_clients_overview.asp
≠ DN: Veileder. Metode for landskapsanalyse i kommuneplanleggingen
≠ Artsdatabanken http://artskart.artsdatabanken.no/Default.aspx
≠ Sametinget. Kulturminneforvaltning, Varangerbotn.
≠ Sametingets planveileder.
≠ Finnmark fylkeskommune, Areal og kulturvernavdelinga.

Bruk av kunnskapsgrunnlaget (metode)

≠ Det skal utarbeides temakart med avgrensing og verdiangivelse for kulturminner og kulturmiljøer for fremtidig arealforvaltning.
≠ Utbyggingsforslag skal vurderes i mot informasjon i eksisterende databasert med tanke på konflikt. Dersom forslag vil ha negative konsekvenser vil det vurderes alternativer løsninger før utbyggingsforslag eventuelt forkastes.

5.3.6 Naturmangfold (naturtype og artsmangfold)

I Tana kommune finnes det naturmangfold av nasjonal og internasjonal betydning og som også er viktig som grunnlag for samisk kultur. Særlig viktig fremstår Tanavassdraget og laksebestanden i Tanaelva. Men også andre områder er vernet ut fra sin nasjonale og internasjonale verdi, eksempelvis Tanamunningen naturreservat. Kommunen har målsetting om å bevare områder preget av urørthet. Utbyggingsforslag skal vurderes i forhold til konsekvenser for kommunens naturmangfold, herunder naturtyper og artsmangfoldet.

Kunnskapsgrunnlag

≠ Direktoratet for Naturforvaltning (DN) naturbase om inngrepsfrie naturområder i Norge (INON). http://dnweb12.dirnat.no/inon/NB3_viewer.asp
≠ DNs kartbaser: http://kartkatalog.dirnat.no/Map_catalog_map_clients_overview.asp
≠ Artsdatabanken http://artskart.artsdatabanken.no/Default.aspx
≠ Kilden skog og landskap http://kilden.skogoglandskap.no/map/kilden/index.jsp
≠ Naturtypebasen http://www.naturtyper.artsdatabanken.no/
≠ Miljøstatus http://www.miljostatus.no/kart/
≠ Mareano, kunnskap om havet www.mareano.no
≠ Fiskeridirektoratet http://kart.fiskeridir.no/default.aspx?gui=1&lang=2
≠ Forurensing i grunn http://grunn.klif.no/
≠ Fjeldstad, H., Larsen, B. H. & Gaarder G. 2009. Biologisk mangfold i Deanu gielda/Tana kommune. Miljøfaglig Utredning rapport 2009-34
≠ Flynn, K & Gaarder, G. 2011. Supplerende naturtypekartlegging i Deanu gielda/Tana kommune 2010. Miljøfaglig Utredning rapport 2011-40, ISBN 978-82-8138-501-6.
≠ Kunnskap basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder ulik samisk bruk og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

Behov for ny kunnskap

Det tas ikke sikte på å gjennomføre nye kartlegginger mht. naturmangfold i forbindelse med dette arealplanarbeidet. Dette aktualiseres ved senere utarbeidelse av detaljplaner (reguleringsplaner).

Bruk av kunnskapsgrunnlaget (metode)

≠ Utbyggingsforslag skal vurderes i mot kunnskapsgrunnlaget med tanke på mulig konflikt. Ved mulig konflikt, skal alternative arealer vurderes, samt vurdere om ulempene kan avbøtes på noen måte dersom kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig. Foreligger det ikke tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger tiltak kan ha på naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå vesentlig skade på naturmangfoldet (føre-var-prinsippet) jfr. Naturmangfoldlovens § 9.

5.3.7 Vassdrag

Tanavassdraget med sideelver samt Julelva er vernet i verneplan II og III for vassdrag. Utbyggingsforslag skal konsekvensutredes i forhold til virkningen for Tanavassdraget med sideelver.

Kunnskapsgrunnlag

≠ Rikspolitiske retningslinjer (RPR) for vernede vassdrag (T-1078)
≠ NVE: Retningslinjer for planlegging og utbygging i fareområder langs vassdrag. 1/2008.

≠ Vannmiljø http://www.dirnat.no/kart/vannmiljo/
≠ Bruk av erfaringsbasert og lokalbasert kunnskap.

Bruk av kunnskapsgrunnlaget (metode)
≠ Utbyggingsforslag skal vurderes om det kommer i konflikt i forhold til RPR T-1078.
≠ Foreta inndeling av vannstrengen i ulike klasser (soner) i henhold til kunnskapsgrunnlaget.
≠ Vurdere båndlegging av arealer langs vannstrengen.

6. ROS-ANALYSE

Etter plan- og bygningslovens § 4-3 skal det gjennomføres en risiko- og sårbarhetsanalyse for å kartlegge om områder egner seg til utbyggingsformål. Område med fare, risiko eller sårbarhet skal merkes som hensynssone og ha bestemmelser om utbygging i sonen. Hensikten er å avdekke om tiltak i planen medfører endringer av risiko for mennesker eller omgivelser.

I dette planarbeidet tas det sikte på å gjøre en ROS-analyse som omfatter hele kommunens areal og ikke bare forslag til endret arealbruk. Det innebærer at ROS-analysen blir gjennomført noe uavhengig av det øvrige arealplanarbeidet.

Det forutsettes at detaljerte ROS-analyser gjennomføres på reguleringsplan-/tiltaksnivå med sikte på å etablere planløsninger/bestemmelser som ivaretar sikkerhet knyttet til aktuell etablering. Dette kan for eksempel gjelde krav til gang- og sykkelvei, byggegrenser langs kraftlinjer, krav til universell utforming, krav til miljøvennlige energiløsninger, krav til utskifting av forurensede masser i grunnen, håndtering av overvann mm.

I ROS-analysen tas det tas utgangspunkt i oversiktsanalysen i veileder fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, samt kommunens sjekkliste for farer og uønskede hendelser. Det tas videre sikte på å påbegynne ROS-analysen relativt tidlig i planprosessen - for å avdekke viktige utredningsbehov tidsnok, og som grunnlag for KU og videre planlegging.

Generell kunnskapsgrunnlag
≠ DSB: Veileder for Samfunnssikkerhet i arealplanlegging, kartlegging av risiko og sårbarhet.
≠ Temaveileder: Samfunnssikkerhet og planlegging etter plan og bygningsloven
≠ Temaveileder: Utbygging i fareområder

Sjekkliste for vurdering av risikoforhold

	Risikoforhold	Aktuelt		Risiko forårsaket av		Merknader
		Ja	Nei	Omgivelser	Tiltaket	
1	Snøskred					
2	Steinskred/steinsprang					
3	Sørpeskred					
4	Jord- og leirskred					
5	Oversvømmelse inkl. isgang					
6	Stormflo/havstigning					
7	Overvannsflom					
8	Erosjon					
9	Kvikkleire					
10	Dårlig/usikker byggegrunn					
11	Sprengningsskader					
12	Ekstremvær					
13	Brann					
14	Eksplosjon					
15	Forurensing i vann/sjø					
16	Forurensing i bunnsedimenter					
17	Forurensing i grunn					
18	Luftforurensing					
19	Radon					
20	Elektromagnetisk stråling					
21	Støy					
22	Trafikkulykker					
23	Smitte					
24	Annet					

Skred/ras/flom

I følge NVE vil klimautviklingen gi økt hyppighet av skredtyper i bratt terreng som er knyttet til regnskyll/flom og snøfall. Dette gjelder først og fremst jordskred, flomskred, snøskred og sørpeskred. Utrede om det er fare for leirras/kvikkleireras eller fare for flom i områdene.

Kunnskapsgrunnlag

≠ Finne ut om det er fare for ras i området ved hjelp av databasen www.skrednett.no.
≠ NVEs flomsonekart http://atlas.nve.no
≠ NVE: Retningslinjer for planlegging og utbygging i fareområder langs vassdrag. 1/2008.
≠ NVE: Flaum og skredfare i arealplaner. Retningslinjer 2/2011.
≠ Direktoratet for samfunnsikkerhet og beredskap (DSB) http://kart.dsb.no/default.aspx?gui=1&lang=2

Bruk av kunnskapsgrunnlaget (metode)

≠ Utbyggingsforslag skal utredes med hensynt til risiko for skred, ras og flom.

≠ Vurdere båndlegging av arealer som er utsatt for skred, ras og flom.
≠ Dersom fare eller i aktsomhetssone, skal skredfaren nærmere utredes mht. risiko og konsekvenser, evt. stabilitetsvurderinger og eventuelt behov for sikringstiltak
≠ Dersom fare for flom, så vurderes etablering av hensynssone med tilhørende planbestemmelser.
≠ Angi bestemmelser for videre detaljplanlegging i risikoområder.

Radon og elektromagnetisk stråling
Radon forårsaker lungekreft. Risikoen øker med radonkonsentrasjonen i inneluften og med oppholdstiden. Radon forekommer i alle slags bygninger. Total radonrisiko skyldes summen av opphold i ulike bygninger: Jobb, fritid og privat bolig. I ROS-analysen skal risiko for radongasser i planområdene vurderes.

Kunnskaps grunnlag
≠ Statens strålevern: www.nrpa.no/radon
≠ Norges geologiske undersøkelser (NGU) www.ngu.no/no/Geofarer/Radonfare/

Bruk av kunnskapsgrunnlaget (metode)
≠ Dersom risiko vil det utredes nærmere behov for målinger eller krav til tiltak i området, både når det gjelder fritidsboliger og næringsbygg.

Havnivåstigning
Mulig havnivåstigning er utredet i regi av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Det kan forventes et høyere havnivå under stormflo som følgen av klimaendringer. En kombinasjon av havnivåstigning og flom kan medføre at større områder blir under vann.

Kunnskaps grunnlag
≠ Direktoraktet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) www.dsb.no
≠ DSB: Håndtering av havnivåstigning i kommunal planlegging.

Bruk av kunnskapsgrunnlaget (metode)
≠ Vurdere båndlegging av arealer som er utsatt havnivåstigning.
≠ Dersom fare for havnivåstigning, så vurderes etablering av hensynssone med tilhørende planbestemmelser for potensielle utbyggingsområder.
≠ Angi bestemmelser for videre detaljplanlegging i risikoområder.

Støy
Støy kan ha vesentlig betydning for trivsel og folkehelse. Nasjonale mål er at støyplager skal reduseres. Aktiviteter, herunder næringsaktiviteter generer støy for eksempel knyttet til bruk av motorbåter, biltrafikk til og fra stedene, omlasting, næringsvirksomheter med mer. Støy bør utredes og at det i planbestemmelser stilles krav om at støy ikke overstiger anbefalte grenseverdier for støyømfintlig bebyggelse slik som boliger og fritidsboliger.

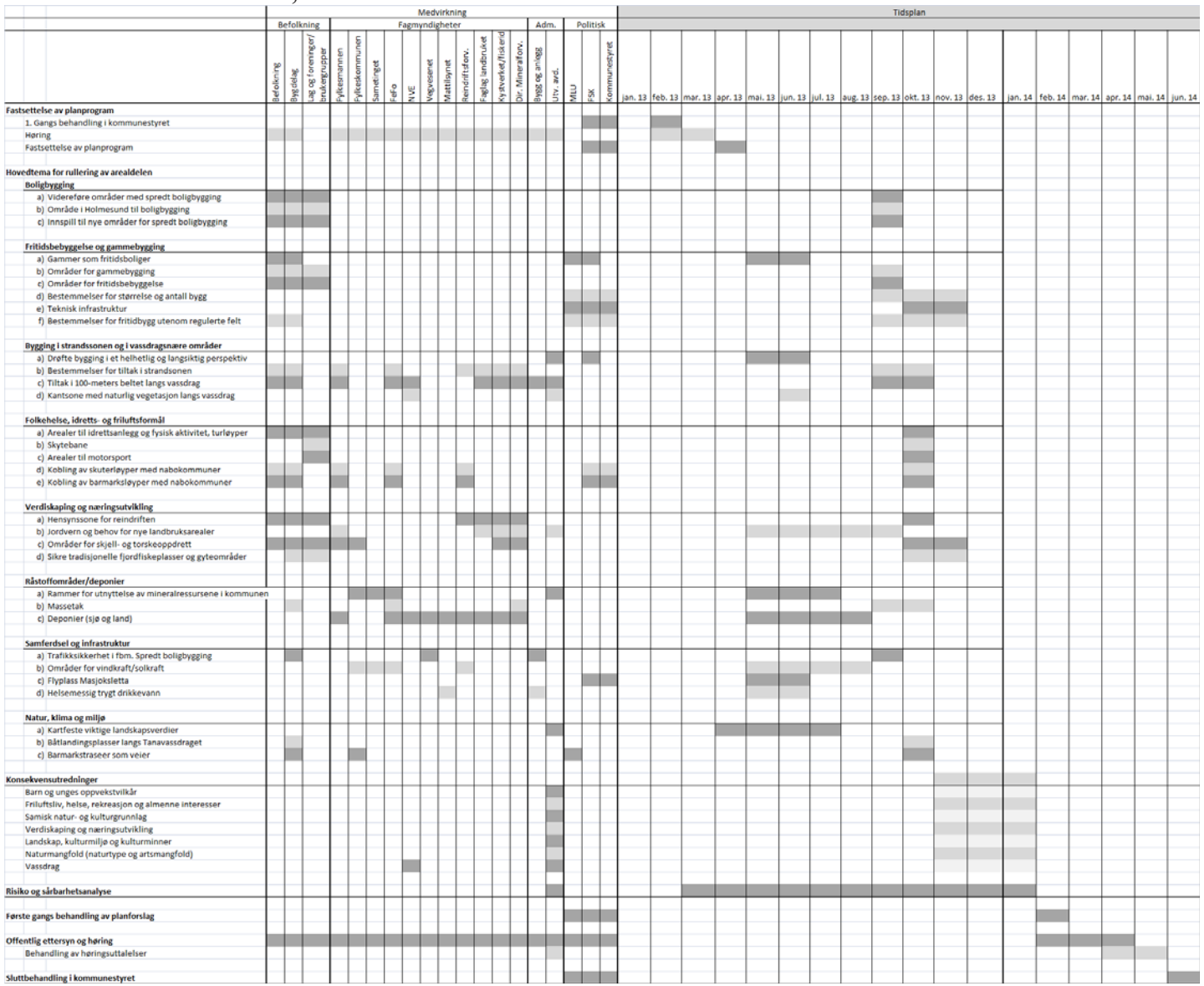
Kunnskaps grunnlag
≠ Miljøverndepartementets retningslinjer for behandling av støy i arealplanlegging T-1442/2012

≠ Statens forurensingstilsyn (SFT) TA-2115/2005 Støy i arealplanlegging
≠ Statens forurensingstilsyn (SFT) TA-2207/2006 Veiledning til forurensingsforskriften kapittel 5 om støy.

Bruk av kunnskapsgrunnlaget (metode)

≠ Risiko for støy vurderes mht. rød og gul støysone etter T-1442/2012. Dersom utredningen viser at støygrenser innenfor områder med støyfølsomt arealbruksformål overstiges vil evt. hensynssoner vurderes etablert.

HOVEDAKTIVITETER, MEDVIRKNING OG FREMDRIFTSPLAN

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	7/2013	07.02.2013

Høringsuttalelse til planprogram for utarbeidelse av regional transportplan 2014-2023

Rådmannens forslag til vedtak

Tana kommune stiller seg positiv til at regional transportplan (RTP) blir revidert og planperioden utvides til å gjelde perioden 2014-2023.

Samferdsel har svært stor betydning for Tana da kommunen har en svært spredt bosetning og lange transportavstander. Veier og kollektivtransport er avgjørende for at kommunesenteret Tanabru skal oppfylle sin senterfunksjon men også for befolkningens muligheter til å få tilgang til varer og tjenester. Kommunen har derfor forventninger om å bli aktivt involvert i planprosessen og bli tatt hensyn til for å oppfylle både kommunens og fylkeskommunens ønsker og visjoner om en positiv utvikling for regionen.

Når det gjelder planprogrammet har kommunen følgende innspill:

- ≠ Det er ønskelig at gang- og sykkelveier samt veilys er et eget tema i planleggingsarbeidet som skal gjøres, gjerne under kapittel om trafikksikkerhet.
- ≠ I planprosessen bør det legges opp til en bred høring om det kollektive tilbudet og om gang-/ sykkelveistrekninger
- ≠ Det bør presiseres at RTP skal være en regional plan etter pbl § 8.
- ≠ Hva som er de overordnede målsettinger med planen bør også nevnes i planprogrammet.

Saksopplysninger

Finnmark fylkeskommune varsler om oppstart med arbeid med regional transportplan 2014-2023 og har sendt ut forslag til planprogram med høringsfrist 1. mars 2013.

I dag har fylkeskommunen en fire-årig regional plan for samferdsel 2010-2013 med egne handlingsprogrammer for fylkesveger og kollektiv transport. Ny regional plan skal erstatte denne og være gjeldende for en ti-års periode 2014-2023. I følge høringsbrevet skal regional transportplan vise fylkets ambisjoner og ønsket utvikling innenfor transport og infrastruktur for perioden 2014-2023.

I planprogrammet foreslås følgende prosess med hovedaktiviteter, aktører og tidsrom.

Tidsrom	Hovedaktivitet	Aktør
Planoppstart		
Desember 2012	Vedtak om oppstart av planarbeid	Fylkesutvalget
Januar – februar 2013	Høring av planprogram	Kommuner, fagetater og andre berørte
Mai 2013	Fastsetting av planprogram	Fylkestinget
Gjennomføring		
Mai 2013	Rammer for regional transportplan	Fylkeskommunen
Mai 2013	Strategi utkast	Hovedutvalget for kultur, næring og samferdsel
Juni 2013	Dialogmøter	Fagetater, kommuner og andre berørte parter
Juni – september 2013	Utarbeide utkast til plan	Fylkeskommunen
November 2013	Utvalgsbehandling	Hovedutvalget for kultur, næring og samferdsel
Desember 2013	Høring av planforslag	Fylkesordfører
November 2013 – februar 2014	Høring av regional transportplan	Kommuner, fagetater og andre berørte organer
Mars 2014	Vedtak av regional transportplan	Fylkestinget

I planprogrammet fremgår også betydning av samferdsel og kommunikasjon for regional utvikling i Finnmark. Staten gir føringer for prioritering av tiltak på riksveier, fiskerihavner, farled, lufthavner, flyruter gjennom Nasjonal transportplan (NTP). Fylkeskommunen tar sikte på å lage en plan som følger NTP-perioden 2014-2023 og justere regional samferdselsplan i forhold til Stortingets behandling av Nasjonal transportplan.

Prioriterte satsingsområder:

- ≠ Framkommelighet
- ≠ Trafikksikkerhet
- ≠ Miljø
- ≠ Universell utforming

Fylkeskommunen har overordnet ansvar for fylkesveier, kollektivtjenester og trafikksikkerhet. Kommunene har en rolle hva gjelder å vedta konkrete mål og ambisjoner for egne infrastrukturtiltak.

Flere av plantemaene i utkast til planprogram vil berøre kommunen.

Vurdering

En regional plan for veier, kollektiv transport og trafikksikkerhet er av svært stor betydning for en sjø- og landtransportkommune som Tana. Overgang fra sjø til landstransport i etterkrigstiden har hatt svært stor betydning for etablering og utvikling av kommunesenteret Tanabru. Veier og kollektivtransport er avgjørende for Tanabrus senterfunksjon men også for befolkningens muligheter til å få tilgang til varer og tjenester. Hva som er fylkeskommunens prioriteringer og politikk innenfor samferdsel har sammen med Nasjonal transportplan stor betydning for Tana kommune.

Tana kommune har vært og er aktiv i forhold til ønsker og høringsuttalelser overfor fylkeskommunen. Den kommunale veiplanen er nå oppdatert. Den omfatter dog i stor grad veistandard og gatelys og gjelder bare kommunale veier. Utfordringen for kommunen nå er at trafikksikkerhetsplanen er utdatert. Denne er vedtatt revidert og det er formålstjenlig om revideringen skjer samtidig med fylkeskommunen reviderer sin samferdselsplan og senest ferdig når fylkeskommunen sender utkast til samferdselsplan til høring i perioden november 2013 til februar 2014.

Administrasjonen savner at planprogrammet tar opp gang- og sykkeveier som et eget tema. Det er tema som har vært satt på den politiske dagsordenen lokalt og nå sist i forbindelse med innspill til Nasjonal transportplan. Det bør være bred medvirkning på forhold som knyttes til gang- og sykkelveier samt kollektiv transport da det har stor lokal betydning. Det savnes også at målsettinger med planen er mer tydeliggjort i planprogrammet og at det fremgår om planen skal være en regional plan etter plan- og bygningslovens § 8. Ellers har ikke administrasjonen å bemerke til planprogrammet og planprosessen.

Planprogram for Regional transportplan 2014 - 2023

Formål med planprogrammet

Fylkestinget skal vedta Regional planstrategi i desember 2012. Her er det slått fast at «Samferdsel og kommunikasjon er et fundament for regional utvikling i Finnmark. Samferdselsselspolitikk vil påvirke og delvis styre både næringsutvikling, kompetanseutvikling og bosettingsmønster i regionen. Infrastrukturen bør være helhetlig for å styrke og tilrettelegge for næringsutvikling lokalt og regionalt, samt sikre gode transportårer over nasjonale grenser.»

Planprogrammet er en plan på hvordan en Regional transportplan skal utarbeides. Gjeldende plan for området er Regional samferdselsplan 2010-13 med tilhørende handlingsprogrammer for fylkesveger og kollektiv. Planprogrammet skisserer den videre prosessen med å utarbeide en Regional transportplan for Finnmark.

Overordnet grunnlag og føringer for planprogram.

Regional transportplan for Finnmark skal være en plan som viser fylkets ambisjoner og ønsket utvikling innen transport og infrastruktur for perioden 2014 til 2023. Sentrale aktører for i prosessen er fylkeskommunen, staten gjennom fagetater, transportselskaper, kommuner og andre berørte parter.

Rammen for Regional transportplan ligger i Regional planstrategi. Følgende føringer legges til grunn for planarbeidet:

Nasjonale føringer

Staten gir nasjonale føringer for prioriteringer på riksveger, fiskerihavner, farled, jernbane, lufthavner, flyruter og hurtigruta i Stortingsmelding om Nasjonal transportplan (NTP). Gjeldende plan for Regional transportplan vil være NTP 2014-2023 som godkjennes sommeren 2013. Finnmark fylkeskommune legger til grunn de overordnede målsettingene i NTP for samferdselspolitikken i Finnmark. Detaljer kan bli justert etter at ny NTP er vedtatt.

<u>Prioriterte satsingsområder:</u>

- Framkommelighet
- Trafikksikkerhet
- Miljø
- Universell utforming

Nordområdepolitikk

En satsing på nordområdene er et nasjonalt utviklingsprosjekt. Behovene for opprustning og investering i nødvendig infrastruktur i nord er stort. Dette krever en optimal satsing på tiltak i NTP og på andre viktige infrastrukturprosjekter for å løse disse utfordringene. Skal Norge og Finnmark lykkes med en konstruktiv nordområdepolitikk, må infrastruktur og logistikkløsninger fungere som en

«grunnmur» og ikke være til hinder for en mulig positiv utvikling i nord. Det er viktig å tilrettelegge infrastruktur for en forventet positiv næringsutvikling i nord.

En Regional transportplan for Finnmark skal også ivareta det internasjonale samarbeidet. Det prioriteres også å videreføre samarbeidet med våre naboland Finland og Russland for å utvikle den grenseoverskridende infrastrukturen samt bedre rutetilbudet.

Om rollen til fagetater

Statens vegvesen har ansvaret for gjennomføring av tiltakene i NTP på riksveger. Kystverket er ansvarlig for havner og farleder. Avinor eier og driver flyplassene i Finnmark og er et aksjeselskap Føringer for lufthavner er nedfelt i konsernets strategiske plan. Jernbaneverket er ansvarlig for jernbaner og utvikling av nytt jernbanenett.

Fylkeskommunen har ingen avgjørende innflytelse på prioriteringene, men fylkestinget gir uttalelser til prosessene rundt NTP og de årlige prioriteringene i statsbudsjettet.

Samferdselsdepartementet kjøper tjenester på kortbanenettet etter anbudsrunder (FOT–rutene) og av hurtigruta. Finnmark fylkeskommune er høringsinstans og sammenfatter synspunkter fra kommuner og flere samarbeidspartnere fra hele fylket i sitt innspill.

Fylkeskommunens ansvar innen samferdsel

Fylkeskommunen har det overordnede ansvaret for budsjett, handlingsprogram og tiltak innenfor områdene fylkesveger, kollektivtjenester og trafikksikkerhet.

Fylkeskommunens ansvar for kollektivtrafikken er nedfelt i Yrkestransportloven med tilhørende forskrifter. Her slås det fast at fylkeskommunen har det overordnede ansvar for kollektivtrafikken i fylket og er løyve-, takst- og rutemyndighet. Kollektivansvaret innebærer også ansvar for skoleskyss. Finnmark fylkeskommune vil i 2012-2013 utarbeide konkurransegrunnlag og lyse ut samtlige kollektivkontrakter i fylket, både på sjø og land. Oppstart av nye kontrakter ventes gjennomført i 2015-2016.

Fylkeskommunen er eier av fylkesvegnettet som er på 1501 km. Vegeieransvaret innebærer drift, vedlikehold og investeringer på fylkesvegnettet. Fylkesvegene er spesielt viktig for befolkning og næringsliv. Vegene er i tillegg en viktig transportåre fra produksjonssted til riksvegnettet.

Etter vegtrafikklovens § 40 a har Finnmark fylkeskommune et ansvar for å tilrå og samordne trafikksikkerhetsarbeidet i fylket.

Kommunene har en rolle hva gjelder å vedta konkrete mål og ambisjoner for egne infrastrukturtiltak.

Viktige samarbeidspartnere

Gjennom lovfestet sams vegadministrasjon er Statens vegvesen, fylkeskommunens vegadministrasjon i saker som angår fylkesveger. Drift av kollektivtransportavtaler formaliseres gjennom kontrakt og samarbeid med operatører.

Det er etablert samarbeid mellom fagetater, kommuner og Finnmark fylkeskommune for helhetlige transportløsninger i Kirkenes, Alta og Hammerfest. Gjennom arbeidet med NTP er det etablert regelmessige møtesteder med fagetatene og fylkeskommunen.

Konsultativt trafikksikkerhetsforum (TS-forum) kommer med tilråding i saker som omhandler trafikksikkerhet. TS-forum består av representanter for Finnmark fylkeskommune, Statens vegvesen, Trygg Trafikk, Fylkesmannen i Finnmark og politiet.

Internasjonalt er det etablert samarbeidsavtaler med Murmansk og Arkhangelsk og deltakelse i arbeidsgruppe for transport og infrastruktur i Barentsregionen.

Planstruktur

Det foreslås at Regional Transportplan for Finnmark har en varighet på 1o år, og at det utarbeides handlingsprogram for 4-årsperioder. Dette samsvarer med Nasjonal Transportplan 2014-2023 strategiske plan og handlingsprogram.

Regional transportplan vurderes opp mot Regional planstrategi hvert fjerde år. Det er naturlig at det utarbeides handlingsprogrammer innenfor fylkeskommunens ansvarsområde på fylkesveg, kollektivtjenester og trafikksikkerhet. Det er viktig at planen samsvarer med NTP for å ivareta helheten på kommunale, fylkeskommunale og statlige prioriteringer i fylket.

Plantema

Temaer i Regional Samferdselsplan 2010-13 er foreslått videreført. Det bør også tas hensyn til eventuelle nye temaer som kommer som følge av Regional planstrategi. Strategier og tiltak defineres ikke i planprogrammet.

Følgende temaer foreslås:

- Fylkesveger
    - Drift, vedlikehold og investeringer
    - Rassikring
    - Strategiske ambisjoner
- Rutegående transport/kollektivtrafikk.
    - Ferge, buss, og hurtigbåter i Finnmark.
    - Skoleskyss
    - Drosje og løyver
    - Strategiske ambisjoner
    - Tilrettelagt transporttjeneste
- Riksveger
    - Drift, vedlikehold og investeringstiltak
    - Rassikringstiltak
- Luftfart, flyruter og flyplassutvikling
    - Utbedring av eksisterende lufthavner
    - Framtidig lufthavnstruktur
    - Rutestruktur med FOT-ruter
- Fiskerihavner og farleder
    - Investeringstiltak kommunale og statlige fiskerihavner
    - Farledsutbedring
- Stamnett -og industrihavner

    - Tiltak for å utvikle gode knutepunktfunksjoner og næringsvirksomhet.
- Hurtigruta
    - Rutemønster og tjenester
- Viktige kommunale tverretatlige tiltak
    - Bytiltak
- Internasjonalt arbeid
    - Samarbeidsavtaler innen transport
    - Deltakelse i transportgrupper i Barentsregionen
- Trafikksikkerhet
    - Kommunale trafikksikkerhetsplaner
    - Nasjonale kampanjer og holdningsskapende arbeid

Organisering og prosess.

Samferdselsavdelinga har ansvaret for utarbeidelsen av Regional transportplan. Hovedutvalget for kultur, næring og samferdsel er styringsgruppe for planarbeidet. Det er viktig at relevante aktører som politikere, fagetater og kommuner involveres gjennom hele prosessen. Det legges opp til følgende organisering etter at planprogrammet er godkjent:

- Strategisk utkast til Regional transportplan behandles i HU – KNS mai 2013
- Forslag til Regional transportplan komitebehandles av HU-KNS i september 2013
- Høring med varighet på 6 uker etter plan og bygningsloven.
- Regional transportplan vedtas av Fylkestinget mars 2014.

PROSESSPLAN FOR REGIONAL TRANSPORTPLAN

Tidsfrist	Hvem	Aktivitet
Planoppstart:		
Desember 2012	Fylkesutvalget	Vedtak om planoppstart
Januar - Februar 2013	Kommuner, fagetater andre berørte parter	Høring av planprogram
Mai 2013	Fylkestinget	Vedtak om fastsetting av planprogram
Gjennomføring av planprogram:		
Mai 2013	Fylkeskommunen	Rammer for Regional transportplan
Mai 2013	Hovedutvalget for Kultur, næring og samferdsel	Strategisk utkast
Juni 2013	Fagetater, kommuner, andre berørte parter	Dialogmøter
juni - september 2013	Fylkeskommunen	Ferdigstillelse av planutkast
November 2013	Hovedutvalget for Kultur, næring og samferdsel	Komitebehandling
Desember 2013	Fylkesordfører	Plandokumentet sendes på høring
November 2013 - Februar 2014	Kommuner, fagetater andre berørte parter	Høring av Regional transportplan
Mars 2014	Fylkestinget	Vedtak av Regional transportplan

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	8/2013	07.02.2013

Ny klagebehandling - Klage på kommunens vedtak i sak 118/2012, Torgrim Olsen og Kirsti Joks, gjenoppføring av gamme i Gahpatjohka.

Rådmannens forslag til vedtak

Alternativ 1:
Tana kommune omgjør sitt vedtak i sak 118/2012 den 13.09.2012 slik:

Med hjemmel i plan- og bygningslovens § 20-6, avslår Tana kommune søknaden om gjenoppbygging av gamme ved Gáhpatjohka i Tana kommune, jf. Plan- og bygningslovens § 93 første ledd a.

Begrunnelse:
Den omsøkte gammetomta ligger i et område som i kommuneplanens arealdel er avsatt til landbruks-, natur- og friluftsformål (LNF - område) der det ikke tillates bygging eller fradeling dersom det ikke skjer i tilknytning til stedbunden næring. Oppføring av gamme i det aktuelle området vil virke privatiserende og være negativt for eksisterende brukere av området, natur- og friluftslivsinteressene.

Kommunen finner ingen særlige grunner etter plan- og bygningslovens (1985) § 7 som kan gi grunnlag for å innvilge søknad om dispensasjon.

Saksopplysninger

Kommunen har mottatt to klager på Formannskapets vedtak i sak 118/2012 vedrørende gjenoppføring av gamme i Gàhpatjohka – Torgrim Olsen og Kirsti Joks.
Protokoll fra møtet er vedlagt saken.

Kommunen mottok klage fra Fylkesmannen i Finnmark i brev av 10.10.2012 hvorpå Fylkesmannen ber om at kommunen omgjør sitt vedtak.
Klager anfører følgende begrunnelse:

Arealdisponering

≠ Fylkesmannen viser til St. meld nr. 26 (2006-2007) *Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand* hvor regjeringen har trukket opp nasjonale rammer for utvikling av fritidsbebyggelse. Disse rammene skal legges til grunn i kommunens planlegging og tilrettelegging for fritidsbebyggelse. Prinsippene er konkretisert i veilederen «Planlegging av fritidsbebyggelse» (Miljøverndepartementet 2005, T-1450):

> "*Det skal trekkes klare grenser for områder med nasjonale interesser der hyttebygging bør unngås. Hyttebygging bør bla. Unngås i:*
>
> *Store sammenhengende naturområder uten større tekniske inngrep."*

Bygging av fritidsboliger bør avklares i kommuneplanens arealdel eller i reguleringsplaner.

≠ Aktuelle byggetiltak ligger i et område nesten helt uten tekniske inngrep i et område som må anses som et av de områdene som er minst berørt av inngrep i området mellom Tanadalen og Laksefjord.
Målet om å bevare gjenværende inngrepsfri natur er uttrykt i flere stortingsmeldinger de seneste årene og i Prp. 1 S (2010-2011) går Miljøverndepartementet klart frem men at inngrepsfrie naturområder som er igjen, skal tas vare på.
Direktoratet for naturforvaltning har kartlagt inngrepsfrie naturområder i Norge. Gàhpatjàvri ligger i følge dette i et av fylkets og dermed landets største sammenhengende inngrepfrie områder. Området strekker seg fra barmarksløypa fra Sirma til Stuorra Ilis i øst til Porsanger i vest.

≠ Fylkesmannen mener også at en tillatelse vil medføre økt motorferdsel utenom det åpne løypenettet.

Særlige grunner

≠ Det er ikke lagt fram dokumentasjon av næringsinntekt etter hva Fylkesmannen kan se. Søkernes advokat har anført "samisk kultur og levesett, både i forhold til bruk av gammer og tradisjonsbasert utmarkshøsting" som "særlige grunner". Videre har kommunen i sitt vedtak lagt vekt på bla. søkernes/familiens ønske om å videreføre tidligere høstingstradisjoner som jakt, fiske og bærplukking og annen tradisjonell utmarkshøsting. Fylkesmannens vurdering er at dette er irrelevant for saken.
Fylkesmannen viser også til at administrasjonen i sin vurdering av saken har funnet at søknaden ikke kan innvilges på grunn av sterke motforestillinger, jf. Brev av 7. april 2011 med vedlegg.
Fylkesmannen kan ut fra dette ikke se at det foreligger særlig grunner for å innvilge søknaden.

≠ En innvilgelse vil kunne skape presedens.

≠ "Premiering" av ulovlige byggetiltak med dispensasjon fra kommuneplanens arealdel er etter Fylkesmannens syn uheldig.

≠ Fylkesmannen viser for øvrig til deres klage i Miennajàvri-saken som ligner denne.

Internasjonale forpliktelser

≠ Kommunens oppfattelse er at Fylkesmannen bryter Grunnlovens § 100 a, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (1966) art. 27 og ILO-konvensjonen nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater ved å overstyre lokaldemokratiet i gammesaker.
Fylkesmannen mener det er hans ansvar å påse at lovgivningen, også etter plan- og bygningsloven, er i samsvar med våre internasjonale forpliktelser, og at kommunen ikke

kan på grunnlag av egne fortolkninger utøve dispensasjonspraksis som er i strid med loven og uthuler intensjonen med den.
Dersom kommunen mener plan- og bygningsloven ikke oppfyller Norges internasjonale forpliktelser, må det tas opp med nasjonale myndigheter.

Kommuneplanens arealdel

≠ Kommunen skal rullere kommuneplanens arealdel i inneværende kommunestyreperiode. Gammebygging/hyttebygging vil bli et aktuelt tema i dette arbeidet, jf. Kommunal planstrategi. Dette vil være i tråd med Regjeringens anbefalinger gitt i veileder T-1450.

Kommunen mottok i brev av 03.01.2013 klage fra Reinbeitedistrikt 9 hvorpå de ber kommunen omgjøre sitt vedtak. RBD 9 mener deres uttalelse av 15.05.2012 ikke er tatt stilling til og fremmer derfor denne på nytt som en klage på kommunens vedtak.
RBD 9 anfører følgende begrunnelser:

≠ De vet med sikkerhet at det ikke har vært noen gamme der det nå søkes om på minst 60 år.

≠ Tuften det vises til kan ikke kalles noen "gjenoppbygging", om det har vært noen gamme der så har den falt før våre dager. Søknaden må dermed betegnes som søknad om nybygg og avslås da området ikke er regulert til annet enn stedbunden næring (LNFR).

≠ Området er sentralt i vinterbeiteområdet til siidaen som vinterbeiter fra Báisvarri-Bahtoaivi-Miennaráhppat-Gáhpatávži-Roavvárri. Området er betegnet som et inngrepsfritt område, og har derfor særskilt verdi som vinterbeite, og brukes på senvinteren i den tiden rein er mest sårbar for forstyrrelser.

≠ Utbyggingen vil være i strid med kommuneplanens arealdel, og RBD 9 finner ikke at det foreligger særskilte grunner som skulle tilsi dispensasjon fra plan- og bygningsloven.

≠ Gammer og hytter fører til økt ferdsel og genererer mye motorisert ferdsel, noe som gir store negative konsekvenser for reindriften. Dette skaper både forstyrrelse og fare for sammenblanding, unødvendig mye driving av rein og at man mister rein om man p.g.a. været ikke finner tilbake reinen som dro. RBD 9 har begrensede vinterbeiter og mener området skal forbeholdes stedbunden næring jf. Arealplanen.
Kommunen plikter å ta nøye hensyn til beiteområder med særverdi slik som dette ubebygde området.

Klagene ble sendt til søkerne, representert ved advokatselskapet Per A. Amundsen, for uttalelse med frist til den 25.01.13. Kommunen har ikke mottatt noen uttalelse.

Vurdering

Rådmannen har fremmet sine vurderinger av saken hele fire ganger og vil dermed ikke gå noe dypt inn i Fylkesmannens vurderinger. Rådmannen vil derfor bare bekrefte at han er enig i Fylkesmannens vurderinger.

Hva gjelder Reinbeitedistrikt 9s klage så krever dette noen kortere vurderinger. RBD 9 viser til en uttalelse de har sendt inn etter et møte avholdt den 15.05.2012 som ikke ble tatt stilling til ved forrige behandling. Rådmannen kan dessverre ikke se å ha mottatt denne uttalelsen verken før eller etter saken ble behandlet sist. Dette forklarer også hvorfor siste vedtak gjort i saken ikke ble sendt til RBD 9. Rådmannen mener derfor at Reinbeitedistrikt 9s klage skal behandles da de har sendt inn klagen så snart de fikk kjennskap til vedtaket innenfor klagefristen på 3 uker.
At søknaden er i strid med kommuneplanens arealdel, at det ikke foreligger særlige grunner for å dispensere fra plan- og bygningsloven og at det vil medfølge uheldige virkninger ved at det blir økt motorferdsel har rådmannen tidligere vurdert og sagt seg enig i.
At reindriften kan bli særlig negativt berørt av tiltaket og dermed går sterkt imot at søknaden innvilges skal veie tungt i vurderingen.

Rådmannen mener begrunnelsene angitt i klagene fra Fylkesmannen i Finnmark og Reinbeitedistrikt 9 gir sterkt grunnlag for å ta klagene til etterretning og endre vedtaket i sak nr. 118/2012 til et avslag på søknaden.

Dersom formannskapet velger å opprettholde sitt vedtak i sak 118/2012 den 13.09.2012 vil vedtaket kunne formuleres slik:

1. I medhold av plan- og bygningsloven (1985) § 7 innvilges det dispensasjon til gjenoppbygging, utbedring og restaurering av familiegammen ved Gáhpatjohka.
2. Det utstedes gammeerklæring til Kirsti Joks og Torgrim Olsen.
3. Tana kommune anser at søknaden kan innvilges som "særlige grunner" ut i fra gammel kulturbasert utmarkshøsting og samisk tradisjon om at ny generasjon overtar tidligere høstingstradisjoner. Det vises herunder bl.a. til ILO konvensjon 169 artikkel 23 pkt. 1 og 2.
4. Søkerne/familien vil videreføre tidligere høstningstradisjon som jakt, fiske, bærplukking og annen tradisjonell utmarkshøsting. Offentlige myndigheter har et ansvar for at samisk høstingstradisjon og kulturarv videreføres.
5. Gammen må restaureres etter kommunens vedtatte retningslinjer og at kravet om torvlegging er absolutt og herunder og at gammen er åpen og tilgjengelig for andre brukere slik det er i samisk tradisjon.

Viser her Utdrag av vedtak i Tana kommunes høringsuttalelse til Finnmarkseiendommen om gammebygging saksnr. 51/2012 av 15.03.2012

Det er lange tradisjoner for oppføring av gammer i utmark i Tana. I uminnelige tider har det vært bygd gammer av stedegent materiale som krypinn i områder benyttet til jakt, fiske og bærplukking eller også i forbindelse med reindrift. Disse gammene var byggverk som gled godt inn i terrenget, og om de gikk ut av bruk, ble de gradvis brutt ned og gikk tilbake til naturen. Gammene var en viktig del av økonomien hos den enkelte familie og viktig for utnyttelsen av naturressursene. Mange har et sterkt forhold til gammetradisjonen, og ønsker å ha mulighet til å føre opp gammer i sine utmarksområder.

Tana kommune mener at det er viktig å opprettholde gammetradisjonene både med hensyn til utformingen av byggene og høstingen av utmarka i Tana. De opprinnelige gammene var av en slik utforming at det ikke burde være nødvendig å søke tillatelse for å oppføre disse. I dag er disse byggverkene noe modernisert selv om de fortsatt er beskjedne byggverk. Kommunen har sett det nødvendig å lage retningslinjer for gammebygg i Tana, nettopp for at byggene skal være gammer og ikke hytter. Gammene er i prinsippet åpne for alle som ferdes i utmarka og utgjør dermed også en sikkerhet for alle som er ute i skog og mark.

Det må også i fremtiden være mulighet til å føre opp nye gammebygg i utmarka i Tana etter en grundig prosess. Dette skal drøftes i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel.

Offentlige myndigheter er forpliktet til å legge forholdene til rette for at det samiske folk kan utøve og utvikle sin egen kultur. Dette følger både av Grunnloven § 110 a, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (1966) art. 27, og ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater.

Fra Tana kommune sin side vil man påpeke at saken gjelder dispensasjon til **gjenoppbygging, utbedring og restaurering av eksisterende gamme** i eksisterende bruksområde. Dette innebærer at det ikke blir endring i forhold til tidligere tiders bruk av området. Tiltaket vil derfor ikke ha vesentlig betydning i forhold til verken; naturmangfoldsloven, reindrifta og eventuelle andre sektormyndigheter. I og med at gammene står åpne, så vil reindriftsutøvere også kunne benytte gamma når de er i området. Søkere har også ovenfor kommunen, etter første gangs behandling, dokumentert inntekter av utmarkshøsting som dermed også innbærer at søker kan komme under definisjonen stedbunden næring.

Viser og her til utdrag av Tana kommunes utmarksplan vedtatt i kommunestyret 21.06.2012

Det samiske ordet *meahccásteapmi* omhandler tilnærmet all utmarksbruk. Dette forholdet kan føre

til misforståelser om hva den enkelte legger i begrepet utmarksnæring. Hertil vil vi trekke frem begrepet *birgejupmi.* Riseth, Solbakken og Kitti (2010) viser til at *"birgejupmi er en del av samisk tradisjonell kunnskap og at den er knyttet til landskap, miljø og økologisk system og samfunnsmessig utvikling av identitet. Begrepet birgejupmi dreier seg så om livsutkomme, men i et holistisk perspektiv der det inngår både de økonomiske, sosiale, kunnskapsmessige og åndelige aspektene, samt forståelse av en bærekraftig utnyttelse av naturressursene".*
"*Næring som utnytter ressursene i utmarka til å skape og omsette produkter og tjenester av et visst omfang og som er egnet til å gi et overskudd over tid"* (Asplan Viak 2009).
Tana kommune er uenig med fylkesmannens vurdering, om at denne saken vil få stor presedensvirkning. Kommunen fører en restriktiv linje i forhold til tillatelser for oppføring av gammebygg i utmark. I praksis har man kun gitt tillatelser til gjenoppbygging for å opprettholde de viktige tradisjoner gjennom generasjoner med høstinga av utmarka i Tana.
I forbindelse med rullering av kommunens arealplan vil gammebygg bli et viktig tema som man ønsker å drøfte. Tana kommune er i dag i tvil om hvilken lovhjemmel gammesaker skal behandles etter, fordi gammer ikke er nevnt i plan- og bygningsloven eller forskriftene til denne.
Tana kommune vil trekke frem noen momenter fra kommuneplanens arealdel 2002-13 pkt 2.4.2.4 fremkommer det at "det i uminnelige tider har vært bygd gammer av stedegent materiale som krypinn i områder som er brukt til jakt, fiske og bærplukking eller i forbindelse med reindrift. Det er lange tradisjoner for gammebygging i Tana kommune. Tana kommune har imidlertid en prinsippiell holdning om at gammebygging for lokalbefolkningen bør tillates i tråd med tradisjonell bruk av gammene. Det er kun som ledd i den tradisjonelle utmarksbruken at kommunen mener gammebygging har en plass".
Kommunen har utarbeidet egne retningslinjer for gammebygg i utmark som vil hindre at man får "private" hytter i det som fylkesmannen definerer som inngrepsfri natur, men i stedet beskjedne torvkledde byggverk som er viktige for å kunne opprettholde viktige lokale tradisjoner med bruk av våre fornybare naturressurser. Kommunens retningslinjer for gammebygg et utformet nettopp slik for at man ønsker å ta vare på naturen på en god måte.
Tana kommune er kjent med at Finnmarkseiendommen har gjort vedtak i FeFo sak 36/2012 om behandling av gammer i utmark oppført før 1986. Praksisen de har vedtatt vil da også være gjeldende for denne gammen.
Når det gjelder motorferdsel i utmark så kan ikke kommunen se at dette tiltaket vil medføre til noe særlig økt aktivitet i området.
Kommunen mener også at hvis fylkesmannen i slike saker overstyrer lokaldemokratiet, så bryter man med ILO konvensjonen 169 som sier at myndighetene skal beskytte lokalbefolkningens muligheter for å opprettholde kulturen, økonomiske bæreevne og utvikling. Jfr. også Grunnlovens § 110 a og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter art. 27 (1996).
Kommunen mener at "særlige grunner" kan anvendes i dette tilfellet. Søkerne er fastboende samer og har sterk familietilknytning til bruksområdet og gammen.
Vedlegg til vedtak:
Artikkel 23
1. Håndverk, bygde- og lokalt basert virksomhet, naturalhusholdning og tradisjonell virksomhet for vedkommende folk, som jakt, fiske, fangst og sanking, skal anerkjennes som viktige faktorer for å opprettholde deres kultur, økonomiske bæreevne og utvikling. Når det er aktuelt, skal myndighetene sikre at slik virksomhet blir styrket og fremmet, med deltakelse av disse folk.
2. Når vedkommende folk ber om det, skal rimelig faglig og økonomisk bistand skaffes tilveie hvis det er mulig. Det skal tas hensyn til disse folks tradisjonelle teknologi og kulturelle særtrekk, foruten til bærekraftig og rettferdig utvikling.
Advokatselskapet Per A. Amundsen A/S sitt skriv til kommunen av 29. mai 2012

Begrunnelse:
Det er ikke fremkommet opplysninger i klagene fra fylkesmannen og reinbeitedistrikt 9 som begrunner nødvendig omgjøring av vedtaket.

Saksprotokoll saksnr. 118/2012 i Formannskapet - 13.09.2012

Behandling

Fe/Ol v/Hartvik Hansen fremmet følgende fellesforslag fra AP v/Frank Ingilæ og Randi Lille og Fe/Ol v/Hartvik Hansen og Ansgar Aslaksen:

1. I medhold av plan- og bygningsloven (1985) § 7 innvilges det dispensasjon til gjenoppbygging, utbedring og restaurering av familiegammen ved Gáhpatjohka.
2. Det utstedes gammeerklæring til Kirsti Joks og Torgrim Olsen.
3. Tana kommune anser at søknaden kan innvilges som "særlige grunner" ut i fra gammel kulturbasert utmarkshøsting og samisk tradisjon om at ny generasjon overtar tidligere høstingstradisjoner. Det vises herunder bl.a. til ILO konvensjon 169 artikkel 23 pkt. 1 og 2.
4. Søkerne/familien vil videreføre tidligere høstningstradisjon som jakt, fiske, bærplukking og annen tradisjonell utmarkshøsting. Offentlige myndigheter har et ansvar for at samisk høstingstradisjon og kulturarv videreføres.
5. Gammen må restaureres etter kommunens vedtatte retningslinjer og at kravet om torvlegging er absolutt og herunder og at gammen er åpen og tilgjengelig for andre brukere slik det er i samisk tradisjon.

Viser her Utdrag av vedtak i Tana kommunes høringsuttalelse til Finnmarkseiendommen om gammebygging saksnr. 51/2012 av 15.03.2012

Det er lange tradisjoner for oppføring av gammer i utmark i Tana. I uminnelige tider har det vært bygd gammer av stedegent materiale som krypinn i områder benyttet til jakt, fiske og bærplukking eller også i forbindelse med reindrift. Disse gammene var byggverk som gled godt inn i terrenget, og om de gikk ut av bruk, ble de gradvis brutt ned og gikk tilbake til naturen. Gammene var en viktig del av økonomien hos den enkelte familie og viktig for utnyttelsen av naturressursene. Mange har et sterkt forhold til gammetradisjonen, og ønsker å ha mulighet til å føre opp gammer i sine utmarksområder.

Tana kommune mener at det er viktig å opprettholde gammetradisjonene både med hensyn til utformingen av byggene og høstingen av utmarka i Tana. De opprinnelige gammene var av en slik utforming at det ikke burde være nødvendig å søke tillatelse for å oppføre disse. I dag er disse byggverkene noe modernisert selv om de fortsatt er beskjedne byggverk. Kommunen har sett det nødvendig å lage retningslinjer for gammebygg i Tana, nettopp for at byggene skal være gammer og ikke hytter. Gammene er i prinsippet åpne for alle som ferdes i utmarka og utgjør dermed også en sikkerhet for alle som er ute i skog og mark.

Det må også i fremtiden være mulighet til å føre opp nye gammebygg i utmarka i Tana etter en grundig prosess. Dette ønsker vi at skal drøftes i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel.

Offentlige myndigheter er forpliktet til å legge forholdene til rette for at det samiske folk kan utøve og utvikle sin egen kultur. Dette følger både av Grunnloven § 110 a, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (1966) art. 27, og ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater.

Fra Tana kommune sin side vil man påpeke at saken gjelder dispensasjon til **gjenoppbygging, utbedring og restaurering av tidligere gamme** i eksisterende bruksområde. Dette innebærer at det ikke blir endring i forhold til tidligere tiders bruk av området. Tiltaket vil derfor ikke ha vesentlig betydning i forhold til verken; naturmangfoldsloven, reindrifta og eventuelle andre

sektormyndigheter. I og med at gammene står åpne, så vil reindriftsutøvere også kunne benytte gamma når de er i området. Søkere har også ovenfor kommunen, etter første gangs behandling, dokumentert inntekter av utmarkshøsting som dermed også innbærer at søker kan komme under definisjonen stedbunden næring.

Viser og her til utdrag av Tana kommunes utmarksplan vedtatt i kommunestyret 21.06.2012

Det samiske ordet *meahccásteapmi* omhandler tilnærmet all utmarksbruk. Dette forholdet kan føre til misforståelser om hva den enkelte legger i begrepet utmarksnæring. Hertil vil vi trekke frem begrepet *birgejupmi.* Riseth, Solbakken og Kitti (2010) viser til at *"birgejupmi er en del av samisk tradisjonell kunnskap og at den er knyttet til landskap, miljø og økologisk system og samfunnsmessig utvikling av identitet. Begrepet birgejupmi dreier seg så om livsutkomme, men i et holistisk perspektiv der det inngår både de økonomiske, sosiale, kunnskapsmessige og åndelige aspektene, samt forståelse av en bærekraftig utnyttelse av naturressursene".*

"*Næring som utnytter ressursene i utmarka til å skape og omsette produkter og tjenester av et visst omfang og som er egnet til å gi et overskudd over tid"* (Asplan Viak 2009).

Tana kommune er uenig med fylkesmannens vurdering, om at denne saken vil få stor presedensvirkning. Kommunen fører en restriktiv linje i forhold til tillatelser for oppføring av gammebygg i utmark. I praksis har man kun gitt tillatelser til gjenoppbygging for å opprettholde de viktige tradisjoner gjennom generasjoner med høstinga av utmarka i Tana.

I forbindelse med rullering av kommunens arealplan vil gammebygg bli et viktig tema som man ønsker å drøfte. Tana kommune er i dag i tvil om hvilken lovhjemmel gammesaker skal behandles etter, fordi gammer ikke er nevnt i plan- og bygningsloven eller forskriftene til denne.

Tana kommune vil trekke frem noen momenter fra kommuneplanens arealdel 2002-13 pkt 2.4.2.4 fremkommer det at "det i uminnelige tider har vært bygd gammer av stedegent materiale som krypinn i områder som er brukt til jakt, fiske og bærplukking eller i forbindelse med reindrift. Det er lange tradisjoner for gammebygging i Tana kommune. Tana kommune har imidlertid en prinsippiell holdning om at gammebygging for lokalbefolkningen bør tillates i tråd med tradisjonell bruk av gammene. Det er kun som ledd i den tradisjonelle utmarksbruken at kommunen mener gammebygging har en plass".

Dessuten har kommunen utarbeidet egne retningslinjer for gammebygg i utmark som vil hindre at man får "private" hytter i det som fylkesmannen definerer som inngrepsfri natur, men i stedet beskjedne torvkledde byggverk som er viktige for å kunne opprettholde viktige lokale tradisjoner med bruk av våre fornybare naturressurser. Kommunens retningslinjer for gammebygg et utformet nettopp slik for at man ønsker å ta vare på naturen på en god måte.

Tana kommune er kjent med at Finnmarkseiendommen har gjort vedtak i FeFo sak 36/2012 om behandling av gammer i utmark oppført før 1986. Praksisen de har vedtatt vil da også være gjeldende for denne gammen.

Når det gjelder motorferdsel i utmark så kan ikke kommunen se at dette tiltaket vil medføre til noe særlig økt aktivitet i området. Det går nå en åpen snøscooterløype fra Sirma som er i rimelig ski avstand til gammen. Om sommeren går det like i nærheten av gammen en allerede eksisterende barmarkstrase til Miennajávrrit for lokale brukere.

Kommunen mener også at hvis fylkesmannen i slike saker overstyrer lokaldemokratiet, så bryter man med ILO konvensjonen 169 som sier at myndighetene skal beskytte lokalbefolkningens

muligheter for å opprettholde kulturen, økonomiske bæreevne og utvikling. Jfr. også Grunnlovens § 110 a og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter art. 27 (1996).

Kommunen mener at "særlige grunner" kan anvendes i dette tilfellet. Søkerne er fastboende samer og har sterk familietilknytning til bruksområdet og gammen.

Vedlegg til vedtak:
Artikkel 23
1. Håndverk, bygde- og lokalt basert virksomhet, naturalhusholdning og tradisjonell virksomhet for vedkommende folk, som jakt, fiske, fangst og sanking, skal anerkjennes som viktige faktorer for å opprettholde deres kultur, økonomiske bæreevne og utvikling. Når det er aktuelt, skal myndighetene sikre at slik virksomhet blir styrket og fremmet, med deltakelse av disse folk.
2. Når vedkommende folk ber om det, skal rimelig faglig og økonomisk bistand skaffes tilveie hvis det er mulig. Det skal tas hensyn til disse folks tradisjonelle teknologi og kulturelle særtrekk, foruten til bærekraftig og rettferdig utvikling.

Fe/Ol v/Hartvik Hansen trakk fellesforslaget.

Fe/Ol v/Hartvik Hansen fremmet følgende fellesforslag fra AP v/Frank M. Ingilæ og Randi Lille, Fe/Ol v/Hartvik Hansen og Ansgar Aslaksen, H v/Tone O. Kollstrøm, SP v/Fred Johnsen og FrP v/Rebeke Tapio:

1. I medhold av plan- og bygningsloven (1985) § 7 innvilges det dispensasjon til gjenoppbygging, utbedring og restaurering av familiegammen ved Gáhpatjohka.
2. Det utstedes gammeerklæring til Kirsti Joks og Torgrim Olsen.
3. Tana kommune anser at søknaden kan innvilges som "særlige grunner" ut i fra gammel kulturbasert utmarkshøsting og samisk tradisjon om at ny generasjon overtar tidligere høstingstradisjoner. Det vises herunder bl.a. til ILO konvensjon 169 artikkel 23 pkt. 1 og 2.
4. Søkerne/familien vil videreføre tidligere høstningstradisjon som jakt, fiske, bærplukking og annen tradisjonell utmarkshøsting. Offentlige myndigheter har et ansvar for at samisk høstingstradisjon og kulturarv videreføres.
5. Gammen må restaureres etter kommunens vedtatte retningslinjer og at kravet om torvlegging er absolutt og herunder og at gammen er åpen og tilgjengelig for andre brukere slik det er i samisk tradisjon.

Viser her Utdrag av vedtak i Tana kommunes høringsuttalelse til Finnmarkseiendommen om gammebygging saksnr. 51/2012 av 15.03.2012

Det er lange tradisjoner for oppføring av gammer i utmark i Tana. I uminnelige tider har det vært bygd gammer av stedegent materiale som krypinn i områder benyttet til jakt, fiske og bærplukking eller også i forbindelse med reindrift. Disse gammene var byggverk som gled godt inn i terrenget, og om de gikk ut av bruk, ble de gradvis brutt ned og gikk tilbake til naturen. Gammene var en viktig del av økonomien hos den enkelte familie og viktig for utnyttelsen av naturressursene. Mange har et sterkt forhold til gammetradisjonen, og ønsker å ha mulighet til å føre opp gammer i sine utmarksområder.

Tana kommune mener at det er viktig å opprettholde gammetradisjonene både med hensyn til utformingen av byggene og høstingen av utmarka i Tana. De opprinnelige gammene var av en slik utforming at det ikke burde være nødvendig å søke tillatelse for å oppføre disse. I dag er disse byggverkene noe modernisert selv om de fortsatt er beskjedne byggverk. Kommunen har sett det nødvendig å lage retningslinjer for gammebygg i Tana, nettopp for at byggene skal være

gammer og ikke hytter. Gammene er i prinsippet åpne for alle som ferdes i utmarka og utgjør dermed også en sikkerhet for alle som er ute i skog og mark.

Det må også i fremtiden være mulighet til å føre opp nye gammebygg i utmarka i Tana etter en grundig prosess. Dette skal drøftes i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel.

Offentlige myndigheter er forpliktet til å legge forholdene til rette for at det samiske folk kan utøve og utvikle sin egen kultur. Dette følger både av Grunnloven § 110 a, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (1966) art. 27, og ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater.

Fra Tana kommune sin side vil man påpeke at saken gjelder dispensasjon til **gjenoppbygging, utbedring og restaurering av eksisterende gamme** i eksisterende bruksområde. Dette innebærer at det ikke blir endring i forhold til tidligere tiders bruk av området. Tiltaket vil derfor ikke ha vesentlig betydning i forhold til verken; naturmangfoldsloven, reindrifta og eventuelle andre sektormyndigheter. I og med at gammene står åpne, så vil reindriftsutøvere også kunne benytte gamma når de er i området. Søkere har også ovenfor kommunen, etter første gangs behandling, dokumentert inntekter av utmarkshøsting som dermed også innbærer at søker kan komme under definisjonen stedbunden næring.

Viser og her til utdrag av Tana kommunes utmarksplan vedtatt i kommunestyret 21.06.2012

Det samiske ordet *meahccásteapmi* omhandler tilnærmet all utmarksbruk. Dette forholdet kan føre til misforståelser om hva den enkelte legger i begrepet utmarksnæring. Hertil vil vi trekke frem begrepet *birgejupmi.* Riseth, Solbakken og Kitti (2010) viser til at *"birgejupmi er en del av samisk tradisjonell kunnskap og at den er knyttet til landskap, miljø og økologisk system og samfunnsmessig utvikling av identitet. Begrepet birgejupmi dreier seg så om livsutkomme, men i et holistisk perspektiv der det inngår både de økonomiske, sosiale, kunnskapsmessige og åndelige aspektene, samt forståelse av en bærekraftig utnyttelse av naturressursene".*

"*Næring som utnytter ressursene i utmarka til å skape og omsette produkter og tjenester av et visst omfang og som er egnet til å gi et overskudd over tid"* (Asplan Viak 2009).

Tana kommune er uenig med fylkesmannens vurdering, om at denne saken vil få stor presedensvirkning. Kommunen fører en restriktiv linje i forhold til tillatelser for oppføring av gammebygg i utmark. I praksis har man kun gitt tillatelser til gjenoppbygging for å opprettholde de viktige tradisjoner gjennom generasjoner med høstinga av utmarka i Tana.

I forbindelse med rullering av kommunens arealplan vil gammebygg bli et viktig tema som man ønsker å drøfte. Tana kommune er i dag i tvil om hvilken lovhjemmel gammesaker skal behandles etter, fordi gammer ikke er nevnt i plan- og bygningsloven eller forskriftene til denne.

Tana kommune vil trekke frem noen momenter fra kommuneplanens arealdel 2002-13 pkt 2.4.2.4 fremkommer det at "det i uminnelige tider har vært bygd gammer av stedegent materiale som krypinn i områder som er brukt til jakt, fiske og bærplukking eller i forbindelse med reindrift. Det er lange tradisjoner for gammebygging i Tana kommune. Tana kommune har imidlertid en prinsippiell holdning om at gammebygging for lokalbefolkningen bør tillates i tråd med tradisjonell bruk av gammene. Det er kun som ledd i den tradisjonelle utmarksbruken at kommunen mener gammebygging har en plass".

Kommunen har utarbeidet egne retningslinjer for gammebygg i utmark som vil hindre at man får "private" hytter i det som fylkesmannen definerer som inngrepsfri natur, men i stedet beskjedne torvkledde byggverk som er viktige for å kunne opprettholde viktige lokale

tradisjoner med bruk av våre fornybare naturressurser. Kommunens retningslinjer for gammebygg et utformet nettopp slik for at man ønsker å ta vare på naturen på en god måte.

Tana kommune er kjent med at Finnmarkseiendommen har gjort vedtak i FeFo sak 36/2012 om behandling av gammer i utmark oppført før 1986. Praksisen de har vedtatt vil da også være gjeldende for denne gammen.

Når det gjelder motorferdsel i utmark så kan ikke kommunen se at dette tiltaket vil medføre til noe særlig økt aktivitet i området.

Kommunen mener også at hvis fylkesmannen i slike saker overstyrer lokaldemokratiet, så bryter man med ILO konvensjonen 169 som sier at myndighetene skal beskytte lokalbefolkningens muligheter for å opprettholde kulturen, økonomiske bæreevne og utvikling. Jfr. også Grunnlovens § 110 a og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter art. 27 (1996).

Kommunen mener at "særlige grunner" kan anvendes i dette tilfellet. Søkerne er fastboende samer og har sterk familietilknytning til bruksområdet og gammen.

Vedlegg til vedtak:
Artikkel 23
1. Håndverk, bygde- og lokalt basert virksomhet, naturalhusholdning og tradisjonell virksomhet for vedkommende folk, som jakt, fiske, fangst og sanking, skal anerkjennes som viktige faktorer for å opprettholde deres kultur, økonomiske bæreevne og utvikling. Når det er aktuelt, skal myndighetene sikre at slik virksomhet blir styrket og fremmet, med deltakelse av disse folk.
2. Når vedkommende folk ber om det, skal rimelig faglig og økonomisk bistand skaffes tilveie hvis det er mulig. Det skal tas hensyn til disse folks tradisjonelle teknologi og kulturelle særtrekk, foruten til bærekraftig og rettferdig utvikling.

Advokatselskapet Per A. Amundsen A/S sitt skriv til kommunen av 29. mai 2012.

Votering

Enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. I medhold av plan- og bygningsloven (1985) § 7 innvilges det dispensasjon til gjenoppbygging, utbedring og restaurering av familiegammen ved Gáhpatjohka.
2. Det utstedes gammeerklæring til Kirsti Joks og Torgrim Olsen.
3. Tana kommune anser at søknaden kan innvilges som "særlige grunner" ut i fra gammel kulturbasert utmarkshøsting og samisk tradisjon om at ny generasjon overtar tidligere høstingstradisjoner. Det vises herunder bl.a. til ILO konvensjon 169 artikkel 23 pkt. 1 og 2.
4. Søkerne/familien vil videreføre tidligere høstningstradisjon som jakt, fiske, bærplukking og annen tradisjonell utmarkshøsting. Offentlige myndigheter har et ansvar for at samisk høstingstradisjon og kulturarv videreføres.
5. Gammen må restaureres etter kommunens vedtatte retningslinjer og at kravet om torvlegging er absolutt og herunder og at gammen er åpen og tilgjengelig for andre brukere slik det er i samisk tradisjon.

Viser her Utdrag av vedtak i Tana kommunes høringsuttalelse til Finnmarkseiendommen om gammebygging saksnr. 51/2012 av 15.03.2012

Det er lange tradisjoner for oppføring av gammer i utmark i Tana. I uminnelige tider har det vært bygd gammer av stedegent materiale som krypinn i områder benyttet til jakt, fiske og bærplukking eller også i forbindelse med reindrift. Disse gammene var byggverk som gled godt inn i terrenget, og om de gikk ut av bruk, ble de gradvis brutt ned og gikk tilbake til naturen. Gammene var en viktig del av økonomien hos den enkelte familie og viktig for utnyttelsen av naturressursene. Mange har et sterkt forhold til gammetradisjonen, og ønsker å ha mulighet til å føre opp gammer i sine utmarksområder.

Tana kommune mener at det er viktig å opprettholde gammetradisjonene både med hensyn til utformingen av byggene og høstingen av utmarka i Tana. De opprinnelige gammene var av en slik utforming at det ikke burde være nødvendig å søke tillatelse for å oppføre disse. I dag er disse byggverkene noe modernisert selv om de fortsatt er beskjedne byggverk. Kommunen har sett det nødvendig å lage retningslinjer for gammebygg i Tana, nettopp for at byggene skal være gammer og ikke hytter. Gammene er i prinsippet åpne for alle som ferdes i utmarka og utgjør dermed også en sikkerhet for alle som er ute i skog og mark.

Det må også i fremtiden være mulighet til å føre opp nye gammebygg i utmarka i Tana etter en grundig prosess. Dette skal drøftes i forbindelse med rullering av kommuneplanens arealdel.

Offentlige myndigheter er forpliktet til å legge forholdene til rette for at det samiske folk kan utøve og utvikle sin egen kultur. Dette følger både av Grunnloven § 110 a, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (1966) art. 27, og ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater.

Fra Tana kommune sin side vil man påpeke at saken gjelder dispensasjon til **gjenoppbygging, utbedring og restaurering av eksisterende gamme** i eksisterende bruksområde. Dette innebærer at det ikke blir endring i forhold til tidligere tiders bruk av området. Tiltaket vil derfor ikke ha vesentlig betydning i forhold til verken; naturmangfoldsloven, reindrifta og eventuelle andre sektormyndigheter. I og med at gammene står åpne, så vil reindriftsutøvere også kunne benytte gamma når de er i området. Søkere har også ovenfor kommunen, etter første gangs behandling, dokumentert inntekter av utmarkshøsting som dermed også innbærer at søker kan komme under definisjonen stedbunden næring.

Viser og her til utdrag av Tana kommunes utmarksplan vedtatt i kommunestyret 21.06.2012

Det samiske ordet *meahccásteapmi* omhandler tilnærmet all utmarksbruk. Dette forholdet kan føre til misforståelser om hva den enkelte legger i begrepet utmarksnæring. Hertil vil vi trekke frem begrepet *birgejupmi.* Riseth, Solbakken og Kitti (2010) viser til at *"birgejupmi er en del av samisk tradisjonell kunnskap og at den er knyttet til landskap, miljø og økologisk system og samfunnsmessig utvikling av identitet. Begrepet birgejupmi dreier seg så om livsutkomme, men i et holistisk perspektiv der det inngår både de økonomiske, sosiale, kunnskapsmessige og åndelige aspektene, samt forståelse av en bærekraftig utnyttelse av naturressursene".*

"*Næring som utnytter ressursene i utmarka til å skape og omsette produkter og tjenester av et visst omfang og som er egnet til å gi et overskudd over tid"* (Asplan Viak 2009).

Tana kommune er uenig med fylkesmannens vurdering, om at denne saken vil få stor presedensvirkning. Kommunen fører en restriktiv linje i forhold til tillatelser for oppføring av gammebygg i utmark. I praksis har man kun gitt tillatelser til gjenoppbygging for å opprettholde de viktige tradisjoner gjennom generasjoner med høstinga av utmarka i Tana.

I forbindelse med rullering av kommunens arealplan vil gammebygg bli et viktig tema som man ønsker å drøfte. Tana kommune er i dag i tvil om hvilken lovhjemmel gammesaker skal behandles etter, fordi gammer ikke er nevnt i plan- og bygningsloven eller forskriftene til denne.

Tana kommune vil trekke frem noen momenter fra kommuneplanens arealdel 2002-13 pkt 2.4.2.4 fremkommer det at "det i uminnelige tider har vært bygd gammer av stedegent materiale som krypinn i områder som er brukt til jakt, fiske og bærplukking eller i forbindelse med reindrift. Det er lange tradisjoner for gammebygging i Tana kommune. Tana kommune har imidlertid en prinsippiell holdning om at gammebygging for lokalbefolkningen bør tillates i tråd med tradisjonell bruk av gammene. Det er kun som ledd i den tradisjonelle utmarksbruken at kommunen mener gammebygging har en plass".

Kommunen har utarbeidet egne retningslinjer for gammebygg i utmark som vil hindre at man får "private" hytter i det som fylkesmannen definerer som inngrepsfri natur, men i stedet beskjedne torvkledde byggverk som er viktige for å kunne opprettholde viktige lokale tradisjoner med bruk av våre fornybare naturressurser. Kommunens retningslinjer for gammebygg et utformet nettopp slik for at man ønsker å ta vare på naturen på en god måte.

Tana kommune er kjent med at Finnmarkseiendommen har gjort vedtak i FeFo sak 36/2012 om behandling av gammer i utmark oppført før 1986. Praksisen de har vedtatt vil da også være gjeldende for denne gammen.

Når det gjelder motorferdsel i utmark så kan ikke kommunen se at dette tiltaket vil medføre til noe særlig økt aktivitet i området.

Kommunen mener også at hvis fylkesmannen i slike saker overstyrer lokaldemokratiet, så bryter man med ILO konvensjonen 169 som sier at myndighetene skal beskytte lokalbefolkningens muligheter for å opprettholde kulturen, økonomiske bæreevne og utvikling. Jfr. også Grunnlovens § 110 a og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter art. 27 (1996).

Kommunen mener at "særlige grunner" kan anvendes i dette tilfellet. Søkerne er fastboende samer og har sterk familietilknytning til bruksområdet og gammen.

<u>Vedlegg til vedtak:</u>
Artikkel 23
1. Håndverk, bygde- og lokalt basert virksomhet, naturalhusholdning og tradisjonell virksomhet for vedkommende folk, som jakt, fiske, fangst og sanking, skal anerkjennes som viktige faktorer for å opprettholde deres kultur, økonomiske bæreevne og utvikling. Når det er aktuelt, skal myndighetene sikre at slik virksomhet blir styrket og fremmet, med deltakelse av disse folk.
2. Når vedkommende folk ber om det, skal rimelig faglig og økonomisk bistand skaffes tilveie hvis det er mulig. Det skal tas hensyn til disse folks tradisjonelle teknologi og kulturelle særtrekk, foruten til bærekraftig og rettferdig utvikling.

Advokatselskapet Per A. Amundsen A/S sitt skriv til kommunen av 29. mai 2012.

FYLKESMANNEN I FINNMARK FINNMÁRKKU FYLKKÁMANNI

Deanu gielda/Tana kommune

Rådhusv. 3
9845 Tana

Deres ref	Deres dato	Vår ref	Vår dato
		Sak 2010/4499 Ark 421.3	10.10.2012

Saksbehandler/direkte telefon: Egil Hauge - 78 95 03 68

Klage på kommunens vedtak i sak 118/2012 - Torgrim Olsen og Kirsti Joks - gjenoppføring av gamme i Gáhpatjohka - Tana kommune

Fylkesmannen viser til kommunens vedtak av 13. september 2012 i sak 118/2012. Følgende vedtak ble fattet av planutvalget:

> *"1. I medhold av plan- og bygningsloven (1985) § 7 innvilges det dispensasjon til gjenoppbygging, utbedring og restaurering av familiegammen ved Gáhpatjohka.*
> *2. Det utstedes gammeerklæring til Kirsti Joks og Torgrim Olsen.*
> *3. Tana kommune anser at søknaden kan innvilges som "særlige grunner" ut fra kulturbasert utmarkshøsting og samisk tradisjon om at ny generasjon overtar tidligere høstingstradisjoner. Det visers herunder bl.a. til ILO konvensjon 169 artikkel 23 pkt. 1 og 2.*
> *4. Søkerne/familien vil videreføre tidligere høstingstradisjon som jakt, fiske, bærplukking og annen tradisjonell utmarkshøsting. Offentlige myndigheter har et ansvar for at samisk høstingstradisjon og kulturarv videreføres.*
> *5. Gammen må restaureres etter kommunens vedtatte retningslinjer og at kravet om at torvlegging er absolutt og herunder at gammen er åpen og tilgjengelig for andre brukere slik det er samisk tradisjon."*

Tana kommune mener at det er viktig å opprettholde gammetradisjonene i kommunen. Dette med hensyn til utformingen av byggene og høstingen av utmarka i Tana. Etter kommunens syn burde det ikke være nødvendig å søke tillatelse for oppføring av gammer, her vises det til at kommunen har laget retningslinjer for gammebygg. Gammebygging vil bli drøftet i forbindelse med rulleringen av kommuneplanens arealdel.

I kommunens begrunnelse for vedtaket heter det videre:

> "*Offentlige myndigheter er forpliktet til å legge forholdene til rette for at det samiske folk kan utøve og utvikle sin egen kultur. Dette følger både av Grunnlovens § 100 a, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (1966) art. 27, og ILO-konvensjonen nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater."*

Etter kommunens oppfatning bryter Fylkesmannen Grunnlovens § 100 a, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (1966) art. 27, og ILO-konvensjonen nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater dersom lokaldemokratiet overstyres i gammesaker.

Fylkesmannen mottok meldingen om kommunens vedtak den 24. september 2012. Fylkesmannen påklager kommunens vedtak.

Kort oppsummering av saken
Torgrim Olsen og Kirsti Joks søkte så langt tilbake som i 2005 om tillatelse til å gjenoppbygge gamme i Gáhpatjohka, i nærheten av Miennajávri. Saken ble først sendt på høring av Tana kommune den 22. november 2010.

Omsøkt gammetomt ligger i et LNF-område uten bestemmelser om spredt utbygging. Søknaden skal av den grunn behandles som en dispensasjon fra plan og pga. tidspunktet for søknaden etter plan- og bygningsloven av 1985.

Det har stått en gamme på stedet, men denne var helt nedfalt på midten av 1990-tallet etter det vi forstår ut fra saksdokumentene. Her heter det:

> *"På begynnelsen av 1970-årene beskrives gammen ved Gáhpatávzi som fremdeles synlig i en høyde på ca. 1 meter, altså nesten tilbake til naturen. Alle spor forsvinner ikke frem til 2005."*

Det ble oppført en ny gamme på stedet rundt 2005. Denne har brent ned og er gjenoppbygd på nytt uten tillatelse fra grunneier og kommune. Videre heter det i kommunens oversendelsesbrev av 22. november 2010:

> *"Gjenoppbyggingen av gammen ved Gáhpatjávri har skjedd i samme tidsrom som det pågikk sak om ulovlig gjenoppbygging av gamme etter brann ved Miennajávri".*

I brev fra Finnmarkseiendommen til kommunen av 2. juni 2006 heter det bl.a.:

> *"Gammeerklæringen som ble utstedt for den opprinnelige gamme, gir ingen rett til gjenoppbygging etter at gamma er nedfalt. I følge Statens naturoppsyn, som foretok befaring på området, er det allerede oppført en ny gamme på stedet."*

Fylkesmannen legger til grunn at søknaden gjelder oppføring av ny fritidsbebyggelse. Det er ikke vedlagt dokumentasjon på næringsinntekt fra utmarksnæring fra søkerne.

En gamme er i plan- og bygningslovens forstand et byggverk på linje med ethvert annet, for loven er formålet med bruken et hovedpoeng ift. behandlingen og i mindre grad byggets tekniske utførelse.

Et ufravikelig vilkår for å gi dispensasjon etter plan- og bygningsloven (1985) er at det foreligger særlige grunner. Begrepet "særlige grunner" har vært gjenstand for fortolkninger både fra Miljøverndepartementets og Sivilombudsmannens side, og begge har uttalt at for at "særlige grunner" skal være oppfylt må det foreligge spesifiserte, klare grunner som etter en nærmere konkret vurdering er av en slik tyngde at de kan slå gjennom overfor de hensyn bestemmelsene i plan- og bygningsloven, herunder arealplan, er ment å ivareta.

Fylkesmannens gikk i brev av 29. november 2010 imot at søknaden ble innvilget. I vårt brev heter det blant annet:

"I følge Direktoratet for naturforvaltnings kartlegging av inngrepsfrie naturområder i Norge, ligger Gáhpatjávri i et av fylkets og dermed landets største sammenhengende inngrepsfrie områder. Området strekker seg fra barmarksløypa fra Sirma til Stuorra Illis i øst til Porsanger i vest. Foruten at søknaden medfører et nytt byggverk i området, medfører den økt motorferdsel utenom det åpne løypenettet.

Fylkesmannen er på bakgrunn av at dette er et uberørt naturområde langt fra vei, og at en tillatelse til gamme-/hyttebygging vil kunne få stor presedensvirkning, i mot at det gis tillatelse i samsvar med søknaden. Tiltaket kommer etter Fylkesmannens vurdering i konflikt med regionale og nasjonale natur- og miljøverninteresser. Erfaringsvis vil omsøkt tiltak også medføre søknader om motorferdsel til området, både sommer og vinter."

Tana kommune ved formannskapet innvilget søknaden som omsøkt i vedtak av 31. mars 2011 i sak 27/2011.

Fylkesmannen påklaget kommunens vedtak i brev av 28. april 2011.

Kommunen opprettholder sitt vedtak i FSK sak 95/2011 av 25. august 2012.

Fylkesmannen i Troms, som settefylkesmann, behandlet klagen i brev av 16. januar 2012. Kommunens vedtak av 31. mars 2011 ble opphevet og saken returnert til kommunen for ny behandling. Dette fordi vedtaket var mangelfullt begrunnet og fordi vedtaket ikke viser at det er blitt tatt hensyn til berørte sektormyndigheters syn på saken.

Tana kommune sendte saken ut på ny høring den 25. april 2012.

Fylkesmannen gikk i brev av 8. mai 2012 på nytt imot at søknaden.

Kommunen opprettholder sitt vedtak i møte den 13. september 2012 i sak 118/2012.

Begrunnelse for klagen

Arealdisponering
Det er et nasjonalt mål at fritidsbebyggelse skal lokaliseres og utformes med vekt på landskap, miljøverdier, ressursbruk og estetikk. Stortinget har ved behandlingen av St. meld. nr. 26 (2006-2007) *Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljøtilstand* trukket opp nasjonale rammer for utvikling av fritidsbebyggelse. De skal legges til grunn for kommunens planlegging og tilrettelegging for fritidsbebyggelse. Regjeringen har konkretisert prinsippene for en bærekraftig fritidsbebyggelse i veilederen «Planlegging av fritidsbebyggelse» (Miljøverndepartementet 2005, T-1450). Her heter det blant annet:

"Det skal trekkes klare grenser for områder med nasjonale interesser der hyttebygging bør unngås. Hyttebygging bør bla unngås i:

Store sammenhengende naturområder uten større tekniske inngrep."

Etter Regjeringens syn bør bygging av fritidsboliger avklares i kommuneplanens arealdel eller i reguleringsplaner.

Det aktuelle byggetiltaket ligger i et område som er nesten helt uten tekniske inngrep. Det ligger noen få hytter/gammer mellom 3 og 10 km unna, men området må anses som et av de områdene som er minst berørt av inngrep i området mellom Tanadalen og Laksefjord.

Målet om å bevare gjenværende inngrepsfri natur er uttrykt i flere stortingsmeldinger de senere årene. Blant annet i St.meld. nr. 17 (1998-99) "*Verdiskaping og miljø – muligheter* i skogsektoren", nr. 39 (2000-2001) "*Friluftsliv*", nr. 42 (2000-2001) "*Biologisk mangfold*", nr. 21 (2004-2005) og nr. 26 (2006-2007) "*Regjeringens miljøvernpolitikk og rikets miljø-tilstand*". I Prp. 1 S (2010-2011) Miljøverndepartementet går det klart fram at inngrepsfrie naturområder som er igjen, skal tas vare på.

I følge Direktoratet for naturforvaltnings kartlegging av inngrepsfrie naturområder i Norge, ligger Gáhpatjávri i et av fylkets og dermed landets største sammenhengende inngrepsfrie områder. Området strekker seg fra barmarksløypa fra Sirma til Stuorra Iilis i øst til Porsanger i vest. Foruten at søknaden medfører et nytt byggverk i området, medfører den økt motorferdsel utenom det åpne løypenettet.

Særlige grunner
Det er ikke lagt fram noen form for dokumentasjon av næringsinntekt i saken etter det Fylkesmannen kan se. Søkernes advokat har i brev av 29. juni 2010 har i sitt brev til Tana kommune angitt "samisk kultur og levesett, både i forhold til bruk av gammer og tradisjonsbasert utmarkshøsting" som "særlige grunner". Videre kar kommunen i sitt vedtak blant annet lagt vekt på at søkerne/familien vil videreføre tidligere høstingstradisjon som jakt, fiske og bærplukking og annen tradisjonell utmarkshøsting. Dette er etter Fylkesmannens vurdering irrelevant for saken.

Vi viser også til administrasjonen i sin vurdering av saken har funnet at søknaden ikke kan innvilges på grunn av sterke motforestillinger, jf. brev av 7. april 2011 med vedlegg.

Fylkesmannen kan ut fra dette ikke se at det foreligger særlig grunner for å innvilge søknaden.

En innvilgelse av søknaden kan medføre at det blir vanskelig å avslå nye søknader om nye fritidsbygg som ligger langt unna inngrep/bebyggelse. Å "premiere" ulovlige byggetiltak med dispensasjon fra kommuneplanens arealdel er etter vår syn uheldig.

Vi viser for øvrig til vår klage i Miennajávri-saken, som ligner mye på denne.

Internasjonale forpliktelser
Etter kommunens oppfatning bryter Fylkesmannen Grunnlovens § 100 a, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter (1966) art. 27, og ILO-konvensjonen nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater, dersom lokaldemokratiet overstyres i gammesaker.

Det er de nasjonale myndigheters ansvar å påse at lovgivningen, også etter plan- og bygningsloven, er i samsvar med våre internasjonale forpliktelser, og kommunen kan ikke på grunnlag av egne fortolkninger utøve en dispensasjonspraksis som er i strid med loven og uthuler intensjonen med den. Dersom kommunen mener plan- og bygningsloven ikke oppfyller Norges internasjonale forpliktelser, må det tas opp med nasjonale myndigheter.

Kommuneplanens arealdel
Kommunen skal rullere kommuneplanens arealdel i inneværende kommunestyreperiode. Gammebygging/hyttebygging vil bli et aktuelt tema i kommuneplanarbeidet, jf. kommunal planstrategi. Dette er i tråd med Regjeringens anbefalinger gitt i veileder T-1450.

Konklusjon
Fylkesmannen påklager med dette kommunens vedtak og ber om at kommunen omgjør sitt vedtak fattet den 13. september 2012 i sak 118/2012.

Fylkesmannen ber om å bli orientert om kommunens videre behandling av denne saken.

Vi minner om at klagen skal forelegges søker for uttalelse, jf. forvaltningslovens § 33, tredje ledd.

Med hilsen

Gunnar Kjønnøy

Egil Hauge
seksjonsleder

Reinbeitedistrikt 9 Čorgaš
v/leder Johan Alexander Anti

Tana Kommune

Fylkesmannen i Finnmark

Reindriftsforvaltningen Øst-Finnmark 3.1.2013

Klage på vedtak - PS 118/2012 Søknad om tillatelse til gjenoppbygging av gamme Gáhpatjohka.

Styret i RBD 9 har på møte før jul vedtatt å klage på vedtak av Tana Kommune formannskapet, der det gis tillatelse til oppbygging av gamme. Saken har tidligere blitt påklaget, og både fylkesmann og settefylkesmann opphevet vedtaket sist gang. Saken skal også nå være påklagd av fylkesmann.

RBD 9 er ikke opplyst om vedtaket før man tilfeldigvis fant det på kommunens nettsider, og RBD 9 mener seg da innenfor klagefristen, da klagefrist løper fra man får kjennskap til vedtaket.

RBD 9 vil og med dette kritisere kommunens rutiner i forhold til reindrift som sektormyndighet, der man får saker på høring men ingen informasjon om når saker behandles og utfallet av disse. RBD 9 vet at reindriftsagronomen i Øst-Finnmark har rettet denne kritikken mot flere kommuner deriblant Tana, og man ber om at Tana Kommune nå forbedrer sine rutiner. Reindriften må informeres om vedtak som berører næringen direkte, spesielt der man har fremmet innvendinger, for å ivareta rettmessig klagemuligheten.

RBD 9 viser til tidligere uttalelse 15.5.2012:

RBD 9 har på styremøte 15.mai behandlet ny høring om gjenoppbygging av gamme Gáhpatjohka. Uttalelse gis innenfor gitt frist. RBD 9 går på det sterkeste imot at det tillates gammebygging.

RBD 9 vet med sikkerhet at det ikke har vært noen gamme der det nå søkes om på minst 60 år. Distriktets eldste reineiere har brukt området siden krigen, både da man gikk på ski og helt til nå, og de sier dette. Tuften det vises til kan ikke kalles noen "gjenoppbygging", om det har vært noen gamme der så har den falt før våre dager. Søknaden må betegnes som en søknad om nybygg, og derfor avslås, da området ikke er regulert til annet enn stedbunden næring (LNFR).

Området er sentralt i vinterbeiteområdet til siidaen som vinterbeiter fra Báisvarri-Bahtoaivi-Miennaráhppat-Gáhpatávži-Roavvárri. Området er å betegne som et inngrepsfritt område, og har derfor særskilt verdi som vinterbeite, og brukes på senvinteren i den tiden rein er mest sårbar for forstyrrelser.

Utbygging vil være i strid med kommuneplanens arealdel, og RBD 9 finner ikke at det foreligger særskilte grunner som skulle tilsi dispensasjon fra plan og bygningsloven. Det bør derimot virke skjerpende at noen tar seg til rette og bygger uten å søke. I 2004 tok distriktets leder kontakt med kommune og fylkesmannen etter at byggeverket kom opp uten å ha vært til høring. SNO dro ut og dokumenterte bygningen. Tillatelse ble søkt først i 2005, dette er uakseptabelt.

Postadresse:
Doaresluohkká
9826 Sirma
Org.nr: 983431089

e-poster:
leder: jalexanti@hotmail.com
orohat9@gmail.com
kasserer: nilsarvid@dunkratt.net

telefoner:
Leder: 995 66 751
Nestleder: 915 47 294
kasserer: 900 19 420

Gammer og hytter fører til økt ferdsel, og generer mye motorisert ferdsel, noe som gir store negative konsekvenser for reindriften. Dette skaper både forstyrrelse og fare for sammenblanding. RBD 9 har begrensede vinterbeiter og mener området skal forbeholdes stedbunden næring jf arealplanen.

Enstemmig vedtatt

RBD 9 står fast på dette vedtaket, og finner det beklagelig at kommunen ikke tar stilling til reindriftens anførsler i det hele tatt, og på den måten overser den nærings- og tradisjonsfagkunnskap næringen besitter, og fatter vedtak uten å ta hensyn til disse. Av saksbehandlingen fremgår det at reindriftens anførsler ikke tas på alvor.

Reindrift er en sårbar næring, og kommunen plikter å ta nøye hensyn til beiteområder med særverdi slik som dette ubebygde området.

Kommunen sier i vedtaket : *Fra Tana kommune sin side vil man påpeke at saken gjelder dispensasjon til **gjenoppbygging,utbedring og restaurering av tidligere gamme** i eksisterende bruksområde. Dette innebærer at det ikke blir endring i forhold til tidligere tiders bruk av området. Tiltaket vil derfor ikke havesentlig betydning i forhold til verken; naturmangfoldsloven, reindrifta og eventuelle andre sektormyndigheter. I og med at gammene står åpne, så vil reindriftsutøvere også kunne benytte gamma når de er i området. Søkere har også ovenfor kommunen, etter første gangs behandling, dokumentert inntekter av utmarkshøsting som dermed også innbærer at søker kan komme under definisjonen stedbunden næring.*

RBD 9 mener bestemt det ikke har vært noen gamme der på minst 60 år, noe de eldre i både RBD 9 og 13 kan vitne for, så søknaden må behandles som nybygg. Videre ser ikke RBD 9 at det foreligger gode nok argumenter for å dispensere fra plan og bygningsloven, og hensynet til vinterbeite for rein skal veie tungt. Om en søker år om annet kan oppgi litt inntekt fra fiske og fangst er ikke dette automatisk «stedbunden næring», og søkere i dette tilfelle hverken bor eller jobber i kommunen.

Området har en særverdi som vinterbeite for rein, nettopp fordi det er lite forstyrrelse i området. Samtidig er det sårbart for forstyrrelse fordi reinflokker på vidda kan vandrer veldig langt på kort tid om de blir forstyrret, noe som fører til økt fare for sammenblanding, unødvendig mye driving av rein og at man rett og slett mister rein om man pga været ikke finner tilbake reinen som dro.

RBD 9 ber kommunen omgjøre vedtaket eller at Fylkesmannen stanser dette. RBD 9 ber og om at områdestyret fremmer innsigelse mot vedtaket.

Med hilsen

Johan Alexander Anti, leder RBD 9

Postadresse:
Doaresluohkká
9826 Sirma
Org.nr: 983431089

e-poster:
leder: jalexanti@hotmail.com
orohat9@gmail.com
kasserer: nilsarvid@dunkratt.net

telefoner:
Leder: 995 66 751
Nestleder: 915 47 294
kasserer: 900 19 420

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	9/2013	07.02.2013

Etablering av pilotprosjekt for å videreutvikle koplingen mellom handlingsdelen i kommuneplanens samfunnsdel og budsjett og økonomiplan

Rådmannens forslag til vedtak

Formannskapet ønsker å etablere et pilotprosjekt for å videreutvikle koplingen mellom handlingsdelen og budsjett og økonomiplan i et inngående samarbeid med nasjonal planmyndighet, FOU-miljøer og fagmiljøer som har god kompetanse på kommunal planlegging.

Rådmannen gis fullmakt til å planlegge og iverksette forprosjekt innenfor kostnadsramme på kr. 100.000. Kostnaden inndekkes ved bruk av posten "Til FSKs disposisjon".

Saksopplysninger

I veilederen fra Miljøverndepartementet "Kommuneplanprosessen – samfunnsdelen – handlingsdelen", publikasjonskode T-1492 er Tana kommune omtalt i kap 7.2 "Det økonomiske handlingsrommet" som et eksempel. Følgende er uttalt:

"I handlingsdeler tilhørende delplaner (sektorplaner) bør det ikke fattes økonomiske bindende vedtak. Hvis det skjer kan kommunen komme i en situasjon der summen av alle delplanene er større enn kommunens samlede ressurser. Handlingsdelen/økonomiplanen skal være kommunens økonomiske styringsverktøy. Her skal den samlede ressursfordelingen skje, - ikke i handingsdeler tilknyttet den enkelte delplan.

Dette medfører en annen utfordring. I mange handlingsdeler for delplaner (sektorplaner) framgår bare tiltak som det er ressurser til å gjenomføre. Det er ikke mulig for leseren å få oversikt over hvilke tiltak som er «satt på vent».

Tana kommune har løst denne problemstillingen ved å prioritere tiltakene i handlingsdelen etter følgende inndeling:
• A: tiltak som MÅ gjennomføres neste fire år

• B: tiltak som BØR gjennomføres når man har ressurser til det
• C: tiltak som kan VENTE, fordi andre behov er viktigere å dekke først

Innenfor prioriteringene er tiltakene også nummerert etter hvor viktige de anses å være. Slik blir alle tiltakene synliggjort, ikke bare de tiltak som faller innenfor kommunens økonomiske ramme."
http://www.regjeringen.no/nb/dep/md/dok/veiledninger/2012/kommuneplanprosessen-samfunnsdelen.html?id=679401

Tana kommunes løsning ble sterkt fremhevet som eksemplarisk av professor Nils Aarsæther under plankonferansen arrangert i samarbeid mellom fylkeskommunen og fylkesmannen i Hammerfest i høst. Kommunens planleggere og avdelingsleder deltok på konferansen.

Rådmann ønsker å etablere et pilotprosjekt i samarbeid med kompetente FOU miljøer for å teste ut om det vil være mulig å oppnå praktisk kobling mellom handlingsdelen i kommuneplanens samfunnsdel, økonomiplan/budsjett og årsmeldingene (årshjulet).

Kommunen er i den heldige situasjonen at vi har et godt fagmiljø internt og god kompetanse på kommunal planlegging. Kommunestyret har i budsjettvedtaket for 2013 vedtatt å ytterligere styrke kompetansen og kapasiteten. Rådmannen mener derfor at det i kobling mellom egne ressurser og eksterne ressurser innen forskning og andre fagmiljø bør være mulig å utvikle en metode som også anvendes av andre kommuner.

Vi har allerede vært i kontakt med FOU-miljøer som alle har signalisert at de kan være interessert i å bidra både i arbeidet med et forprosjekt og i hovedprosjektet.

Gjennom forprosjektet skal omfang og prosessopplegg med «Pilotprosjekt for å videreutvikle koplingen mellom handlingsdelen og budsjett og økonomiplan» defineres. I det ligger det forventninger om at:

≠ det oppnås en felles forståelse i ledelsen i Tana kommune og mellom Tana kommune og sentrale eksterne aktører om hvordan hovedprosjektet skal legges opp og organiseres og hvem som har ansvar for hva
≠ at det avklares hvilke andre aktører enn de som er involvert i forprosjektet, skal involveres i hovedprosjektet. KS? MD? KRD? Andre?
≠ modell eller evt. alternative modeller for finansiering skissers, i samråd med mulige finansieringskilder
≠ at forprosjektet, etter oppnådd finansiering, skal kunne være direkte styrende for gjennomføring av hovedprosjektet.

Ansvarsfordeling relatert til arbeidet med forprosjektet:
Det etableres en arbeidsgruppe bestående av representanter fra Tana kommune, forskningsmiljøene som er involvert og Finnmark fylkeskommune/evt. fylkesmannen i Finnmark. Sekretariatfunksjonen for arbeidet ivaretas av en av FOU deltakerne.

Kritiske suksessfaktorer i arbeidet med forprosjektet:

- Å få hovedprosjektet tilstrekkelig forankret gjennom forprosjektet, både i kommunen, i forskningsmiljøet og hos andre samarbeidspartnere
- Å oppnå tilstrekkelig finansiering til å få etablert et godt hovedprosjekt
- Å få aksept for Tana som pilotkommune

Vurdering

Rådmannen har gjennom den administrative og politiske behandlingen av rulleringen av kommuneplanens handlingsdel erfart at det fortsatt gjenstår store utfordringer både for å definere aktuelle tiltak for handlingsdelen og for deretter å klare å implementere dem i økonomiplan og årsbudsjett. I det ligger en utfordring om å finne måter å prioritere strengere mellom tiltakene. Det bør også vurderes om C-tiltakene kanskje bør tas helt ut av handlingsdelen, samtidig som de øvrige tiltakene prioriteres i tråd med de økonomiske rammene som er tilgjengelig. Det bør også vurderes å innføre en klarere ansvarsdeling for gjennomføring av tiltak mellom kommunalt ansvar og ikkekommunalt ansvar for å synliggjøre hvilke områder kommunen selv har innflytelse over.

Det kan også være at det er nødvendig å "fryse" beskrivelsene i kommuneplanens samfunnsdel som en øyeblikksbeskrivelse bygd på statistikk, med tillegg av politiske vurderinger. Begrunnelsen er at det er svært ressurskrevende å innarbeide små og store endringer etter at beskrivelsen er utarbeidet. Den politiske vektleggingen bør kunne gjennomføres uten at faktagrunnlaget endres. Det bør også vurderes om handlingsdelen må være fri for beskrivelser. Etter rådmannens vurdering fremstår handlingsdelen i dag altfor prosaisk dersom det skal være mulig å koble den til økonomiplanen.

Rådmann har et ønske om å nytte den oppmerksomheten og tilliten til kommunens planarbeid som er kommet til uttrykk både i veilederen fra departementet og i diverse andre fora regionalt hvor kommunal planlegging har vært tema. Rådmann ber derfor om aksept for å etablere et pilotprosjekt for å videreutvikle koplingen mellom handlingsdelen og budsjett og økonomiplan i et inngående samarbeid med nasjonal planmyndighet, FOU-miljøer og fagmiljøer som har god kompetanse på kommunal planlegging.

Rådmannen gis fullmakt til å planlegge og iverksette forprosjekt innenfor kostnadsramme på kr. 100.000. Kostnaden inndekkes ved bruk av posten "Til FSK's disposisjon".

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	10/2013	07.02.2013

Plan for aktuelle brannverntiltak 2013

Rådmannens forslag til vedtak

Tana formannskap vedtar den framlagte plan for aktuelle brannverntiltak 2013.

Saksopplysninger

Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn § 5-2 c fastsetter at det hvert år skal utarbeides en plan over aktuelle brannverntiltak og at det herunder skal beskrives gjennomføring av tilsyn med særskilte brannobjekter samt feiing og tilsyn med fyringsanlegg for det etterfølgende år. Tana kommune har de siste årene ikke lagt fram en slik plan for formannskapet slik vi er pålagt. Dette er et av de avvik som er funnet gjennom tilsyn fra DSB. Planen for 2013 skulle vært behandlet før årsskiftet, men gjennomføres nå.

Planen omhandler kun det forebyggende arbeidet og ikke beredskaps- og slukketjenesten. Til tross for at plandokumentet ikke har vært utarbeidet, så følger brannvesenet i hovedsak sine forpliktelser slik de er fastsatt i loven.

I årsberetningen for 2012 tar en sikte på å legge fram for politisk behandling i hvilken grad kravene i lov og forskrift er oppfylt.

Deanu gielda - Tana kommune

Plan for aktuelle brannverntiltak

2013

Innholdsfortegnelse

1. Innledning *3*

1.1. Hjemmel **3**

Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver 3

Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn 4

1.2. Plandokumentets hovedinnhold **4**

2. Målsetninger *5*

2.1. Hovedmål **5**

2.2. Delmål **5**

3. Tiltak *5*

3.1. Tilsyn og feiing **5**

3.2. Informasjon og opplæringstiltak **5**

3.3. Motivasjonsarbeid **6**

4. Interkommunalt samarbeid *6*

PLAN OVER AKTUELLE BRANNVERNTILTAK FOR 2013

1. Innledning

1.1. Hjemmel

Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver

Det overordnede grunnlaget for kommunens plan over aktuelle brannverntiltak ligger i *lov av 14. juni 2002 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (Brann og eksplosjonsvernloven).* I § 11 gis kommunene ansvar for:

a) å gjennomføre informasjons- og motivasjonstiltak i kommunen om fare for brann, farer ved brann, brannverntiltak og opptreden i tilfelle av brann og andre akutte ulykker

b) å gjennomføre brannforebyggende tilsyn

c) å gjennomføre ulykkesforebyggende oppgaver i forbindelse med håndtering av farlig stoff og ved transport av farlig gods på veg og jernbane

d) å utføre nærmere bestemte forebyggende og beredskapsmessige oppgaver i krigs- og krisesituasjoner

---

h) sørge for feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Kommunen kan legge andre oppgaver til brannvesenet så langt dette ikke svekker brannvesenets gjennomføring av oppgavene i første ledd.

Departementet kan gi forskrifter om brannvesenets oppgaver.

Videre er det i lovens § 13 fastsatt at:

Kommunen skal identifisere og føre fortegnelse over byggverk, opplag, områder, tunneler, virksomheter m.m. hvor brann kan medføre tap av mange liv eller store skader på helse, miljø eller materielle verdier.

Kommunen skal sørge for at det føres tilsyn i byggverk m.m. som nevnt i første ledd for å påse at disse er tilstrekkelig sikret mot brann. Tilsynet skal omfatte alle forhold av betydning for brannsikkerheten, herunder bygningsmessige, tekniske, utstyrsmessige og organisatoriske brannsikringstiltak og forhold av betydning for gjennomføring av brannbekjempelse og øvrig redningsinnsats.

Kommunen skal overfor sentral tilsynsmyndighet kunne dokumentere hvordan tilsyn med byggverk m.m. som nevnt i første ledd, som kommunen eier eller bruker, er gjennomført, og hvordan eventuelle pålegg er fulgt opp.

Kommunestyret selv kan gjennom lokal forskrift eller enkeltvedtak bestemme at det skal føres tilsyn med andre byggverk m.m. enn de som er omfattet av første ledd.

Departementet kan gi forskrifter om tilsyn med særskilte brannobjekter.

Forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn

Forskrifter som nevnt i siste setning i lovens §§ 11 og 13 er gitt i *"forskrift om brannforebyggende tiltak og tilsyn"* datert 26.juni 2002.

§ 5 - 2 Planer, rapportering m.m

Kommunen skal sørge for at:

a. *en tilstrekkelig del av brannvesenets samlede ressurser disponeres til forebyggende og kontrollerende arbeid*
b. *det foreligger ajourførte fortegnelser over særskilte brannobjekter og fyringsanlegg*
c. *det hvert år utarbeides en plan over aktuelle brannverntiltak, herunder gjennomføring av tilsyn med særskilte brannobjekt og feiing og tilsyn med fyringsanlegg for det etterfølgende år. Planen skal inngå i kommunens systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid*
d. *det innen 1. mars hvert år utarbeides en rapport over hvilke tiltak, herunder tilsyn med særskilte brannobjekt og feiing og kontroll med fyringsanlegg som er gjennomført det foregående år, samt om hvordan eiere/brukere av brannobjekter i kommunen gjør framskritt med brannvernarbeidet. Rapporten skal inngå i kommunens systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid.*

§ 5 - 3. Motivasjons- og informasjonstiltak

Kommunen skal sørge for at brannvesenet gjennomfører motivasjons- og informasjonstiltak om faren for, og ved brann, om forebyggende brannverntiltak og opptreden i tilfelle brann.

1.2. Plandokumentets hovedinnhold

Planen tar sikte på å beskrive omfanget av kommunens brannforebyggende tiltak bl a ut fra forebyggendeforskriftens kapittel 5.

- ≠ Målsetning for det forebyggende brannvernarbeidet
- ≠ Oversikt over særskilte brannobjekter og fyringsanlegg.
- ≠ Tilsyn av særskilte brannobjekter etter brann- og eksplosjonsvernlovens § 13.
- ≠ Feiing og tilsyn av fyringsanlegg.
- ≠ Motivasjons- og informasjonstiltak

2. Målsetninger

2.1. Hovedmål

Tana brannvesen har som hovedmål å redusere antall branner og konsekvensene av disse gjennom et godt informasjons-, saksbehandlings-, tilsyns- og feiearbeid.

Brannvesenets forebyggende arbeid vil fokusere på eiers ansvar og legge hovedvekten på at internkontrollen skal fungere hos eier/bruker av bygningen. I arbeidet vil en legge vekt på resultatoppnåelse gjennom dialog og konstruktivt samarbeid med eiere/brukere.

2.2. Delmål

a. Tana brannvesen skal gjennomføre tilsyn i samtlige av kommunens brannobjekter registrert etter brann- og eksplosjonsvernlovens § 13. Dette tilsynet skal gjennomføres i samsvar med forebyggendeforskriftens kapittel 6 og med en hyppighet i samsvar med § 6-3.

b. Kommunen vil, innenfor en forsvarlig økonomisk ramme, arbeide for interkommunale løsninger der dette gir bedre brannfaglige løsninger enn kommunen kan klare selv.

c. Tana brannvesen skal gjennomføre faste arrangementer som bidrar til bedre forståelse for forebygging av brann og ulykker blant befolkningen.

d. Tana brannvesen vil legge spesiell vekt å sikre at de mest risikoutsatte brannobjektene gjennomfører gode analyser i forhold til egen risiko. Kommunens egne lokaler prioriteres i denne sammenheng.

3. Tiltak

3.1. Tilsyn og feiing

Kap.	Beskrivelse	Måltall 2013 Antall tilsyn	Måloppnåelse 2012 %
3.11	Tilsyn i særskilte brannobjekter		
	A-objekter:	21	67
	B-objekter:	4	50
	C-objekter:	2/4	0
3.12	Feiing	1034	97
3.13	Tilsyn av ildsteder og fyringsanlegg		
3.14	Tilsyn med utsalgssteder for fyrverkeri	2	100

3.2. Informasjon og opplæringstiltak

Kap.	Beskrivelse	Målsetting 2013	Tidsrom
3.21	Brannvernopplæring for hjemmetjenesten og for eier av omsorgsboliger.	Informasjonsopplegg *for omsorgsboligene i* Maskevarreveien	Juni 2013
		Samtlige ansatte i hjemmetjenesten skal få tilbud om brannvernopplæring etter Norsk	September 2013

		brannvernforenings opplegg.	
3.22	Brannvernopplæring for institusjoner	Polmak og Austertana prioriteres selv om disse anleggene planlegges nedlagt i løpet av første kvartal 2014.	Mai 2013
3.23	Brannvernopplæring innen landbruket	Det planlegges brannvernopplæring i samarbeid med Landbrukets HMS-tjeneste og Tana bondelag med hovedfokus på utfordringene i store samdriftsfjøs.	
3.24	Brannvernopplæring ved større bedrifter (Elkem, LNS, Tine o.a.)		
3.25	Brannvernopplæring ved Tana videregående skole		

3.3. Motivasjonsarbeid

Kap.	Beskrivelse	Målsetting 2013	Tidsrom
3.31	Besøk på skoler	Samtlige grunnskoler skal i løpet av skoleåret få tilbud om besøk av brannvesenet.	Hele året
3.32	Besøk i barnehager	Samtlige barnehager skal i løpet av året få tilbud om besøk av brannvesenet.	Hele året
3.33	Brannvernuka 2013	Brannvesenet vil gjennomføre "åpen dag" på brannstasjonen	September
3.34	Aksjon boligbrann	Tana brannvesen vil delta i den nasjonale aksjonsuka i desember.	Desember 2013

4. Interkommunalt samarbeid

Tana kommune ønsker å inngå i et interkommunalt samarbeid både om beredskap og om brannforebyggende arbeid. Et slikt samarbeid har vært diskutert siden slutten av 90-tallet uten at det er kommet vesentlig lengre. Etter initiativ fra Nesseby kommune er det skissert en samarbeidsmulighet for de to kommunene. Dette arbeidet er ikke kommet til planstadiet, men administrasjonen vil bringe problemstillingen til politisk nivå så snart det er klart at Nesseby ønsker å gå videre med en slik ide.

Tana 29. januar 2013.

Kjell Nilssen
Brannsjef

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	11/2013	07.02.2013

Polmak og Austertana - avhending/etterbruk av ledig bygningsmasse etter eldreinstitusjonene

Rådmannens forslag til vedtak

I forbindelse med vurdering av etterbruk av bygningene etter Polmak sykehjem og Austertana eldresenter vedtas følgende:

1. Det iverksettes ikke utredning om etterbruk i kommunal regi av bygningene etter Austertana eldresenter og Polmak sykehjem.
2. Kommunen tar takst på bygningene.
3. Bygningene annonseres til salgs, interessenter inviteres til melde sin interesse.
4. Interessentene presenterer sine planer for bygningene, og det forhandles om overdragningsvilkår med mer.
5. Resultatet fra forhandlinene legges fram for politisk behandling før avtale om overdragelse inngås.

Saksopplysninger

Kommunestyret fattet i sak 95/2012 følgende vedtak:
Det må snarest igangsettes en utredning om avhending eller etterbruk av bygningsmassen som blir ledig i Polmak og Austertana som følge av den vedtatte omleggingen av pleie og omsorgsstruktur.

Vurdering

Selv om det er over et år til byggene kan overtas av andre er det viktig å iverksette avhendingsprosessen allerede nå. Dette for at bygningen kan tas i bruk til annet formål straks etter at dagens bruk opphører.

Ettersom vedtaket sier at det skal igangsettes utredning om avhending eller etterbruk ønsker rådmannen at politikerne gir sin tilslutning til den videre prosessen.
Ut fra de kommunale planer som foreligger ser ikke rådmannen for seg at bygningsmassen vil bli benyttet i den kommunale virksomheten. Ut fra dette faktum vil det være lite hensiktsmessig å iverksette mer utredningsarbeid om etterbruk i kommunal regi. Avhending står igjen som det eneste reelle alternativet.
For å gi aktør som vurderer å overta bygningene god til å planlegge/finansiere oppussing/ombygging er det viktig at salgsprosessen starter allerede nå slik at en eventuell avtale kan inngås før sommeren. Rådmannen har allerede fått signaler om at det er aktører som ønsker å overta bygningsmassen for å etablere virksomhet der.

Rådmannen foreslår følgende:

1. Det iverksettes ikke utredning om etterbruk i kommunal regi av bygningene etter Austertana eldresenter og Polmak sykehjem.
2. Kommunen tar takst på bygningene.
3. Bygningene annonseres til salgs, interessenter inviteres til melde sin interesse.
4. Interessentene presenterer sine planer for bygningene, og det forhandles om overdragningsvilkår med mer.
5. Resultatet fra forhandlinene legges fram for politisk behandling før avtale om overdragelse inngås.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	12/2013	07.02.2013

Oppnevning av representant til arbeidsutvalget for kirke ved Tana bru

Vedlegg
1 Møtebok - Oppnevning av representant fra formannskapet til arbeidsutvalget

Rådmannens forslag til vedtak

Som formannskapets representant til arbeidsutvalget for kirke ved Tana bru oppnevnes:

_____

Saksopplysninger

Arbeidsutvalget for planlegging av kirke ved Tana bru anmoder Tana formannskap om å oppnevne et medlem fra formannskapet til arbeidsutvalget.

Ut fra kirkeloven er kirkelig fellesråd egen juridisk enhet og står som byggherre. Fellesrådet kan oppta lån med en kommunal garanti, slik at utgifter til nybygg av kirker ikke belaster investeringsbudsjettet i kommunen. Som eksempel nevnes at kommunal garanti ble sist benyttet i forbindelse med fellesrådets kjøp av Foxy pub. For å sikre god og gjensidig informasjonsflyt mellom politisk ledelse i kommunen og fellesrådet, foreslås at formannskapet oppnevner en representant som medlem til arbeidsgruppa.

Vurdering

Buolbmát ja Deanu girkolaš oktasašráđđi
Polmak og Tana kirkelig fellesråd

MØTEBOK

Møte 31.10.2012 i Arbeidsutvalget for kirke ved Tana bru. Møtested menighetshuset.
Av 7 medlemmer var 6 medlemmer tilstede.

Reg.nr. 02/2013
Ark.nr. 614
Sak 05 /2012 OPPNEVNING AV REPRESENTANT FRA FORMANNSKAPET TIL ARBEIDSUTVALGET

Forslag til vedtak:

Arbeidsutvalget for planlegging av kirke ved Tana bru anmoder Tana formannskap om å oppnevne et medlem fra formannskapet til arbeidsutvalget.

Vedtak:

Forslag til vedtak enstemmig vedtatt.

Sendes Tana formannskap til behandling. Saksfremlegget vedlegges.

9845 Tana 11.01.2013

Kirstin Biti Johansen
kirkeverge

Saksfremstilling:

Ut fra kirkeloven er kirkelig fellesråd egen juridisk enhet og står som byggherre. Fellesrådet kan oppta lån med en kommunal garanti, slik at utgifter til nybygg av kirker ikke belaster investeringsbudsjettet i kommunen. Som eksempel nevnes at kommunal garanti ble sist benyttet i forbindelse med fellesrådets kjøp av Foxy pub. For å sikre god og gjensidig informasjonsflyt mellom politisk ledelse i kommunen og fellesrådet, foreslås at formannskapet oppnevner en representant som medlem til arbeidsgruppa.

Saksfremlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Formannskapet	13/2013	07.02.2013

Referatsaker / Orienteringer - FSK

Rådmannens forslag til vedtak

Saken tas til orientering.

Saksopplysninger

Det kan i møtet bli gitt orienteringer.

Vurdering

RS 1/2013 Varsel om kommunens vedtak vil bli vurdert overprøvd

RS 2/2013 Sommer- og vintervedlikehold inkl. brøyting av Lallošluohkká

RS 3/2013 Bekreftelse på etterkommet vedtak

RS 4/2013 Bekreftelse på etterkommet vedtak

RS 5/2013 Tilbakemelding i forhold til dokumenttilsyn om forebyggende brannvern

RS 6/2013 Tilfredsstillende tilbakemelding på tilsynsrapport

RS 7/2013 Omsorgssenter Tana bru - Orientering

RS 8/2013 Endring av forskrift for snøskuterløype 1 - Leavvajohka - Leavajavri

RS 9/2013 FSK- og KST-rapport 2012